Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ

ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩮ

ᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨣ᩠ᨣᨭᩦᨠᩣ

᪑᪨ ᨶᩥᨴᩣᨶᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥᨷᩥ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨿᩮ ᨴᩮᩈᨠᩣᩃᩤ ᩍᨵ ᩅᩥᩉᩁᨱᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨿᩴ ᩈᨾᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨴᩦᨷᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨵ ᨴᩮᩈᩔ ᨠᩣᩃᩔ ᨧ ᨷᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨽᩅᩥᨲᩩᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᨲᨲᩕᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨷᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨽᩣᩅᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨷᩕᩣᨴᩥᩈᩮᩔ ᨮᩣᨶᩔ ᨲᨲᩕᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩮᩈᩴ ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨴᩮᩈᨠᩣᩃᩮ”ᨲᩥ ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᨲᩕᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᨣᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩃᨷᩥ ᩋᨽᩣᩈᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨴᩮᩈᩮ, ᨠᩣᩃᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ “ᩋᨠᩣᩃᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩣᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨻᩣᩉᩥᨿᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩦᨳᩥᨿᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣᩅ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩦᨲᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩋᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩮ ᩋᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᩉᩥ ᩍᨴᩴ ᩏᨴᩣᩉᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨠᩣᩃᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩣᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᨾ᩠ᩉᩣ”ᨲᩥ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩔ ᩋᨠᩣᩃᨽᩣᩅᩔᩮᩅ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᩉᩥ ᨲᨴᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨷᩁᩥᩔᨾᩮᨶ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨻᩃᩅᨷᩦᨲᩥᩅᩮᨣᩮᨶ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩮ᪨ ᨲᨴᩩᨽᨿᩔ ᩅᩪᨷᩈᨾᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨷᨬ᩠ᨧᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ “ᩋᨠᩣᩃᩮᩣ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥ᪨ ᩋᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᨴᩮᩈᩮ ᩋᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᨷᨶ ᩏᨴᩣᩉᩁᨱᩴ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ, ᩅᩥᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩍᨵ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ “ᩈ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩍᨵ ᨷᩣᨷᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪔᪖) ᨷᨴᨷᩪᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩮᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨲᩥᩔᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪒᪑) ᩋᩅᨵᩣᩁᨱᩮ, “ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩅᩥᩅᩮᨠᩴ ᨶᩣᨶᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪓᪑) ᩋᩣᨴᩥᨠᩣᩃᨲ᩠ᨳᩮ, ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨴᨷᩪᩁᨱᩮᨶ ᩅᨧᨶᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ,

អាទិកាលេត្ថ ចាគស្ស ឧបដ្ឋានសមត្ថំ, អចលាវហេត្ថ បន និយមទស្សនំ “តស្មា អាយត្តេសិ វចា”តិ អាយត្តេន និយមោ ទស្សិតោ ហោតីតិ។

“ភគវាតិ លោកគរុទីបនំ”ន្តិ គស្មា វុត្តំ, ននុ ពុទ្ធោ “ភគវា”តិ បទំ វុត្តន្តិ? យទិបិ ពុទ្ធោ វុត្តំ, តំ បន យថាវុត្តដ្ឋានេ ចិហរណកិរិយាយ គត្តុចិសេសទស្សនបទំ, ន អាយត្តកិរិយាយ, ឥធ បន អាយត្តកិរិយាយ, តស្មា តទត្ថំ បុន ភគវាតិ បរិយាយំ វុត្តន្តិ។ តស្សត្ថំ ទស្សេតុំ “ភគវាតិ លោកគរុទីបនំ”ន្តិ អាហ។ គរាសេនយុត្តបុគ្គលេនេតន្តិ ចគ្គយាតាយ បដិច្ចសមុប្បាទទេសនាយ សនេនយោគ្យបុគ្គលេនេតំ។ វត្តុម្បិ បរិសាសុ កិច្ច វុច វុទិសាតំ ទេសនាតំ ចិសេសេន ការណត្តាតិ សាតិសយេន សាសនសម្បដិគ្គាហកភាវទស្សនត្ថំ ឥធ កិច្ចាហលន្តិ ទស្សេត្វា ឥទានិ សទ្ធត្ថំ ទស្សេតុំ “អបិចា”តិ អាហ។ តត្ថ កិច្ចេវាតិ កិច្ចតិ កិច្ចនសីលត្តា កិច្ចនធម្មត្តា កិច្ចតិ អត្ថោ។ កិច្ចាទិសំ អញ្ញបកេតាតិ ព្យគ្គដីហិបិ អញ្ញបកំ កិច្ចាទិសំ ឧញ្ញាទិសំ អញ្ញបកត្តា អតុដ្ឋិតត្តា កិច្ច។ យោ ហិ កោចិ អប្បំ វា មហន្តំ វា គោកគ្គន្តិ បហាយ អការស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, សោ គសិកោ ករុណាដីហិ ដីចិគបត្តំ ហិត្វា លិង្គសម្បដិច្ឆនេនេវ កិច្ចាទិសំ អញ្ញបកត្តា កិច្ច។ បរបដិពទ្ធជីចិកត្តា វា ចិហារសម្បត្តការតត្តំ កុដ្ឋយានេនាបិ កិច្ចាទិសំ អញ្ញបកេតាតិ កិច្ច បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជាយ ឧស្សាហជាតត្តា វា កិច្ចាទិសំ អញ្ញបកេតាតិ កិច្ចតិ វុចនេវត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

អាទិនា គហេតាតិ “កិត្តបដទនេនាតិ កិច្ច, កិត្តតិ បិបនេ អកុសលេ ធម្មេតិ កិច្ច, កិត្តត្តា បិបកាតំ អកុសលានំ ធម្មានំ កិច្ច”តិអាទិនា ចិកេដ្ឋ (ចិក៍ ៥០៨) អាគតនយេន។ ញាណេនាតិ អចេខាខេន, បដិចេទនេនាតិ អត្ថោ។ កិច្ចនសីលតា, ន គសិចាលិដ្ឋាដីហិ ជីចនសីលតា។ កិច្ចនធម្មតា “ឧដ្ឋិស្ស អរិយា តិដ្ឋន្តី”តិ (ជា៍ ១.៧.៥៨) វុចំ វុត្តកិច្ចនសភាវតា, ន យាចនាគោហញ្ញសភាវតា។ កិច្ចនេ សាធុការិតា “ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ជេយ្យា”តិ (ធ៍ ប៍ ១៩២) វចនំ អនុស្សរិត្វា តត្ថ អប្បមាទតា។ អថ វា សីលំ គាយ បតតិសការេតា។ ឥធ បន តថាឋិដ្ឋានំ ធម្មោតិ ចតំ។ អបរេ បន “សីលំ គាយ វតចេសេន សមាទានំ ធម្មោ គាយ បនេចហិ-អាកាតំ ធារិត្តំ សាធុការិតា សក្កច្ចការិតា អាទរកិរិយា”តិ វណ្ណេន្តិ។

ហិតាធិគមនសេចិតព្វុត្តិន្តិ សេ កិច្ចការេន ជិតាបិ ជាតិយទាទិវសេន ឧទ្ធតា ឧត្តមអា, សេ វ កិហិការេន បនេសុ អត្ថិកាភាចម្បិ អនុបាគតតាយ កិច្ចាទិសំ បរយាបញ្ញា យញ្ញាត្តិ, តេសំ ឧកសេយសម្បិ យថាក្កមំ “កិច្ចវោ”តិ ចចនេន ហិតដ្ឋេតហិ ទលិទ្ធេហិ បរយាបញ្ញាតំ បទត្តហិ បរកុលេសុ កិច្ចាទិយាយ ជីចិកំ គប្បេត្តហិ សេចិតំ ចុត្តិំ បការសេន្តោ ឧទ្ធតភាវនិគ្គហំ គរោតិ, អធិគមនេតហិ ឧទ្ធអារភោគគត្តិយកុលជិតោ បព្ពជិតេហិ ព្យគ្គដីហិ អាជីវសោធនត្ថំ សេចិតំ ចុត្តិំ បការសេន្តោ ជីនភាវនិគ្គហំ គរោតីតិ។ យោជេតព្វំ។ យស្មា “កិច្ចវោ”តិ ចចនំ អាយត្តភាវេន អភិមុខីករណំ, បករណេន សាយត្តិយោន វ សុស្សុសាជននំ, សក្កច្ចសចនយនសិការនិយោជនញ្ច ហោតិ, តស្មា តទត្ថំ ទស្សេន្តោ “កិច្ចវោតិ អាមន្តេតិ”តិអាទិមាហ។

តត្ថ សាធុកំ មនសិការេហីតិ សាធុកំ សវនេ សាធុកំ មនសិការេ វ៍ គថំ បវត្តិតា សវនាទយោ សាធុកំ បវត្តិតា ហោន្តីតិ? “អដ្ឋិ ព្ពាយ បដិបត្តិយា សកលសាសនសម្បត្តិ ហត្ថគតា ភវិស្សតី”តិ អាទរគារវយោគេន គវាដីសុ អបរិភវាទិនា វ៍ វុត្តនិយា “បញ្ញាហិ,

ភិក្ខវេ, ឆេឞុហិ នេមត្ថាកេតា នុហេត្តា នដ្ឋុំ ករេត្តា តិឃាំ ឭក្កមិតំ ព្យុនលេនុ ឆេឞ្ញុ នឭត្តំ៉ ពតេមេហិ បញ្ចហិ? ត ពធំ បរិកោតិ, ត ពធិក៌ បរិកោតិ, ត អត្តាត៌ បរិកោតិ , អចិក្លិត្តចិរេត្តា ឆមុំ នុហាតិ ៦ពក្កចិរេត្តា, មេឃាតិរោនា ច យតនិ ពរេទាតិ៉ ព្លមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហិ ឆេឞុហិ នេមត្ថាកេតា នុហេត្តា នដ្ឋុំ ករេត្តា តិឃាំ ឭក្កមិតំ ព្យុនលេនុ ឆេឞ្ញុ នឭត្ត”ន្តិ (អ៉ តិ៉ ៥៉១៥១)៉ ខេតាហ “នាធុក៌ យតនិកាទាឃត្តា ហិ នានតនយ្យត្តី”តិ៉ នានតនយ្យត្តិ តាយ ឞីលិខិតិបៗត្តិ៉ បធមំ ៥្ញប្បត្តា អឆិកាយចរេនត៉ នត្ថុចរិឃាតុចិឆាឃកត្តា ឞីលិខិក្យុហាតុដ្ឋារេតត៉ ពិណ្ណុ ឃាតាត៌ ចរេនត អតុឆេឞុបដិបត្តិនឞ្ជចរេតា នពលនានតបដិក្កាហកត្តា៉

នត្តិកត្តាតិ នមឺបកាចរេតា៉ នត្តិកាចឆេត្តាតិ នត្ថាកាលំ និធុត្តិកាចរេតា៉ ឃឆាតុនិដ្ឋន្តិ អតុនានតិឃាតុទ្ធុបំ, អតុនានតិ អតចរេនខេតា បដិក្កហេត្តាតិ អខេត្វា៉ ៦ពេច្ចេ ភិក្ខុតិ ខេឃ បដិច្ចនឞុប្បាគឆេឞុ ខេគនតាបនុតា, ខេតា៉ បុខេត្តា “នត្ថាបរិនឞាឆារេហា ហិ ភកចរេតា ឆេឞុខេគនតា”តិអាឌិតា ភិក្ខុត៌ ៦ច អាយត្តកការេហំ ឌខេឞ្យត្វា ព្លឆាតិ ភិក្ខុ អាយខេត្តត្វា ឆេឞុខេគនតាឃ បខេឃាឌត៌ ឌខេឞ្យតំ ពិយត្វំ បត ភកចាតិ ខេចាគត៌ នយុដ្ឋារេបតិ៉ តត្វ អញ្ញា ចិខេត្តត្តាតិ អញ្ញាចិហិតា៉ ចិក្លិត្តចិត្តាតិ អនយាហិតចិត្តា៉ ឆមុំ បច្ចចេក្លត្តាតិ ហិខេឃ្យា តខេតា បខេឌិចខេនុ ចា នុតឆមុំ បតិ យតនា អខេចក្លត្តា៉ ភិក្ខុ អាយខេត្តត្វា ឆេឞុ ខេគនិឃយាខេត អាឌិខេតា បដ្ឋាឃ ខេគនត៌ នលួខេក្លតំ នខេក្កាតីតិ ព្លមេមេចត្វំ ញ្យតិខេកមុខេហត ឌខេឞ្យតំ “ខេត អតាយខេត្តត្វា”តិអាឌិ ធុត្តំ៉

ភិក្ខុខេចាតិ ច នត្ថិចខេនត ព្ល-ពារខេលិខេបិ ឌដ្ឋខេត្តា “ភិក្ខុខេចា ព្លតី”តិ, អឃធីញាព្លតិនខេដ្ឋា ខេហតុបរិនយាបតាឌិបឌត្វចិបរិឃាឃបកាទាចឆារេហាតិឌខេឞ្យតាឌិអខេតកត្វបខេភខេគា៉ តឆា ខេហន “ទុប្បតីតិ ខោ, ភិក្ខុខេច, តន្ហុ ‘ទុប’ន្តិ ធុច្ចតី”តិអាឌីនុ (និ៉ តិ៉ ៣៉លិ៥) ខេហតុមិត្រាឌខេឞ្យតិ, “តន្ហាតិហ ខេយ, ភិក្ខុខេច, ឆេឞុគាឃាគា ភចឆ, យា អាយិនគាឃាគា”តិអាឌីនុ (យ៉ តិ៉ ១៉១៥) បរិនយាបខេត, “ព្លតិ ចា ៦ចទុបិ ចិឞុពខេឞ្យតា បដិចិខេតា”តិអាឌីនុ (ឌី៉ តិ៉ ១៉១៣) អាឌិអខេត្វ “យាកល្លិខេឃាតិ តឞ្ស (ចាហ្វុហេឞ្យ នដ្ឋា នយញ្ញា បញ្ញត្តិ ខេចាហាខេទា តាយំ តាយកមុំ តាយខេឆឃ្យំ តិទុត្តិ ញ្យញ្ញាត៌ អភិលិខេបិ”តិអាឌីនុ (យហាតិ៉ លិ៣, លិ៥) បឌត្វចិបរិឃាខេឃ, “ព្លតិ ខោ, ភិក្ខុខេច, នប្បដិភខេឃា ពាខេលិ, អប្បដិភខេឃា បល្លិខេតា៉ ទិនាបដ្ឋខេចា ពាខេលិ, អតុបដ្ឋខេចា បល្លិខេតា”តិអាឌីនុ (យ៉ តិ៉ ៣៉១៣៖) បកាខេទ, “អត្ថិ ព្លឌប្បច្ចឃា ឌខេទាយខេហត្តិ ព្លតិ បុខេដ្ឋត នតា, អាតដ្ឋ, អត្ថីតិឞ្ស ចចតិឃំ៉ ពំ បច្ចឃា ឌខេទាយខេហត្តិ ព្លតិ ខេច ចខេឌឃ្យ, ឌាតិបច្ចឃា ឌខេទាយខេហត្តិ ព្លច្ចឞ្ស ចចតិឃ”ន្តិអាឌីនុ (ឌី៉ តិ៉ ៣៉៥៩) អចឆាខេហ, “នត្ថាយត្តីតិ ខោ, ពច្ចាត, អឃខេយខេកា អខេត្តា, នត្ថាំ តត្តីតិ អឃំ ធុតិខេឃា អខេត្តា”តិអាឌីនុ (និ៉ តិ៉ ៣៉១៥; ៣៉៥០) តិឌខេឞ្យខេត ៉ ព្លឆាបិ តិឌខេឞ្យខេត ៦ច ឌដ្ឋខេត្តា៉ ភិក្ខុខេចាតិ អាយត្តតាកាខេទា តខេយន ព្លតិ-នខេដ្ឋា តិឌខេឞ្យតិ “ភិក្ខុខេចាតិ អាយខេត្តនី”តិ៉ ព្លមិតា តខេឃត ភដ្ឋខេត្តតិអាឌីនុបិ ឃឆាខេហំ ព្លតិនដ្ឋឞ្ស អខេត្វា ខេចឌិតខេត្តា៉

បុខេត្តា “ភកចា អាយខេត្តនី”តិ ធុត្តត្តា ភកចខេតា បច្ចខេឞ្យានុត្តិ ព្លឆ ភកចខេតាតិ នាយិចចត៌ អាយត្តតខេមច នឞ្ជត្ថិអត្តទំ អខេបក្លតីតិ ព្លមិតា អឆិប្បាខេឃត “ភកចខេតា អាយត្តត៌ បដិអខេឞ្យានុ”ន្តិ ធុត្តំ៉ ភកចខេតាតិ ព្លត៌ បត បដិឞ្យចនឞ្ជខេត្តត នយ្យគាតចចត៌៉ ៦ត្តាចតា ឃំ ពាលខេគនខេគនពបរិនាបខេគនបដិយល្លិត៌ តិគាត៌ ភាឞិតត្តិ នឞ្ជខេត្តា៉ ៦ត្វាហ – ពិយត្វំ បត ឆេឞុចិតឃនក្កខេហ ពទិឃយាខេត តិគាតចចត៌, តតុ ភកចតា ភាឞិតចចតខេឞ្យច នក្កខេហា ពាតខេត្តាតិ? ធុច្ចខេត – ខេគនតាឃ ជិតិអនខេឞុាននខេឌ្ឍឃ្យកាចនយ្យាគតត្វំ៉

កាលទេសទេសកនិមិត្តបរិសាបទេសេហិ ឧបនិពន្ធិត្វា ឋបិតា ហិ ទេសនា ចិរដ្ឋិតិកា ហោតិ អសម្មោសធម្មា សទ្ធេយ្យា ច, ទេសកាលកត្តុសោតុនិមិត្តេហិ ឧបនិពន្ធោ វិយ វោហារវិនិច្ឆយោ។ តេនេវ ចាយស្មតា មហាកស្សបេន “បដិច្ចសមុប្បាទសុត្តំ, អាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិអាទិនា ទេសនាទិបុច្ឆាសុ កតាសុ តាសំ វិស្សជ្ជនំ ករោន្តេន ធម្មភណ្ឌាគារិកេន “ឯវំ មេ សុត”ន្តិ អាយស្មតា អានន្ទេន ឥមស្ស សុត្តស្ស និទានំ ភាសិតំ។

អបិច សត្ថុ សម្បត្តិបកាសនត្ថំ និទានវចនំ។ តថាគតស្ស ហិ ភគវតោ បុព្ពរចនានុមានាគមតក្កាភាវតោ សម្មាសម្ពុទ្ធភាវសិទ្ធិ។ ន ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បុព្ពរចនាទីហិ អត្ថោ អត្ថិ, សព្ពត្ថ អប្បដិហតញាណចារតាយ ឯកប្បមាណត្តា ច ញេយ្យធម្មេសុ។ តថា អាចរិយមុដ្ឋិធម្មមច្ឆរិយសត្ថុសាវកានុរាគាភាវតោ ខីណាសវត្តសិទ្ធិ។ ន ហិ សព្ពសោ ខីណាសវស្ស តេ សម្ភវន្តីតិ សុវិសុទ្ធា ចស្ស បរានុគ្គហប្បវត្តិ, ឯវំ ទេសកសំកិលេសភូតានំ ទិដ្ឋិសីលសម្បទាទូសកានំ អវិជ្ជាតណ្ហានំ អច្ចន្តាភាវសំសូចកេហិ ញាណសម្បទាបហានសម្បទាភិព្យញ្ជនកេហិ ច សម្ពុទ្ធវិសុទ្ធភាវេហិ បុរិមវេសារជ្ជទ្វយសិទ្ធិ, តតោ ឯវ ច អន្តរាយិកនិយ្យានិកធម្មេសុ សម្មោហាភាវសិទ្ធិតោ បច្ឆិមវេសារជ្ជទ្វយសិទ្ធីតិ ភគវតោ ចតុវេសារជ្ជសមន្នាគមោ អត្តហិតបរហិតបដិបត្តិ ច និទានវចនេន បកាសិតា ហោតិ, តត្ថ តត្ថ សម្បត្តបរិសាយ អជ្ឈាសយានុរូបំ ឋានុប្បត្តិកបដិភានេន ធម្មទេសនាទីបនតោ, ឥធ បន មូលទ្វយវសេន អន្តទ្វយរហិតស្ស តិសន្ធិកាលវត្តស្ស ចតុព្ពិធនយសង្ខេបវីសតាការយុត្តស្ស បដិច្ចសមុប្បាទស្ស ទេសិយា និទស្សនតោ ចាតិ យោជេតព្ពំ។ តេន វុត្តំ “សត្ថុ សម្បត្តិបកាសនត្ថំ និទានវចន”ន្តិ។

តថា សាសនសម្បត្តិបកាសនត្ថំ និទានវចនំ។ ញាណករុណាបរិគ្គហិតសព្ពកិរិយស្ស ហិ ភគវតោ នត្ថិ និរត្ថិកា បវត្តិ, អត្តហិតត្ថា វា, តស្មា បរេសំ ឯវ អត្ថាយ បវត្តសព្ពកិរិយស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សកលម្បិ កាយវចីមនោកម្មំ យថាបវត្តំ វុច្ចមានំ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកបរមត្ថេហិ យថារហំ សត្តានំ អនុសាសនដ្ឋេន សាសនំ, ន កព្ពរចនា។ តយិទំ សត្ថុចរិតំ កាលទេសទេសកបរិសាបទេសេហិ សទ្ធិំ តត្ថ តត្ថ និទានវចនេហិ យថារហំ បកាសីយតិ, ឥធ បន ទ្វាទសបទិកបច្ចយាការវិភាវនេន តេន។ តេន វុត្តំ “សាសនសម្បត្តិបកាសនត្ថំ និទានវចន”ន្តិ។

អបិច សត្ថុ បមាណភាវប្បកាសនេន សាសនស្ស បមាណភាវទស្សនត្ថំ និទានវចនំ, តញ្ចស្ស បមាណភាវទស្សនំ ហេដ្ឋា វុត្តនយានុសារេន “ភគវា”តិ ច ឦមិនា បទេន វិភាវិតន្តិ វេទិតព្ពំ។ “ភគវា”តិ ច ឦមិនា តថាគតស្ស រាគទោសមោហាទិ-សព្ពសំកិលេសមលទុច្ចរិតាទិទោសប្បហានទីបនេន វចនេន អនញ្ញសាធារណបរិសុទ្ធញាណករុណាទិគុណវិសេសយោគបរិទីបនេន តតោ ឯវ សព្ពសត្តុត្តមភាវទីបនេន អយមត្ថោ សព្ពថា បកាសិតោ ហោតីតិ។ ឥទមេត្ថ និទានវចនេ បយោជននិទស្សនំ។

និក្ខិត្តស្សាតិ ទេសិតស្ស។ ទេសនាបិ ហិ ទេសេតព្ពស្ស សីលាទិអត្ថស្ស វិនេយ្យសន្តានេសុ និក្ខិបនតោ “និក្ខេបោ”តិ វុច្ចតីតិ “សុត្តនិក្ខេបំ តាវ វិចារេត្វា វុច្ចមានា បាកដា ហោតី”តិ សាមញ្ញតោ ភគវតោ ទេសនាយ សមុដ្ឋានស្ស វិភាគំ ទស្សេត្វា “ឯត្ថាយំ ទេសនា ឯវំសមុដ្ឋានា”តិ ទេសនាយ សមុដ្ឋានេ ទស្សិតេ សុត្តស្ស សម្មទេវ និទានបរិជាននេន វណ្ណនាយ សុវិញ្ញេយ្យត្តា វុត្តំ។ តេនា ហេដ្ឋា

“កស្មា ភគវតា បដិច្ចសមុប្បាទវសេនេវ ទេសនា អារទ្ធា”តិ កេចិ ចោទនាយ កតាយ “បរជ្ឈាសយាយំ សុត្តនិក្ខេបោ”តិ បរិហារោ សុកថិតោ ហោតិ។ តត្ថ យថា អនេកសតអនេកសហស្សភេទានិបិ សុត្តន្តានិ សំកិលេសភាគិយាទិបដ្ឋាននយេន សោឡសវិធតំ នាតិវត្តន្តិ, ឯវំ អត្តជ្ឈាសយាទិសុត្តនិក្ខេបវសេន ចតុព្វិធភាវន្តិ អាហ “ចត្តារោ ហិ សុត្តនិក្ខេបា”តិ។ ឯត្ថ ច យថា អត្តជ្ឈាសយស្ស អដ្ឋុប្បត្តិយា ច បរជ្ឈាសយបុច្ឆាហិ សទ្ធិំ សំសគ្គភេទោ សម្ភវតិ “អត្តជ្ឈាសយោ ច បរជ្ឈាសយោ ច, អត្តជ្ឈាសយោ ច បុច្ឆាវសិកោ ច, អត្តជ្ឈាសយោ ច បរជ្ឈាសយោ ច បុច្ឆាវសិកោ ច, អដ្ឋុប្បត្តិកោ ច បរជ្ឈាសយោ ច, អដ្ឋុប្បត្តិកោ ច បុច្ឆាវសិកោ ច, អដ្ឋុប្បត្តិកោ ច បរជ្ឈាសយោ ច បុច្ឆាវសិកោ ចា”តិ អជ្ឈាសយបុច្ឆានុសន្ធិសម្ភវតោ, ឯវំ យទិបិ អដ្ឋុប្បត្តិយា អជ្ឈាសយេនបិ សំសគ្គោ សម្ភវតិ, អត្តជ្ឈាសយាទីហិ បន បុរតោ ឋិតេហិ អដ្ឋុប្បត្តិយា សំសគ្គោ នត្ថីតិ។ នយិធ និរវសេសោ វិត្ថារនយោ សម្ភវតីតិ “ចត្តារោ ហិ សុត្តនិក្ខេបា”តិ វុត្តំ។ តទន្តោគធត្តា វា សម្ភវន្តានំ សេសនិក្ខេបានំ មូលនិក្ខេបវសេន ចត្តារោវ ទស្សិតា, តថាទស្សនេនេវ អយំ សំសគ្គភេទោ កថេតព្វោតិ។

តត្រាយំ វចនត្ថោ – និក្ខិបីយតីតិ និក្ខេបោ, សុត្តំ ឯវ និក្ខេបោ សុត្តនិក្ខេបោ។ អថ វា និក្ខិបនំ និក្ខេបោ, សុត្តស្ស និក្ខេបោ សុត្តនិក្ខេបោ, សុត្តទេសនាតិ អត្ថោ។ អត្តនោ អជ្ឈាសយោ អត្តជ្ឈាសយោ, សោ អស្ស អត្ថិ ការណភូតោតិ អត្តជ្ឈាសយោ។ អត្តនោ អជ្ឈាសយោ ឯតស្សាតិ វា អត្តជ្ឈាសយោ។ បរជ្ឈាសយេបិ ឯសេវ នយោ។ បុច្ឆាយ វសេន បវត្តធម្មោ ឯតស្ស អត្ថីតិ, បុច្ឆាវសិកោ។ សុត្តទេសនាយ វត្ថុភូតស្ស អត្ថស្ស ឧប្បត្តិ អត្ថុប្បត្តិ, អត្ថុប្បត្តិយេវ អដ្ឋុប្បត្តិ, សា ឯតស្ស អត្ថីតិ អដ្ឋុប្បត្តិកោ។ អថ វា និក្ខិបីយតីតិ សុត្តំ ឯតេនាតិ សុត្តនិក្ខេបោ, អត្តជ្ឈាសយាទិ ឯវ។ ឯតស្មិំ បន អត្ថវិកប្បេ អត្តនោ អជ្ឈាសយោ អត្តជ្ឈាសយោ។ បរេសំ អជ្ឈាសយោ បរជ្ឈាសយោ។ បុច្ឆីយតីតិ បុច្ឆា, បុច្ឆិតព្វោ អត្ថោ។ តស្ស បុច្ឆាវសេន បវត្តំ ធម្មប្បដិគ្គាហកានំ វចនំ បុច្ឆាវសិកំ, តទេវ និក្ខេបសទ្ទាបេក្ខាយ បុល្លិង្គវសេន “បុច្ឆាវសិកោ”តិ វុត្តំ។ តថា អដ្ឋុប្បត្តិ ឯវ អដ្ឋុប្បត្តិកោតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

អបិចេត្ថ បរេសំ ឥន្ទ្រិយបរិបាកាទិការណនិរបេក្ខត្តា អត្តជ្ឈាសយស្ស វិសុំ សុត្តនិក្ខេបភាវោ យុត្តោ កេវលំ អត្តនោ អជ្ឈាសយេនេវ ធម្មតន្តិឋបនត្ថំ បវត្តិតទេសនត្តា។ បរជ្ឈាសយបុច្ឆាវសិកានំ បន បរេសំ អជ្ឈាសយបុច្ឆានំ ទេសនាបវត្តិហេតុភូតានំ ឧប្បត្តិយំ បវត្តិតានំ កថំ អដ្ឋុប្បត្តិយំ អនវរោធោ, បុច្ឆាវសិកអដ្ឋុប្បត្តិកានំ វា បរជ្ឈាសយានុរោធេន បវត្តិតានំ កថំ បរជ្ឈាសយេ អនវរោធោតិ? ន ចោទេតព្វមេតំ។ បរេសញ្ហិ អភិនីហារបរិបុច្ឆាទិវិនិមុត្តស្សេវ សុត្តទេសនាការណុប្បាទស្ស អដ្ឋុប្បត្តិភាវេន គហិតត្តា បរជ្ឈាសយបុច្ឆាវសិកានំ វិសុំ គហណំ។ តថា ហិ ព្រហ្មជាលធម្មទាយាទសុត្តាទីនំ វណ្ណាវណ្ណអាមិសុប្បាទាទិទេសនានិមិត្តំ “អដ្ឋុប្បត្តី”តិ វុច្ចតិ។ បរេសំ បុច្ឆំ វិនា អជ្ឈាសយំ ឯវ និមិត្តំ កត្វា ទេសិតោ បរជ្ឈាសយោ, បុច្ឆាវសេន ឯវ ទេសិតោ បុច្ឆាវសិកោតិ បាកដោវាយមត្ថោ។ អត្តនោ អជ្ឈាសយេនេវ កថេតិ ធម្មតន្តិំ ឋបេតុំ។ ទសពលសុត្តន្តហារកោតិ ទសពលវគ្គេ អនុបុព្វេន និក្ខិត្តានំ សុត្តានំ អាវលិ, តថា ចន្ទូបមាហារកាទយោ។

វិមុត្តិបរិបាចនីយា ធម្មា សទ្ធិន្ទ្រិយាទយោ។ អជ្ឈាសយន្តិ អធិមុត្តិំ។ ខន្តិន្តិ ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិំ។ មនន្តិ ចិត្តំ។ អភិនីហារន្តិ បណិធានំ។ ពុជ្ឈនភាវន្តិ ពុជ្ឈនសភាវំ, បដិវិជ្ឈនាការំ វា។

ឧគ្ឃដិតញ្ញូតិ ឧគ្ឃដនំ នាម ញាណុគ្ឃដនំ, ញាណេន ឧគ្ឃដិតមត្តេ ឯវ ជានាតីតិ អត្ថោ។ វិបញ្ចិតំ វិត្ថារិតមេវ អត្ថំ ជានាតីតិ វិបញ្ចិតញ្ញូ។ ឧទ្ទេសាទីហិ នេតព្វោតិ នេយ្យោ។ ព្យញ្ជនបទំ បរំ អស្សាតិ បទបរមោ។ សហ ឧទាហដវេលាយាតិ ឧទាហារធម្មស្ស ឧទ្ទេស ឧទាហដមត្តេ ឯវ។ ធម្មាភិសមយោតិ ចតុសច្ចធម្មស្ស ញាណេន សទ្ធឹ អភិសមាយោគោ។ អយំ វុច្ចតីតិ អយំ "ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា"តិអាទិនា នយេន សំខិត្តេន មាតិកាយ ឋបិយមានាយ ទេសនានុសារេន ញាណំ បេសេត្វា អរហត្តំ គណ្ហិតុំ សមត្ថោ បុគ្គលោ "ឧគ្ឃដិតញ្ញូ"តិ វុច្ចតិ។ អយំ វុច្ចតីតិ អយំ សំខិត្តេន មាតិកំ ឋបេត្វា វិត្ថារេន អត្ថេ វិភជិយមានេ អរហត្តំ បាបុណិតុំ សមត្ថោ បុគ្គលោ "វិបញ្ចិតញ្ញូ"តិ វុច្ចតិ។ ឧទ្ទេសតោតិ ឧទ្ទេសហេតុ, ឧទ្ទិសន្តស្ស ឧទ្ទិសាបេន្តស្ស វាតិ អត្ថោ, "ឧទ្ទិសតោ"តិបិ បាឋោ, អយមេវត្ថោ។ បរិបុច្ឆតោតិ បរិបុច្ឆន្តស្ស។ អនុបុព្ពេន ធម្មាភិសមយោ ហោតីតិ អនុក្កមេន អរហត្តប្បត្តិ ហោតិ។ ន តាយ ជាតិយា ធម្មាភិសមយោ ហោតីតិ តេន អត្តភាវេន មគ្គំ វា ផលំ វា អន្តមសោ ឈានំ វា វិបស្សនំ វា និព្ពត្តេតុំ ន សក្កោតិ។ អយំ វុច្ចតីតិ អយំ បុគ្គលោ ព្យញ្ជនបទមេវ បរំ គត្វា ឋិតត្តា "បទបរមោ"តិ វុច្ចតិ។

ឯកចរាតិ វិវេកាភិរតិយា ឯកវិហារិនោ។ ទ្វិចរាតិ ទ្វេ ឯកជ្ឈាសយា ហុត្វា សាលាចរិយាទិវសេន វិចរន្តា។ ឯវ តយោ សេសេសុ។ សត្តសុញ្ញតាបកាសនេន សុញ្ញតំ។ តថា ឯវ សង្ខ្យាសុលភំ "បរេសំ អញ្ញាសយេន កថា ព្ពាធំ សុត្តំ អាទិកំ"តិ វត្វា តេ បន "បរេ"តិ វុត្តបុគ្គលា អបរិគ្គហិកា សុបរិហារិតបុញ្ញកាកបដិបតា ជាតិ វុចិតា, តទុភយេសុ សព្វ បដិបត្តិ ឧបយាយុតេន បកាសេន្តោ យថា ហិតិអាទិមាហ។ ទ្វេបិ ន សម្ពាធេតិ លិខតធេសេន ន ឧប្បាទេតិ។ អកតាភិនិវេសត្តា វិបស្សនាកាចតាយ អកតាត្ថយោគា។ សីល...បេ... សម្បទាយាតិ អសមាទិន្នសីលំ សីលសម្បទាយ, សុបរិសុទ្ធសីលំ សមាធិសម្បទាយ, អត្តទុក្ខទិដ្ឋិទុក្ខំ ទិដ្ឋិសម្បទាយ យោជេន្តោតិ យោជកា។

យត្ថ យំ បុញ្ញកាកបដិបតំ សត្តាយ។ សីលត្ថិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ។ ទិដ្ឋិ ជាតិ កម្មស្សកតាទិដ្ឋិ ចេវ កម្មបថសម្មាទិដ្ឋិ ច។ តិវិធេនាតិ អញ្ញត្តពាហិរា អញ្ញត្តពាហិរាតិ ឯវំ វិសយភាវេទោ តិប្បការេន។ យថាវុត្តទិដ្ឋិវិសុទ្ធិយា វិសេសបច្ចយំ សីលំ ធេវ កាចតាយ អធិដ្ឋានត្តំ វុត្តំ "សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយា"តិ។

សុទត្តសុចណ្ណិ អបាកតសព្ពញ្ញញាណំ។ ចតុរស្សាទិនេសាតោ សុបរិទណ្ឌិតយលិក្ខេន្តោ។ បច្ចយធម្មានំ អវិជ្ជាទីនំ តស្ស តស្ស បច្ចយុប្បន្នស្ស ហេតុបច្ចយាទិភាវេន បច្ចយាការោ។ សោ បន អត្ថតោ អវិជ្ជា ឯវាតិ អាហ "បដិច្ចសមុប្បាទត្តំ បច្ចយាការ"ន្តិ។ តេនាហ "បច្ចយាការោ ហិ"តិអាទិ។

កាយំ ចេ-សទ្ទោ បទបទត្ថេតោ បដិយោគីអត្ថវិសេសវាចកោ, តាយបទត្ថោ បន តំ តំ កត្វាកម្មករណាទិសាធនវិសិដ្ឋេយេវ បទេថេតិ, ហិ-និបាតបទត្ថោ បន ចនតាលង្ការមត្តមេវាតិ អាហ "ចេតិ...បេ... ទិស្សតី"តិ។ តំទេសនត្ថិ តស្ស បដិច្ចសមុប្បាទស្ស ទេសនំ។ សា ហិ ព្ពល ត-សទ្ទេន បច្ចាមសីយតិ។ "សុណាថា"តិ សោតវិញ្ញាណាធិកនតោ ន កោចិ បដិច្ចសមុប្បាទោ។

ឯកត្តមេវំ បទំ ក-សទ្ទេន បទវឌ្ឍនមត្តស្ស កតត្តា, តស្មា សាធុសទ្ទស្ស គតោ អត្ថន្តរោ សាធុកសទ្ទស្សបិ គតោ ឯវ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ សាធុ ភន្តេតិ យាចាមហំ ភន្តេតិ អយមេវ អត្ថោតិ អាហ "អាយាចនេ"តិ។ បុន សាធុ ភន្តេតិ ឯវំ ភន្តេតិ អយមេវ អត្ថោតិ អាហ "សម្បដិច្ឆនេ"តិ។ សាធុ សាធូតិ អហោ អហោតិ អយមេវ អត្ថោតិ វុត្តំ "សម្បហំសនេ"តិ។ សាធុ ធម្មរុចីតិ បុញ្ញកាមោ សុន្ទរោតិ អត្ថោ។ បញ្ញាណវាតិ បញ្ញាវា។ អទ្ទុព្ភោតិ អទូសកោ។ ទឡ្ហីកម្មេតិ ថិរីករណេ សក្កច្ចកិរិយាយំ។ អាណត្តិយន្តិ អាណាបនេ។ "សុណាថ សាធុកំ មនសិ ករោថា"តិ ហិ វុត្តេ សាធុកសទ្ទេន សវនមនសិការានំ សក្កច្ចកិរិយា វិយ តទាណាបនម្បិ វុត្តំ ហោតិ។ អាយាចនត្ថោ វិយ ចស្ស អាណាបនត្ថោ វេទិតព្វោ។

ឥទានេត្ថ ឯវំ យោជនា វេទិតព្វាតិ សម្ពន្ធោ។ សោតិន្ទ្រិយវិក្ខេបនិវារណំ សវនេ និយោជនវសេន កិរិយន្តរបដិសេធនកវចនតោ, សោតំ ឱទហថាតិ ហិ អត្ថោ។ មនិន្ទ្រិយវិក្ខេបនិវារណំ អញ្ញចិត្តាបដិសេធនតោ។ បុរិមន្តិ "សុណាថា"តិ បទំ។ ឯត្ថាតិ "សុណាថ, មនសិ ករោថា"តិ បទទ្វយេ, ឯតស្មិំ វា អធិការេ។ ព្យញ្ជនវិបល្លាសគ្គាហនិវារណំ សោតទ្វារេ វិក្ខេបបដិពាហកត្តា។ ន ហិ យាថាវតោ សុណន្តស្ស សទ្ទតោ វិបល្លាសគ្គាហោ ហោតិ។ អត្ថវិបល្លាសគ្គាហនិវារណំ មនិន្ទ្រិយវិក្ខេបបដិពាហកត្តា។ ន ហិ សក្កច្ចំ ធម្មំ ឧបធារេន្តស្ស អត្ថវិបល្លាសគ្គាហោ ហោតិ។ ធម្មស្សវនេ និយោជេតិ "សុណាថា"តិ វិទហនតោ។ ធារណូបបរិក្ខាសូតិ ឯត្ថ ឧបបរិក្ខាគហណេន តុលនតីរណាទិកេ ទិដ្ឋិយា ច សុប្បដិវេធំ សង្គណ្ហាតិ។ សព្យញ្ជនោតិ ឯត្ថ យថាធិប្បេតមត្ថំ ព្យញ្ជយតីតិ ព្យញ្ជនំ, សភាវនិរុត្តិ។ សហ ព្យញ្ជនេហីតិ សព្យញ្ជនោ, ព្យញ្ជនសម្បន្នោតិ អត្ថោ។ អនលីយតោ ឧបាកត្តព្វតោ អត្ថោ, ចតុប្បារិសុទ្ធិសីលាទិកោ។ សហ អត្ថេនាតិ សាត្ថោ, អត្ថសម្បន្នោតិ អត្ថោ។ ធម្មគម្ភីរោតិអាទីសុ ធម្មោ នាម តន្តិ។ ទេសនា នាម តស្សា មនសា វវត្ថាបិតាយ តន្តិយា ទេសនា កថនំ។ អត្ថោ នាម តន្តិយា អត្ថោ។ បដិវេធោ នាម តន្តិយា តន្តិអត្ថស្ស ច យថាភូតាវពោធោ។ យស្មា ចេតេ ធម្មទេសនាអត្ថបដិវេធា សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ មន្ទពុទ្ធីហិ ទុក្ខោគាហា អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋា ច, តស្មា គម្ភីរា។ តេន វុត្តំ "យស្មា អយំ ធម្មោ...បេ... សាធុកំ មនសិ ករោថា"តិ។

ឯត្ថ ច បដិវេធស្ស ទុក្ករភាវតោ ធម្មត្ថានំ ទេសនាញាណស្ស ទុក្ករភាវតោ ទេសនាយ ទុក្ខោគាហតា, បដិវេធស្ស បន ឧប្បាទេតុំ អសក្កុណេយ្យត្តា តព្ពិសយញាណុប្បត្តិយា ច ទុក្ករភាវតោ ទុក្ខោគាហតា វេទិតព្វា។ ទេសនំ នាម ឧទ្ទិសនំ សង្ខេបទស្សនមេវ។ តថា ហិ វិភង្គសុត្តេ "ទេសេស្សាមី"តិ វត្វា បុន "ភាសិស្សាមី"តិ វុត្តំ។ តស្ស និទ្ទេសំ ភាសនន្តិ ឥធាធិប្បេតន្តិ អាហ "វិត្ថារេនាបិ នំ ភាសិស្សាមីតិ វុត្តំ ហោតី"តិ។ បរិព្យត្តំ កថនំ វា ភាសនំ។

សាឡិកាយិវ និគ្ឃោសោតិ សាឡិកាយ អាលាបោ វិយ មធុរោ កណ្ណសុខោ បេមនីយោ។ បដិភានំ សទ្ទោ ឧទីរយីតិ ឧច្ចារីយតិ, វុច្ចតីតិ អត្ថោ។ ឯវំ វុត្តេ ឧស្សាហជាតាតិ ឯវំ "សុណាថ សាធុកំ មនសិ ករោថ, ភាសិស្សាមី"តិ វុត្តេ "ន កិរ សត្ថា សង្ខេបេនេវ ទេសេស្សតិ, វិត្ថារេនបិ ភាសិស្សតី"តិ សញ្ជាតុស្សាហា ហដ្ឋតុដ្ឋា ហុត្វា។

ពតេយាតិ តស្ស បទស្ស សាយញ្ញេតា ពុទ្ធាការេន ញាយតិ, ន ចិនេសនេតាតិ តស្ស ពុទ្ធាវិនេសនកាចំ ភេទេត្វា "ភេទត្យគយ្យតាពុទ្ធា"តិ វត្វា នេតេតេច បសន្នេន យហាតិន្ទេស អាគតា សព្ពាបិ ពុទ្ធា អត្ថុទ្ធារតេយេន ទស្សេតិ "បញ្ចវិធា ហិ ពុទ្ធា"តិអាទិនា។ តត្ថ អដ្ឋិំ

នេខានេតតិ ឲតាយាតិ អដ្ឋិនេខាតនា។ ដិដ្ឋិំ សំសគ្គិយតិ ឲតាយាតិ ដិដ្ឋិសំសគ្គនា។ សំសគ្គនេច្ចត្ថ សាគច្ឆាចនេសន ចិតិច្ឆយគរលំ។ ចិយតិ

លិគ្គតិ ឲតាយាតិ ចិយតិនេច្ឆនា។ អនុយតិយា ពុទ្ធំ អនុយតិពុទ្ធា។ "តំ កិំ មញ្ញេថ ភិក្ខវេ"តិអាទិពុទ្ធាយ ហិ "កា តុយ្ហំ អនុមតី"តិ

អនុយតិ ពុទ្ធិតា ហោតិ។ គេធត្យគយ្យតា គេធត្យគយ្យតាយ។

លក្ខណត្ថិ ញាតំ ពុទ្ធិនេតា នយោ គោចរ សភាវេន។ អញ្ញាតត្ថិ នយេន គោតចិ ញាណេណ អញ្ញាតកាចយាហ។ អដ្ឋិត្តិ ទស្សនក្ខនេន ញាណេណ

ទក្ខតា ចិយ ន ដិដ្ឋំ។ អតុលិតត្តិ "ឲត្តកំ ឮឆ"ត្តិ តុលនក្ខនេន ញាណេណ ន តុលិតំ។ អតីរិតត្តិ តីរណក្ខនេន ញាណេណ

អគតទាលាកិរិយាសយាបនតំ។ អចិក្ខតត្តិ ញាណស្ស អបាគដការំ។ អចិកាចិតត្តិ ញាណេណ អបាគដីកតការំ។

បញ្ចាសុ ពុទ្ធាសុ យា ញាទ្ធាតំ សព្ពេតា ន សន្តិ, តា ទស្សេត្វា ឮឆាធិបេយ្យពុទ្ធិ តិកេមេតំ "តត្វា"តិអាទិ វុត្តំ។ តំ សុចិន្តេញ្ញយ្យមេវ។ យទិ

បដិច្ចសមុប្បាទោ បច្ចយាការោ, អថ កស្មា ភគវតា បដិច្ចសមុប្បាទទេសនាយ សង្ខារាទយោ បច្ចយុប្បន្នា គហិតាតិ អាហ "ឲត្វា

ធា"តិអាទិ។ បច្ចយុប្បន្នម្បិ គហេតិ បច្ចយុប្បន្នទស្សនេន បច្ចយធម្មានំ បច្ចយភាវស្ស គហិតភាវតោ។ អាហារវគ្គស្សាតិអាទិ

"បច្ចយាការោ បដិច្ចសមុប្បាទោ"តិ ទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ "សមុទត្ថី"តិ បាឡិបាឋំ បរតោ វុត្តំ កិរិយាបទំ អានេត្វា យោជេតិ, អញ្ញថា

សង្ខារា កិំ គតាតិ ចា គេទត្តីតិ ចា ន ញាយេយ្យ។ បទត្ថិយា អនុលោមតោ "អវិជ្ជាបច្ចយា"តិអាទិកា អនុលោមបដិច្ចសមុប្បាទកថា។

"អវិជ្ជាយ ត្វេវា"តិអាទិកា បន តស្ស វិលោមតោ បដិលោមកថា។ អច្ចន្តមេវ សង្ខារេ វិរជ្ជតិ ឲនេតាតិ វិរាគោ, មគ្គោ។

អសេសនិរោធាតិ អសេសេត្វា និរោធា សមុច្ឆិន្ទនា។ ឲចំ និរោធាតត្តិ ឲចំ អនុប្បាទនិរោធេន និរុទ្ធានំ សង្ខារានំ និរោធា។ ឮតិ

អវិជ្ជាទីនំ និរោធទេសនេន អរហត្តំ វុត្តំ។ សកលស្សាតិ អនវសេសស្ស។ សត្តវិរហិតស្សាតិ បរបរិកប្បិតជីវវិរហិតស្ស។ វិនិវេត្តេត្វាតិ

អនុប្បាទនិរោធទស្សនវសេន វិបរិវត្តេត្វា។

អត្តមនាតិ បីតិសោមនស្សេន គហិតចិត្តា។ តនាក្ខតា ច ហដ្ឋចិត្តា នាម ហោន្តីតិ អាហ "តុដ្ឋចិត្តា"តិ។ "តស្ស វចនំ អភិនន្ទិតន្ត"ន្តិ ឲត្ថ

អភិនន្ទនសទ្ទោ អនុមោទនត្ថោ។ "អភិនន្ទិត្វា"តិ ឲត្ថ សម្បដិច្ឆនត្ថោ។ ឮឆ បន ឧភយត្ថោបិ វដ្ដតីតិ អាហ "អនុមោទិំសុ ចេវ សម្បដិច្ឆិំសុ

ចា"តិ។

បដិច្ចសមុប្បាទសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ វិភង្គសុត្តវណ្ណនា

ឲ៌ ទុតិយេបីតិ ទុតិយបុគ្គលេបិ។ បិ-សទ្ទេន តទញ្ញេសុ បុគ្គលេសុបីតិ អត្ថោ។ “ចិរដ្ឋិតិកោ ហុត្វា ឲចា”តិ ចត្វាបិ តទេកទេសំ ព្ភង ចិតិយោកល្លំ ទស្សេតុំ “យថា ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ឫ្ណល់។ ចិត្តាទេសេនត្តិ “ចិកខិស្សាមី”តិ បទស្ស អត្ថស្ស ទស្សនចនេន បចត្តំ ចិកក្ខេសតំ។ ខ្ទេសទេសតា បដយបុគ្គ អត្ថូលាភិយទេសតាយនិសាច។ បុត ចដ្ឋិចដ្ឋិ ទស្សេន្តោតិ “ព្ភុតិ ទោ, កិល្លេច”តិអាទិតា បចត្តំ តិចត្តិញ្ញា ទស្សេន្តោ។ បដយំ ខ្ទេសចនេន ចិកឌតចនេន ចិចដ្ឋិ ទស្សិតំ, តតោ ឲច ឮតិទេកតយេត ចិចដ្ឋមិ ទស្សិតនេច ទោតីតិ បុតក្កហណំ។

ទោសំទោសំ សត្តាតត្តិ ព្ភដំ កិញ្ចិ បកាទតោ អតាយសិត្វា សទ្ទេបិ សទ្ទេ សាយន្នាទោ ឮ្យាចេត្វា កហលន្តិ អាហ “សទ្ទេបទោ...ទេ... តិទ្ទេសា”តិ។ កតិខាតិចនេតាតិ បញ្ចកតិចនេត, តត្វាបិ ឲទកោយ កតិយា តត្តិយាទិកុម្ភទចាទិហត្ថិអាទិខាតិចនេត ច។ “ទិត្តំ យតោ”តិអាទីសុ ចិយ កិច្ចចិនេសំ, “យាតស”ត្តិអាទីសុ ចិយ សយាតេ អត្ថេ សទ្ទចិនេសំ, “បណ្ឌុ”ត្តិអាទីសុ ចិយ ក្យាលចិនេសំ, “ទេចតសិកំ ហទយ”ត្តិអាទីសុ ចិយ តិស្សយចិនេសំ, “ចិត្តស្ស ឋិតី”តិអាទីសុ ចិយ អញ្ញស្ស អចត្វាកាចចិនេសំ, “អលុទ្ទកា”តិអាទីសុ ចិយ អញ្ញស្ស កិរិយាកាចចិនេសំ, “អលុទ្ទិតត្តា”ត្តិអាទីសុ ចិយ អញ្ញស្ស អកាចតាចិនេសន្តិ ឲចយាទិកំ អតបេល្លិត្វា ឆព្ពុយត្តំ ចា ខីបតា សកាចតិទ្ទេសា។ ខិណ្ណស្ស ខីទលាចនេត បចត្តតាកាទោ ខីទលាតាតិ អាហ “អាកាទតិទ្ទេសា”តិ។

កាលិតិក្កទេ កិច្ចតិទ្ទេសាតិ កលលកាលតោ បកុតិ បុរិទទ្ទបិតំ ឌទាបត្តក្កលោ ខ្ទប្បដ្ឋយាតាតិ បដ្ឋិទទ្ទបិតិ បរិបក្កទ្ទបិតុទ្ទបិតិ បរិហាបរិហាតាតិ ខ្ទប្បដ្ឋត្តិតិ អតុក្កមេត សុបរិហាតទ្ទបិតំ បរិបិកកាទេល ខ្ទប្បដ្ឋយាតាតិ ពល្លិច្ចានិសកាចាតិ ខ្ទប្បដ្ឋត្តិតិ “ពល្លិច្ច”ត្តិអាទេយា កាលិតិក្កទេ ឌទាយ កិច្ចតិទ្ទេសា។ បកតិតិទ្ទេសាតិ ថលចិបច្ចតបកតិយា តិទ្ទេសា, ឌទាយ ចា បិបុហិតព្ភថលទេច បកតិ, តស្សា តិទ្ទេសា, ត ច ពល្លិច្ចានីតេច ឌទាតិ ខ្ទកាទិកតយក្កេសុ តិលាទុក្កសំកក្កតាទេយា ចិយ បរិបិកកតយក្កសព្ភាទោសុ បរិបុណ្ណាទុទេបសុ លព្ភយាតា ពល្លិច្ចាទេយា ឌទាយ កតយក្កាព្ភទេច្ច ទចនីតព្ភា, ត ឌទាតិ។

យស្មា ឌទំ បត្តស្ស អាយុ ហាយតិ, ព្ភន្ទ្រិយាតិ ឌទ្ធាតិ ទោតីតិ អាយុហាតាទេយា បកតិតិទ្ទេសា, តស្មា វុត្តំ “បត្តិយា ទេ្វ បកតិតិទ្ទេសា”តិ។ ទោតាហ “ព្ភទេហិ បតា”តិអាទិ។

អចិន្នាយយាតត្តទត្តា អចីចិខទា យហិអាទីសុ យត្ថទសកាទីសុ ឲទកកសទកសុ ច លទោ លទោ ខិណ្ណចិកាទាទីតំ ទុចិន្នាយ្យត្តា។ តតោ អន្នោស្ទុតិ យហិអាទិតោ អន្នោសុ អហិន្ទត្តកាទីសុ, បិលិតំ ឲកកចបរិយាបន្ទេ សកលអាយុម្ហិ កហិតតទុលាយុចាឌទាកាទេលសុ, ឲកខ្ចិត្តិខិចសាតិក្កមេសុ បុប្ផាទីសុ ចាតិ អត្ថោ។ តត្ថ ហិ ឌទាចិនេសស្ស សុចិន្នាយ្យត្តា សចីចិខទា តាម។

ចចតកចនេតាតិ ចចតកាតំ ពន្ធាតំ ចនេត។ ឲកចត្យបញ្ចាក្កន្ធាយ ទុតិយា ចចតទេច ចចតតាតិ អាហ “កាចចចទេតត លក្ខលាតិទស្សត”ត្តិ, បិឮព្ភឃំ “ទុតី”តិ ទុត្តស្ស មទលាស្ស សកាចទស្សតត្តិ អត្ថោ។ កក្ខប្បត្តិ កិន្នយាតតា។ ទោត “ទេទដា”តិ ព្ភមិតា ពន្ធាតំ កិន្នយាតតា ទេទសមក្ខិតា ទុត្តាតិ ទស្សេតិ។ ដាតាកាចបរិខិបត្តិ ទោតចិបិ អាកាទេត អចដ្ឋាតាកាចខីបតំ។ ឈដទស្សចាតិ ហិ

ចិសជិប្ធភាហទហ៍៎ ឃឆា ឈដេ គិត្តេ កបិលិឱអចឃចសេសោ លក្ខតិ, ត ឲចំ ទ្យតិក្លត្ឋេស្ស កក្ខេស្ស, ត ពោធិ ចិសេសោ តិដ្ឋតីតិ ភេស្សតំ “អត្តទឆាត”ត្តិ ទ្យត្តិ៎ យដ្ឋសន្លាតំ យទលត្តិ យដ្ឋសត្ថាតំ យទហ៍៎ “កាលយទល”ត្តិ ចភត្តិ៎ សត្តាតស្ស អដ្ឋត្តសយុទ្ឋេភក្ខតំ ណិលាសចាត់ យទហ៍ សយុទ្ឋេភយទហ៍៎ អាភិ-សទ្ឋេត ឧហិកយទហ៍ សក្ខញាតិ៎ តស្ស កិរិឃាតិ អត្តកស្ស កិរិឃា, ឃា លេរិក ទ្យដ្ឋតិ “យដ្ឋ”តិ, យទលត្តិ អត្វោ៎ ចចតកាលេរិ ឲច ចា អតតិក្កយតឹឃត្តា ចិសេសេត កាលេរិតិ ទ្យត្តោតិ តស្ស កិរិឃា អត្វោតា ទ្យតិក្លត្ថាត់ កេភបចត្តិឃេច៎ “យដ្ឋ យទល”ត្តិ ចា ឲត្វ សយាសំ អកត្វា ឃោ “យដ្ឋ”តិ ទ្យដ្ឋតិ កេភោ, តយេច យទហ៍ “បិលចាកោ”តិ ឲចយេត្វ អត្វោ ភដ្ឋត្ថោ៎

ចត្យចោកាទចសេតាតិ ចត្យចោកាទកចចសេត៎ តត្វ ហិ ទ្សបកាឃសត្ថោតា កញ្ញឲចទោ តត្វិ, ឃំ តិក្លិបេញ្ញ៎ កិត្ថាបិ ឲកចោកាទកចេបិ កញ្ញឲចតិក្លេបិ តត្វិ, ទ្សបកាឃស្ស បត តត្វ អត្វិតាយត្ត កហេត្វា “ឲកចោកាទចសេត កញ្ញឲចស្ស តិក្លេបិ”តិ ទ្យត្តោ៎ ចត្យចោកាទចសេត ចាតិ ច-សទ្ឋេត “សេសដ្ឋឃចសេត ឧត្ថាត់ កេភោ”តិ ត្លាយត្វំ ភេស្សតិ សត្ថត្វេច ឧត្លកេភសត្ថាចោតា៎ សេសដ្ឋឃចសេតាតិ សេសកចដ្ឋឃចសេតច កញ្ញឲចស្ស តិក្លេបិ៎ ឃជិបិ ឲកចោកាទកច ទ្សបកាឃោ ចិន្ទតិ, កញ្ញឲចតិក្លេបិ បត តត្វីតិ “កញ្ញឲចស្ស សក្ខាចោតា”ត្លត្ថេច ទ្យត្តិ៎ ឃស្មា យត្សុ្យាតីស្ប កញ្ញឲចតិក្លេបិ អត្វិ, តស្មា យត្សុ្យាតីស្ប កញ្ញឲចស្ស តិក្លេបិតិ ឃោភតា៎ កញ្ញឲចទំ តិក្លិបិឃតិ ឲតេតាតិ យទហ៍ កញ្ញឲចស្ស តិក្លេបិ៎ ឲកេតា កត្វាតិ ឲកញ្ញកត្វា, ឲកញ្ញកហលយត្តេត៎

ភាឃតដ្ឋេតាតិអាភិ អាឃតតចសេត ឃោតិចសេត ច ឌ្វីហិ បភេហិ សត្ថសត្វេ បរិឃាឌិឃិត្វា បរិឃាឌិឃិត្វា ភាតិ ភេស្សតំ ទ្យត្តិ៎ ពោធិ បត “កត្យកាចចសេត បភដ្ឋឃំ ទ្យត្ត”ត្តិ ចភត្តិ៎ “តោសំ តោសំ សត្តាត់ ភាតិ សត្ថាតី”តិ បត កត្តទិ សាយិតិទ្ឋេស្ស កតត្តា ក្លកឃត្វាបិ កាចតិទ្ឋេសោ៎ សព្យញ្ញា ភាតិ សត្ថាតិ៎ បិលកជិ តិត្ថត្តិ អកិតិត្ថត្តិ៎ តោសំ តោសំ សត្តាត់…េប… អកិតិត្ថត្តីតិ សត្តចសេត បចត្តត្តា ចោហាទភេសតា៎

តត្រ តត្រាតិ ឲកចត្យចោកាទកចេស្ប ឌ្វិត្តំ សេសទ្សបឆាត្យំ បជិសត្ថិក្លលោ ក្លប្យជ្ជយាតាត់ បត្ថាត្តំ, កាយឆាត្យំ ចិកលិចិកលិត្ថ្រឹយាត់ ចសេត សត្តត្តំ តចត្តំ ភសត្តំ ប្យត ភសត្តំ ឲកាភសត្ឋត្ថា អាឃតតាត់ ចសេត សក្ខហោ ចេជិតត្ថោ៎ សត្តតិឃត្តិ ឃេត កយុតា ឧត្ថាត់ បិត្យកាចោ, តោត អកិសន្លតសត្តតិឃំ៎ តត្ថោ លោ បជិសត្ថិក្លលចសេត ចេជិតត្ថោ៎

កយុំឃេច កយុកចោ “កចតិ ឲតស្មា ក្លបបត្តិកចោ”តិ កត្វា៎ កយុត តិឃ្យាជិតអត្តកាទ្យបបត្តិចសេត កចតីតិ កចោ, តឆា តឆា តិត្ថត្តចិបិកោ កដត្តាទ្សបត្ថា៎ អដ្ឋកឆាឃំ បត “កចតីតិ កត្វា កចោ”តិ ក្លបបត្តិកចស្ស ចក្លយាតត្តា “កយុំ ឋលចោហាទេត កចោតិ ទ្យត្ត”ត្តិ កឆិតំ៎

ក្លបិជិឃត្តិ សត្តា ភញ្ញហក្កាហំ កណ្ហិត្តិ ឲតេត កិលេសកាយេត៎ ត កេចលំ ត្លឆ កទលសាឆតយេច, អឆ លោ កត្តសាឆតយ្សិ លក្ខតីតិ ទ្យត្តិ “សឃំ ចា”តិ៎ តត្តិ ចត្វកាយំ៎ កាយោ ច សោ កាយតដ្ឋេត, ក្លបិភាតត្ថោ ក្យសយាភាតដ្ឋេតាតិ កាយុបិភាត់៎ ឲតត្តិ កាយុបិភាតបភំ៎ ប្យត ឲតត្តិ កាយុបិភាតសន្លាតំ៎

ສສ຺ສເຕາອຕ຺ຕາຕິ ອິທໍ ປຸຣິມທິຏ຺ຐີ ອຸປາທິຍມານໍ ອຸຕ຺ຕຣທິຏ຺ຐີ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ເອສາ ທິຏ຺ຐິ ທຬ຺ຫີກຣຓວເສນ ປຸຣິມໍ ອຸຕ຺ຕຣາ ອຸປາທິຍຕິ, ເອວໍ "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິກາປີຕິ ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ປນ "ອຕ຺ຕວາທຸປາທານ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ນ ທິຏ຺ຐຸປາທານທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເລາເກາ ຈາຕິ ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓວິນິມຸຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ທິຏ຺ຐຸປາທານຕ຺ຕໍ ອິຘ ປຸຣິມທິຏ຺ຐິອຸຕ຺ຕຣທິຏ຺ຐິວເສນຫິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ

ເຍນ ທິຏ຺ຐາຠິນິເວເສນ ເຄາສີລເຄາວຕາທິໍ ສມາທິຍຕິ ເຈວ ອຠິນິວິສຕິ ຈ, ເສາ ເຄາສີລເຄາວຕາທີນີຕິ ອຠິເນຍ຺ຍຕາຕິ ເຕນາຫ "ເຄາສີລ...ເປ... ສຍເມວ ອຸປາທານານີ"ຕິ ອຠິນິເວສເຕາຕິ ອຠິນິເວສນເຕາ

ອຕ຺ຕວາທຸປາທານນ຺ຕິ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວາທສ຺ສ ປຎ຺ຎາປນສ຺ສ ຄຫຓສ຺ສ ກາຣຓຠູຕາ ທິຏ຺ຐີຕິ ອເຕ຺ຖາ ອຕ຺ຕວາທມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ຕສ຺ສ ອຠາວາ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ອິທໍ ວຈນມຕ຺ຕເມວ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ ທຬ຺ຫໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ

ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣາທີສຸ ປວຕ຺ຕາຍາຕິ ອິທໍ ຕຓ຺ຫາຍ ຣູປຕຓ຺ຫາທິກາຍ ກາຣຓວຈນໍ ຉທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓິກຄ຺ຫາຕໍ ປຏິນິຍຕາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ທວນວີວິຍາ ປວຕ຺ຕາຍາຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິທ຺ວາຣທສ຺ສນໍ ສກາເຣເນວ ທ຺ວາຣໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕສ຺ສ ເວຬ຺ຫ ວິຍ ນິສ຺ເສຍາ ອຫຸຕ຺ວາ ອຸລຸງ຺ກາກາເຣນ ກາເຣາ ອຸປາທານສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາເວາ ອາຣມ຺ມຓມ຺ປິ ຕໍສທິສໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຣູເປຕິ ວິສເຍ ກຸມ຺ເພ ສາ ຕິວິທາ ເຫາຕີຕິ ສມ຺ພເນ຺ຘາ ກາມຕຓ຺ຫາ ກາມສ຺ສາທເກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຍາ ເອວໍ ອສ຺ສາເທນ຺ຕີຕິ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິຍາ ສຫຄຕາຕິ ສ຺ສຍສຍ຺ຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕາທິປຈ຺ຈຍຠູຕາຍ ສໍສຏ຺ຐາ ນິຈ຺ຈຸວສ຺ສຕາທີນິເວສຍຸເຕນ ອສ຺ສາເທນ຺ຕີ ຠວສຫຄຕາ ຕຓ຺ຫາ ຠວຕຓ຺ຫາ ຠວຕິ ທິຏ຺ຐິ ສຏ຺ຐກາລນ຺ຕິ ຫິ ຠວທິຏ຺ຐິ ຠເວາ ເອາຕ຺ຕຣປທເລາເປນ, ຠວສ຺ສາທເວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ອາຍຕາ ນເຍນ ວິຠວຕຓ຺ຫາຕິ ເອຕ຺ເອ ອເຕ຺ທາ ເວທິຕເຕ຺ຖາ ວິຠວຕິ ອຸຈ຺ເຈທໍຕິ ວິນສ຺ສຕີຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐິ ວິຠເວາ ອຸຕ຺ຕຣປທເລາເປນ ເອວໍ ຕາຕິ ອຏ຺ຐຣສາຕິ ຍາ ຉ ກາມຕຓ຺ຫາ, ຉ ຠວຕຓ຺ຫາ, ຉ ວິຠວຕຓ຺ຫາ ວຸຕ຺ຕາ, ເອຕານິ ອຏ຺ຐຣສ ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານິ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ເຈຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຕຄ຺ຄີ ສພ຺ພຕ຺ຕິຍໍ ພາຫິຣ຺ທາຕິ ນເຕາ ພາຫິຣ຺ທາ ອຕີຕາຣມ຺ມຓານິ ຈາ ເຫາຕ຺ວ ອິຕຣາຣມ຺ມຓານິ ຈາ, ສພ຺ພໍ ປນ ອຕີຕານິ ລຕ຺ຕິສ ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານີ ເສສປຈ຺ເຈຍປິ ເອເສວ ນເຍາ "ອຏ຺ຐສຕໍ ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານີ"ຕິອາທິກາ ສພ຺ພເຕ຺ຖາ

ອິທາຕິ ອປເຣນປິ ປກາເຣນ ອຏ຺ຐສຕໍ ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຎ຺ຏ຺ຐິກສ຺ສາ"ຕິອາທິມາຫ ຕຕ຺ເອ ອຎ຺ຏ຺ຐິກສ຺ສາຕິ ອຎ຺ຏ຺ຐິກລກ຺ຂປຈ຺ຈກ຺ຂ ອຸປເຍາຄເຕ຺ເອ ຫິ ອິທໍ ສາຍິວຈນໍ ອຸປາທາຍາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອສ຺ມີຕິ ເຫາຕີຕິ ຍເທຕໍ ອຎ຺ຏ຺ຐິກໍ ລກ຺ຂປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ອຸປາທາຍ ຕຓ຺ຫາຍາທິຏ຺ຐິວເສນ ສມຸທາຍຄ຺ຄາເຫເຕາ ອສ຺ມີຕິ ກາເຫາ ເຫາຕິ, ຕສ຺ມິໍ ສຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ ອິທ ປນ ຣູປາທີອາຣມ຺ມຓວເສນ ອເຕ຺ຖາ ເວທິຕເຕ຺ຖາ ອິຕ຺ຖສ຺ມີຕິ ເຫາຕີຕິ ລຕ຺ຕິຍາທີສຸ "ອິທໍປກາເຣາ ອຫ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິວເສນ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ ອິທໍ ຕາວ ອສມ຺ປຕິຕາຍ ຄຫຓໍ

ເອວມາທີຕີຕິ ອາທິ-ສເທ຺ທນ "ເອວສ຺ມິ, ອຎ຺ຎຖາສ຺ມິ, ອຫໍ ຠວິສ຺ສໍ, ອິຕ຺ຖໍ ຠວິສ຺ສໍ, ເອວໍ ຠວິສ຺ສໍ, ອຎ຺ຎຖາ ຠວິສ຺ສໍ, ອສສ຺ມິ, ສຕສ຺ມິ, ອຫໍ ສິຍໍ, ອິຕ຺ຖໍ ສິຍໍ, ເອວໍ ສິຍໍ, ອຎ຺ຎຖາ ສິຍໍ, ອປິຫໍ ສິຍໍ, ອປິຫໍ ອິຕ຺ຖໍ ສິຍໍ, ອປິຫໍ ເອວໍ ສິຍໍ, ອປິຫໍ ອຎ຺ຎຖາ ສິຍ"ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ສງ຺ຄເຫາ ອຸປຕິຖາຍ ຄຫຓສ຺ສ ທຸວິທໍ ສສເຕາ ອສສເຕາ ຈາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອວສ຺ມິ, ອຎ຺ຎຖາສ຺ມີ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ເອ ເອວສ຺ມີຕິ ອິທໍ ສສເຕາ ອຸປຕິຖາຍ ຄຫຓໍ, ຍຖາ ອຫໍ ປຸພ຺ເພ ເຫາຕິ, ເອວໍ ອສສ຺ມີຕິ ອເຕ຺ຖາ ອຎ຺ຎຖາສ຺ມີຕິ ອິທໍ ປນ ອສສເຕາ ຄຫຓໍ, ຍຖາຍໍ ປຸພ຺ເພ ເຫາຕິ ນເຕາ ອຎ຺ຎຖາ ອຫໍ ຫີເຕາ

ចា អសិរោា ចាតិ អរេត្វា ញ្ញាយាតិ តាច បទ្ធប្បត្តចេនេត ចត្តារិ តញ្ហាចិចរិតាតិ កចិយ្សត្តិអាឌីតិ បត ចត្តារិ អតាកាតចនេត ចុត្តាតិ, តេតំ បុរិមចតុរក្កេ ចុត្តតនយេនេច អរេត្វា ចេឌិតព្ពោ អសស្មីតិ សយ្សេតា អស្មិ, តិច្ចរេយ្សតំ អសិចចតំ សតស្មីតិ អសយ្សេតា អស្មិ, អតិច្ចរេយ្សតំ អសិចចតំ ញ្ញាតិ ញ្ញាយាតិ រេទ្វ សយ្សតុរេច្ឆចចនេត ចុត្តាតិ ញ្ញតោ បរាតិ និឃត្តិអាឌីតិ ចត្តារិ សំសឃបរិចិតក្កចនេត ចុត្តាតិ, តាតិ បុរិមចតុរក្កេ ចុត្តតនេយត អត្វតោ ចេឌិតព្ពាតិ អបិហំ និឃត្តិអាឌីតិ បត ចត្តារិ “អបិ តាយាហំ កេចឃ្យ”ត្តិ ឲចំ បត្វតាកាប្បតចនេត ចុត្តាតិ, តាតិបិ បុរិមចតុរក្កេ ចុត្តតនេយនេច ចេឌិតព្ពាតិ ឲចនេយតោស្ –

រេទ្វ ឌិដ្ឋិនីសា ចត្តារោ, ស្ទព្ឋនីសា និសយ្ទលកា;

តេឃា តេឃាតិ ឲតាតិ, អដ្ឋារស ចិកាចេឃ

ឲតេ ហិ សយ្សតុរេច្ឆចចនេត ចុត្តា រេទ្វ ឌិដ្ឋិនីសា តាយ, “អស្មិ, កចិយ្សំ និឃំ, អបិហំ និឃ”ត្តិ ឲតេ ចត្តារោ ស្ទព្ឋនីសា តាយ, “ញ្ញាត្វយស្មី”តិអាឌេឃា តេឃា តេឃាតិ ទ្វាឌស និសយ្ទលកា តាយាតិ ចេឌិតព្ពំ ញ្ញឆ បិញ្ញញ្ញឃំ ទ្ទបិរេយ្ទហាឌិចនេត តញ្ហា អាកាតាតិ អាហ “អជ្ឈត្តិកទ្ទបិឌិតិយ្សិតាតី”តិ អដ្ឋារស តញ្ហាចិចរិតាតីតិ អារេតត្វា សព្ពេត្ថា ញ្ញយិតា អស្មីតិ ញ្ញយិតា អតិរេសករេសតាបច្ចាឌិតា “ឈត្តិេឃា អហ”ត្តិ ឲ្យលកាចេតា “អស្មី”តិ ហោតិ រេសំ បុព្ពេ ចុត្តតនេយនេច ចេឌិតព្ពំ សក្កេហតិ តញ្ហាយ ឃឆាចុត្តចិកាកាយ្ស សំលិបតចនេត សក្កញ្ហាត កទិឃយារេគ “ឈឃិរេយ, គិក្លេច, តញ្ហាកាឃា”តិអាឌិ តិរេទ្ទសោ “ទ្ទេប តញ្ហា ទ្ទបតញ្ហា”តិអាឌិ តិរេទ្ទសរេត្វា “កាយរាកការេចតា”តិអាឌិកោ, “អជ្ឈត្តិកយ្សបិគាឃា”តិអាឌិកោ ច តិរេទ្ទសចិត្វារោ “ទ្ទបិឌីស្ អារេយ្ទហោស្ ឈញ្ញឲចា”តិអាឌិកោ សក្កេហា

ឃស្មា ចក្ខុទ្វារាឌីស្ ឲេកកស្មិ ទ្វារេ ទ្ទប្បឌ្ឋតកចិញ្ញាណាតិ ចិឃ អរេតកា ឲច ចេឌតា, តស្មា តា រាសិចនេត ឲកជ្ឈ្រេហត្វា “ឈ ចេឌតាកាឃា”តិ ចុត្តត្តិ អាហ “ចេឌតាសយ្ទហា”តិ តិយ្សឃកាចេត ទ្ទប្បត្តិទ្វារការេចត តាតាបច្ចឃា ហោត្តិ ចក្ខុឆាតុអាឌេឃា, តា ញ្ញធ្ឋិតា ឆារេទត្តិេឃា ចិឃ បេរិរេសត្តិេឃា ចិឃ ច ហោត្តីតិ តាសំ យាតុសឌិសតា ចុត្តា ចក្ខុសយ្ប្សេហតុតិ តិយ្សឃាឌិចក្ខុសយ្ប្សបច្ចឃា អឃត្តិ អឃំ ចេឌតា “ចក្ខុសយ្ប្សជា ចេឌតា”តិអាឌិតា សាឆារណតោ ចុត្តា ឲត្វាតិ ឲតស្មិ ចេឌតាបរេឌ សព្ពសក្កាហិកាតិ ញ្ញសលិញ្ញសលចិបាកកិរិឃាតំ ចនេត សព្ពសក្កាហិកា ឲចំ ចិករេក្ក អាកាតរេយត សាឆារណតោ ចត្វាបិ ញ្ញឆាឌិបេញ្ញតេចេឌតេយច ឌេយ្សតុំ “ចិបាកចនេត បតា”តិអាឌិយាហ ចក្ខុបិញ្ញឲយ្សេយ្សាតិ ចក្ខុបិត្តិយ្សឃក្នុតេ ទ្ទប្បត្តផេយ្សា ឲស តេឃា សេសេស្ ឃស្មា ចក្ខាឌីតិ ចិស្ទឌ្ឋិយេក្ក ឈត្ថតិរេទ្ទេស លក្ខណាឌិចិកាកេតា, អាឃតតតិរេទ្ទេស ចិសេសតោ, សាយញ្ញាតោ ច សឌ្ឋត្វឌយ្សតាឌិចនេត ចិកាចិតាតិ, តស្មា “ឃំ ចត្តព្ពំ...បេ... ចុត្តេយចា”តិ អាហ

តយតលក្ខណត្តិ អារេយ្ទហាគិយុលំ ហុត្វា តយតសកាចំ តេត ចិតា អប្បចត្តតេតា ទ្ទប្បតលក្ខណំ ហេដ្ឋា ចុត្តេយច ចេឌតាក្ខេន្ធា បត ឲកាច ចេឌតា សព្ពាទ្ធព្ពាលចិត្តាតិ តាយ បច្ចាចិញ្ញាណាតិ តត្ត តត្វ ឌិចិតចិត្តដ្ឋិតិេឃា ច សត្តីតិ? សច្ចំ, តាសំ បត កិច្ចំ ត តថា បិកាដំ, ឃថា

ចេតនាទីនន្តិ តេ ឯវេត្ថ បរិយាបន្នំ វត្ថុំ យេន សហជាតបច្ចយភាវាទីនា ការេណន ឯវត្តាតិ ឯវម្បិ សហាយភាវតិទ្ទេសេ អញ្ញោ
ចិតិទ្ធយតយោតិ “ចេតត្ថេតោ កលិបតោ”តិអាទិនា លក្ខណាទិតិទ្ធយតោ អញ្ញោ ចិតិទ្ធយតយោ តត្ថ ទេវា ចត្វសាត្វចចត្តាតេ
ចុតេត្តា, ត រូបក្ខន្ធតិទ្ទេសេតិ? ឥត្ថ ចុតេត្តាបិ “ចត្វសាត្វចចត្តាតេ ចុត្តានី”តិ អតិទេសចេសេត ចុត្តត្តា “រូបក្ខន្ធតិទ្ទេសេ ចុតេត្តា”តិ ចុត្តំ
វបិកាយាតិ បដិច្ច ភូតានិ ហិ បដិច្ច វបជ្ជយាតំ វបិកាទ្ធបំ “តានិ កទេហត្វា”តិ ចុត្តំ អចិស្សន្ធតោ តិស្សាយាតិបិ ឯទេក ទេតសំ
តិស្សយបច្ចយកាចតោ បុត្តាកាលកិរិយា តាយ ឯកំសតោ អបរកាលកិរិយាបេក្ខាតិ បរិជេសេសេត អត្ថំ ចជតិ ចិកត្តិចិបល្លាសេត ចិតា
ឯច អត្ថំ ជស្សេតុំ “សម្មហេត្ថ ចា”តិអាទិ ចុត្តំ សម្មហសម្តត្ត សាយិតិទ្ទេសេត សម្មហេត្វា ជីបិតោតិ តំ ជស្សេត្តោ អាហ “សម្មហំ
វបិកាយា”តិ ឥមុសក្កឹយំ (ឆ ស រ័ប៉រ) អាកាតតេយេត “តេជីសតិចិជ”ន្តិ ចុត្តំ ឥត្ថ ហិ ហជយចត្ថុ ត តិទ្ទិដ្ឋំ, “យំ ទ្ធបំ តិស្សាយា”តិ ចា
បដ្ឋាតេ (បដ្ឋាត ១.១.ប័) អាកាតត្តា ហជយចត្ថុម្បិ កទេហត្វា ឌាតិរូបកាចេត វបចយសត្តិយោ ឯកតោ កត្វា “តេជីសតិចិជ”ន្តិ ចុត្តំ

ចក្ខុស្ស ចិញ្ញាណន្តិ ចា ចក្ខុចិញ្ញាណំ អសាធារណការេណេត ចាយំ តិទ្ទេសោ “សព្ពារបច្ចយា ចិញ្ញាណ”ន្តិ ឯត្ថ
សព្ពលេកិយចិបាកចិញ្ញាណស្ស កទេហតត្តត្តា “តេភូមកចិបាកចិត្តស្សេតំ អឌិចចត”ន្តិ ចុត្តំ

អភិសង្ខរណលក្ខណោតិ អាយូហតសភាវោ ចេតតតេសតាតិ ចិត្តាត្តិសំចេតតចេសេត, កាយចិត្តាត្តិយា សមុដ្ឋាបតចេសេតាតិ អត្ថោ
ចចតកេជចេសេតាតិ ចជីកេត្វាជចេសេត, ចជីចិត្តាត្តិយា សមុដ្ឋាបតចេសេតាតិ អត្ថោ ឯចំ ចេតតំ ត កទេយ្យាតិ ជស្សេតុំ “ទេហា
តិសីជិត្វា ចិន្តេត្តស្សា”តិ ចុត្តំ ឯក្កតតំសាតិ ឯត្ថ អភិញ្ញាចេតតាចិតិមុត្តា ឯច ឯក្កតតំស ចេតតា ចេជិតព្ពា តស្សា ចិបាកចិញ្ញាណស្ស
បច្ចយត្តាភាចតោ

ទុទេក្ខតិ ឯកម្បិ ព្ពត់ ភូមុចចត់ សំសិលេសតតិស្សយចិសយញ្ញាបតចេសេត អត្តាតំ កិន្ទិត្វា ចិតិយោកំ កន្ធតីតិ “ចត្វហិ ការេណហី”តិអាទិ
ចុត្តំ ឯទេកាបិ ហិ ចិកត្តិតិទ្ទេសោ អទេកធា ចិតិយោកំ កន្ធតិ យថា តន្តិតេត្ថ វត្តុរបជសយាហារេតិ តន្តិ អញ្ញាណំ ទុក្ខសច្ចន្តិ
ហជយចត្ថុលក្ខណំ ទុក្ខសច្ចំ អស្សាតិ អញ្ញាណស្ស តិស្សយបច្ចយកាចតាតិ បុរេជាតតិស្សយកាចេត សហជាតតិស្សយបច្ចយកាចេត
បត តំសហជាតា ចស្សាជយោ ចត្តន្តា អារម្មណបច្ចយកាចេត ទុក្ខសច្ចំ អស្ស អារម្មណន្តិ យោជតា ទុក្ខសច្ចន្តិ វបយោកឯកចេតំ
ឯតត្តិ អញ្ញាណំ តស្សាតិ ទុក្ខសច្ចស្ស “បដិច្ឆាទេតី”តិ ឯត្ថ ចុត្តំ បដិច្ឆាទតាការំ ជស្សេតុំ “យាថាចា”តិអាទិ ចុត្តំ
ញាណចិប្បយុត្តចិត្តុតបិ ឯកទេសេត យាថាចតោ លក្ខណបដិចេធស្ស ហោតិយេចាតិ “យាថាចលក្ខណបដិចេជតិចារេណតា”តិ
ចត្វា “ញាណបចត្តិយា ទេត្ថ អប្បជាតតតា”តិ ចុត្តន្តិ ចជន្តិ បុរិមំ បត បដិចេជញាណុប្បត្តិយា តិសេជកចាជស្សតំ, បច្ឆិមំ
អត្ថុទាឆញាណុប្បត្តិយា ឯចទេយត្ថ អត្ថោ ចេជិតព្ពោ ឯត្តាតិ ទុក្ខសច្ចេ

សហជាតស្ស អញ្ញាណស្ស សម្មជយសច្ចំ ចត្វ ទេហាតិ តិស្សយបច្ចយកាចតោតិ ចុត្តំ “ចត្វតោ”តិ អារម្មណតោតិ អារម្មណបច្ចយកាចេត
យស្មា សម្មជយសច្ចំ អញ្ញាណស្ស អារម្មណំ ហោតិ, តស្មា “ទុក្ខសម្មជយេ អញ្ញាណ”ន្តិ ចុត្តន្តិ អត្ថោ បដិច្ឆាជតំ ទុក្ខសច្ចេ ចុត្តតយេច
ឯទេកតេច ការេណេត ព្ពតទេសំ តិព្ពុំ អសម្មជតោ, កិំ បត ឯតំ ឯកំ ការណន្តិ អាហ “បដិច្ឆាជតតោ”តិ ព្ពត់ ចិត្តាទេតោ ចិកាចេតំ

“និរោធបដិបទានំ ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ តទារម្មាតិ តំ អារម្ម តំ អារម្មណំ កត្វា។ បដ្ឋិយញ្ញាសច្ចយត្តិ និរោធា យេក្កា។ តញ្ញាតយកម្មិរត្តា ទុក្ខសត្តិ សញ្ញាលុយធម្មត្តា សភាវេវេតេវ កម្មិរតាយ ទុក្ខសំ ទុវិញ្ញេយ្យំ ទុរវក្កាហំ។ ឯត្ថាតិ បុរិមេ សច្ចទ្វយេ។ អត្ថក្ខតត្តិ អត្ថការក្ខតំ។ ន បវត្តតិ អារម្មណំ កាតុំ ន វិសហតិ។ វវតិយវេត្តនាតិ វាវកការេវន ឯវា ស្វបដ្ឋានតោ។ សភាវលក្ខណស្ស ទុក្ខសត្តាតិ បិឡអតាទិអាយូហនាទិវសេន “ឥទំ ទុក្ខំ, អយំ សមុទយោ”តិ (ម· និ· ៣ប៉ះ; ១·១០៣) យាថាវតោ សភាវលក្ខណស្ស ទុក្ខសត្តា ទុវិញ្ញេយ្យត្តា បុរិមទ្វយំ កម្មិរំ។ ឯត្ថាតិ បុរិមស្មិំ សច្ចទ្វយេ វិបល្លាសក្កាហវសេន បវត្តតីតិ សុភាទិវិបរីតក្កាហានំ បច្ចយភាវវសេន អញ្ញាណំ បវត្តតិ។

ឥទានិ “ទុក្ខេ អញ្ញាណ”ន្តិអាទីសុ បការន្តរេនបិ អត្ថំ ទស្សេតុំ “អបិចា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ទុក្ខេតិ ឯត្តាវតាតិ “អញ្ញាណន្តិ ទុក្ខបរិយាយ អវិជ្ជាយ ទុក្ខេ”តិ ឯត្តកេន សម្ពន្ធោតិ សភាវាទានតោ។ កិច្ចតោតិ អសម្បដិវេធកិច្ចតោ។ អញ្ញាណមិវាតិ វិសយសភាវំ យាថាវតោ បដិវិជ្ឈិតុំ អប្បទានកិច្ចមិវ។ “ទុក្ខេ”តិអាទិនា តត្ថ អវិជ្ជា បវត្តតិ, វិសេសតោ និដ្ឋិតំ ហោតីតិ កត្វា សព្ពេវេត្ថ តថា អវិសិដ្ឋសភាវទស្សនំ ឥទន្តិ ទស្សេតុំ “អវិសេសតោ បនា”តិអាទិ វុត្តំ។

លោកិកនិរោធស្ស ឥធ អនធិប្បេតត្តា អយុជ្ជមានត្តា វិរាគក្កហណតោ ច អវិជ្ជាទីនំ បដិបក្ខវសេន បដិឃាតំ ឥធ “និរោធោ”តិ អធិប្បេតោ, សោ ច តេសំ សព្ពសោ អនុប្បជ្ជនធម្មតាតិ អាហ “និរោធោ ហោតីតិ អនុប្បាទោ ហោតី”តិ។ “អវិជ្ជា និរុជ្ឈតិ ឯត្ថាតិ អវិជ្ជានិរោធោ, សង្ខារា និរុជ្ឈន្តិ ឯត្ថាតិ សង្ខារនិរោធោ”តិ ឯវំ សព្ពេហិ ឯតេហិ និរោធបទេហិ និព្ពានស្ស ទេសិតត្តា វុត្តំ តេនាហ “និព្ពានំ ហី”តិអាទិ។ វដ្ដវិវដ្ដន្តិ វដ្ដំ វិវដ្ដំ។ “ទ្វាទសហី”តិ ឥទំ បច្ចេកំ យោជេតព្ពំ “អនុលោមតោ ទ្វាទសហិ បទេហិ វដ្ដំ, បដិលោមតោ ទ្វាទសហិ វិវដ្ដំ ឥធ ទស្សិត”ន្តិ។

វិភង្គសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១· បដិបទាសុត្តវណ្ណនា

១· មិច្ឆា បដិបជ្ជតីតិ ឯតាយាតិ មិច្ឆាបដិបទា, វដ្ដគាមិយេក្កា ទុក្ខាវហត្តា។ តំ មិច្ឆាបដិបទំ។ តេនាហ “អនិយ្យានិកបដិបទា”តិ។ សោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ កថំ មិច្ឆាបដិបទា ហោតីតិ? សព្ពត្ថិកេវ ភវាវហោវ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ វដ្ដសិន្ទត្តាតិ វដ្ដបក្ខិយានំ សម្បត្តិយា ករណតោ។ អត្ថយសោតិ សម្បត្តិភវបរិយត្តិ សន្តាយ វទតិ អវិច្ឆិន្នភវបរិយត្តតោ។ “ឥទំ មេ បុញ្ញំ និព្ពានាធិគមាយ បច្ចយោ ហោតូ”តិ ឯវំ និព្ពានំ បត្ថេត្វា បវត្តិតំ។ បណ្ណរសង្គីកាទយត្តត្តិ សាកបណ្ណរសង្គីកាទយត្តំ។ អប្បត្វាតិ អនត្ថាកម្មហេតុ ឯស និព្ពានោ, អបិវេបត្វាតិ អត្វា។ យទេក្កន ចា បដិបជ្ជនតោ អរហត្តំ បត្តោតិ វុច្ចតិ, តទេក្កន តទាវហា បដិបទាបិ បត្តាតិ វុច្ចតីតិ “អប្បត្វា”តិ វុត្តំ។ អនុលោមវសេនាតិ អនុលោមបដិច្ចសមុប្បាទវសេន។ បដិលោមវសេនាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ បដិបទា បុច្ឆិតាតិ ឯវេតន បដិបទា ទេសេតុំ អារទ្ធាតិ អយម្បិ អត្ថោ សង្គហិតោ យថារទ្ធស្ស អត្ថស្ស កថេតុកម្យតាបុច្ឆាយ ឥទានាគតត្តា។

អនុលោមបដិច្ចសមុប្បាទទេសនាយម្បេត្ថ ព្យតិរេកមុខេន អវិជ្ជាទិនិរោធោ បន វិជ្ជាយ សតិ ហោតិ សង្ខារានំ អសម្ភវោតិ វុត្តំ “និព្ពានំ កថិត”ន្តិ។ សង្ខេបេន បន តាយ វដ្ដមេវ បកាសិតំ។ វត្តតិ ហិ បរិយោសានេ “វដ្ដវិវដ្ដមេវ កថិត”ន្តិ។ និយ្យាតេតិ និគមេតិ។ ផលេនាតិ បត្តព្ពផលេន បដិបទាយ សម្បាបកហេតុតោ ទស្សិតត្តា។ យថា ហិ តិវិធោ ហេតុ ញាបកោ, និព្ពត្តកោ, សម្បាបកោតិ, ឯវំ តិវិធំ ផលំ ញាបេតព្ពំ, និព្ពត្តេតព្ពំ, សម្បាបេតព្ពន្តិ។ តស្មា បត្តព្ពផលេន និព្ពានេន តំសម្បាបកហេតុភូតាយ បដិបទាយ ទស្សិតត្តាតិ អត្ថោ។ តេនាហ “ផលេន ហេតុ”ន្តិអាទិ។ អយំ វុច្ចតីតិ ឯវំ និព្ពានផលា អយំ “សម្មាបដិបទា”តិ វុច្ចតិ។ អសេសវិរាគា អសេសនិរោធាតិ សមុច្ឆេទប្បហានវសេន អវិជ្ជាយ អសេសវិរជ្ជនតោ អសេសនិរុជ្ឈនតោ ច។ បច្ចយេនបិ អនុប្បាទនិរោធមេវ វទតិ។ តញ្ញានិព្ពានំ។ ទុតិយវិកប្បេ អយំ ឯត្ថ អធិប្បាយោ – យេន មគ្គេន ការណភូតេន អសេសនិរោធោ ហោតិ, អវិជ្ជាយ អសេសនិរោធោ យំ អាគម្ម ហោតិ, តំ មគ្គំ ទស្សេតុន្តិ ឯវញ្ញាយតីតិ ឯវំ បទការណស្ស និព្ពានស្ស បទេត្ថ សតិ។ សាតុកាវា បដិបទា វិកត្តា ហោតីតិ អវិជ្ជាយ អសេសនិរោធហេតុបដិបទា តត្ថ សាតិសយមាយត្តិយសមាយោគតោ សាតុកាវា វិកត្តា ហោតិ។ មិច្ឆាបដិបទាគហណេនេត្ថ វដ្ដស្សបិ វិកត្តត្តា វុត្តំ “វដ្ដវិវដ្ដមេវ កថិត”ន្តិ។

បដិបទាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. វិបស្សីសុត្តវណ្ណនា

៤. វិបញ្ញត្តីតិ និមិសនវសេន។ អនិមិសេហីតិ វិគតនិមិសេហិ ឧម្មីលន្តេហេវ។ តេន វុត្តំ មហាបទានេ។ ឯត្ថាតិ ឯតស្មិំ “វិបស្សី”តិ បទេ, ឯតស្មិំ ច “អនិមិសេហី”តិអាទិកេ យថាគតេ សុត្តន្តេ។

មហាបុរិសស្ស អនិមិសលោចនតោ “វិបស្សី”តិ សមញ្ញាបដិលាភស្ស ការណំ វុត្តំ, តំ អការណំ អញ្ញេសម្បិ មហាសត្តានំ ចរិមភវេ អនិមិសលោចនត្តាតិ ចោទនំ សន្ធាយ “ឯកត្ថ វា”តិអាទិំ វត្វា តតោ បន អញ្ញមេវ ការណំ ទស្សេតុំ “អបិចា”តិអាទិ វុត្តំ។ បលិត្ថអយានស្សាតិ ទោសេន្តស្ស។ អនាទរេ ចេតំ សាមិវចនំ។ អដ្ដស្សាតិ អត្ថស្ស។

បុញ្ញុស្សយសង្ខាតោ ភគោ អស្ស អតិសយេន អត្ថីតិ ភគវាតិ “ភាគ្យសម្បន្នស្សា”តិ វុត្តំ។ សម្មាតិ សម្មទេវ យាថាវតោ, ញាណេន ការណេនាតិ វុត្តំ ហោតីតិ អាហ “នយេន ហេតុនា”តិ។ សំ-សទ្ទោ “សាម”ន្តិ ឥមិនា សមានត្ថោតិ អាហ “សាមំ បច្ចត្តបុរិសការេនា”តិ, សយម្ភុញាណេនាតិ អត្ថោ។ សម្មា, សាមំ ពុជ្ឈិតោតាតិ សម្ពោធោ វុច្ចតិ មគ្គញាណំ, “ពុជ្ឈិ ឧបេតោ”តិ វត្វា ព្លន សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្សបិ សង្គហោ។ ពោធិយា សត្តោ ពោធិសត្តោ, បុរិមបទេ ឧត្តរបទលោបោ យថា “សាកបត្ថិវោ”តិ។ ពុជ្ឈនកសត្តោតិ ឯត្ថ មហាពោធិយានបដិបទាយ ពុជ្ឈតីតិ ពោធិ ច សោ សត្តវិសេសយោគតោ សត្តោ ចាតិ ពោធិសត្តោ។ បត្ថយានោ បវត្តតីតិ “កុទាស្សុ នាម មហន្តំ ពោធិំ បាបុណិស្សាមី”តិ សញ្ជាតច្ឆន្ទោ បដិបជ្ជតិ។ ទុក្ខន្តិ ជាតិអាទិមូលកំ ទុក្ខំ។ កាមំ ចុតូបបាតាបិ មរណជាតិយោ, “ជាយតិ មីយតី”តិ បន វត្វា “ចវតិ ឧបបជ្ជតី”តិ វចនំ ន ឯកភវបរិយាបន្នានំ តេសំ គហណំ, អថ ខោ នានាភវបរិយាបន្នានំ ឯកជ្ឈំ

ពហលត្តិ ឌឥឃ្សត្តោ អាហ “ទ្ថដំ...ឋប... ទុត្ត”ត្តិ៍ ពឃ្សា គិឃ្សរលត្តិ ពឃ្សា ឌរាយរលឃ្សា គិឃ្សរលត្តិ ទុដ្ឋតិ៍ ឃដ្ឋា យហាឋទត្តោ

ឌិល្លញ្ជាឈិយទេព ឌិដ្ឋា បត្ថឌិទេពា, ពដ្ឋាឃ្សា ឌរាយរលទេយច អាឌិទេពា ដ្កបដ្ឋាឃិ៍

ដ្កបិឃយភឃិកាទេភាតិ ដ្កបិទេឃភ ចិឈិតា ខាទេឃភ យភឃិកាទេភ បទេឆភ យភឃិកាឃ្សា បចត្តភទេពា៍ ឋយាទេឃាទេកា អទេហាឃិតិ

ឃាធាចទេពា បឌិចិន្តភចទេឋភ ឋយាកទេយា អទេហាឃិ៍ ទេឃាគិទេឋា យភឃិកាទាតិ ទេហត្យ៉ិត្រិឃ្សក្កចចភត្តិ ពឃ្សា “ទេឃាគិទេឋា

យភឃិកាទេភា”តិ ទេហត្យ៉ិត្រាទលចចទេភភ អាហ៍ ឌាតិឃា ទេលា ឋតិ ឌរាយរល្តិ “កិយ៉ិត្រ ទេលា ឋតិ ឌរាយរលំ ទេហាតិ, កិ បដ្ឋឃា

ឌរាយរលា”ត្តិ ឌរាយទេរលា កាទេលំ បទិក្កលាត្តឃ្សា ទេនាឈិឋត្តឃ្សា “ឃដ្ឋិ ឋតិ ឃំ ទេហាតិ, អឋតិ ច ភ ទេហាតិ, ពំ ពឃ្សា កាទេលា”ត្តិ ឲចំ

អញ្ញកិធាទេឌាតិកាទេលាបទិក្កលាត្តភ “ឌាតិឃា ទេលា ឋតិ ឌរាយរលំ ទេហាតិ, ឌាតិបដ្ឋឃា ឌរាយរលា”ត្តិ ឃា ឌរាយរលឃ្សា

កាទេលាបទិក្កាហិកា បញ្ញា ដ្កប្បន្តិ, ពាឃ ដ្កប្បន្តត្តិឃា ចឃ្សា អកិឋយទេឃា បឌិទេចឆា អទេហាឃិតិ អទេត្ថា៍

ទ្ថតីតិ ទុត្តប្បកាទេបរាយឋតំ៍ ហីតិ គិបិពយត្តំ៍ ទ្ថដត្តិ ឃធាទុត្តឃ្សា ចដ្កឃ្សា បដ្ឋក្កទេពា ពហលំ៍ ទេពភាហ “ឲចយិដ”ត្តិ៍ ទ្ថឆ អចិន្តាឃ

ឋយុគឃឃ្សា អាពពត្តា “ឲកាឌឋយុ ធាទេភយុ”តិ ទុត្តំ៍ ឋយុគឃំ ឋយ៉ិទេល្លត្ថាតិ ឋន្លាទាឌិគំ ឋយុគឃំ ឲកន្លាទេហត្ថា៍ អទេភកធាទទ្យ៉ា

ឋយុគឃឌឃ្សភចទេឋភ ខាកាលឃ្សា បចត្តត្តា “ឋយុគទេឃា ឋយុគទេឃា”តិ អាទេយឌិពចចភំ៍ អឆ ចា “ឲចំ ឋយុគទេឃា ទេហាតី”តិ ទ្ថដំ ភ

ទេកចលំ គិត្តាត្តិឌឃ្សភបទំ, អឆ ទេលា បឌិដ្ឋឋយុប្បាឌឋទេដ្ឋា ចិឃ បឌិដ្ឋឋយុប្បាឌយុទេលភ ទ្ថឆ ឋយុគឃឋទេដ្ឋា គិត្តាត្តិយុទេលភ បដ្ឋឃត្តំ ចឌតិ៍

ចិន្តាលាឌទេឃា ច ឃាចទេត្តា ទ្ថឆ បដ្ឋឃឆយ្ហា គិដ្ឋដ្ឋា, ទេព ឋាយញ្ញាដ្ឋបភ ញ្ញាបគិដ្ឋាចទេឋភ ពលាត្តា “ឋយុគទេឃា ឋយុគទេឃា”តិ

អទេចាឌ៍ ទេពភាហ “អចិន្តាបដ្ឋឃា ឋន្លាទាគំ ឋយុគទេឃា ទេហាតី”តិ៍ ឌឃ្សភទេដ្ឋភ ចក្កិតិ ឋយុគឃឃ្សា បដ្ឋក្កទេពា ឌឃ្សភកាទេចា ចក្កំ៍

ខាពទេដ្ឋភាតិ ខាពកាទេចភ៍ បឌាភទេដ្ឋភាតិ “អចិន្តាឋន្លាទាឌិពំពំបដ្ឋឃឆយ្ហបចត្តិឃា ឲពឃ្សា ទុក្កក្កន្តឃ្សា ឋយុគទេឃា”តិ បកាទេពា

ចា ឌាភភទេដ្ឋភ៍ បឌិទេចឆភទេដ្ឋភាតិ “អឃំ អចិន្តាឌិ បដ្ឋឃឆទេយ្ហា ទ្ថយឃ្សា ឋន្លាទាឌិកាឃ្សា បដ្ឋឃកាចទេពា ឋយុគទេឃា”តិ បឌិចិន្តភទេដ្ឋភ៍

ឆ្កកាឋភទេដ្ឋភាតិ ឋយុគឃកាចបឌិដ្ឋាឌកាឃ្សា ទេយាហត្តកាឃ្សា កិទេលឋត្តកាឃ្សា ចិឆយភចទេឋភ អចកាឋភចទេឋភ៍ ពំ បទេភពំ

“ចក្ក”ត្តិអាឌិគា ទុត្តំ ខាកាលំ៍ គិទេរាឆធាទេរតិ បឌិទេលិយធាទេរ៍ ទេឋា ហិ “កិឃ្សា គិទេរាឆា ឌរាយរលាគិទេរាឆា”តិ គិទេរាឆកិត្តភចទេឋភ

អាកទេពា៍

ចិបឃ្សីឞុត្តចណ្ណគា គិដ្ឋិតា៍

៥-១០៍ ឃិលិឞុត្តាឌិចណ្ណគា

៥-១០៍ភឲចំ ទេឃាទេឌត្ថាតិ “ឃិលិឃ្សបី”តិអាឌិគា ឋយុដ្ឋឃចទេឋភ ឲចំ ភ ទេឃាទេឌត្ថា៍ កដ្ឋាតិអាឌិគា ពត្ថ កាទេលំ ចឌតិ៍ ឲកាឋទេភ

អឌឃិពត្តាតិ ទុត្តទេយចត្ថំ បិកាដំ កាពំ “ភាភាធាទេភយុ ហី”តិអាឌិ ទុត្តំ៍ ឃឌិបិ ពាគិ ចិឞុំ ចិឞុំ ទុត្តកាទេចភ ទេឌឃិពាគិ, អត្ថចណ្ណគា បភ

ឲកាឋឌិឋា ពឌត្ថឃ្សា អគិត្តត្តា៍ “ញ្ញដ្ឋា ឌាពា”តិ ភ អទេញ្ញា អាឌិក្កតីតិ ទេឃាឌភា៍ ភ ហិ យហាទេនាឈិឋត្តាគំ បដ្ឋិយភទេច បទេរាបទេឌទេឋភ

បរិយាទានំ អត្ថិ។ កថមញ្ញេនេវាតិ បដិបត្តិកមេនេន កថមញ្ញេនេវ បន្ធិមមហារទោឞិសត្តា កច្ឆន្តិ, អយមេត្ថ ឆមុតា។ កច្ឆន្តីតិ ចត្វារោ

សតិបដ្ឋានេរារោ បតិដ្ឋិតចិត្តា សត្ត ទោឡ្ហេព្ពង្គេ យាថាចទេតា ភាវេត្វា សមុាសទ្ទោឞិយា អភិសម្ពុជ្ឈនេចរេសន បចត្តន្តីតិ អទេត្ថា។ យថា បន

ទេតសំ បឞមចិបស្សនាកិតិទេចទេសា ទោតិ, តំ ឱរេស្សេតុំ “សត្តទោឞិសត្តា ហិ”តិអាឌិ ចុត្តំ។ ព្យុទ្ធកាចាតំ ចិបស្សនា, ព្យុទ្ធត្ថាយ ចា ចិបស្សនា

ព្យុទ្ធចិបស្សនា។

សិតិសុត្តាឌិចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

ព្យុទ្ធចក្កចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

១៧។ អាហារចក្កោ

១។ អាហារសុត្តចណ្ណនា

១៧។ អាហរន្តីតិ អានេន្តិ ឧប្បាទេន្តិ, ឧបត្ថម្ភន្តីតិ អទេត្ថា។ តិត្ថត្តាតិ បរុតា។ ក្វតា តាយ យស្មា ពទេតា បដ្ឋាយ ទេលាទេព ឌាពទេចាហារទោ

បដិសគ្គិកហលទេតា បត បដ្ឋាយ យាច យាតុក្បន្ធិទេតា តិក្ខទេត្តា, តាច សម្ពុទេចសិទេភា, ឲុស តាច កព្ភទេសយ្យទេកោរុ ក្វតសម្ពុទេចសិចិការទេកា,

ព្ពាតទេរោ បត បឞមចិត្តាឌិចទេសត ចុទេត្តា។ សម្ពុច-សទ្ទោ ទេចត្ថ កព្ភទេសយ្យកាតំ ចទេសត បរុតិបរិយាទេយា, ព្ពាតទេរំ ចទេសត

ឧប្បត្តិបរិយាទេយា។ បឞមចិត្តបឞទ៍មរិយាបចក្ខទេលារុ ហិ ទេព សម្ពុចំ ឧប្បត្តិំ ឲុសត្តិ ឧបកច្ឆន្តិ តាយ, ត តាច ក្វតា ឧបបត្តិយា ត

រុប្បតិដ្ឋិតត្តា, ក្វតា ឲុច សត្តទេសា ភទេចសតាយ សមុន្ធិភត្តា។ ត បុត ភចិស្សន្តីតិ អចឆារទេលាត តិចត្តិតមត្ថំ ឱរេស្សេតិ។ ទេយា ច

“កាលឈទេសា ក្វទេតា”តិអាឌីរុ ក្វត-សទ្ទស្ស ឞិលាសចចាចិតា ឌដ្ឋត្តា។ ចា-សទ្ទោ ទេចត្ថ សមុញ្ញតទេត្ថា “អក្កិតា ចា ឧភទេពាត

ចា”តិអាឌីរុ ចិយ។

យថាសកំ បច្ចយការទេចត អត្តភាចស្ស បឞបតទេមទេចត្ថ អាហារទេហិ កាតព្ពអនុក្កទេហា ទោតីតិ អធិប្បាទេយតាហ “ចឆតទេភទេគា…ទេប…

ឲុទេកា ទេយចា”តិ។ សត្តស្ស ឧប្បន្នឆមុាតត្តិ សត្តស្ស សត្តាទេត ឧប្បន្នឆមុាតំ។ យថា “ចស្សសតំ តិដ្ឋតី”តិ ចុទេត្ត អនុប្បពន្ធចទេសត បចត្តតីតិ

ចុត្តំ ទោតិ, ឲុចំ ឋិតិយាតិ អនុប្បពន្ធចទេសត បចត្តិយាតិ អទេត្ថា, សា បត អចិទេច្ឆទោតិ អាហ “អចិទេច្ឆភាយា”តិ។

អនុប្បពន្ធឆមុប្បត្តិយា សត្តសត្តាទេតា អនុក្កហិទេតា តាយ ទោតីតិ អាហ “អនុប្បន្នាតំ ឧប្បាគាយា”តិ។ ឲុតានីតិ ឋិតិអនុក្កហបភាតិ។

ឧភយត្ថ ឌដ្ឋព្វាតិ ត យថាសម្ពន្ធទេតា។

ចត្វកាតា ឞ្គឌា ចត្វ ចិយ ទេពត សន្ធិ អទេញ្ញហរិតព្ពតំ កច្ឆតីតិ ចុត្តំ “អទេញ្ញហរិតព្ពទេកា អាហារទោ”តិ, តិព្វត្តិតឞ្គឌំ បត សន្ធាយ

“កពឡីការទោ អាហារទោ ឞ្គឌដ្ឋមកទ្វុបិតិ អាហរតី”តិ ចក្ខតិ។ ឞ្គឌអារិកតា អប្បាឌតាយ ត ចត្វទេភា ទ្វុលតាយ កឋិតតាយ ចា,

តស្មា យស្មិំ វត្ថុស្មិំ បរិត្តា ឱជា ហោតិ, តំ ឱជអារិកំ សប្បាទេយា ទុក្ខុប្បាទកតាយ ឱជអារិកា វេទិតព្វា។ វិសាលាទិកំ តិវស្សលង្ឃិតានំ បដិក្ខិត្តត្តា យុត្តកតាតិ វទន្តិ។ ទន្ធរោគអសេវិតតាយ បន តទាក្ខតានំ ទោសំ យុត្តកតា។ ឆព្ពិសការេន ហេស។ សយានំ អាហារោ សុខុមោ តនុកតិលាសស្សលាទេនតោ។ សក្ខលានំ អាហារោ សុខុមោ តិលតិលទាទិលាទេនតោ។ បច្ចន្តវាសីនំ អាហារោ សុខុមោ យាសយុក្កក្ខាទិកេកាទេនត្តា។ ទោសន្តិ បនតិម្ហិតវសវត្តីនំ សុខុមោរត្តវាតិ ន កិញ្ចិ ឧបរិមាយ, អថ ខោ សុខុមោត្ថុរេច្ចេវ តិដ្ឋំ បរេត្តា តទោ បរោយសុខុមស្ស អភាវតោ។

វត្តុវសេន បនេតំ អាហារស្ស ឱជអារិកសុខុមតា វុត្តា, សា វស្ស អបេក្ខាទយហោទតាហិ វេទិតព្វាតិ ទស្សេតុំ "ឧត្តំ វា"តិអាទិមាហ។ បរិស្សយត្តិ ឧទាវសេន ឧប្បន្នំ វិហិំសំ សរីរទុទខំ។ វិនោទេតីតិ វត្ថុ តស្ស វិនោទនយត្តំ ករោតិ។ ន បន សក្កោតិ បរិលេថត្តិ សរីរំ យាបេតុំ នប្បហោតិ និទ្ទោទត្តា។ ន សក្កោតិ បរិស្សយំ វិនោទេតុំ អាយាសយស្ស អប្ញរណតោ។

លត្តិទេសាបីតិ ឲ្យវិតា កស្សចិ ឋស្សស្ស អនវសេសនិតព្ពតយាហ។ ទេសនក្កមេនទេវត្ត ឋស្សាទីនំ ទុតិយាទិតា, ន អនេញ្ញាន ការណេនាតិ អាហ "ទេសនានយោ ឯវ ទេសា"តិអាទិ។ យនេសា សទេញ្ញតនា ន សត្តស្សាតិ ទស្សនត្តំ យនោកហហំ យថា "ចិត្តស្ស ឋិតិ, ទេទេតាចិយុត្តិ វា"តិ អាហ "យនោសទេញ្ញតនាតិ ទេវតនាវា"តិ។ ចិត្តត្តិ យំ កិញ្ចិ ចិត្តរយវ។ ឯកទេសំ កត្វាតិ ឯកញ្ឈោកេហត្វា ចិកាកំ អកត្វា, សាយទេញ្ញាន កហិតាតិ អទេត្ថ។ តត្ថ លត្ខយានំ ឧបាទិណ្ណកាទិចិកាកំ ទស្សេតុំ "កពឡីការោ អាហារោ"តិអាទិ វុត្តំ។ អាហារត្តំ ន សារេត្តីតិ តាទិសស្ស អាហារស្ស អនាហរណតោ។ តទាបីតិ កិឡិត្វា ចិកតការេលបិ។ ឧបាទិណ្ណកាហារោតិ វុច្ចតីតិ ពោធិ។ ឲ្យទំ បន អាចរិយានំ ន រុច្ចតិ តទា ឧបាទិណ្ណករូបស្សេវ អភាវតោ។ បដិសត្តិចិត្តេនេវ សហជាតាតិ លក្ខណចវនយេតំ, សព្ពាយបិ កម្មជរូបបរិយាបន្នាយ ឱជាយ អត្ថិភាវស្ស អចិច្ឆេទប្បវត្តិសម្ភវទស្សនទេត្ថ។ សត្តយាតិ ឧប្បន្នទិវសតោ បដ្ឋាយ យាវ សត្តយទិវសាបិ។ រូបសត្តតិ បរេលតិ បវេចកិលាដនវសេន។ អយមេវាតិ កម្មជឱជា។ កម្មជឱជំ បន បដិច្ច ឧប្បន្នឱជា អកម្មជត្តា អនុបាទិណ្ណអាហារោតេ្វវ វេទិតព្វា។ អនុបាទិណ្ណកា ឋស្សាទយោ វេទិតព្វាតិ អានេត្វា សម្ពន្ធោ។ លោកុត្តរា ឋស្សាទយោ កថន្តិ អាហ "លោកុត្តរា បន រូឡ្ហីវសេន កថិតា"តិ។ យស្មា តេសំ កុសលានំ ឧបាទបរិយាទយោ នត្ថិ, តស្មា វិបាកានំ ឧបាទិណ្ណបរិយាទយោ នទេត្វាតិ អនុបាទិណ្ណបរិយាទយោបិ រូឡ្ហីវសេន វុត្តាតិ វេទិតព្វា។

យទិ "អាហារាតិ បច្ចយា"តិ វុត្តត្តា យទិ បច្ចយដ្ឋោ អាហារដ្ឋោតិអាទិនា ចោទេតិ, អថ កស្មា ឲ្យទេវ ឯវ ចត្តារោ វុត្តាតិ អថ កស្មា ចត្តារោវ វុត្តា។ ឲ្យទេវ ឯវ ន វុត្តាតិ យោជនា។ វិសេសប្បច្ចយត្តាតិ ឯទេត យថា អញ្ញោ បច្ចយធម្មា អត្តនោ បច្ចយុប្បន្នស្ស បច្ចយាវ ហោន្តិ, ឲ្យទេវ បន តថា ន ហោតិ អញ្ញថា វាតិ សយាតេបិ បច្ចយទេត្ត អតិរេកបច្ចយា ហោន្តិ, តស្មា "អាហារាតិ វុត្តា"តិ ឲ្យយត្ថំ ទស្សេតិ។ ឲ្យទានិ តំ អតិរេកបច្ចយតំ ទស្សេតុំ "វិសេសបច្ចយោ ហិ"តិអាទិ វុត្តំ។ វិសេសប្បច្ចយោ រូបកាយស្ស កពឡីការោ អាហារោ ឧបត្ថម្ភកាវេតោ។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ "រូបារូបានំ ឧបត្ថម្ភកដ្ឋេន ឧបការកា ចត្តារោ អាហារា អាហារបច្ចយោ"តិ (វិសុទ្ធិ. ២.៦០៧; បដ្ឋា. អដ្ឋ. បច្ចយុទ្ទេសវណ្ណនា)។ ឧបត្ថម្ភកត្តញ្ហិស្សាបិ ជនកទេត្ត អនុបីតំ អាហារានំ
អាហារជរូបសមុដ្ឋានករូបាហារស្ស វ ហោតិ, អសតិ បន ឧបត្ថម្ភកទេត្ត អាហារានំ ជនកត្តំ នត្ថីតិ ឧបត្ថម្ភកត្តំ បធានំ។ ជនយមានោបិ ហិ

អាហារោ អវិច្ឆេទវសេន ឧបត្ថម្ភយមានោ ច ជនេតីតិ ឧបត្ថម្ភកភាវោ ច អាហារភាវោ។ វេទនាយ ផស្សោ វិសេសបច្ចយោ “ផស្សបច្ចយា វេទនា”តិ ហិ វុត្តំ។ “សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណ”ន្តិ វចនតោ វិញ្ញាណស្ស មនោសញ្ចេតនា។ “ចេតនា តិវិធំ ភវំ ជនេតី”តិ ហិ វុត្តំ។ “វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប”ន្តិ បន វចនតោ នាមរូបស្ស វិញ្ញាណំ វិសេសបច្ចយោ។ ន ហិ ឱក្កន្តវិញ្ញាណាភាវេ នាមរូបស្ស អត្ថិ សម្ភវោ។ យថាហ “វិញ្ញាណញ្ច ហិ, អានន្ទ, មាតុកុច្ឆិស្មិំ ន ឱក្កមិស្សថ, អបិ នុ ខោ នាមរូបំ មាតុកុច្ឆិស្មិំ សមុច្ចិស្សថា”តិអាទិ (ទី។ និ។ ២។១១៥)។ វុត្តមេវត្ថំ សុត្តេន សាធេតុំ “យថាហា”តិអាទិ វុត្តំ។

ឯវំ យទិបិ បច្ចយត្វេ អាហារត្វេ, វិសេសបច្ចយត្តា បន ឥមេវ អាហារាតិ វុត្តាតិ តំ តេសំ វិសេសបច្ចយតំ អវិភាគតោ ទស្សេត្វា ឥទានិ វិភាគតោ ទស្សេតុំ “កោ បនេត្ថា”តិអាទិ អារទ្ធំ។ មុខេ ឋបិតមត្តា ច អសង្ខាទិតា, តត្តកេនាបិ អព្ភន្តរស្ស អាហារស្ស បច្ចយោ ហោតិ ឯវ។ តេនាហ “អដ្ឋ រូបានិ សមុដ្ឋាបេតី”តិ។ សុខវេទនាយ ហិតោ សុខវេទនីយោ។ សព្ពថាបីតិ ចក្ខុសម្ផស្សាទិវសេន យត្តកា ផស្សស្ស បការភេទា, តេសំ វសេន សព្ពប្បការោបិ ផស្សាហារោ យថារហំ តិស្សោ វេទនា អាហរតិ, អនាហារកោ នត្ថិ។

សព្ពថាបីតិ ឥធាបិ ផស្សាហារេ វុត្តនយានុសារេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ តិសន្តតិវសេនាតិ កាយទសកំ ភាវទសកំ វត្ថុទសកន្តិ តិវិធសន្តតិវសេន។ សហជាតាទិបច្ចយនយេនាតិ សហជាតាទិបច្ចយវិធិនា។ បដិសន្ធិវិញ្ញាណញ្ហិ អត្តនា សហជាតនាមស្ស សហជាតអញ្ញមញ្ញវិបាកិន្ទ្រិយសម្បយុត្តអត្ថិអវិគតបច្ចយេហិ បច្ចយោ ហោន្តោយេវ អាហារបច្ចយតាយ តំ អាហារេតិ វុត្តំ, សហជាតរូបេសុ បន វត្ថុនោ សម្បយុត្តបច្ចយំ ឋបេត្វា វិប្បយុត្តបច្ចយេន, សេសរូបានំ អញ្ញមញ្ញបច្ចយញ្ច ឋបេត្វា ឥតរេសំ បច្ចយានំ វសេន យោជនា កាតព្ពា។ តានីតិ តប្បកតិកេសា អតប្បកតិកានម្បិ តប្បកតិកេហិ សហ វចនតោ។ សាសវកុសលាកុសលចេតនាច វុត្តា វិសេសបច្ចយភាវទស្សនំ ហេតន្តិ, តេនាហ “អវិសេសេន បនា”តិអាទិ។ បដិសន្ធិវិញ្ញាណមេវ វុត្តន្តិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ យថា តស្ស តស្ស ផលស្ស វិសេសតោ បច្ចយតាយ ឯតេសំ អាហារត្ថោ, ឯវំ អវិសេសតោបីតិ ទស្សេតុំ “អវិសេសេនា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ តំសម្បយុត្តតំសមុដ្ឋានរូបានន្តិ តេហិ ផស្សាទីហិ សម្បយុត្តធម្មានញ្ចេវ តំសមុដ្ឋានរូបធម្មានញ្ច។ តត្ថ សម្បយុត្តគ្គហណំ យថារហតោ ទដ្ឋព្ពំ, សមុដ្ឋានគ្គហណំ បន អវិសេសតោ។

ឧបត្ថម្ភេន្តា អាហារកិច្ចំ សាធេតីតិ ឧបត្ថម្ភេន្តា ឯវ រូបំ សមុដ្ឋាបេតិ, ឱជដ្ឋមកសមុដ្ឋាបនេនេវ បនស្ស ឧបត្ថម្ភកិច្ចសិទ្ធិ។ ផុសន្តាយេវាតិ ផុសនកិច្ចំ ករោន្តា ឯវ។ អាយូហមានាវាតិ ចេតយមានា ឯវ អភិសន្ទហន្តី ឯវ។ វិជានន្តយេវាតិ ឧបបត្តិបរិកប្បនវសេន វិជានន្តយេវ អាហារកិច្ចំ សាធេតីតិ យោជនា។ សព្ពត្ថ អាហារកិច្ចសាធនញ្ច តេសំ វេទនាទិឧប្បត្តិហេតុតាយ អត្តភាវស្ស បវត្តនមេវ។ កាយដ្ឋបនតោតិ កស្មា វុត្តំ, ននុ កម្មជាទិរូបំ កម្មាទិនាវ បវត្តតីតិ ចោទនំ សន្ធាយាហ “កម្មជនិតោបី”តិអាទិ។

ឧបាទិន្នរូបសន្តតិយា ឧបត្ថម្ភនតោ ឧតុចិត្តជរូបសន្តតីនម្បិ ឧបត្ថម្ភនសិទ្ធិ ហោតីតិ “ទ្វិន្នំ រូបសន្តតីន”ន្តិ វុត្តំ។ ឧបត្ថម្ភនមេវ សន្ធាយ “អនុបាលកោ ហុត្វា”តិ ច វុត្តំ។ រូបកាយស្ស ឋិតិហេតុតា ហិ យាបនា អនុបាលនា។ សុខាទិវត្ថុភូតត្តា សុខាទីនំ បវត្តិដ្ឋានភូតំ។

អារម្មណម្បិ ហិ ចរតិ ឯត្ថ អារម្មណករណវសេន ឧភារម្មណា ឆម្មាតិ វត្តតិ វុច្ចតិ។ ផុសន្តោយេវាតិ ញាណំ ផស្សស្ស ផុសនសភាវត្តា វុត្តំ។ ន ហិ ឆម្មានំ សភាវេន ឋិតា បវត្តិ អត្ថិ, វេទនាបវត្តិយា ឋិតា សត្តានំ សន្តាននតា នត្ថីតិ អាហ “សុខាទិ...បេ... ហោតី”តិ។ ន ចេត្ថ សញ្ញីភវភាគាយំ អសញ្ញីភវេ វា ឥន្ទ្រិយនិដ្ឋា, នស្សាបិ ចា ការណភូតវេទនាបវត្តិវសេនេវ ឋិតិយា ហេតុភាវោ អត្ថាបិនត្តា, នថា ហិ “យេភាវេទ្ធនតា...បេ... ភវមូលនិបឆ្ឆានភាវោ វត្តានំ ឋិតិយា ហោតី”តិ វុត្តំ។ នភាវា ឯវ ចិញ្ញាណំ ចិញ្ញាណន្តរុប្បត្តិ

រូបបវត្តិបរិភាវិតវសេន ចិញ្ញាណន្តរុប្បត្តិ វុត្តាវាយមត្ថោ។

ចត្តារិ ភយានិ ឥដ្ឋានិ អាទីនវនិភាវនតោ និកន្តីតិ និកាមនា, វសនាក្យាសន្តាយ ឆន្ទោ។ សា ហិ កពឡីង្ការេ អាហារេ ពលវតី, នោភេវេត្ថ អវនាវណំ ករំ ភាយតិ ឯនប្បាតិ ភយំ, និកន្តិយេវ ភយំ មហាភវ្វហេតុតោ។ រូបកាមតំ ចិរយិត្រ្វិយចិញ្ញាណេហិ

ចិរយចិញ្ញាណេហិ ច សង្គតិវសេន បវត្តិ, តំ វេទនានិប្បវត្តិហេតុតាយ “ភយ”ន្តិ វុត្តំ។ អវនាវណេ បវេយាគនំ វុត្តភយវេវ។ វេរសង្គវេមបិ ឯវេវ ភវេយា។ អាឃាតនំ អភិសង្ខតំ, សចិនានន្តិបិ វទន្តិ។ តំ ភវូបបត្តិហេតុតាយ “ភយ”ន្តិ វុត្តំ។ អភិនិបិវេនា តត្ថ តត្ថ ភវេ បដិសន្ធិគហណវសេន ចិញ្ញាណស្ស និព្ពត្តិ។ វេសា ភវូបបត្តិហេតុភានំ សន្តានំ អនត្ថានំ មូលការណតាយ “ភយ”ន្តិ វុត្តំ។ ញាណានិ និកន្តិអាទីនំ សប្បដិភយតំ វិត្តារតោ ឥទស្សតំ “កិំ ការណា”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ និកន្តិំ កត្វាតិ អាលយំ ជនេត្វា, តណ្ហាប្បារេនត្វាតិ អត្ថោ។ ឃិនាទីនំ បុរក្ខតាតិ ឃិនាទីនំ បុរតោ ឋិតា, ឃិនាទីហិ ពាធិយមានាតិ អត្ថោ។

ផស្សំ រូបភព្ពន្តាតិ វក្ខនយប្បស្សាទិវេភទំ ផស្សំ បវេត្តន្តា។ ផស្សស្សាទិវេនាតិ ការយនយប្បស្សវសេន វេទាឌ្ឍន្ទនាតស្ស អស្សាទនសីលា។ ការយនយប្បស្សវសេន ហិ សត្តានំ វេទាឌ្ឍនញ្ញា បវត្តតីតិ ឥទស្សតំ ផស្សាហារាទីនវទស្សនេ វេទាឌ្ឍានម្មណំ រូបន្តិ “បទេសំ វក្ខិតកោបិវេតស្វ”តិអាទិនា។ ផស្សស្សាទិនោតិ វា ផស្សាហារស្សាទិនោតិ អត្ថោ។ សតិ ហិ ផស្សាហារេ សត្តានំ ផស្សាម្មណោ អស្សាទោ, តាសតិ, នេនាហ “ផស្សស្សាទមូលក”ន្តិអាទិ។

ជាតិនិព្ពត្តស្ស ភយស្ស អភិនិបិវនសភាវេន គហិតត្តា “នម្មូលក”ន្តិ វុត្តំ។ គម្មាយូហននិព្ពត្តិ អត្ថោ។ ភយំ សត្តានំ បញ្ចូបិនតិ, និបិនឆយហាភយំ, អញ្ញាញ្ញំ សត្តភយំ អាគនេយ្យ ហោតិ ភយានិដ្ឋានស្ស អត្តភាវស្ស និប្ផាទនតោ។

អភិនិបតតីតិ អភិនិព្ពត្តតិ។ បទយាភិនិព្ពត្តិ ហិ សត្តានំ នត្ថ នត្ថ អប្បារកាបូបនីយេ ភវេ អភិនិបិវនបីឃិ។ នម្មូលកត្តាតិ នាមរូបនិព្ពត្តិមូលកត្តា។ សត្តភយានំ អភិនិបិវនាយេវ ភយំ ភាយតិ ឯនប្បាតិ គត្វា។

អវេច្ចតិ ចិយាតិ ផលស្ស អត្តលាភហេតុភាវេន ការណំ, តំ និយ្យាតេតិ ចិយ។ នត្ថិ ផលំ នេនាតិ ការណេនា។ ឯវោនសត្តិ អាហារានំ យថាវុត្តនាតិ “ផលំ និនេតី”តិអាទិនា វុត្តប្បការេន អវេច្ចនំ។ សព្ពបវេស្វតិ “វេទនានិវេទនា”តិអាទីសុ សព្ពេសុ បវេសុ។

បដិសន្ធិ អាទិ កត្វាតិ បដិសន្ធិក្ខណំ អាទិ កត្វា។ រូបាទិល្លកអាហារេ សន្ធាយ “អត្តភាវសន្តានានំ អាហារាន”ន្តិ វុត្តំ។ នេ ហិ

ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ຕຓ຺ຫານິທານາ. ປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນານໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິວເສນາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນານໍ ສຠາວການໍ ຈກ຺ຂຸ ໂສຕໍ ຆານໍ ຊິວ຺ຫາ ກາໂຍ ຠາໂວ ວຕ຺ຖູຕິ ທ຺ເວຍໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ສຕ຺ຕຕີນໍ ວເສນ. ເສສານໍ ອປຣິປຸຓ຺ຓາຍຕນານໍ ອນ຺ຘພທິຣອຠາວການໍ. ຉາຉາສຕ຺ຕຕິວເສນາຕິ ຈກ຺ຂຸນາ, ໂສເຕນ, ຆາເນນ, ຠາເວນ ຈ ຉາຉາສຕ຺ຕຕິວເສນ. ປຏິສນ຺ຘິຍໍ ຊາຕາ ປຏິສນ຺ຘິກາ. ປເຊຍກວຄ຺ຄທິຕ຺ຕລ຺ລານີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕທາຣມ຺ມຓທິຕ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ໂຫ ເວທິຕ຺ໂພ.

ຕຓ຺ຫາຍປິ ນິທານໍ ຊາຕາຕີຕິ ໂຍໂຊນາ. ຕຓ຺ຫານິທານຕ຺ຕິປິ ປາເຖາ. ນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕ຺ວາຕິ ສຣູປໂຕ ນຍໂຕ ຈ ສມ຺ພເນ຺ຍ ນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕ຺ວາ. ທ຺ທສາຕິ ຕພຕ຺ຕິ ວິຕ຺ທາຣໂຕ ວິພາເວຕຸ໌ “ທ຺ທຍິທ຺ຍາ ປຕ ຜາເຕ”ຕິອາທິມາຫ. ອຕີຕາທິມຸນ຺ ເສເວຕິ ກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເຈໂຕ ປຓ຺ຓາຍ ອຕີຕຍມ຺ມາທິມຸນ຺ ຕປ຺ປິວໍ ເສເວຕິ ກຕ຺ວາ ຕທາການເລາຕ. ອຕີເຕນ ນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕີຕິ ອຕີຕເນເນ ກມ຺ມກິເລສວິປາກນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕິ. ອຕ຺ຕຠາເວາຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນາ ອຕ຺ຕຠາໂວ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ “ອຕີເຕນ ນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ອາຫ “ອຕີເຕນ ເອວາ”ຕິ ອເນນາສນ຺ເນໂຕ, ເອວນ຺ຕຸ ກຕ຺ວາ ອຕີຕາທິມຸນ຺ກມ຺ມສຸ ຊເນກກມ຺ມໍ ກຫິຕໍ, ຕຓ຺ຫາສີເສນ ນານຕ຺ຕຣິຍຠາເວໂຕ. ນ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິນາ ຕຓ຺ຫາ ຠເວ ນຕ຺ຕິ ຍຸນ຺ຊຕີ.

ຕໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາສີເສນ ວຸຕ຺ຕກມ຺ມໍ ນເຍ຺ຍຕນ຺ຕິ ຕໍ ອຕີຕໍ ອຕ຺ຕຠາວໍ ນເຍ຺ຍຕຸໍ. ຕສ຺ສຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ຊນກໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ຊນກໍ. ຕໂຕ ປເຣຍິ ອຕ຺ຕຠາວໍ ອາຍູຫິຕໍ ກມ຺ມໍ ນເຍ຺ຍຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວິຊ຺ຊາ ຈ ຕາຍ ຕຓ຺ຫາ ວິຍ ກມ຺ມຕ຺ຕາຕິ ກມ຺ມເສ຺ສວ ຄຫຓໍ. ຂີ຺ສຸ ຝາເຕສ຺ວຸຕິ ອາຫາຣກ຺ຄຫເຓາຕ ເວເທນາທິກ຺ຄຫເຓາຕາຕິ ຂີ຺ສຸ ຝາເຕສຸ. ອຕ຺ຕຠາເວາຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາລິໂກ ອຕີຕກາລິໂກ ຈ ອຕ຺ຕຠາໂວ. ປຸນ ຂີ຺ສຸຕິ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄຫເຓາ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫເຓາຕິ ຂີ຺ສຸ ຝາເຕສຸ. ຕສ຺ສ ຊນກນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ເຈວ ອຕີຕສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ຊນກໍ ກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຍໂຊນາ. ກມ຺ມຄ຺ຄຫເຓາ ເຈຕ຺ວ ຍຕ຺ວ ຕໍ ກມ຺ມໍ ອາຍູຫິຕໍ, ສາ ອຕີຕາ ຊາຕິ ອຕ຺ເຕາ ນເຍ຺ຍຕາ ໂຫຕິ. ເຕນ ສໍສາຣວຖ຺ຖສ຺ສ ອນາທິຕຄ຺ຄໍ ທີເປຕິ. ສເທ຺ທເປນາຕິ ສເທ຺ທເປນ ເຫຕຸປຕ຺ຖາກຜລປຕ຺ຖາກຄ຺ຄຫຓມ຺ປິ ຫິ ສເທ຺ທປິ ເອວ ເຫຕຸຜລຠາເວນ ສຄ຺ເຫຕຸຕ຺ຖມ຺ມາທີນໍ ອເນກວິມຕ຺ຕາ.

ຍທິ ອຕີເຕນ ນນ຺ທີ ສເມ຺ຍຕິ, ເອວໍ ສຕິ ສປ຺ປເຍສາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຍສຕາ ໂຫຕີຕິ ນເຍ຺ຍເຕ຺ວາ “ຕທາຍ”ຕ຺ຕິອາທິມາຫ. ເຕນ ຫິ ຍທິປິ ສຣູປໂຕ ອນາຄເຕນ ນນ຺ທີ ທ຺ຍຍ ນ ນເຍ຺ຍຕິ, ນຍໂຕ ປນ ຕສ຺ສປິ ນເຍ຺ຍຕຕ຺ຕາ ນິປ຺ປເຍສາ ເອວ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາຕິ ນເຍ຺ຍຕິ. ທ຺ທຍາຕິ ຕປຕ຺ຖິ ໄຂປຍາຍ ວິຠາເວຕຸໍ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ໄຂກປິທ຺ເທ ນິປຕ຺ຕິ ໄຂກໍ ປຣິປ຺ຸຓວເສນ ນິປຕ຺ຕີ ປຣກາກຕ຺ຕິ ປເຣຣາຕ຺ຕຍກ຺ກາກໍ. ໂຂ຺ຣເຕາຕິ ຕໂຕ ອປຣກາກໂຕ ໂຂເລີເກເຕ຺ຕາ. ອປຣິປຸເຓ຺ຓາຕິ ວິກລິເວຍໂວ. ເອວໍສປ຺ປເຍຕ຺ຕິອາທີ ໄຂປຍາຍ ສໍສຕ຺ຕໍ.

ຍຖາ ຫິ ຄີຈາ ສຣີຣສນ຺ຘາຣກກຄ຺ຄຣານໍ ມູລຖາກຖາ, ເອວໍ ອຕ຺ຕຠາວສນ຺ຘາຣການໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ມູລກາ ຕຓ຺ຫາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຄີວາຍ ນິທານເລີ”ຕິ. ຍຖາ ເວທນາທິອເນກາວຍວສມຸທາຍກາໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ເອວໍ ຜາສຸກປິນ຺ທິກຄ຺ຄາທິອເນກາວຍວສມຸທາຍກາ ປິນ຺ທີຕິ “ປິນ຺ທີ ຍາ...ເປ... ຕສ຺ສ ນິທານເລີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕຕ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຍ ກມ຺ມໍ. ທ຺ທສ ເສເວຕາຍ ປຈ຺ຈຍາ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣາ ເວຊິຕພ຺ພາຕິ “ຕນ຺ນີ຺ຍມູລສ຺ສ ນິທານເລີ ວິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ຫິ ປຣິເຍາສາເນ “ຕນ຺ນີ຺ຍມູລໍ ປເສ຺ສຍ຺ຍາ”ຕິ ໄຂປຍາສ຺ສນໍ ກຕໍ. ນເຍໂຕ

បរិបុណ្ណភាវគ្គហណំ វេទិតព្វំ។ វិញ្ញាណំ អនាគតស្សាបិ បច្ចយវដ្ដស្ស ហេតុវសេន ផលវសេន ច បរិបុណ្ណភាវស្ស មូលបទត្តយស្ស ទីបនត្ថាយ អាទិតោ ផលហេតុសន្ធិ, មជ្ឈេ ហេតុផលសន្ធិ, អន្តេបិ ផលហេតុសន្ធីតិ ឯវំ តិសន្ធិកត្តា ចតុសង្ខេបមេវ ចតុក្កំ ទស្សិតន្តិ។

អាហារសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. មោឡិយផគ្គុនសុត្តវណ្ណនា

១២. តស្មិំយេវ ឋានេតិ “ចត្តារោមេ ភិក្ខុ…បេ… អាហារា”តិ ឯវំ ចត្តារោ អាហារេ សរូបតោ ទស្សេត្វា “ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ…បេ… អនុគ្គហាយា”តិ និគមនវសេន ទស្សិតេ តស្មិំយេវ ឋានេ។ ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ ចតុអាហារវិភាគទីបកំ ទេសនំ ឧទ្ទេសវសេន និដ្ឋាបេសិ, ឧបរិ អាវជ្ជិត្វា តុល្លិមនិង។ ទិដ្ឋិគតិកោតិ អត្តទិដ្ឋិវសេន ទិដ្ឋិគតិកោ។ វេរគ្គវាសិតត្តិ សភាវសិទ្ធេន វត្ថុគតេន វេទនាភាគេន ច បរិភាវិតត្តា វេរគ្គវាសិតំ។ នគរវត្ថាសេនាតិ នគរសេនាសនេ អត្តុទ្ធេសទ្ធោ ទេសនាទុសន្ធិ ជានន្តោតិ មនោវិញ្ញាណាយ ទេសនាយ អនុសន្ធិ ជានន្តោ, មនោ អបរិទេសនា វទេយ្យ, ឯវំ អស្សាទំ គហេត្វា។ វិញ្ញាណាហារំ អាហារេតីតិ តស្ស អាហារណក្រិយាយ កត្តុបុច្ឆាយ តំ និដ្ឋិគតំ ឧប្បាទេន្តោ “កោ នុ ខោ…បេ… ភុញ្ជតិ វា”តិ អាហ។

វិញ្ញាណាហារេ នាម ឋត្វា តស្ស ឧបភុញ្ជកោបិ ភវិតព្វំ, កោ “កោ នុ ខោ”តិ អយំ បុច្ឆាយ អធិប្បាយោ។ ឧត្តមមយោតិ គច្ឆុព្ឋាសមយោ។ កោ ហិ ឧត្តមមយស្ស មត្តគមមត្តា តថា វុត្តា។ “ឧបគោ អត្ថិ មា នស្សត្វា”តិ មហាសមុទ្ទោ និល្លមិត្វា គិល្លូបវិតគា វិយ អាហារសមុប្បាទនាយ តានិ គច្ឆបណ្ណានិ មនោសមុប្បាទនាហារេន យាវេត្តិតិ អយំ តស្ស ខេមស្ស លទ្ធិ។ គិច្ឆាបិ អយំ លទ្ធិតិ ផស្សមនោសមុប្បាទនាហារេសុ គិច្ឆាបិ ខេមស្ស យុត្តា អយុត្តា ច អយំ លទ្ធិ។ ឥមំ បញ្ហំ “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, វិញ្ញាណាហារំ អាហារេតី”តិ ឥមំ បញ្ហាវុត្តាយ មថាវុត្តាយ លទ្ធិយា ន បន បុច្ឆតិ, អថ ខោ សត្តូបលទ្ធិយា បុច្ឆតីតិ អធិប្បាយោ។ ខេមាតិ និដ្ឋិគតិកោ។ ន និគ្គហេតព្វោ ឧបមត្តកសទិសត្តា អធិប្បាយំ អជានិត្វា បុច្ឆាយ គតត្តា។ តេនាហ “អាហារេតីតិ នាហំ វទាមី”តិអាទិ។

តស្មិំ យស្មា ឯវំ វុត្តេតិ តស្មិំ វចនេ យស្មា “អាហារេតី”តិ ឯវំ វុត្តេ សតិ។ អយំ បញ្ហាតិ “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, វិញ្ញាណាហារំ អាហារេតី”តិ អយំ បញ្ហោ យុត្តោ ភវេយ្យ។ ឯវំ បុដ្ឋេ បញ្ហេតិ សត្តូបលទ្ធិ អភាវាយ “កតមស្ស ធម្មស្ស បច្ចយោ”តិ ឯវំ ធម្មូបចត្តវសេន បញ្ហាបុដ្ឋេ។ តេនេវ វិញ្ញាណេនាតិ តេនេវ បដិសន្ធិវិញ្ញាណេន សហ ឧប្បត្តិ នាមញ្ច រូបញ្ច អភិនវេ និទ្ទិដ្ឋស្ស វសេន អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្វត្តីតិ វុត្តាសិប្បេតំ។ នាមរូបេ ជាតេ សតីតិ នាមរូបេ និព្វត្តេ តប្បច្ចយភូតំ និព្វត្តា សឡាយតនំ ហោតិ។

តថាយំ បច្ចយាការោ – នាមត្តិ វេទនាទិលក្ខណំ វុត្តាសិប្បេតំ, រូបំ បន សត្តសន្តតិបរិយាបន្នំ, និយមតោ ចត្តារិ ភូតានិ ឆ វត្ថូនិ

ជីវិតិន្ទ្រិយំ អាហារោ ច. តត្ថ វិបាកនាមំ បដិសន្ធិក្ខណេ ហទយវត្ថុនា សហាយោ ហុត្វា ឆដ្ឋស្ស មនាយតនស្ស សហជាតអញ្ញមញ្ញនិស្សយវិប្បយុត្តវិបាកអត្ថិអវិគតបច្ចយេហិ សត្តធា បច្ចយោ ហោតិ. កិញ្ចិ បនេត្ថ ហេតុបច្ចយេន កិញ្ចិ អាហារបច្ចយេនាតិ ឯវំ រុក្ខិសាវកំសោ វេទិតព្វោ. ឥតរេសំ បន បញ្ចាយតនានំ ចតុន្នំ មហាភូតានំ សហាយោ ហុត្វា សហជាតនិស្សយវិបាកវិប្បយុត្តអត្ថិអវិគតវសេន ឆធា បច្ចយោ ហោតិ. កិញ្ចិ បនេត្ថ ហេតុបច្ចយេន កិញ្ចិ អាហារបច្ចយេនាតិ សព្ពំ បុរិមសទិសំ. បវត្តេ វិបាកនាមំ វិបាកស្ស ឆដ្ឋាយតនស្ស វុត្តនយេន សត្តធា បច្ចយោ ហោតិ, អវិបាកំ បន អវិបាកស្ស ឆដ្ឋស្ស តតោ វិបាកបច្ចយំ អបនេត្វា ឆធា បច្ចយោ ហោតិ. ចក្ខាយតនាទីនំ បន បញ្ចន្នំ ចក្ខុបសាទាទិវត្ថុកម្បិ ឥតរម្បិ វិបាកនាមំ បច្ឆាជាតវិប្បយុត្តអត្ថិអវិគតបច្ចយេហិ ចតុធា បច្ចយោ ហោតិ, តថា អវិបាកម្បិ វេទិតព្វំ. រូបតោ បន វត្ថុរូបំ បដិសន្ធិយំ ឆដ្ឋស្ស សហជាតអញ្ញមញ្ញនិស្សយវិប្បយុត្តអត្ថិអវិគតបច្ចយេហិ ឆធា បច្ចយោ ហោតិ. ចត្តារិ បន ភូតានិ ចក្ខាយតនាទីនំ បញ្ចន្នំ សហជាតនិស្សយអត្ថិអវិគតបច្ចយេហិ ចតុធា បច្ចយោ ហោតិ. រូបជីវិតំ អត្ថិអវិគតិន្ទ្រិយវសេន តិធា បច្ចយោ ហោតីតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គតោ (វិសុទ្ធិ. ២.៦៥៣) គហេតព្វោ.

បញ្ហស្ស ឱកាសំ ទេន្តោតិ “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ផុសតី”តិ ឥមស្ស ទិដ្ឋិគតិកបញ្ហស្ស ឱកាសំ ទេន្តោ. តតោ វិវេចេតុកាមោយាតិ អធិប្បាយោ. សព្ពបទេសូតិ ទិដ្ឋិគតិកេន ភគវតា ច វុត្តបទេសុ. សទ្ធាតិ អត្ថោ. សោ បន ឧច្ឆេទវាទិតោបិ យាវ ន ឧច្ឆិជ្ជតិ, តាវ អត្ថេវាតិ លទ្ធិ, បគេវ សស្សតវាទិនោ. ភូតោតិ និព្ពត្តោ. និព្ពត្តេតាតិ និព្ពត្តេ. ន តស្ស ជាតិ និព្ពត្តេតព្ពំ កិញ្ចិ អត្ថីតិ លទ្ធិ. ភវប្បច្ចយា ភវន្តិ ភវង្គំ វិញ្ញាណាហារបច្ចយា ភវំ នាមរូបំ. បុន ភវប្បច្ចយា ភវន្តិ ភវង្គំ នាមរូបបច្ចយា ភវំ សឡាយតនន្តិ ឯវំ ភាវតុ ជាតស្ស និព្ពត្តស្ស. តថា បច្ចយតោ និព្ពត្តំ សឡាយតនមេវន្តិ សឡាយតនំ រូបតោ. ទេសនាបីតិ សឡាយតនបទេសនាបិ ឯកាភិន្ទិ គហេត្វាតិ យថា បុព្ពាយ អវសេសោ ន ហោតិ, តថា ឯកាភិន្ទិ គហេត្វា. ទេសនារូឡ្ហន្តិ យតោ សឡាយតនបទតោ បដ្ឋាយ “សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ”តិអាទិនា ទេសនា បដិច្ចសមុប្បាទវិធិ អារូឡ្ហវសេន. តទេវាតិ សឡាយតនបទមេវ គហេត្វា. វិវដ្ដេន្តោតិ វិវដ្ដេន្តោ. ឯវមាហាតិ “ឆន្នំទ្វេវា”តិអាទិអាការេន ឯវំ ទេសិតេ, “វិនេយ្យជនោ បដិវិជ្ឈតី”តិ ឯវមាហ. វិញ្ញាណាហារោ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិយាតិ ឯវំ បុរិមនយេន អាយតិំ នវស្ស បច្ចយវសេន មូលការណវសេន ច ទេសិតត្តា “វិញ្ញាណនាមរូបានំ អញ្ញេន ឯកោ សន្ធី”តិ វុត្តំ. តទេវិទំ វិញ្ញាណគ្គហណេន អភិសង្ខារវិញ្ញាណស្សាបិ គហណំ គតន្តិ ទដ្ឋព្វំ.

មោឡិយផគ្គុនសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. សមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

១៣. យេ បច្ចយសមុទយេ ទេសេត្វាការេន សច្ចានិ បដិវិជ្ឈន្តិ សមណា, តេ ពាហិរកលិង្គេ ឋិតាបិ តេសេវ តត្ថ សមណតាយោគេន ភាវិតត្តា សមិតពាហិតបាបតំ អបេក្ខិត្វា សមណសម្មតាយេវ ព្រាហ្មណសម្មតាយេវាតិ តេ និវេត្តព្វំ “សច្ចានិ បដិវិជ្ឈន្តិ អសមណា”តិ វុត្តំ. ទុក្ខសច្ចវសេនាតិ ទុក្ខអរិយសច្ចវសេន. អញ្ញថា កថំ ពាហិរកាបិ ជរាមរណំ ទុក្ខន្តិ ន ជានន្តិ. សច្ចទេសនាការេន “សហ តណ្ហាយា”តិ

ចុត្តិ កោឆិ៉ តំ ន ឃុ្ង៉ យម្ហា តត្ថ តត្ថ ករេច បឆយាកិតិឌ្ឍត្តិ, ឰឆ ឌាតីតិ អធិប្បេតា, សា ច តណ្ហា ឯច សត្តានេតត, តណ្ហេច សា ឌាតិ៉ ឌរាយរលាេញ្ចត្ថ បិរាកដេយច អធិប្បេតំ, ន លហិកំ, តម្ហា សតណ្ហា ឯច ឌាតិឌរាយរលាស្ស សមុទយោតិ ក្សតរាធនេយតំ ឥដ្ឋិ៉ សមុទយសច្ចចេយន ន ឌាតត្ថីតិ យោឌតា៉ ឯស តយោ សេសបេទស្ុបិ៉ សព្ពបេទស្សុតិ យត្ថ តណ្ហា ចិសេសតការេចត ចត្តិន្តា, តេសុ សព្ពបេទស្ុ៉ យេត សយត្ថាកតត្តា បុក្កលេ បរេយត្ថេតា សយណោ ព្រាហ្មេណាតិ ចុច្ចតិ, តំ សាយញ្ញា ព្រាហ្មញ្ញាច្ចាតិ អាហ "អរិយ...បេ... ព្រាហ្មញ្ញាច្ចា"តិ៉ យេត ហិ បចត្តិតិបិតេត្តត សយណ-សេដ្ឋា ព្រាហ្មណ-សេដ្ឋា ច សតោ អនេត្ថ តិរុឡ្ហោ, តស្ស ចេយន អភិនេត្ថាបិ េចតេយ្ឍញ្ញាសយេតា ឆ្វិនា កត្វា ចត្តិ អរហតីតិ ចុត្តិ "ឆ្កឃត្តាបី"តិ៉ ឯកាធេសស្ុ ធានេតស្ុ ចត្តាទិ សច្ចាតិ កេឆេសិ អចិន្ធាសមុទយស្ស អត្ថិឌតា៉

សយលព្រាហ្មលស្ុត្តចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៉

៣៉ ទុតិយសយលព្រាហ្មលស្ុត្តចណ្ណនា

៦៣៉ ឰេយឆេយ្យ កតេយ ឆេយ្យតិ ច ឯត្ថ ឰតិ-សេដ្ឋា អាឌិអេត្ថា៉ េតត "ឰេយសំ ឆយ្យាតំ កតេយសំ ឆយ្យាត"ត្តិ ឰេយសំ បធាតំ សក្កេហា៉ ឯតាតិ ហិ បធាតិ ឌរាយរលាឌិតំ សាឆារលាការេចត ចុត្តាតិ ឰយិស្សា ធេសតាយ បបញ្ចក្សតាតីតិ អាហ "ឯត្តកំ បបញ្ចំ កត្វា កធិតំ, ធេសតំ...បេ... អញ្ញាសយេតា"តិ៉ ឰយិតា តាេតច ឌរាយរលាឌិតិ កេហត្វា បុក្កលញ្ញាសយចេយន អាឌិេតា "ឰេយ ឆេយ្យ"តិអាឌិតា សព្ពបធសាឆារលេតា ធេសតា អារេត្តា៉ យថាតុេលាមសាសតញ៉ាស្ុត្តន្តធេសតា, ន យថាឆម្មសាសតត្តិ៉

ទុតិយសយលព្រាហ្មលស្ុត្តចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៉

៥៉ កច្ចាតេកាត្តស្ុត្តចណ្ណនា

៦៥៉ យម្ហា ឰឆ ឌាតត្តាបិ "សយ្យាឌិដ្ឋី"តិ ចធត្តិ អឌាតត្តាបិ ធាហិរកាបិ សាសតិកាបិ អតុស្សចាឌិចេយនបិ អត្តបច្ចេក្ខតបិ, តម្ហា តំ ធាហុតំ ចចតំ ឆ្ងបិធាយ អាេយធិតចេយន "សយ្យាឌិដ្ឋី សយ្យាឌិដ្ឋីតិ, កេត្ត, ចុច្ចតី"តិ អាហ៉ តធាតិឌ្ឌិដ្ឋតាធស្សតត្ថំ ហិស្ស អយំ អាេយធិតបយោកោ៉ អយេញ្ញត្ថ អធិប្បាយោ – "អបេរហិបិ សយ្យាឌិដ្ឋីតិ ចុច្ចតិ, សា បតាយំ ឯចំ ចុច្ចយាតា អត្ថញ្ចា លក្ខលញ្ចា ឆ្ងបិធាយ កិត្តាចតា នុ ខោ, កេត្ត, សយ្យាឌិដ្ឋី េហាតី"តិ៉ អដ្ឋកធាយំ បត "សយ្យាឌិដ្ឋី"តិ ចធេត យម្ហា ចិញ្ញា ឯច បយាឈំ, ន អចិញ្ញា, តម្ហា "ឃំ បស្ស៊ិតា"តិអាឌិ ចុត្តំ៉ េឆ្វ អចឃចា អស្សាតិ ឆ្វឃំ, ឆុចិធំ ឌិដ្ឋិកាហចត្ត, ឆ្វឃំ ឌិដ្ឋិកាហចេយន តិស្សិេតា អបស្សិេតាតិ ឆ្វឃតិស្សិេតា៉ េតតាហ "េឆ្វ េកាដ្ឋាេស តិស្សិេតា"តិ៉ ឃាយ ឌិដ្ឋិឃា "សេន្តាឃំ េលាេកា អត្ថិ ចិដ្ឋតិ សព្ពកាលំ ឆ្ងបលព្ភតី"តិ ឌិដ្ឋិកតិេកា កណ្ហាតិ, សា ឌិដ្ឋិ អត្ថិតា, សា ឯច សធា សព្ពកាលំ េលាេកា អត្ថីតិ បចត្តកាហតាយ សស្សេតា, តំ សស្សតំ៉ ឃាយ ឌិដ្ឋិឃា "សេន្តាឃំ េលាេកា តត្ថិ ន េហាតិ ឆ្ងច្ឆិដ្ឋតី"តិ ឌិដ្ឋិកតិេកា កណ្ហាតិ, សា ឌិដ្ឋិ តត្ថិតា, សា ឯច ឆ្ងច្ឆិដ្ឋតីតិ ឆ្ងបត្តកាហតាយ ឆ្ងេច្ឆេធា, តំ ឆ្ងេច្ឆធំ៉ េលាេកា តាម សង្ខារេលាេកា តយិព្យា

កេហតត្ថេតា· សម្ប្យញ្ញាយាតិ អចិបរឹតបញ្ញាយ យធាក្ខតបញ្ញាយ· តេតាហ “សចិបស្សតា យក្កបញ្ញា”តិ· តិញ្ញតេត្តុ ឆេម្ពុតិ យធា បច្ចយុប្បត្តេស្ស ទ្ធបិទ្ធបឆេម្ពុ· បញ្ញាយតេត្ត ស្វចាតិ សត្តាតតិពាត្តតចសេត បញ្ញាយយាតេសុ ឲច· យា តត្វីតិ យា ក្ខេច្ឆេតងីដ្ឋី ពត្វ ពតេត្វច

សត្តាតំ ក្ខិំដ្ឋូតតេតា ចិតស្សតតេតា កោចិ ចំតេតា តាយ សតេត្តា ឆេម្ពា ចា តត្វីតិ សក្ខាទលេិតេក ក្ខប្បេដ្ឋយ្យ· “តត្វិ សត្តា ខ្ជបបិតិកា”តិ បចត្តយាតាបិ យិច្ឆាងីដ្ឋី ពធាបចត្តសក្ខាទាសេម្ពលាច· សា ត តេហាតីតិ កម្ពាចិដ្ឋាពល្បាងិតេគដ៌ បច្ចយំ បដិច្ច សក្ខាទលេិកស្ស សម្បុគយតិញ្ញត្តិ

សម្ប្យញ្ញាយ បស្សេតា, សា ក្ខេច្ឆេតងីដ្ឋី, ត តេហាតិ, តប្បចត្តតិ អចិតេច្ឆតេគត សក្ខាទាតំ តិញ្ញត្តិគស្សតតេតា· តេលិកតិតេទាឆត្តិ សក្ខាទលេិកស្ស ពលិកតិតេទាឆំ· តេតាហ “សក្ខាទាតំ កក្ក”ត្តិ· យា អត្វីតិ តេហត្វចលសម្ពេត្តេត បចត្តយាតស្ស សត្តាតាតុបតេច្ឆតស្ស ឲកត្តក្កហតលាត សក្ខាទលេិតេក យា សស្សតងីដ្ឋី សញ្ញកាល៍ តេលិតេកា អត្វីតិ ក្ខប្បេដ្ឋយ្យ· សា ត តេហាតីតិ ក្ខប្បត្ត្វប្បត្តាតំ តិតេទាឆស្ស តចតចាតត្ចា ក្ខប្បាគស្ស គស្សតតេតា, សា សស្សតងីដ្ឋី ត តេហាតិ·

តេលិតេកា សម្បុគតិ ឲពស្វាតិ តេលិកសម្បុគតេយាតិ អាហ “អតុតេលិយបច្ចយាកាទ”ត្តិ· បច្ចយឆេម្ពាតធ្យាអត្តតេតា ចលស្ស បច្ចយកាតេចា អតុតេលិយបច្ចយាកាតេទា· បដិតេលិយំ បច្ចយាកាទត្តិ អាតេតត្វា សម្ពេត្តា· ចំចំតេហត្វតិតេទាឆតេតា ចំចំចលតិតេទាឆា ហិ បដិតេលិយបច្ចយាកាតេទា· តេយា ហិ អចិដ្ឋាឌីតំ បច្ចយឆេម្ពាតំ តេហត្វអាឌិបច្ចយកាតេចា, តេសា តិប្បទិយាយតេតា តេលិកសម្បុគតេយា· បច្ចយុប្បត្តស្ស សក្ខាទាឌិកស្ស· អតុតេច្ឆដំ បស្សេតាតិ អតុតេច្ឆគស្សតស្ស តេហត្វ· អយយ្យីតិ ត កោចល៍ ពលតេតា ក្ខគយចយតីហទលាតតេយា, អឆ តេលា បច្ចយតេតា ក្ខគយចយតីហទលាតតេយាបិ·

ក្ខបកាយតេដ្ឋត ពល្បាច ក្ខបតេយា· ពធា ងីដ្ឋុបតេយា· ឲសេច តតេយាតិ ញ្ញយិតា ក្ខបតេយហិ ក្ខបិគាតាឌីតំ អតត្វត្តទចំ អតិឌិសតិ· ពធា ច បត តេតាស្ស ត្ទចិឆតា ក្ខបិឌីយតិ· តត្ ច ចត្តាទិ ក្ខបិគាតាតិ អញ្ញាត្វ ត្ទត្តាតីតិ? សច្ចំ ត្ទត្តាតិ, តាតិ ច តេលា អត្វតេតា តេច្ច ឲចាតិ ញ្ញាឆ ឲចំ ត្ទត្តំ·

កាយំ “អហំ យយ”ត្តិ អយធាត្ខក្កតេយត ត្ទត្តំ, យធាត្ខក្កយំតេយច បត អតេត្វា តេចឌីតតេញ្ញា· អាឌិ-សតេច្ឆត បតេទាបតេស្ស ឃុតំ អឃុតត្តិអាឌីតត្ចា សក្កតេហា តេចឌីតតេញ្ញា· តេព ឆេម្ពុតិ តេពក្ខុយកឆេម្ពុ· ចិតិចិសត្វីតិ ចិទ្ធបំ តិចិសត្តិ, អភិតិចិសត្វីតិ អតេត្វា· តាហីតិ ពល្បាងីដ្ឋីហិ· ចិតិពាតេដ្ឋាតិ ចិទ្ធបំ ចិយុច្ចិត្វ ចា អប្បគាតចសេត តិយតេយត្វា ពាតេដ្ឋា·

“អភិតិតេចសា”តិ ក្ខបឃុបិគាតាតំ បចត្តិអាកាទចិសេសា ត្ទតេត្តាតិ អាហ “ពច្ចាយត្តិ ពច្ចា ក្ខបឃុបិគាត”ត្តិ· ចិត្តស្សាតិ អក្សលចិត្តស្ស· បតិដ្ឋាតក្ខតត្តិ អាឆាទក្ខតំ· តោសយោហចសេតបិ អក្សលចិត្តប្បចត្តិ ពល្បាងិដ្ឋាភិតិតេចទ្ធបតិស្សយា ឲចាតិ ពល្បាងីដ្ឋីតេយា អក្សលស្ស ចិត្តស្ស អឆិដ្ឋាតត្តិ ត្ទត្តា· ពត្ថិត្តិ អក្សលចិតេត្ត· អភិតិចិសត្វីតិ “ឲពំ យយ, ឲតេសា តេយ អត្តា”តិអាឌិតា អភិតិតេចសតំ បចតេត្តត្តិ· អតុតេសត្វីតិ ធាយកតា ហុត្វា អប្បហាតកាតេចត អតុតេសត្តិ· ពត្រកយត្តិ ពល្បាងីដ្ឋីច្ឆយំ· ត ក្ខបកច្ឆតីតិ “ឲពំ យយា”តិអាឌិតា ពល្បាងីដ្ឋីកតិយា ត ក្ខបសក្កយតិ ត អស្លីយតិ· ត ក្ខបិឌីយតីតិ ត គញ្ចហក្កាហំ កល្បាតិ· ត អឆិដ្ឋាតីតិ ត ពល្បាងីដ្ឋីកាតេហត អឆិដ្ឋាយ បចត្តតិ· អត្តតិយកាតេហា តាយ សតិ អត្តកាតេហ តេហាតីតិ ត្ទត្តំ “អត្តា តេយ”តិ· ញ្ញាឌំ ត្ទក្ខក្កហណំ ក្ខបិគាតក្ខត្តាបស្សយំ ពត្ថិតិយុត្តស្ស ត្ទក្ខស្ស អភាចាតិ ត្ទត្តំ “ត្ទក្ខតេយចាតិ បញ្ញាបិគាតក្ខត្តយត្តតេយចា”តិ· “សំលិតេត្តត បញ្ញាបិគាតក្ខត្តា ត្ទក្ខា”តិ (ឌី· តិ· ១·១៥ប័ល៍; ម· តិ· ៣·១៦០; ១·១៥ល៍១; ចិក· ១៥០) ហិ ត្ទត្តំ· កដ្ឋ ត កតេទាតីតិ សំសយំ ត ក្ខប្បាគតិ សញ្ញតេសា ចិចិកិច្ឆាយ សម្ពដ្ឋិតតេតា·

ត បរប្បច្ចយេតាតិ បរស្ស អសទ្ទហនេត យិស្សកាសយ្ហាឌិដ្ឋិ អាហាតិ តាយទ្ទបបរិច្ឆេទេតា បដ្ឋាយ សយ្ហាឌិដ្ឋិយា ចុត្តត្តា

លោកិយលោកុត្តរយិស្សកំ សយ្ហាឌិដ្ឋិ អចោជ តិព្វចេត្តាតិ តិហិតចេត្តា តិហិតបរិយាយោ ហិ អយំ តិព្វច-សទ្ទោ តេតាហ “លិយកចេត្តា”តិ

បធយកត្តិ ច កវហាយំ ក-សទ្ទោ សត្ថា តត្ថីតិ យធាសន្តតំ កក្កុប្បត្តិយា តត្ថិ ៤ច, សត្ថា តត្ថិ ដ្ឋិជ្ឈតិ ចិតស្សតីតិ អធិប្បាយោ សត្ថាយត្ថីតិ

ច យធា អសន្តតំ អត្ថិ ចិជ្ជតិ, សត្ថាកាលំ ដ្ឋបលត្តតីតិ អធិប្បាយោ សត្ថាត្តិ ចេត្ត សក្កាយសត្ថា ចេឌិតត្ថា “សត្ថាឆយ្ហុលបរិយាយ”ត្តិអាឌីសុ

(យ តិ ១១) ចិយ តចិក្យាបរិជ្ញាជោកាលាគំ បច្ចយក្ខតំ ត្ថតិ-សទ្ទោ តិគស្សតោ កិ តិគស្សតិ? អត្ថិ-សទ្ទេត ចុត្តំ “អត្ថិត”ត្តិ តិច្ចតំ

សស្សតក្កាចេហា ហិ ត្ថឆ បធយោ អចេត្តាតិ អធិប្បេតោ ដ្ឋច្ឆេគក្កាចេហា គុតិយោតិ តក្ខយចិតិយុត្តា ច ត្ថគប្បច្ចយតា ៤ត្ត ច

ដ្ឋប្បត្តតិចោឆកឆតតោ សស្សតតំ, តិរុជ្ឈត្តាតំ អសតិ តិត្ថាតប្បត្តិយំ យធាបច្ចយំ ប្បត្តបកាយតកឆតតោ ដ្ឋច្ឆេគតច្ចា អត្យបកាយ្ហ យឌ្ឍិយេត

កកចា ឆយ្ហំ ចេសតិ ត្ថគប្បច្ចយតាតយេត តេត ចុត្តំ “៤តេ...បេ... អចេត្តា”តិអាឌិ

កច្ចាគកោត្តសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

៥ ឆយ្ហកធិកសុត្តចណ្ណតា

១៥តិត្ថិត្តតត្តាយាតិ តិត្ថិគាត្យបស្សតាបដិលិកាយ សា ហិ ឌរាយរលាឃឹសេត ចុទ្ទត្តសុ សន្តតឆយ្ហសុ តិត្ថិត្តតាកាចេត បចត្តតិ

ចិរជ្ជតត្តាយាតិ ចិរាកាត្យបស្សតាបដិលិកាយ ឃឹលតោ បដ្ឋាយាតិ ចិចដ្ឋសត្តិស្សិតឃឹលសយាគាតតោ បដ្ឋាយ សោតាបត្តិយត្តេហិ

សយត្តាកោតា ចិចដ្ឋសត្តិស្សិតឃឹលេ បតិដ្ឋិតោ ដ្ឋបិសកោបិ បកេច ចតុបរិសុទ្ធិឃឹលេ បតិដ្ឋិតោ កិព្វ សយ្ហាបដិបត្តោ តាយ តេតាហ

“យាច អរហត្តយក្កា បដិបត្តោតិ ចេឌិតត្តោ”តិ តិត្ថាតឆយ្ហស្សាតិ តិត្ថាតាចហស្ស អរិយស្ស យក្កស្ស អត្យទ្ទបសកាចក្ខតត្តិ

តិត្ថាតាឆិកយស្ស អត្យច្ឆចិកសកាចក្ខតំ តិត្ថិគាតិ ត្ថយិតា ចុដ្ឋាតកាយិតិបរិយោសាត់ ចិបស្សត់ ចគតិ ចិរាកា តិចោឆាតិ បគដ្ឋេយត

អរិយយក្កុំ, ត្ថតចេត ឋលំ ៤ត្តាតិ ត្ថយស្សិ សុចេត្ត ៤កេត តយេតាតិ បធយេត តយេត តត្ត ហិ កកចា តេត កិព្វតា ឆយ្ហកធិកលក្ខណំ

ប្បត្តិតោ តំ យត្តកំ បិចេបត្តា ចិស្សជ្ជេសិ យោ ហិ ចិបស្សត់ យក្កុំ អត្យបិគាចិយុត្តិ បិចេបត្តា កចេឆតុំ សក្កោតិ, សោ ៤កត្តឆយ្ហកធិកោ

តេតាហ “ឆយ្ហកធិកស្ស ប្បត្តា កធិតា”តិ ត្ថិហីតិ គុតិយតតិយតយេហិ តត្តិ ប្បត្តិ ចិសេសត្តាតិ ចិសិដ្ឋិ កត្តា យធាប្បត្តិតយត្តេយេច

អកេឆត្តា អប្បត្តិតយិ អត្ថ គស្សត្តា ឆយ្ហាត្យឆយ្ហបដិបត្តិ អត្យបិគាយ ចិយុត្តិសន្តតំ ចិសេសំ បិចេបត្តា កកចា ហិ អប្បំ យាធិតោ ជាតុំ

ចេចេត្តា ដ្ឋត្យអារប្បរិសោ ចិយ ឆយ្ហកធិកលក្ខណំ ប្បត្តិតោ បដិច្ចសយ្ហប្បាគយុតេត តចេត្តាច តតោ ច ដ្ឋត្តរិ ឆយ្ហាត្យឆយ្ហបដិបត្តិ

អត្យបិគាចិយុត្តតច្ចា ចិស្សជ្ជេសិ តត្ត “តិត្ថិគាយ...បេ... ឆយ្ហំ ចេសតី”តិ ត្ថយិតា ឆយ្ហចេសត់ ចាសតាកាកិយំ កត្តា គស្សេសិ “តិចោឆាយ

បដិបត្តោ ហោតី”តិ ត្ថយិតា តិចេត្តឆកាកិយំ, “អត្យបិគាចិយុត្តោ ហោតី”តិ ត្ថយិតា ចេសត់ អសេក្ខកាកិយំ កត្តា គស្សេសិ តេតាហ

“សេក្ខាសេក្ខក្ខយិសោ តិដ្ឋិតា”តិ

ឆយ្ហកធិកសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

៧. អចេលកស្សបសុត្តវណ្ណនា

១៧. លិង្គេន អចេលកោតិ បព្ពជិតលិង្គេន អចេលកោ. តេន អចេលកវចនេន អចេលោ, ន និច្ចេលតាយ វេទិតាតិ វុច្ចតិ. នាមេនាតិ គោត្តនាមេន កស្សបោតិ. ទេសេតិ បទេសេតិ សំសយវិនោទនំ ឯវេតាតិ ទេសោ, និច្ឆយហេតូតិ អាហ “កិញ្ចិទេវ ទេស”ន្តិអាទិ. សោ ហិ សំសយវិនោទនំ ករោតីតិ ការណំ. ឱកាសន្តិ អវសរំ ខណំ. តេនាហ “ខណំ កាល”ន្តិ. អន្តរឃរំ អន្តោនិវេសនំ. អន្តរេ ឃរានិ ឯតស្សាតិ អន្តរឃរំ, អន្តោគាមោ. យទាកង្ខសីតិ យំ អាកង្ខសិ. ឥតិ ភវតា សព្ពញ្ញុបវារណាយ បវារេតិ. តេនាហ “យំ ឥច្ឆសី”តិ. យទាកង្ខសីតិ យំ អាកង្ខសិ, កស្សប, តិក្ខត្តុំ បដិក្ខិបន្តោបិ បុច្ឆសិ, យំ អាកង្ខសិ, តមេវ បុច្ឆាតិ អត្ថោ.

“យាវតតិយំ បដិក្ខិបី”តិ វុត្តត្តា “តតិយម្បិ ខោ”តិអាទិនា បរិមេយ្យ កថិតត្តា. សោ បន នមវទេសន សំវិធាតាតិ គន្ថេត្តា. ទេមន ការណេន ភវតា អចេលកស្ស តិក្ខត្តុំ យាចនាបេក្ខា ចស្ស បដិក្ខេបោ, តំ វទន្តំ “កស្មា បនា”តិអាទិមាហ. ការវតតត្តំ យាវតតិយំ បដិក្ខិបិ តត្ថ ធម្មស្ស សុស្សូសាយ. ធម្មគរុកា ហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ. សត្ថារំ ញាណបរិបាកំ អាគមយមានោ យាវតតិយំ យាចាបេតីតិ វិភត្តិវិបរិណាមវសេន សាធារណតោ បទំ យោជេត្វា បុន “ឯត្តកេន កាលេនា”តិ កស្សបស្ស វសេន យោជេតព្ពំ.

មាតិ បដិសេធេ និបាតោ. ននុ តិ បុនប្បុនវសេន កិរិយាបទំ វទតិ. មា ឯវំ ភណិ, ករោហីតិ អត្ថោ. “ព្រូតិ ភវតា អវោចា”តិ បន សព្ពិតិការវចនំ. សយំកតំ ទុក្ខន្តិ បុរិមស្ស ឧប្បជ្ជមានទុក្ខំ, តេន កតំ នាម តស្ស ការណស្ស បុគ្គល តេនេវ កម្មស្ស ឧបចិតត្តាតិ អយំ នយោ អនវជ្ជោ. ទិដ្ឋិគតិកោ បន បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ កាលគតានំ អត្តានំ បរិកប្បេត្វា តស្ស វសេន “សយំកតំ ទុក្ខ”ន្តិ បុច្ឆតីតិ ភវតា “មា ហេវ”ន្តិ អវោច, តេនាហ “សយំកតំ ទុក្ខន្តិ វត្តុំ ន វដ្ដតី”តិអាទិ. ឯត្ថ ច យទិ ទិដ្ឋិហិ បរិកប្បិតោ អត្តា នាម កោចិ អត្ថិ, សោ ច និច្ចោ, តស្ស និព្ពិការតាយ, បុរិមរូបាទិវិគមតោ កាមំ អសង្កមោយ្យតាយ អហិតតោ និច្ចត្តតំ, ហិតេ ច វត្តតំ ឧបរតោ ច និប្បយោជនោ សិយា អត្តវាទិនោ. កថំ វា សោ ឧបរតោ បវត្តីយតិ? វិការាភាវតោ ឯកន្តោ អត្តនោ អជ្ឈោកាសស្ស វិយ នានាទិកិរិយា ហិតាទិកិរិយា ច ន សម្ភវតិ, តថា សុខស្ស ទុក្ខស្ស ច អនុភវនមាត្តំ ឯវ អត្តវាទិនោ ន យុជ្ជតិ កម្មផលសម្ពន្ធាភាវតោ. ជាតិអាទីនញ្ច អសម្ភវតោ កុតោ វិមោក្ខោ. អថ បន “ធម្មមត្តំ តស្ស ឧប្បជ្ជតិ ចេវ វិនស្សតិ ច. យស្ស វសេនាយំ កិរិយាវោហារោ”តិ វទេយ្យ, ឯវម្បិ បុរិមរូបាទិវិគមេន អវដ្ឋិតស្ស អត្តនោ ធម្មមត្តន្តិ ន សក្កា សម្ពន្ធេតុំ. សោ វា បនស្ស ធម្មោ អវត្ថាភូតោ, តតោ អញ្ញោ វា សិយា អនញ្ញោ វា. យទិ អញ្ញោ, ន តាហិ តស្ស ឧប្បត្តាហិបិ កោចិ វិសេសោ អត្ថិ. យោ ហិ ករោតិ បដិសំវេទេតិ វទតិ ឧបបជ្ជតិ ចាតិ ច ឋិតំ, តស្មា តទវត្ថោ ឯវ យថាវុត្តទោសោ. កិញ្ច ធម្មកប្បនាបិ និរត្ថិកា សិយា. អថ អនញ្ញោ, ឧប្បាទវិនាសវន្តីហិ អវត្ថាហិ អនញ្ញស្ស អត្តនោ តាសំ វិយ ឧប្បាទវិនាសសម្ភវតោ កុតោ និច្ចតាវកាសោ. តាសម្បិ វា អត្តនោ វិយ និច្ចតាបត្តីតិ ពន្ធវិមោក្ខានំ អសម្ភវោ ឯវាតិ ន យុជ្ជតេវាយំ អត្តវាទោ. តេនាហ “អត្តា នាម កោចិ ទុក្ខស្ស ការកោ នត្ថីតិ ទីបេតី”តិ. បរទោតិ “បរកតំ ទុក្ខ”ន្តិអាទីសុ បរស្មិំ តិវិធេនបិ នយេ.

អសិច្ចបយុប្បត្តត្ថិ អសិច្ច ឃសិច្ឆាយ កិច្ចិ ការលំ កឃ្សចិ ចា បុឌ្ឍ ចិតា បយុប្បត្ត៌ ខេតាហ "អការរលាត ឃសិច្ឆាយ ៗប្បត្ត"ត្តិ៌ កប្ញា ៩ចយាហាតិ ៩ច៌ ចក្លួយារតាតិ អសិប្បារយា៌ អឃ្សាតិ អរចលឃ្ស៌ អឃត្តិ កកចត្ត បត្តាយ ចគតិ៌ ខសារឆត្តាតិ បឃំ ចិឃុទ្ធិ កត្វា បុឆ្ធិតាបត្វ ៩ច អត្តរតា បុឆ្ឆាយ ឃុទ្ធិ គយ្សុត្តា៌ លទ្ធិយា "បឃំកតំ ទុក្ល"ត្តិ យិឆ្ឆាកហលឃ្ស បជិរបឆតត្វាយ៌

ខសា ករទាតីតិ ខសា កយុំ ករទាតិ៌ ខសា បជិបំចេចគឃតីតិ ការកចចកាត់ អតត្ថាត្តគឃ្សតបរំ ៩តំ, ត បត កយុកិរិយាថលិត់ បជិបំចេចគតាត់ បយាតកាលតាគឃ្សតបរំ៌ ថ្កតីតិ តិគឃ្សតត្វ តិបរតា៌ រលាតិ អចឆាររលា៌ "ខសា ៩ចា"តិ គឃ្សិរតា៌ អតិយតារគសា ហិ ៩រត តិបិតា៌ អាជិរតាតិ កុលុត្វ តិឃ្សក្កចចតត្តិ អាហ "អាជិយិឲ្យឃចា"តិ៌ "បឃំកតំ ទុក្ល"ត្តិ លទ្ធិយា បរកច "ខសា ករទាតិ, ខសា បជិបំចេចគឃតី"តិ បញ្ញាចិត្តចិបល្លាសា កចត្តិ៌ បញ្ញាចិបល្លាសតោ ហិ ចិត្តចិបល្លាសោ, ចិត្តចិបល្លាសតោ ដិដ្ឋិចិបល្លាសោ, ខេតាហ "៩ច៌ បតិ បឆ្ឆា បឃំកតំ ទុក្លត្តិ អឃំ លទ្ធិ ខេហាតី"តិ៌ ៩ច៌ បតិ បញ្ញាចិត្តចិបល្លាសាត់ ទ្វាហិរតា យិឆ្ឆាកិតិខេចសា, ឃជិជំ "បឃំកតំ ទុក្ល"ត្តិ លទ្ធិ៌ តប្ញា បជិតិឃ្សខេត្តំ បិបក់ ដិដ្ឋិកតត្តិ គឃ្សតិ៌ ខេតាហ កកចា "បឃំកតំ...ខប... ៩តំ បខទតី"តិ៌ ចដ្ឋក្ល អសិខប្យតំ អចិខបរតា អត្តីតិ ច ទុត្តត្តា៌ បឃ្សតំ បឃ្សតកាហំ ឌីរបតិ បខទបំ បការខបតិ, តឆាក្ខរតា ច បឃ្សតំ គត្យហក្កាហំ កល្សាតីតិ៌ តឃ្សាតិ ដិដ្ឋិកតិកឃ្ស៌ តំ "បឃំកតំ ទុក្ល"ត្តិ ៩ច៌ បចត្ត ចិបរឹតគឃ្សត់ ៩តំ បឃ្សតក្កហលំ៌ បខទតិ ៗខបតិ៌ ខេតាហ "ការកច្ឆា...ខប... អខត្វា"តិ៌ ៩ករយច កល្សត្តត្តិ បតិបិ ចត្វរកខគ អខយាតិខសា ៗប្បជ្ជខតត ៩ករយច កត្វា កល្សត្តា៌

ថ្កឆ "អាជិយិឲ្យឃចា"តិ បខគ៌ "បទំកតំ ទុក្ល"ត្តិ លទ្ធិយា បរកចាតិអាជិតា ខេហត្វ ទុត្តតយាត្យបារខត អខត្វា ខចជិតខត្ថា៌ អឃខត្យត្វ ខយាឌតា – "បទំកតំ ទុក្ល"ត្តិ លទ្ធិយា បរកច អខត្ថា ករទាតិ, អខត្ថា បជិបំចេចគឃតីតិ បញ្ញាចិត្តចិបល្លាសា កចត្តីតិ បត្ថំ ខេហដ្ឋា ទុត្តតខយតច ខយាឌតត្ថំ៌ ៩ច៌ បតីតិ ៩ច៌ យុក្ខក ៗខឆ្ឆគចិបល្លាខប បឆយុប្បខត្ត បតិ បឆ្ឆា "បទំកតំ ទុក្ល"ត្តិ អឃំ លទ្ធិ ខេហាតីតិ បយ្ដខត្ថា៌ ការខកាតិ កយុឃ្ស ការខកា៌ ខេត កតត្តិ កយុការខកត កតំ៌ កយុតា ហិ ថលឃ្ស ខចាហារខទា អខកខគាបចារកត្តា៌ ៩ចត្តិ ដិដ្ឋិបហកតា ខចគតា បាតបកាចា កិខលបបរិត្យអាហាជិតា បបរិឃ្សយា ទិបាបិយាសា, ៩ច៌ "បរកច ថ្កតខទ"តិ ទុត្តខចគតាយ អកិត្យត្ថឃ្ស ចិទ្ធឃ្ស៌ "ទុត្តតខយត ខយាឌតត្ថា"ត្តិ ចត្វា តំ ខយាឌត់ គខយ្សខត្តា "តត្រាយ"ត្តិអាជិយាហ៌ ៗខឆ្ឆគត្តិ បខតា បត្តឃ្ស ៗខឆ្ឆជំ ចិតាបំ, ចិកចត្តិ អខត្វា៌ អបខតា ហិ ចិតាបាបក្ខចខតា អត្វិកាចតិជាត្ថខតា ៗខឆ្ឆខគា៌ ឃឆា ខេហត្យថលការចត បចត្តយាតាត់ បកាចឆយុាត់ បតិបិ ៩កបត្តាតបរិយាបត្តាត់ កិត្តបត្តិបតិខតហិ ចិខបខប ខេហត្យថលិត់ បខយត្វខតា អចិតាកាចត្តា កិត្តបត្តាតបតិតាត់ ចិយ អច្ចត្តាខកគបត្តិដ្ឋារតត តាតត្តតឃឃ្ស យិឆ្ឆាកហលំ ៗខឆ្ឆគាកិតិខចបឃ្ស ការលំ៌ ៩ច៌ ខេហត្យថលក្យតាត់ ឆយុាត់ ចិជ្ជយារតបិ បកាចខកខគ ៩កបត្តិបរិយាបត្តាយ ៩កត្តតខយត អច្ចត្តាខកគកហលយិ ការលាខយចាតិ គយ្សតំ "បត្តឃ្សា"តិ ទុត្តំ បិត្យថ្កយំ៌ បត្តាតចខបត ហិ ចត្តយារតឃុ លខត្ថឃុ ឈតចិតិត្ថរាកាការចត ៩កត្តកហលតិជាត្ថខតា បត្តក្ការហា, បត្តឃ្ស ច អត្វិកាចក្កាហតិជាត្ថខតា ៗខឆ្ឆគក្ការហា, ឃាចាឃំ អត្តា ត ៗឆ្ឆិជ្ជតិ, តាចាឃំ ចិជ្ជតិខយចាតិ កហលខតា តិទុគឃចិតាខសា ថ្កឆ ៗខឆ្ឆខគាតិ អសិខប្យខតាតិ "ៗខឆ្ឆគ"ត្តិ ទុត្តំ៌ ចិខបខបត តាខសា ចិតាខសា, អការចា៌ ខសា បត យំបចក្លុបញ្ញាចក្លុត់ គឃ្សតបឆាតិក្កខយារយច ខេហាតីតិ ទុត្តំ "អគឃ្សត"ត្តិ៌ អគឃ្សខត ហិ តាបបខទ្ធា ខលិខក តិទុត្យខហាតិ៌ បកាចចិករយា បកាចាបករយា ចិកខចា៌ ខយា ហិ តិទុគឃចិតាខបត ៗឆ្ឆិជ្ជតិ, ត ខសា អត្តខតា បការចត តិដ្ឋតិ៌

ឯតេ តេតិ ចា យេ ឋេយ តថា "សព្វំ កាយំ រូប"ន្តិ ច បុព្វេ យថា "សោ កាយោតិ, សោ បដិសំវេទយតី"តិអាទិនា, "អញ្ញោ កាយោតិ, អញ្ញោ បដិសំវេទយតី"តិអាទិនា ច បដិក្ខិត្តា សស្សតុច្ឆេទសង្ខាតា អត្តា, តេ រូបេ អត្តាតិ វោហារា· អថ វា ឯតេ តេតិ យត្ថ បុព្វ អញ្ញាតិត្ថិយា អនុបធិតកោលាហលាយាទេតាយ បទេយកោភិ សញ្ញាសុញ្ញំ សុញ្ញាតំ អព្យាកតត្តា សស្សតុច្ឆេទ និយុត្តា និសំ រូប្បិតំ ន ធិសហត្តិ, ឯតេ តេ រូបេ អត្តា អនុបកាយាតិ វោហារា· ទេសេតីតិ បធំ តាច អនញ្ញាសាធារណោ បដិបត្តិធម្មោ កាលោនុករេចន យញ្ញាយ បដិបទាយ ធិតោ, ការណោនុករេចន ទេសនាធម្មោ យញ្ញាយ បដិបទាយ ធិតោ ធម្មំ ទេសេតិ· ឯត្ថ ហីតិ ហិ-សទ្ទោ ហេតុអត្ថោ· យស្មា ការណតោ...បេ... និទ្ទិដ្ឋា, តស្មា យញ្ញាយ បដិបទាយ ធិតោ ធម្មំ ទេសេតីតិ វោហារា· ការណតោ ផលំ ធីបិតត្តិ វោហារា, អភិធេយ្យានុរូបធម្មាលិង្គចនតាតិ ហោត្តិ· អស្សាតិ ផលស្ស· ន កោចិ ការកោ ចា វេទកោ ចា និទ្ទិដ្ឋោ, អញ្ញាទត្ថ បដិក្ខិត្តោ ហេតុផលមត្តតាទស្សនតោ កោចលំ ទុក្ខក្ខន្ធកាហណតោតិ· ឯត្ថាចតាតិ "ឯតេ តេ, កស្សប...បេ... ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និទ្ទេសោ ហោតី"តិ ឯត្តកោន តាច បទេន· វេសបញ្ញាតិ "សព្វំកាតថ្វា បរិកាតថ្វា ទុក្ខ"ន្តិអាទិកា វេសា ចត្តារោ បញ្ញា· អដ្ឋកថាយំ បន "កិំ នុ ខោ, កោ កាតយ, នត្ថិ ទុក្ខ"ន្តិ បញ្ញា បិញ្ញត្តយំ សន្ទេបនេន បដិក្ខិត្តាតិ ន វុត្តោ· បដិវេសធិតា ហោត្តីតិ តតិយបញ្ញា, តាច បធយទុតិយបញ្ញាបដិក្ខេបនេន បដិក្ខិត្តា, វេសា ហិ បញ្ញា ធិស្វា ធិស្វា បដិក្ខេបន ឯកញ្ញាបដិក្ខេបន ច· តេនាហ "រូបេ...បេ... បដិក្ខិត្តោ"តិ· ឯត្ថ ច យស្ស អត្តា ការកោ វេទកោ ចា អធិដ្ឋិតោ, តេន ធិបរិណាមធម្មោ អត្តា អនុញ្ញាតោ ហោតិ· តថា ច សតិ អនុប្បន្នធម្មុប្បចត្តិយា ទុបិធិធម្មានំ ធិយ, សុតាធិធម្មានំ ធិយ ចស្ស បច្ចយាយត្តុប្បត្តិតាយ រូប្បាទចត្តា អាបជ្ជតិ· រូប្បាទេ ច សតិ អចស្សំភាធី និទ្ទេសោតិ អនធការា និច្ចតាតិ· តស្ស "សព្វំកាត"ន្តិ បធយបញ្ញាបដិក្ខេបបិ បត្ថា ទេ អត្តនោ និទ្ទេសស្ស សមុទយោ ហោតីតិ បុទ្ធោ ធិយ អនេន កធិតត្តំ, បុទ្ធោ ធិយ ចា បត្ថាបិ· វេសបញ្ញាតិ តតិយបញ្ញាទយោ· តតិយបញ្ញា បដិក្ខិត្តាតិ ឯចត្ថា តតិយបញ្ញា បដិក្ខិត្តា ទេធិតព្ពោ – "អធិដ្ឋាបន្នយា សង្ខារា"តិអាទិនា សតតំ សមិតំ បត្តយាយត្តស្ស ធីបនេន ទុក្ខស្ស អនិត្តសមុប្បន្នតា បដិក្ខិត្តា, តតោ ឯច តស្ស អដាតកត្តំ បដិក្ខិត្តំ· តេនាហ ភកចា "ឯចមេតស្ស កោចលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតី"តិ (ម· និ· ១·១១៤; សំ· និ· ១·១៥-៣០; មហាវ· ១; ឧទា· ១)·

សំ បរិចាសំ សមាធិយិត្វា បរិទេសតីតិ វោហារា· ចនតសិលិង្គតាចសេតាតិ "កាចទោ សត្តិពេ បត្តន្ទំ លទេកយ្យំ រូបមេយ្យ"ន្តិ យាចទត្ថតេ តេន ឯត្តចនតសិលិង្គតាចសេន· កាយប្បទេសភាធីតីតិ អាធិ-សទ្ទេន ភាតិធិចាបដិក្កូលតំ, តទេចសិយាធិកោចទោតា, សព្វាហុចទាទីតំ កិច្ចេសុ ទុក្ខតាធិ, រូបសទ្ទាធីសុ តិដ្ឋន្តតា, តិត្ថិយានំ អចណ្ណកណទោ អត្តមតតា, ញុន្តាធីនំ អចណ្ណកណទោ អនត្តមតតា, តិត្ថិយានំ ចណ្ណកណទោ អនត្តមតតា, ញុន្តាធីនំ ចណ្ណកណទោ អត្តមតតាតិ (មហាច· ប៥៧) ពុទ្ធេមសំ សង្គហោ· អដ្ឋ ចត្តាតីតិ ពុទ្ធាតិ អដ្ឋ តិត្ថិយចត្តាតិ ប្បទេទត្តតា· ឯត្ថ ច ភាតិការលន កាយប្បទេសតា តត្ថ ធិសុទ្ធកាយចធីសមាចានទេន បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភាតិធិចាបដិក្កូលតន្តិ ពុទ្ធេយភំ ចត្តំ·

អយមេត្ថ បិទេធាតិ ឯតស្មិំ កស្សបសុត្តេ អយំ បិទេធា· អញ្ញាត្ថាតិ សីហនាទសុត្តាធីសុ (ធី· និ· ១·៣០១-៣០៦)· ឈសិត្វា ទោរោត្តាតិ យថា សុចណ្ណំ និឈសិត្វា អធិកមណិយា ទោរោត្តា និទ្ទោសមេច កណ្ហាតិ, ឯចំ បរិចាសចត្តទទោណោន ឈសិត្វា សុទ្ធភាចធីមំសនេន ទោរោត្តា សុទ្ធោ ឯច អញ្ញាតិត្ថិយបុទ្ធោ ពុទ្ធ កណ្ហាតិ· តិដ្ឋន្ទុកតត្តិ សាមនំ អនុបធិសិត្វា ទ្រហុទយមេចាទេស តិដ្ឋន្ទុកតំ ទយ្យហតទាកិរុធិតំ· អញ្ញាតទំ

កិញ្ចិ អាយតេ្តឃីតិ តាយកោរតេ្តត អបិពោះ ឲកំ កិញ្ចិ អាលាកេបសិ ឲហិកិញ្ចុបសយ្យងាយ ឞ្ហបតិស្សយាកាចតោ៉ា ពលោ តិសីឌិត្វាតិ កិញ្ចិ អត្តតោ សត្តិតេក បត្តាសតចសេត ពលោ តិសីឌិត្វា៉

អចេលកស្សបយុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

ប័៉ ទិដ្ឋុកាយុត្តចណ្ណតា

១ប័៉ យថ្ហា ទិដ្ឋុកោ "ចេតនា អត្តា៉ អត្តាច ចេតយតី"តិ ឲចំលទ្ធិកោ, តថ្ហា តាយ លទ្ធិយា "សម្ពកតំ ស៊ុលទុក្ខ"ន្តិ ចតតិ, តំ បដិសំហរិតុំ កកចា "សា ចេតនា"តិអាទិ អចោច៉ា តេតាហ "សា ចេតនាតិអាទិ សម្ពកតំ ស៊ុលទុក្ខន្តិ លទ្ធិយា តិសេឆតត្វំ ទុត្តា"ន្តិ៉ ឲត្វាបីតិ ត្តាយស្មិប្បិ ស៊ុតេ្តា៉ ពត្រាតិ ឃំ ទុត្តំ "សា ចេតនា...បេ... ស៊ុលទុក្ខ"ន្តិ, តស្មិំ បរិតេឆ៉ អាដិយិត្វយចាតិ ឲត្វ កុម្មចតេតត "អាដិតោ"តិ តោ-សត្ថោ ត តិស្សក្កចតេ៉ា ឲច-កាកេត លោ-សត្ថោ អចឆាកេលាតិ ពស្សតិ៉ ឃំ បតេត្វ ចត្តត្តំ, តំ អតត្តកយុត្តេ ទុត្តកេច៉ា តត្វ បត "ចេតនាតោ អញ្ញា អត្តា, ចេតនាយ កាកេកោ"តិ លទ្ធិកស្ស ឌិដ្ឋិកាតិកស្ស ចាតោ បដិក្ខិតេ្តា, ត្ថាឆ "ចេតនា អត្តា"តិ ឲចំលទ្ធិកស្សាតិ អយបេច ចិសេស៉ា តេតាហ "ឲចញ្ញាសតិ ចេតនាយ ឲច ចេតនា កតា ហោតី"តិអាដិ៉ ត្តាយិស្សាតិ ឃាយ ចេតនាយ ស៊ុលទុក្ខំ កតំ, ត្តាយិស្សា៉ បុតេ្តាបីតិ សស្សតាកាកេតោ បុតេ្តាបិ៉ បុរិយញ្ញាអត្តត្តិ អតត្តកយុត្តេ ទុត្តំ អត្តំ៉ អដ្ឋកចាយត្តិ បេរិការពដ្ឋកចាយំ៉ តត្តិ បុរិយយុត្តេ ទុត្តយត្តំ៉ អស្សាតិ ត្តាយស្ស ស៊ុត្តស្ស៉ យថ្ហា ទិដ្ឋុកោ "ចេតនាច អត្តា"តិ ពណ្ហាតិ, តថ្ហា ទុត្តំ "អហំ សា ចេតនា...បេ... ត ចតាយី"តិ៉

អញ្ញា ចេតនាតិអាដីស៊ុបិ ឃំ ចត្តត្តំ, តំ អតត្តកយុត្តេ ទុត្តតយបេច៉ា កាកេកចេតនាតិ កត្តក្ខតចេតនា៉ ចេតនាស៊ុលទុក្ខន្តិ ចេតនាក្ខតស៊ុលទុក្ខំ កម៉ិតំ, ត ចដ្ឋស៊ុលទុក្ខំ "ចិបិកស៊ុលទុក្ខបេច ចដ្ឋតី"តិ ទុត្តំ "សម្ពកតំ ស៊ុលំ ទុក្ខ"ន្តិអាដិចចតតោ៉

ទិដ្ឋុកាយុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

ដ៏៉ ពាលបណ្ឌិតយុត្តចណ្ណតា

១ដ៏៉ អភិជ្ឈា តីវកេលា កចាដិ-អាដីតចស្ស តិចារិតបដិច្ឆាដិកា ឲតស្សាតិ អភិជ្ឈាតីវកេលា, អភិជ្ឈាយ តិទុតោតិ អាហ "អភិជ្ឈាយ តិចារិតស្សា"តិ៉ អយំ កាយោតិ ពាលស្ស អប្បហីតកិលេសស្ស បច្ចុប្បន្នំ អត្តកាចំ រក្ខំ កត្វា អភិជ្ឈាយ បដិច្ឆាដិតាដីតចេ អយាចាចតស្សតចសេត តណ្ហាយ បដិលទ្ធចិត្តស្ស តំតំកម្មបកា សង្ខារា សង្ខារីយត្តិ៉ តេហិ ច អត្តកាចស្ស អភិតិព្ពត្តិ, តថ្ហា អយម្ពា អភិជ្ឈាយ កាយោ តិព្ពត្តោតិ៉ អស្សាតិ ពាលស្ស៉ អយំ អត្តោតិ "អយំ កាយោ តាយរូបត្តិ ច ទុតេ្តា"តិ អត្តោ ឌីបេតេ្តា ឞ្ហបិដាតក្ខន្ធសម្បអាយតតសត្តហតោ តេសំ ឆម្មាតំ៉ ឲចបេតំ ថ្វយត្តិ ឲចំ អភិជ្ឈាយ តិចារិតត្តា, តណ្ហាយ ច សំយុត្តត្តា ឲចំ សបេសត្តាតកាតសចិញ្ញាលាកកាយសន្ខាតំ ថ្វយំ ហោតិ៉ អញ្ញាត្វាតិ ស៊ុត្តត្តេស៊ុ៉ "ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឞ្ហប្បជ្ជតិ ចក្ខុចិញ្ញាណំ, តិណ្ណំ

ᩈᨦ᩠ᨣᨲᩥ ᨹᩔᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪁.᪂᪀᪃, ᪃᪀᪀; ᪂.᪃᪂᪁, ᪃᪂᪅-᪃᪂᪉; ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪂.᪃᪂-᪃᪅; ᪃.᪉᪀-᪉᪁; ᨠᨳᩣ. ᪃᪉᪅, ᪃᪉᪈) ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨵ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ “ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨹᩔᩮᩣ”ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨶᩣᨿ ᨠᩥᩁᩮᨲᩴ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩴ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ. ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩮᩅ. ᨹᩔᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩦᨲᩥ ᨹᩔᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩥ. ᨿᩮᩉᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨶᨿᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨿᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᩮᩉᩦ”ᨲᩥ. ᨹᩔᩮᩣ ᩑᩅ ᨹᩩᩈᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ, ᨶ ᨹᩔᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨹᩔᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩅᩮᨠᩃ᩠ᩃᩅᩈᩮᨶ. ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩴ ᩉᩦᨶᩣᨶᩥ ᨹᩔᩔ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ “ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨠᩣᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ. ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨹᩔᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩣᨴᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ. ᩋᨵᩥᨠᩴ ᨸᨿᨲᨲᩥ ᨸᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨵᩥᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ”ᨲᩥ.

ᨠᨳᩴ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨾᩪᩃᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨠᨳᩴ ᨾᩪᩃᨠᩣ. ᨴ᩠ᩅᨿ ᨴᩔᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨿ ᨠᩣᩁᨱᨴᩔᩮ. ᨿᩮᩉᩥ ᨿᩴ ᨻᩣᩃᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩣᩈᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩥᨿᩣ, ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᩔᨸᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩋᩣᨿᩣᨶᨿᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩮᩣ ᨿᩣᨶᨿ. ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮ ᨧᩮᨶᩴ, ᩋᨽᩥᨠᩴᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ. ᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮ ᩅᩥᨶᩮᨲᩣ. ᨶᩥᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᩃᨿᨲᩥᨿᩴ ᨶᩣᨶᩣᨴᩥᩔᨲᩥᨶᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨶᩮᨲᩣ ᨶᩮᨲᩣ, ᨲᨶ᩠ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨶᩮᨲᩣ. ᩋᨶᩩᨶᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᨶᩮᨲᩣ. ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨲᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨿᨳᩣᩈᨽᩣᩅᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨴᩔᩮᨲᩣ”ᨲᩥ. ᩋᩣᨸᩣᨳᩴ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᨳᩣ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᩈᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨧᨲᩩᨽᩪᨾᨠᨵᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨸᨭᩥᩈᩁᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᩅᩈᩮᨶ ᨠᨳᩴ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩴ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩣ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨸᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨹᩔᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨠᩅᩈᩮᨶ ᨹᩔᩮᩣ ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨸᩣᨳᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩋᩣᨸᩣᨳᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ “ᩋᩉᩴ ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᨠᨳᩴ ᨧᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩉᩴ ᨠᨳᩴ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ. ᨠᨳᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨽᩣᩅᩮᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨠᨳᩣᨸᨶ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᨽᩣᩅᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨠᨳᩮᨲᩣ ᨽᩣᩅᩮᨠᩣ ᨿᩮᨶᩴ ᨶᨿᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᨠᩣᨲᩥ ᩋᨿᩮᩣᨿᨲ᩠ᨲ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ. ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ. ᨠᨳᩴ ᨸᨶ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮ ᨶᩥᩔᨿᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩮᩅ ᩑᩈᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮᩣ ᩑᩈᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ.

ᨻᩣᩃᩔ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩔ ᨧ ᨠᩣᨿᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨧ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨠᩣᨿᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᩏᨽᩮᩣᨸᩮᨲᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩏᨽᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᨳᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ. ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨿᨳᩣ ᨸᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨶᩅᨲᩥ ᩉᩥ ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨿᨳᩣ “ᩈᩣ ᩅᩮᨴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ, ᨶᩣᨿᨲᩮᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨸᩣᨠᩣᩅᩈᩮᩈᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧ. ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩣᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩉ “ᩅᨭ᩠ᨭᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣ”ᨲᩥ. ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩴ ᨠᩣᨿᩴ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ “ᨻᩣᩃᩮᨲᩣ”ᨲᩥ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ ᨶᩥᩔᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨻᩣᩃᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩅᩥᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ. ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾᩥᨠᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ “ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ”ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲ᩠ᨳᩴ “ᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨿᩣᩅ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨲᩣᩅ

ពាលធម្មសមង្គី ឯវាតិ កត្វា “សព្វោបិ បុថុជ្ជនោ ពាលោ”តិ វុត្តំ។ តថា ហិ “អប្បដិសន្ធិកោ ខីណាសវោ បណ្ឌិតោ”តិ ខីណាសវ-សទ្ទេន អប្បដិសន្ធិកោ វិសេសិតោ។ យទិ ឯវំ សេក្ខា ភជន្តិ អាហ “សោតាបន្នា”តិអាទិ។ តេ ហិ និព្ពានបត្តបណ្ឌិច្ចភាវលក្ខណាភាវតោ បណ្ឌិតាតិ ន វត្តព្វា ខីណាសវា វិយ, ពាលវចនានំ បន ពាលធម្មានំ បហីនត្តា ពាលាតិបិ ន វត្តព្វា បុថុជ្ជនា វិយ។ ភជិយមានា បន ចតុសច្ចបដិវេធំ ឧបាទាយ បណ្ឌិតបក្ខំ ភជន្តិ, ន ពាលបក្ខំ វុត្តការណេនាតិ។

ពាលបណ្ឌិតសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. បច្ចយសុត្តវណ្ណនា

២០. សព្វម្បិ សង្ខតំ អប្បដិច្ច ឧប្បន្នំ នាម នត្ថីតិ បច្ចយធម្មោបិ អត្តនោ បច្ចយធម្មំ ឧបាទាយ បច្ចយុប្បន្នោ, តថា បច្ចយុប្បន្នធម្មោបិ អត្តនោ បច្ចយុប្បន្នំ ឧបាទាយ បច្ចយធម្មោតិ យថារហំ ធម្មានំ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នតា។ ឯវំ វិនេយ្យានំ បដិច្ចសមុប្បាទទេសនាយេវ សុពោធិតោ ឧបដ្ឋាតិ, តេសំ វសេន សុត្តេ វិភាគំ កត្វា បដិច្ចសមុប្បាទោ ទេសិតោ។ ឯវំ បន វិនេយ្យានំ តទុភយម្បិ វិភជ្ជ សុតេ ឯវ ធម្មាភិសមយោ ហោតិ, តេ សន្ធាយ កថា តទុភយំ វិភជ្ជ ទស្សេន្តោ “បដិច្ចសមុប្បាទញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ បដិច្ចសមុប្បន្នេ ច ធម្មេ”តិ ឧទ្ទេសំ ទេសេតិ អាទិកីតិ ឧទ្ទេសំ វិភាវេន្តោ “សត្វា ឧទ្ទេសម្បិ សុទេត្វ”តិអាទិមាហ។ បច្ចយស្ស ភាវោ បច្ចយត្តំ, បច្ចយនិព្ពត្តតា។ អសភាវធម្មោ ន លព្ភតីតិ “សភាវធម្មោ”តិ វុត្តំ។ តត្ថ ច ជាតិ ជរា មរណញ្ច សភាវធម្មោ ន ហោតិ, ឯវំ បន ពន្ធានំ ជាតិ ជរា មរណញ្ច, តេ ឯវ សភាវធម្មា, អថ កស្មា ទេសនាយ តេ គហិតាតិ? នាយំ ទោសោ, ជាតិ ជរា មរណញ្ហិ បច្ចយនិព្ពត្តានំ សភាវធម្មានំ វិការមត្តំ, តទញ្ញំ, តស្មា តេ គហិតាតិ។ ឧប្បាទា វា តថាគតានន្តិ ន វិនេយ្យបុគ្គលានំ មគ្គផលុប្បត្តិ វិយ ជាតិបច្ចយា ជរាមរណុប្បត្តិ តថាគតុប្បាទាយត្តា, អថ ខោ សា តថាគតានំ ឧប្បាទេបិ អនុប្បាទេបិ ហោតិយេវ។ តស្មា សា កាមំ អសង្ខតា វិយ ធាតុ ន និច្ចា, តថាបិ “សព្វកាលិកា”តិ ឯវេតេន ជាតិបច្ចយតោ ជរាមរណុប្បត្តីតិ ទស្សេតិ។ តេនាហ “ជាតិយេវ ជរាមរណស្ស បច្ចយោ”តិ។ ជាតិបច្ចយាតិ ច ជាតិសង្ខាតបច្ចយា។ ហេតុម្បិ និស្សក្កវចនំ។ ឋិតាវ សា ធាតុ, យាយំ ឥទប្បច្ចយតា ជាតិយា ជរាមរណស្ស បច្ចយតា តស្ស ព្យភិចារាភាវតោ។ ធុវាតិ ន កទាចិ ជាតិ ជរាមរណស្ស បច្ចយោ ន ហោតិ ហោតិយេវាតិ ជរាមរណស្ស បច្ចយភាវេ និយមេតិ។ ឧភយេនបិ យថាវុត្តស្ស បច្ចយភាវោ យុត្តោ ហោតិ, តត្ថ អវស្សភាវិតំ ទស្សេតិ។ តេនាហ ភគវា “ឋិតាវ សា ធាតុ”តិ។ ទ្វីហិ បទេហិ។ តិដ្ឋន្តីតិ យស្ស វសេន ធម្មានំ ឋិតិ, សា ឥទប្បច្ចយតា ធម្មដ្ឋិតតា។ ធម្មេតិ បច្ចយុប្បន្នេ ធម្មេ និយមេតិ វិសេសេតិ។ ហេតុការណវិសេសសមាយោគោ ហិ ហេតុផលស្ស ឯវំ ធម្មតានិយាមោ ឯវាតិ។

អបរោ នយោ – ឋិតាវ សា ធាតូតិ យាយំ ជរាមរណស្ស ឥទប្បច្ចយតា “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ, ឯសា ធាតុ ឯស សភាវោ តថាគតានំ ឧប្បាទតោ បុព្ពេ ឧទ្ធញ្ច អប្បដិវិជ្ឈិយមានោ, បច្ឆា ច បដិវិជ្ឈិយមានោ ន តថាគតេហិ ឧប្បាទិតោ, អថ ខោ សម្ពន្ធស្ស ជរាមរណស្ស សព្វកាលំ ជាតិបច្ចយតោ សម្ភវាតិ ឋិតាវ សា ធាតុ, កេវលំ បន សយម្ភុញាណេន អភិសម្ពុទ្ធត្តា “អយំ ធម្មោ តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ”តិ បវេទិតត្តា ច តថាគតោ “ធម្មស្សាមី”តិ វុច្ចតិ, ន អបុព្ពស្ស ឧប្បាទិតត្តា។ តេន វុត្តំ “ឋិតាវ សា

ធាតុ”តិ។ សា ឯវ “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ ឯត្ថ វិបល្លាសាការតោ ឯវំ អនញ្ញថាភាវស្ស ឯតស្ស សភាវស្ស, ហេតុតោ វា តទេវ ការេន ឋិតតាតិ ធម្មដ្ឋិតតា, ជាតិ វា ជរាមរណស្ស ឧប្បាទដ្ឋិតិ បវត្តអាយូហន-សំយោគ-បលិពោធ-សមុទយ-ហេតុបច្ចយដ្ឋិតីតិ តទុប្បាទាទិការេនស្សា ឋិតតា “ធម្មដ្ឋិតតា”តិ ផលំ បតិ សាមត្ថិយតោ ហេតុមេវ វទតិ។ ធារីយតិ បច្ចយេហីតិ វា ធម្មោ, ឋិតីតិ តត្ថ តទាយត្តវុត្តិតាយ ផលន្តិ ឋិតិ, ធម្មស្ស ឋិតិ ធម្មដ្ឋិតិ។ ធម្មោតិ វា ការណំ បច្ចយការេន ផលស្ស ធារណតោ, តស្ស ឋិតិ សភាវោ, ធម្មតោ ច អញ្ញោ សភាវោ នត្ថីតិ ធម្មដ្ឋិតិ, បច្ចយោ។ តេនាហ “បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ (បដិ។ ម។ មាតិកា ៤)។ ធម្មដ្ឋិតិ ឯវ ធម្មដ្ឋិតតា។ សា ឯវ ធាតុ “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ ឥមស្ស សភាវស្ស, ហេតុតោ វា អញ្ញថត្តាការតោ, “ន ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ វិញ្ញាយមានស្ស ច តព្ភាវាការតោ និយាមតា វវត្ថិតការេនាតិ ធម្មនិយាមតា។ ផលស្ស វា ជរាមរណស្ស ជាតិយា សតិ សម្ភវោ ធម្មោ ហេតុម្ហិ ឋិតតាតិ ធម្មដ្ឋិតតា, អសតិ អសម្ភវោ ធម្មនិយាមតាតិ ឯវំ ផលេន ហេតុំ វិភាវេតិ, តំ “ឋិតាវ សា ធាតូ”តិអាទិនា វុត្តំ។ ឥមេសំ ជរាមរណាទីនំ បច្ចយតាសង្ខាតំ ឥទប្បច្ចយំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ បច្ចក្ខករណេន អភិមុខំ ពុជ្ឈតិ យាថាវតោ បដិវិជ្ឈតិ, តេនេវ អភិសមេតិ អភិមុខំ សមាគច្ឆតិ, អាទិតោ កថេន្តោ អាចិក្ខតិ, ឧទ្ទិសតីតិ អត្ថោ។ តមេវ ឧទ្ទេសំ បរិយោសាបេន្តោ ទេសេតិ។ យថាឧទ្ទិដ្ឋមត្ថំ និទ្ទេសវសេន បការេហិ ញាបេន្តោ បញ្ញាបេតិ។ បការេហិ ឯវ បតិដ្ឋបេន្តោ បដ្ឋបេតិ។ យថានិទ្ទិដ្ឋំ បដិនិទ្ទេសវសេន វិវរតិ វិភជតិ។ វិវដំ វិភត្តញ្ច អត្ថំ ហេតូទាហរណទស្សនេហិ បាកដំ ករោន្តោ ឧត្តានីករោតិ។ ឧត្តានីករោន្តោ តថា បច្ចក្ខំ កត្វា និយមេតវសេន បស្សថាតិ ចាហ។

ជាតិបច្ចយា ជរាមរណន្តិអាទីសុ ជាតិអាទីនំ ជរាមរណបច្ចយភាវេសុ។ តេហិ តេហិ បច្ចយេហីតិ យាវតកេហិ បច្ចយេហិ យំ ផលំ ឧប្បជ្ជមានំ, អវិកលេហិ តេហេវ តស្ស ឧប្បត្តិ, ន ឩនាធិកេហីតិ។ តេនាហ “អនូនាធិកេហេវា”តិ។ យថា តំ ចក្ខុរូបាលោកមនសិការេហិ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស សម្ភវោតិ។ តេន តំតំផលនិប្ផាទនេ តស្សា បច្ចយសាមគ្គិយា តប្បការតា តថតាតិ វុត្តាតិ ទស្សេតិ។ សាមគ្គិន្តិ សមោធានំ, សមវាយន្តិ អត្ថោ។ អសម្ភវាការតោតិ អនុប្បជ្ជនស្ស អការណតោ។ តថាវិធបច្ចយសាមគ្គិយញ្ហិ សតិបិ ផលស្ស អនុប្បជ្ជនេ តស្សា វិតថតា សិយា។ អញ្ញធម្មបច្ចយេហីតិ អញ្ញស្ស ផលធម្មស្ស បច្ចយេហិ។ អញ្ញធម្មានុប្បត្តិតោតិ តតោ អញ្ញស្ស ផលធម្មស្ស អនុប្បជ្ជនតោ។ ន ហិ កទាចិ ចក្ខុរូបាលោកមនសិការេហិ សោតវិញ្ញាណស្ស សម្ភវោ អត្ថិ។ យទិ សិយា, តស្សា សាមគ្គិយា អញ្ញថតា នាម សិយា, ន ចេតំ អត្ថីតិ “អនញ្ញថតា”តិ វុត្តំ។ បច្ចយតោតិ បច្ចយភាវតោ។ បច្ចយសមូហតោតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ ឥទប្បច្ចយា ឯវ ឥទប្បច្ចយតាតិ តា-សទ្ទេន បទំ វឌ្ឍិតំ យថា “ទេវោយេវ ទេវតា”តិ, ឥទប្បច្ចយានំ សមូហោ ឥទប្បច្ចយតាតិ សមូហត្ថេ តាសទ្ទោ យថា “ជនានំ សមូហោ ជនតា”តិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយាហ “លក្ខណំ បនេត្ថ សទ្ទសត្ថតោ វេទិតព្ព”ន្តិ។

ន តិដ្ឋំ សប្បតន្តិ អតិដ្ឋំ។ ជរាមរណំ ន អតិដ្ឋំ សង្ខារានំ វិការការតោ អតិប្បវត្តា, តថាបិ “អតិដ្ឋ”ន្តិ បរិយាយេន វុត្តំ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថាទីសុបិ។ សមាគន្ត្វា ឥធ សមិតេនេវ បច្ចយេហិ និព្ពត្តិតព្ពតោ យថាសកំ សមេច្ច សម្ភុយ្យ បច្ចយេហិ ឥតន្តិ សង្គតំ។ បច្ចយានំ បច្ចយំ បដិច្ច ន វិនា តេន សហិតសមេតមេវ ឧប្បន្នន្តិ បដិច្ចសមុប្បន្នំ។ តេនាហ “បច្ចយេ និស្សាយ ឧប្បន្ន”ន្តិ។ ខយសភាវន្តិ ភិជ្ជនសភាវំ។ វិគច្ឆនសភាវន្តិ សកភាវតោ អបគច្ឆនសភាវំ។ វិរជ្ជនសភាវន្តិ បលុជ្ជនសភាវំ។ និរុជ្ឈនសភាវន្តិ ខណភង្គវសេន បភង្គសភាវំ។ វុត្តនយេនាតិ ជរាយ វុត្តនយេន។ ជនកបច្ចយានំ កម្មាទីនំ កិច្ចានុភាវក្ខណេតិ ឯត្ថ កិច្ចានុភាវោ

ភាយ យថា បចត្តយាតេ បច្ចយេ តស្ស ផលំ ឧប្បជ្ជតិ, តថា បចត្តិ, ឲចំ សត្តស្ស បចត្តភល្លេណ ខ្ពាជំ ចុត្តំ ហោតិ – យស្មិំ ឍណេ បច្ចយោ អត្តតោ ផលុប្បាតត្តំ បតិ ញ្ញាចេដឹ ភាយ ហោតិ, ខ្ពយស្មិំ ឍណេ យេ ឆយ្ហា ទ្វុបិតយោ ឧបលព្ភត្តិ តតោ បុព្វេ, បច្ឆា ច អនុបលព្ភយាភា, តេសំ តតោ ឧប្បត្តិ តិន្ធាទីយតិ, ឲចំ ខាតិយាបិ សា តិន្ធាទេតព្ពា ចំឍល្ហបលទ្ធេតាតិ៍ យជិ ឲចំ តិប្បទិយាយតោច ខាតិយា ក្យុតោធិ ឧប្បត្តិ សិទ្ធិ, អថ កស្មា "ឲកោត បរិយាយេភា"តិ ចុត្តត្តិ? ខាយយាតឆយ្ហាត្តំ ចិកាទភាតេត ឧបលទ្ធព្ពត្តា៍ យជិ តិប្បត្តឆយ្ហា ចិយ ខាតិ ឧបលព្ភេយ្យ, តិប្បទិយាយតោច តស្សា ក្យុតោធិ ឧប្បត្តិ សិយា, ត តេចំ ឧបលព្ភតិ, អថ តោ អតិប្បត្តត្តា ចិកាទភាតេត ឧបលព្ភតិ៍ តស្មា "ឲកោត បរិយាយេភេត្វ អតិច្ចាតិអាជីតិ យុជ្ជត្តិ"តិ ចុត្តំ៍ ត បត ខទាយតេណ, ខតកប្បច្ចយាត្តំ កិច្ចាតុកាចល្លេណ តស្ស អលព្ភតតោ៍ តេតេច "ឲត្វ ច អតិច្ចត្តិ…បេ… អតិច្ចំ ភាយ ខាត"ត្តិ ចុត្តំ៍

សចិបស្សភាយាតិ ឲត្វ សហ-សទ្ទោ អប្បឆាតភាចជីបតោ "សយក្លិកំ, សយកស"ត្តិអាជីសុ ចិយ៍ អប្បឆាតក្ខតា ហិ ចិបស្សភា, យថាក្ខតឥស្សតយក្កបញ្ញា បខាភាតិ៍ "បុរិមំ អត្ត"ត្តិ ចុច្ចយាតេ បច្ចុប្បត្តភាចស្សបិ កហណំ សិយាតិ "បុរិមំ អត្តំ អតីត"ត្តិ ចុត្តំ៍ ចិជ្ជយាតតញ្ចា អចិជ្ជយាតតញ្ចាតិ សស្សតាសក្កំ តិស្សាយ "អហោសិំ ត្ បោ អហយតីតយទ្ធាត"ត្តិ អតីតេ អត្តតោ ចិជ្ជយាតតំ, អឆិច្ចសមុប្បត្តិអាសក្កំ តិស្សាយ "យតោ បកុតិ អហំ, តតោ បុព្វេ ត ត្ បោ អហោសិ"ត្តិ អតីតេ អត្តតោ អចិជ្ជយាតតញ្ចា កក្ខតិ៍ កស្មា? ចិចិកិច្ឆាយ អាភារច្ចយាចលម្ពតតោ៍ តស្សា បត អតីតចត្ថុតាយ កហិតត្តា សស្សតាឆិច្ចសមុប្បត្តិអាភារតិស្សិតតា ឥស្សិតា ឲច៍ អាសប្បតបរិសប្បតបចត្តិកំ កត្វចិបិ អប្បជិចត្តិហេតុក្ខតំ ចិចិកិច្ឆំ កស្មា ឧប្បាទេតីតិ ត ចិចាទេតព្ពមេតត្តិ ឥស្សេត្តា អាហ "កិកាទណត្តិ ត ចត្តព្ព"ត្តិ ៍ កាទណំ ចា ចិចិកិច្ឆាយ អយោតិសោយតសិកាទោ, តស្ស អត្ថពាលបុថុជ្ជតភាចោ, អទិយាតំ អឥស្សាចិតា ចាតិ ឥដ្ឋព្ពំ៍ ខាតិលិក្ខុបបត្តិយោតិ ឍត្តិយព្រាហ្មណាជិខាតិំ, កហដ្ឋបព្ពជិតាជិលិក្កំ, តេចមត្ស្សាជិឧបបត្តិញ្ចា៍ តិស្សាយាតិ ឧបិតាយ៍ តស្មិំ កាលេ យំ សត្តាតំ យជ្ជិយំ បយាណំ, តេត យុត្តោ បយាលិកោ, តឥភាចតោ អឆិកភាចតោ ចា "អប្បយាលិកោ"តិ ចេជិតព្ពោ៍ កេចិតិ សាទសយាសាចទិយា៍ តោ ហិ "កចំ ត្ បោ"តិ ខ្ពស្សេទេត ចា ព្រាហ្មតា ចា បុព្ពកេតេត ចា អហេតុតោ ចា តិព្ពត្តោតិ ចិទេត្តតីតិ ចឥត្តិ៍ អហេតុតោ តិព្ពត្តិកក្ខាបិ ហិ ហេតុបទាយសតេមចាតិ៍ បទេយ្យទត្តិ បុព្ពាបទេយ្យចត្តិ៍ អទ្ធាតត្តិ កាលំឆិចេតំ, តញ្ចា ក្យុតេ្វ ឧបយោកចេតំ ឥដ្ឋព្ពំ៍ ចិជ្ជយាតតញ្ចា អចិជ្ជយាតតញ្ចាតិ សស្សតាសក្កំ តិស្សាយ "ភចិស្សាមិ ត្ បោ អហំ អភាកតយទ្ធាត"ត្តិ អភាកតេ អត្តតោ ចិជ្ជយាតតំ, ឧច្ឆេទាសក្កំ តិស្សាយ "យស្មិំ ញ្ចា អត្តភាចេ ឧច្ឆេទតកក្ខា, តតោ បរំ ត្ បោ ភចិស្សាមី"តិ អភាកតេ អត្តតោ អចិជ្ជយាតតញ្ចា កក្ខតីតិ ហេដ្ឋា ចុត្តតយេត យោខេតព្ពំ៍

បច្ចុប្បត្តំ អទ្ធាតត្តិ អទ្ធាបច្ចុប្បត្តស្ស ខ្ពឆាឆិប្បេតត្តា "បជិសត្ថិយាជិ កត្វា"តិអាជិ ចុត្តំ៍ "ខ្ពាជំ កចំ, ខ្ពាជំ កច"ត្តិ បចត្តតតោ កចំកចា, ចិចិកិច្ឆា, សា អស្ស អត្ថីតិ កចំកចី៍ តេតាហ "ចិចិកិច្ឆី"តិ៍ កា ឲត្វ ចិត្តា? ឧយ្ហត្តកោ ចិយ ពាលបុថុជ្ជតោតិ បជិកច្ចេច ចុត្តត្តិ អឆិប្បាយោ៍ តំ យហាយាតាយ បុត្តំ៍ មុទ្ធេល្ហសុត្តិ មុទ្ធេល្ហត អតិច្ឆត្តំ ខាកទណកាលេ ត សក្កាតិ សុត្តំ មុទ្ធេល្ហសុំ ក្យុលឆយ្ហចេសេត យថា ឲកច្ចេ ក្យុលតាបសា៍ ទាខកយេភាតិ ច ចឥត្តិ៍ សីតិក្ខតត្តិ ខ្ពាជំ យឆុទកភាចប្បត្តិយា កាទណចេតំ៍ "សេតក្ខត"ត្តិបិ បិឋេធ, ឧឥកេ ចិទ្ធោតេត សេតភាចំ បត្តត្តិ អត្ថោ៍

អត្តនោ លត្តិយកាចំ កច្ឆតិ កេណ្ហា ចិឃ ស្វាតបុត្តសញ្ញី, ស្វាតបុត្តសញ្ញីតិ ស្វាទិឃទេចបុត្តស្ស បុត្តសញ្ញី។ ឌាតិឃា ចិកាចិឃឃាភាឃ “អហ”ន្តិ តស្ស អត្តនោ បរាឃនត់ នត្ថាឃាហ “ទុចយ្បិ និឃា កច្ឆា”តិ។ យត្ថុស្សាបិ ច រាឌារេភា ចិឃាតិ យត្ថុស្សាបិ ច រេកចិ ទុកេច្ច រាឌារេភា ចិឃាតិ អធិប្បាយោ។ ចុត្តគឃេយច “នណ្ឌាភាកាទំ តិស្សាឃា”តិអាទិភា។ ទុតិ្យាតិ “កចំ ត្ន េលាស្មិ”តិ បទេ។ អធ្ឃត្តទេ ឌីទេចាតិ បរបរិកប្បិតំ អត្តរត្តាគំ ចេតិ។ រេយាញ្ញអយំ យាឌឹគន្តិ អាឌិ-នទេន្តូ នទិរបរិយាលអក្ខុជ-ឃចបរយាល្យបរិយាលតាឌិេក នក្កហ្យាតិ។ នត្តបញ្ញាត្តិ ឌឹចចិនឃាតិ ជិដ្ឋិកតិកាគំ យតិយត្ថ, បរយត្ថេតា បគ នា អត្តកាចចិនឃាចាតិ អាហ “អត្តកាចស្ស អាកតិកតិដ្ឋាគ”ន្តិ។ ឃតាឃំ អាកទេតា, ឃត្ថ ច កយិស្សតិ, តំ ធាគន្តិ អទេត្ថា។ រេយាតាបនេគ្គា អធិប្បេតា ចិចិកិច្ឆាបហាគស្ស ជិដ្ឋត្តា។ ឌ្តទេបិ តទេឃាតិ នកឌាកាឃឹអាទេឃា អចារិតា ទុច។ “អឃត្ថា...ខេប... ស្ទុជិដ្ឋា”តិ តិប្បទេនទេតា នច្ចំបជិចេចនស្ស ខេាតិតត្ថា។

បច្ចឃសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

អាហារចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១. ឌនពាលចក្កោ

០. ឌនពាលសុត្តចណ្ណតា

១០. បធមំទុតិឃេស្សេច នទេច្ចបេឡា បធមសុត្តេ នទេច្ចបទុត្តស្ស អត្ថស្ស ចិត្ថារទេខេគ ទុតិឃសុត្តស្ស ទេធិតត្ថា, តញ្ហា បគ គកចា បធមសុត្តំ នទេច្ចបទេតា ទេសេនិ, ទុតិឃំ តទេតា ចិត្ថារទេតា។ បធមំ ចា ឃំលិត្តរុចិតំ បុក្កលិគំ អជ្ឈានយេឃគ នទេច្ចបទេតា ទេសេនិ, ទុតិឃំ បគ អត្តទេតា រុចិឃា តទេតា ចិត្ថារទេតា។ ឋិហនឃាគចុត្តិកា ហិ ពុទ្ធា គកចទេគ្គា, ទេខ អត្តទេតា រុចិឃា កទេធត្តា អត្តទេតា ធាយំ ឌទេស្សត្តាច កទេធត្តិ, តស្មា ទុតិឃសុត្តចទេឃគ ទេធត្ថ អត្ថចណ្ណគំ ករិស្សាម, តស្មិំ ឃំចណ្ណិទេតា បធមំ ឃំចណ្ណិតទេឃច ទេហាតីតិ អធិប្បាយោ។

ឌនពាលសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១. ទុតិឃឌនពាលសុត្តចណ្ណតា

១១. តត្ថាតិ ទុតិឃសុត្តេ។ ឌនហិ ពាទេលហីតិ ឌនហិ អគញ្ញឃាធារណេហិ ញាណពាទេលហិ, តាតិ តធាកតទេស្សេច ពាលីតីតិ តធាកតពាលីតីតិ ចុច្ចន្តិ។ កាយញ្ហុ តាតិ ទុកច្ចាគំ ឃាចកាតប្បិ ជុប្បជ្ជន្តិ, ឃាឌិឃាតិ បគ ពុទ្ធាគំ ធាភាដ្ឋាគនាលាឌីតិ ជុប្បជ្ជន្តិ, គ តាឌិឃាតិ តទេឡាឃំ កគាចិបិ ជុប្បជ្ជន្តីតិ។ ហត្ថិកុលាទិឃាទេភាតិ ចក្ខុឃាគហត្ថិកុលាទិឃាទេគ។ កាញ្ញអាចកាត្តិ កុលឃេដ្ឋាបក្ខាឃ គប្បំឃកាតិទេទ្ទយា។ ទុឃ គយា ខេឃេឃស្ទុបិ។ បកាតិហត្ថិកុលត្តិ កិទិចរាគតិឌរចគចរាឌិប្បរេឃា ឃេកាចរិឃកាញ្ញអាចកាគាឃា នត្ថាបិ

ជាលេត បាកតិកា ហត្ថិជាតិ៑ ឯវត្ថុ បុរិសាតត្តិ ទាយបដ្ឋិយាត់ ឯវត្ថុ បុរិសាត់៑ ឲកស្ស តទាកតស្ស កាយជាលត្តិ អាតេត្វា សប្ពតេ្ឋា៑ ឲកស្សាតិ ច តទា ទេហ្ដាកទាយំ អាកតត្តា ទេឯតាទេសាទេតត ចុត្តំ៑ តារាយតសញ្ញាតជាលត្តិ ឲត្ថ តារា ចុច្ចត្តិ ទស្ថិទេយា, តា ជាហ្វ តាតាចិសា ព្ពទេតា ក្កប្បជ្ជត្តីតិ តារាយត់, ចឌិរ៎, តស្មា តារាយតសញ្ញាតជាលត្តិ ចឌិរសញ្ញាតជាលត្តិ អទេត្វា៑ តទាកតស្ស កាយជាលត្តិ តទាកតស្ស បិកតិកកាយជាល៑ សក្កហំ ត កច្ឆតិ អត្តទេតា ជាលិកាចទេតា, តទេតា ឲចស្ស ជាហិទកតា លិយកតា ច៑ តក្រុកយំ បតស្ស កាទទោត ឯទេស្សត្ត “ឲតទិក្សាតិស្សាយា”តិអាឌិ ចុត្តំ៑ អញ្ញាត្តិ កាយជាលទេតា អញ្ញា តទេតា ចិសុំទេយច៑ ឯវសុ ធាទេតសុ ឯវសុ ជាាតព្ពដ្ឋាទេតសុ៑ យាទាចបដិទេចឆទេតា សយត្ថា អកយ្យយំ, បុក្កលត្ថា តំសយក្ខិ ទេតទេយ្យសុ អឌិជាល៑ កទោទាតីតិ អាហ “អកយ្យតទេ្ដត ក្កបត្តមុក្កតទេ្ដត ចា”តិ៑

ធាតត្ថាធាតទេតាតិ កាទោត្ថា កាទោទេតា៑ កាទោតទិក្សាយស្មា ចលំ តិដ្ឋតិ តកាយត្តចុត្តិតាយ ក្កប្បជ្ជតិ ទេចច បចត្តតិ ច, តស្មា “ធាត”ត្តិ ចុច្ចតិ៑ ចិបទិយាទេយត អដ្ឋាតត្តិ អកាទោលំ ទេចឌិតព្ពា៑ តក្រុកយំ កកចា ទេយត ជាាទោត ទេយ ទេយ ឆយ្វា ទេយសំ ទេយសំ ឆយ្វាត់ ទេហត្វ បច្ចយា ក្កប្បាកាយ, តំ តំ ធាត់, ទេយ ទេយ ឆយ្វា ទេយសំ ទេយសំ ឆយ្វាត់ ត ទេហត្វ ត បច្ចយា ក្កប្បាកាយ, តំ តំ អដ្ឋាតត្តិ បជាតាតិ៑ តំ សត្តាយាហ “ធាតត្ថា...ទេប... ជាតត់ ឲក”ត្តិ៑ កយ្វសយាកាតាតត្តិ កយ្វំ សយាឌិយិត្វា កតាត់ កុសលិកុសលកយ្វាត់, កយ្វទេត្តាច ចា កយ្វសយាកាត់៑ ធាតទេសា ទេហតុទេសាតិ បច្ចយទេតា ច ទេហតុទេតា ច៑ តត្ថ កតិក្កបឌិកាលបទេយាកា ចិបាកស្ស ធាត់, កយ្វំ ទេហត្វ៑ សព្ពត្តកាយិតីបដិបជាជាតតត្តិ សព្ពកតិកាយិតិយា អកតិកាយិតិយា ច បដិបជាយ យក្កស្ស ជាតត់, ជាហ្វសុបិ យតុទេយ្យសុ ឲកទេយច បិលំ ហតទេត្តសុ “ព្ពយស្ស ទេចតតា តិទេយកាយិតី កចិស្សតិ, ព្ពយស្ស តិទេច្ឆាតទេយាតិកាយិតី”តិ ព្ពយិតា តទេយត ឲកចត្តស្ថិយ្យិ កុសលិកុសលទេចតតាសព្ពាតាត់ បដិបត្តិត់ អចិបទិតទេតា សកាចជាតត់៑ អទេតកធាតុតាតាធាតុទេលិកជាតតត្តិ ចក្ខុធាតុអាឌីហិ កាយធាតុអាឌីហិ ចា ជាហុធាតុទេតា, តាសំទេយច ធាត្វត់ ចិបទិតតាយ តាតប្បកាទធាតុទេតា ឋត្តាយតតធាតុទេលិកស្ស ជាតត់៑ បទេវត្តាតត្តិ បទេទសំ សត្តាត់៑ តាតាឌិមុត្តិកតាជាតតត្តិ ហីតាឌីហិ អឌិមុត្តីហិ តាតាឌិមុត្តិកកាចស្ស ជាតត់៑ ទេតសំទេយចាតិ បទេវត្តាត់ទេយច៑ ព្ពត្រិ្ទយបទោបទិយត្តជាតតត្តិ សទ្ធាឌីត់ ព្ពត្រិ្ទយាត់ បទកាចស្ស អបទកាចស្ស ចុឌ្ឍិយា ទេចច ហាតិយា ច ជាតត់៑ ឈាតចិទេយាក្ខសយាឌិសយាបត្តិតត្តិ បឋយាឌីត់ ចតុត្ត ឈាតាត់, “ទ្វិបិ ទ្វិបិតិ បស្សតិ”តិអាឌីត់ អដ្ឋត្តុ ចិទេយាក្ខាត់, សចិតក្កសចិចាទាឌីត់ តិណ្ណំ សយាឌីត់, បឋយញ្ញាតសយាបត្តិអាឌីតត្ថា តចត្តុ អតុបុព្ពសយាបត្តីត់៑ សំកិលេសទេចាកាតចុដ្ឋាតជាតតត្តិ ហាតកាកិយស្ស, ចិទេសសកាកិយស្ស “ទេចាកាតយ្បិ ចុដ្ឋាត់, តយ្យាតយ្យាសយាឌិយ្យាចុដ្ឋាតយ្បិ ចុដ្ឋាត”ត្តិ (ចិត៑ ប័១ប័) ឲចំ ចុត្តបក្កុណ្ណាតស្ស ទេចច កចក្កចលសយាបត្តិតត្ថា ជាតត់៑ ទេហដ្ឋិមំ ទេហដ្ឋិមទិក្សាបក្កុណ្ណាត់ ក្កបទិយស្ស ក្កបទិយស្ស បជដ្ឋាត់ ទេហាតិ, តស្មា ទេចាកាតយ្បិ “ចុដ្ឋាត”ត្តិ ចុច្ចតិ៑ កចទេក្កត បត សព្ពឈាទេតហិ ចុដ្ឋាត់ ទេហាតិ៑ ចលសយាបត្តិយា តិទោធសយាបត្តិទេតា ចុដ្ឋាតទេយច សត្តាយ “តយ្យាតយ្យាសយាឌិយ្យាចុដ្ឋាត”ត្តិ ចុត្តំ៑ បុទេព្ពតិចាសជាតតត្តិ បុទេព្ពតិចាសាតុស្សតិជាាទោត តិចុដ្ឋក្ខត្តាត់ ជាតត់៑ ចុត្វុបបាតជាតតត្តិ សត្តាត់ ចុតិយា ក្កបបត្តិយា ច យាទាចទេតា ជាតត់៑ អយទេយត្ថ សទេក្ខបេ, ចិត្ថាទេរា បត ចិសុទ្ធិយទេក្កេ ចុត្តតទេយទេតច ទេចឌិតព្ពា៑ អាសចក្ខយជាតត់ អាសចក្ខយជាាលំ, យក្កជាាលត្តិ អទេត្វា៑ យត្ថ បទេតាតិ ចិត្ថាទេតា អាកតាតិ សំចណ្ណិតាតិ, តាតិ ឯទេស្សទេត្តា “អកិឆទេយ្វ បតា”តិអាឌិយាហ៑

ញ្យាទេយាហកយចទេយត សទោបទិទេយសត់ សាទេព្ពត់ សាទេឌា, ញ្យាទេយាហកយំ៑ ចិកទេតា សាទេឌា ឲតស្សាតិ ចិសាទេឌា, តស្ស កាទេចា

វេសារជ្ជំ តំ បន ញាណសម្បទំ បហានសម្បទំ ទេសនាវិសេសសម្បទំ ខេមំ និស្សាយ បវត្តំ ចតុព្ពិធំ បច្ចវេក្ខណញាណំ. តេនាហ "ចតូសុ ឋានេសូ"តិអាទិ. ចតូសូតិ បរបរិកប្បិតេសុ ចតូសុ. បរបរិកប្បិតេសុ វា ចតុព្ពិធវត្ថូសុ ចោទនាការណេសុ. សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោតិ "អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ"តិ ឯវំ បដិជានន្តស្ស តយា. ឥមេ ធម្មាតិ "ឥទំ បច្ចយំ អវិជ្ជាបច្ចយា, អយំ សង្ខារា រូបនិបាតនក្ខន្ធា, ឥទំ វេទនំ អាយតន"ន្តិ វេទិតព្ពា ឥមេ ធម្មា អនភិសម្ពុទ្ធា អប្បដិវិទ្ធាតិ.

តត្រាតិ តស្មិំ អនភិសម្ពុទ្ធធម្មសង្ខាតេ ចោទនាវត្ថុស្មិំ. កោចីតិ សមណាទីហិ អញ្ញោ វា យោ កោចិ. សហ ធម្មេនាតិ សហ ហេតុនា. "ធម្មបដិសម្ភិទា"តិអាទីសុ វិយ ហេតុបរិយាយោ ធម្ម-សទ្ទោ. ហេតូតិ ច ឧប្បត្តិសាធនហេតុ វេទិតព្ពោ, ន ការកោ សម្បាបកោ វា. និមិត្តន្តិ ការណំ, តំ បនេត្ថ ចោទនាវត្ថុមេវ. ន សមនុបស្សាមីតិ សម្មាសម្ពុទ្ធភាវតោ. ខេមប្បត្តោតិ អខេមប្បត្តិយា ចោទនាយ អនុបទ្ទវំ បត្តោ. និព្ភយប្បត្តោ. វេសារជ្ជប្បត្តោតិ វិសារទភាវប្បត្តោ. សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ. អយំ បន វិសេសោ – ឥមេ អាសវាតិ កាមាសវាទីសុ ឥមេ នាម អាសវា ន បរិក្ខីណាតិ អាសវក្ខយវចនេនេវ សព្ពកិលេសប្បហានំ វុត្តំ. ន ហិ សោ កិលេសោ អត្ថិ, យោ សព្ពសោ អាសវេសុ ខីណេសុ នប្បហីយេយ្យ. អន្តរាយិកាតិ អន្តរាយករា, សញ្ចិច្ចវីតិក្កមិតស្ស អន្តរាយករាតិ អត្ថោ. ធម្មោ ហិ យោ សំកិលេសតោ និយ្យាតិ, សោ "និយ្យានិកោ"តិ វុត្តោ. ធម្មេ និយ្យន្តេ តំសមង្គីបុគ្គលោ និយ្យានិកោតិ វោហរិតោ ហោតីតិ តស្ស បដិក្ខិបន្តោ "សោ ន និយ្យាតី"តិ អាហ. កថំ បន ទេសនាធម្មោ និយ្យាតីតិ វុច្ចតិ? និយ្យានត្ថសមាធានតោ, សោ អនេកោបចារេន "និយ្យាតី"តិ វុត្តោ. អថ វា "ធម្មោ ទេសិតោ"តិ អរិយធម្មស្ស អធិប្បេតត្តា ន កោចិ វិរោធោ.

ឧសភស្ស ឥទន្តិ អាសភំ, អសន្តសេដ្ឋេន អាសភំ វិយាតិ អាសភំ, សេដ្ឋដ្ឋានំ សព្ពញ្ញុតំ. អាសភដ្ឋានដ្ឋាយិតាយ អាសភា នាម បុព្ពពុទ្ធា. សព្ពញ្ញុតបដិជាននវសេន អភិមុខំ គច្ឆន្តិ, ចតស្សោ វា បរិសា ឧបសង្កមន្តីតិ អាសភា. ចតស្សោបិ ហិ បរិសា ពុទ្ធាភិមុខា ឯវំ តិដ្ឋន្តិ, ន តិដ្ឋន្តិ បរម្មុខា. ពុទ្ធាយេវតិ "ឧសភោ"តិ ពុទ្ធាយេវ វុច្ចតិ. តស្សាតិ និសភស្ស. ឥទំ ពាលប្បហានចដ្ឋានំ វេសេន ឧសភស្ស អាសភដ្ឋានំ ឋានន្តិ, តថា សាតិសយានំ ឯវ តេសំ វេសេន អាសភដ្ឋានំ ហោតីតិ ឧដ្ឋានំ. យំ កិញ្ចិ លោកេ រូបំ នាម ពុទ្ធរូបានំ និទស្សនការេន វុច្ចតិ, សន្តំ តំ និហិនវេន តិដ្ឋមានោ វាតិ អតិដ្ឋន្តោបិ តិដ្ឋមានោ ឯវ បដិជានាតិ នាម រូបកាយំតិ អនុជានាតិ.

អដ្ឋ ខោ ឥមាតិ ឥទំ វេសារជ្ជញាណស្ស ពលទស្សនត្ថំ. យថា ហិ ព្យត្តំ បរិសំ អជ្ឈោគាហេត្វា ចិណ្ណានំ ចិត្តំ អារាធនសមត្ថាយ កថាយ ធម្មកថិកស្ស លោកការេន បញ្ញាយតិ, ឯវំ ឥមា អដ្ឋ បរិសា បត្វា សព្ព វេសារជ្ជញាណស្ស ពលំ បាកដំ ហោតិ. តេន វុត្តំ "បរិសាសូ"តិ. ខត្តិយបរិសាតិ ខត្តិយានំ សន្និបតិតានំ សមូហោ. ឯស នយោ សព្ពត្ថ. មារបរិសាតិ មារកាយិកានំ សន្និបតិតានំ សមូហោ. មារសទិសានំ មារានំ បរិសាតិ មារបរិសា. សព្ពា ហេតា បរិសា រូបទស្សនទេសេន គហិតា. យក្ខស្សា ហិ "ឯវំ រាជា និសិន្នោ"តិ វុត្តេ បកតិចេតនាបិ វត្តុំ ន សក្កោន្តិ, កណ្ឋេហិ សេទា មុច្ចន្តិ, ឯវំ រូប ខត្តិយបរិសា, ព្រាហ្មណា តីសុ វេទេសុ កុសលា ហោន្តិ, គហបតយោ នានាវោហារេសុ ច អក្ខរចិន្តាយ ច កុសលា, សមណា សកវាទបរវាទេសុ កុសលា, តេសំ បញ្ហាធម្មកថាកថនំ នាម អតិវិយ ភារិយំ. ទេវានំ រូបការេន វត្តព្ពមេវ នត្ថិ. អមនុស្សាតិ ហិ វុត្តមត្តេ មនុស្សានំ សកលសរីរំ កម្បតិ, តេសំ រូបំ ទិស្វាបិ សទ្ទំ សុត្វាបិ សត្តា វិសញ្ញិតាបិ ហោន្តិ. ឯវំ អមនុស្សបរិសា រូបា. ឥតិ ឥមា បរិសា រូបទស្សនទេសេន វុត្តា. កស្មា បនេត្ថ មារាទិបរិសា ន

គហិតាតិ? កថំ កាយាទិកិរិយាយ ចោទិតោបាយតនិការចិរហេតោ កាយាទយោ ហិ ឧដ្ឋានអារម្ភអាទេហ ការេហ បវត្តេត្វា តត្ថាទិកិរិយាយ ឆព្វិស្សចតាយ បការេចត ចិត្តយិ ត ឧប្បាទេត្តិ, យថាវាលិនិបត្តាតំ បត ឧទ្ធាតម្ពា អាគុការេចត អាកឌ្ឍិយមានា គតាទិ តេសំ បយិរូបិសតាតិតិ គរេទាត្តិ តាទិសេ យថាសយេយ តេនតេច ហិ ចិយាតចត្តុទេសតាបិ ចំតិយិត្វា ពហុលិ តាវេហានិ សេដ្ឋតាទត្តិ វោតតិ អប្បដិហតការេចត ឧត្តយតាទំ អភិតតាទត្តិ ចេហារដ្ឋយោគតោ ពុទ្ធតាទិ តិត្ថយតាទំ នីហតាទស្សុទេត្តតាតិ លទ្ធិយចវេក្កា អាគតេតត នីហតាទស្សុទេត្តតំ សហតតោតាតិ លយតតោ ហតតតោតាតិ ចិឆយតតោ ចិទ្ធិសតតោ យថា ចាតិអាទិ “នីហតាទសទិសំ ចា តាទំ តទតី”តិ សទ្ទេបតោ ចុត្តស្ស អត្ថស្ស ចិន្ទាបតំ

ឧតត្តិ “ពាហុចក្ក”ត្តិ ឧតំ បទំ បញ្ញាបកាចិតត្តិ ចិរកាលបរិកាចិតាយ បរិយិតាបញ្ញាយ ចិបស្សតាបញ្ញាយ ច ឧប្បាទិតំ ករុណាបកាចិតត្តិ “កិច្ឆំ ចតាយំ លោកោ អាបន្នោ”តិអាទិតយប្បចត្តាយ យថាករុណាយ ឧប្បាទិតំ យថា អកិតិក្កយតតោ បកតិ យថាវាលិនិបត្តាតំ អរិយយក្កាទិកយតចិរោទាទិតី បដិបត្តិ តត្តិ, ឧចំ ពុទ្ធិតកចតតោ តិយតកាចាបត្តិតោ ច បដ្ឋាយាតិ ទុតិយតតិយតយា ច គហិតា ផលក្ខលោតិ អក្កផលក្ខលោ បដិចេឆតិដ្ឋត្តា អរហត្តយក្កញាណំ ចឌិទ្ធបយតាយេច សាតិសយោ បដិចេឆាតិ “ផលក្ខលោ ឧប្បត្តិ តាយា”តិ ចុត្តំ តេត បដិលទ្ធស្សបិ ទេសតាញាណស្ស កិច្ចនិប្ផត្តិ បរស្ស ពុទ្ធកយទេត្តត ហោតីតិ “អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញស្ស សោតាបត្តិ...បេ... ផលក្ខលោ បចត្តតំ តាយា”តិ ចុត្តំ តតោ បរំ បត យាច បរិតិព្វានា ទេសតាញាណប្បចត្តិ, តស្សេច បចត្តិតស្ស ឆព្វចក្កស្ស ឋាតត្តិ ចេទិតព្វំ បចត្តិតចក្កស្ស ចក្កចត្តិតោ ចក្កវតតស្ស ឋាតំ ចិយ ឧកយយីតិ បិ-សទ្ទេត លោកិយទេសតាញាណស្ស ពុតតេត អតញ្ញសាធារណតាចសេត សយាតតំ សយិល្លេតិ ឧរសិ ជាតតាយ ឧរសោ សម្ភូតត្តិ ឱរសំ ញាណំ

ឋាតិ រូបត្តិ ឧត្ត ឋាតិ-សទ្ទោ អតចសេសសតោ រូបស្ស សរូបតិទស្សតទេត្តាតិ តស្ស “ឋាទំ រូប”ត្តិ ឧទេតត សាធារណតោ ច សរូបតិទស្សតយាហ ឧត្តកំ រូបត្តិ ឧទេតត អតចសេសសតោ “ឋាតោ ឧឌ្ឍិ រូបំ តត្តិ”តិ តិយិត្តស្ស អញ្ញស្ស អភាចំ ឋាទាតិ តយត្តំ ចិត្តារតោ ទស្សេតំ “រូប្បតសកាចទេក្ខចា”តិអាទិ ចុត្តំ តត្ត រូប្បតំ នីតាទិចិរោទិបច្ចយសយចាយេ ចិសទិស្សុប្បត្តិ អាទិ-សទ្ទេត អជ្ឈត្តិកពាហិរាទិភេទំ សង្គហ្បាតិ លក្ខណ...បេ... ចសេតាតិ កក្ខឡអត្តាទិលក្ខណចសេត សន្ធារណាទិរសចសេត សម្បដិច្ឆនាទិបច្ចុបដ្ឋានចសេត ភូតត្តយាទិបទដ្ឋានចសេត ច ឧចំ បរិក្កហិតស្សាតិ ឧចំ សាធារណតោ ច លក្ខណាទិតោ ច បរិក្កហិតស្ស អចិន្ទាសមុដ្ឋាតិ អចិន្ទាយ ឧប្បាទា, អត្ថិកាចាតិ អតេ្ថា តិរោធចិរោធី ហិ អត្ថិការេចា ហោតិ, តស្មា តិរោធ អសតិ អត្ថិការេចា ហោតិ, តស្មា បុរិមកចេ និន្ទាយ អចិន្ទាយ សតិ ឋាយត្តិ កចេ រូបស្ស សមុដ្ឋោ រូបស្ស ឧប្បាទោ ហោតីតិ អតេ្ថា តណ្ហាសមុដ្ឋា កម្មសមុដ្ឋាតិ ឧត្តាបិ ឧមេសេច តយោ អចិន្ទាទីហិ ច តីហិ អតីតកាលិកត្តា តេហំ សហការីការណភូតំ ឧបិទាតយិ គហិតមេចាតិ ចេទិតព្វំ បចត្តិបច្ចយេសុ កពឡីការអាហារស្ស ពលចតាយ, សោ ឧច គហិតោ, “អាហារសមុដ្ឋា”តិ បត គហិតេត បចត្តិបច្ចយតាយទេត្តត ឧតុចិត្តាតិបិ គហិតាតេច ហោត្តីតិ ទ្វាទសសមុដ្ឋាតិកំ រូបស្ស បច្ចយតោ ទស្សតយិ កចិតព្វមេចាតិ ទដ្ឋព្វំ តិព្វត្តិលក្ខណត្តិអាទិនា កាលចសេត ឧទយទស្សតយាហ តត្ថ ភូតចសេត យទេក្ក ឧទយំ បស្សិត្វា ចិតោ ឋាឆ សន្តតិចសេត អតុក្កមេត ខណចសេត បស្សតិ អចិន្ទាតិរោធា រូបតិរោធោតិ អក្កយក្កញាណេត អចិន្ទាយ អតុប្បាទតិរោធតោ អភាវតស្ស អតុប្បាទតិរោធា ហោតិ បច្ចយាការេច អភាចតោ បច្ចយតិរោធតាតិ អចិន្ទាសន្តាតស្ស បច្ចយស្ស តិរោធការេចា តណ្ហាតិរោធាតិ ឧត្តាបិ ឧមេសេច តយោ អាហារតិរោធាតិ

បចត្តិបច្ចយស្ស កពាឡ្យ្រ្ញាការាហារស្ស អភាចា៍ ទ្បុបតិរោធាតិ តំសយុដ្ឋានទ្បុបស្ស អភាវតោ ហោតិ៍ ឯវំ ហេដ្ឋា ចុត្តភយាត្ថានេន ឧេចឪតព្វា៍ ចិបរិណាមលក្ខណត្តិ កចកាលចនេសត ហេតុទ្ធយគស្សត៍ តស្មា តំ បគដ្ឋានចនេសត បនេច បរិយ្យត្តា ជិនតោ ព្ទឆ សត្តិតិចនេសត ឌិស្វា អត្ថក្កនេយត ណណចនេសត បស្សតិ៍

ព្ទតិ ឧេចឥតាតិអាឌិស្វបិ ចុត្តភនេយភ អនេត្ថា ឧេចឪតព្វា៍ ស្វណាឌិគេឥត្តិ ស្វណត្ថក្ខអត្ថក្ខយស្វណាឌិចិកាក៍ ទ្បុបសព្ហាឌិគេឥត្តិ ទ្បុបសព្ហា, សដ្ឋ... កន្ធ... រស... ឆោដ្ឋព្វ ... ធម្មសព្ហាឌិចិកាក៍ ផស្សាឌិគេឥត្តិ ផស្សចេតាយតនិការាឌិចិកាក៍ លក្ខណ...េប... ចនេសតាតិ ព្ទដ្ឋាត្ថុកចតលក្ខណាឌិលក្ខណចនេសត ព្ទដ្ឋាការសម្ភាកេរសាឌិរសចនេសត កាយិកអស្សាគាឌិបច្ចុបដ្ឋានចនេសត ព្ទដ្ឋារម្មណាឌិបគដ្ឋានចនេសត៍ “ចុរេដ្ឋា ឧេចឥតិ, ចុរេដ្ឋា សព្ហាតាតិ, ចុរេដ្ឋា ឧេចតេតិ”តិ (ស៍ តិ៍ ១៍៥៦) ចចតេតា តិស្វ ឧេចឥតាឌិស្វ ណនេន្ត្តស្វ ផស្សសមុគយាតិ ចត្តព្វា៍ ចិញ្ញាណបច្ចយា តាមទ្បុប”ត្តិ ចចតេតា ចិញ្ញាណក្ខន្ធេ តាមទ្បុបសមុគយាតិ ចត្តព្វា៍ តេវំេយច ចនេសតាតិ “អចិដ្ឋាតិរោធា ឧេចឥតាតិរោធា”តិអាឌិតា តេវំេយច អចិដ្ឋាឌិតំ ចនេសត េយារេឌតព្វា៍

ដ្ឋបិឌាតក្ខន្ធាតំ សមុគយត្ថព្វយចនេសត តិត្ថិយាតំ អចិសេយាបិ សប្បេគសោ ឹហតាេគា គស្សិតោ៍ ព្ទគាតិ តិប្បេគសោ អត្ថេលិមបជិលេមចនេសត សេង្ខបតោ ចិត្ថារតោ បច្ចយាការចិសេយា អតញ្ញាសាធារណោ គស្សិយតីតិ អាហ, “អយម្បិ អបរោ ឹហតាេគា”តិ៍ តស្សាតិ “ព្ទមស្មឹ សតិ”តិអាឌិតា សេង្ខបតោ ចុត្តបដិច្ចសមុប្បាគបាឡ្ញព្ទយា៍ ឲត្ថ ច “ព្ទមស្មឹ សតិ ព្ទគំ ហោតិ, ព្ទមស្ស តិរោធា ព្ទគំ តិរុជ្ឈតិ”តិ អចិដ្ឋាឌិតំ ការេច សង្ខារាឌិតំ កាចស្ស, អចិដ្ឋាឌិតំ តិរោធេ សង្ខារាឌិតំ តិរោធស្ស កឆតេត បុរិមស្មឹ បច្ចយលក្ខណោ តិយតោ គស្សិតោ “ព្ទមស្មឹ សតិ ឲច, តាសតិ, ព្ទមស្ស ដ្ឋប្បាគា ឲច, តាត្ថប្បាគា, តិរោធា ឲច, តាតិរោធា”តិ៍ តេវតគំ លក្ខណំ អនេត្ថាកធតិយមំ ព្ទឆ បដិច្ចសមុប្បាគស្ស ចុត្តត្តិ គដ្ឋព្វា៍ តិរោធាតិ ច អចិដ្ឋាឌិតំ ចិរាកា ចិកេយភ អាយតិំ អត្ថប្បាេគា អប្បចត្តិ៍ តថា ហិ ចុត្តំ “អចិដ្ឋាយ ត្វេច អសេសចិរាកតិរោធា”តិអាឌិ៍ តិរោធចិរោឌិ ច ដ្ឋប្បាេគា, េយភ េសា ដ្ឋប្បាគតិរោធចិការេកភ ចុតេត្តា “ព្ទមស្ស តិរោធា ព្ទគំ តិរុជ្ឈតី”តិ៍ តេវតតំ គស្សតិ “អសតិ តិរោធេ ដ្ឋប្បាេគា តាម, េសា ឧេចត្វ អត្ថិការេចាតិ ចុច្ចតី”តិ៍ “ព្ទមស្មឹ សតិ ព្ទគំ ហោតី”តិ ព្ទគេយច ហិ លក្ខណំ បរិយាយត្តនេរត “ព្ទមស្ស ដ្ឋប្បាគា ព្ទគំ ដ្ឋប្បជ្ជតី”តិ ចគេត្តត បនេរត បុរិមំ ចិសេសិតំ ហោតិ៍ តស្មា ត ចត្តយាតំេយច សត្ថាយ “ព្ទមស្មឹ សតី”តិ ចុត្តំ, អថ ខោ យកេកក អតិរុជ្ឈត្តសកាចគ្យាតាតិ ចិញ្ញាយតិ៍ យស្មា ច “ព្ទមស្មឹ អសតិ ព្ទគំ ត ហោតិ, ព្ទមស្ស តិរោធា ព្ទគំ តិរុជ្ឈតី”តិ ទ្វិធាបិ ដ្ឋដ្ឋិដ្ឋស្ស លក្ខណស្ស តិគ្គេសំ ចគេត្តត កកចតា “អចិដ្ឋាយ ត្វេច អសេសចិរាកតិរោធា សង្ខារតិរោធា”តិអាឌិតា តិរោធោច ចុតេត្តា, តស្មា តត្ថិការេចាបិ តិរោធា ឲចាតិ តត្ថិកាចចិទ្បុទ្ធោ អត្ថិការេចា អតិរោធាតិ គស្សិតំ ហោតិ៍ តេត អតិរោធសង្ខាតេត អត្ថិការេចត ដ្ឋប្បាគំ ចិសេសេតិ៍ តតោ ព្ទឆ ត កេចលំ អត្ថិកាចមត្តំ ដ្ឋប្បាេគាតិ អតេត្ថា អធិប្បេតោ, អថ ខោ អតិរោធសង្ខាតោ អត្ថិការេចា ចាតិ អយមេត្ថា ចិកាចិតោ ហោតិ៍ ឲចមេតំ លក្ខណទ្វយចចតំ អញ្ញមញ្ញំ ចិសេសតចិសេសិតព្វការេចត សាត្ថកត្តិ ឧេចឪតព្វា៍ កោ បតាយំ អតិរោធោ តាម, េយា “អត្ថិការេចា, ដ្ឋប្បាេគា”តិ ច ចុតេត្តាតិ? អប្បហីតការេចា ច អតិព្ធត្តិតផលការេចត ផលុប្បាគតារហតា ចាតិ អយមេត្ថ សេង្ខេបា៍ ចិត្ថារោ បត បរមត្ថឌីបតិយំ ដ្ឋគាតដ្ឋកថាយំ (ដ្ឋគា៍ អដ្ឋ៍ ១)៍ ចុត្តភនេយត ឧេចឪតព្វា៍

បញ្ចាក្ខន្ធបិកេនតាឌិចរេសតាតិ បញ្ចាត្តិ ស្កុបិនាគក្ខន្ធាតំ ក្វានេសបឌិកស្ស បច្ចយាការស្ស ចិកេនតចរេសត៍ ព្ទយប្ចិញ្ញានេសពាលសុទ្ធ ធម្មស្ស រេឥសិតាការេរា បញ្ចាក្ខន្ធបច្ចយាការយទេត្តា៍ រេតតាហ "បញ្ចាក្ខន្ធបច្ចយាការធម្មោ"តិ៍ អាឆទិឃយដ្ឋិយា អការរេលាត ចិក្ខុរេតា, រេសា បត អត្តិរេតា ឆ សង្កុរេតា ឆ បិហិរេតា រេហដ្ឋាយុលឌារេតា ចា ត រេហាតីតិ អាហ "អតិក្សុខ្ចិរេតា"តិ៍ ចិចរេជាតិ ចិកាចិរេតា៍ រេតតាហ "ចិចរិត្តា ធបិរេតា"តិ ៍ បកាសិរេតាតិ ឆាររេលាការេសត ឰ្កាសិរេតា អាឌីបិរេតាតិ អាហ "ឌីបិរេតា រេឌាតិរេតា"តិ៍ តត្ថ តត្ថ លិត្តកិត្តដ្ឋារេត៍ សិន្តិតាកល្ផិតត្តិ ចាក់ ករេហត្វា សិន្តិតំ, សិន្តិតុំ អសក្កុរេលាឃ្ជដ្ឋារេត ចារេកត កល្ផិតញ្ចា៍ លិត្តបិរេលាតិកាការេចត ចិកតបិរេលាតិរេកា ធម្មោ, តស្ស លិត្តបិរេលាតិកស្ស បឌិរេលិយតា លិត្តកិត្តតាការេចតាតិ ឥរេស្សរេត្តា "ត រេហត្វា"តិអាឌិយាហ៍ តិចាសតបិទុបតំ បទិក្កហាំ៍ សយំ បឌិកាតំ ករេប្យត្វា៍ ចរេឈ្ណា អត្តរេតា សយយំ៍ សយលាកចចរត្តិ សយលារេចសធាររលាចរេសត សយលាបឌិទ្ធបតាឃ សយលាតំ កចចរក្ខតំ៍ អត្តរេតា ទ្ធបបចត្តិឃា កោ្ល ក្សន្ធិតំ ឝុត្តុំ ចាតិ បចរេត្តតីតិ ការោ្លរេចា, ត្បស្សឹរេលិ៍ តំ ការោ្លចំ៍ តិន្ត្លយឆាតិ តីហរេឆ៍ កសយត្តិ សយលាកសជំ៍ អបកស្សឆាតិ អបកង្ខឆ តត្តិ អរេត្វា៍ បលិរេបតិ បលិបសឌិរេស៍ តឆា ហិ តល្ហុលសាររហិរេតា ធញ្ញាបឌិទ្ធរេកា ឝុសយត្តរេកា បលិរេបាតិ ចុច្ចតិ, ឲចំ សីលាឌិសាររហិរេតា សយលាបឌិទ្ធរេកា បលិរេបា ចិឃាតិ បលិរេបា, ត្បស្សឹរេលិ៍ រេត បលិរេប៍ ចារេហឆាតិ អបរេតឆ៍ បតិស្សតាតិ ឌាញហសតិតាឃ បតិស្សតា រេហាឆាតិ៍

សង្កាឃ បព្ពឌិរេតតាតិ ទាឌ្ទបដ្កចាឌីហិ អតុបដ្កុរេតត "ឲចញ្ញាតំ ឰ្កតិល្ហា ឌាតិអាឌិសំសារកឃំ ចិឌិតិស្សាឃី"តិ ចដ្ឋតិស្សរលាត្តំ អាកតាឃ សង្កាឃ ចរេសត បព្ពឌិរេតត៍ អាចាររក្សលបុរេត្តាតិ អាចារេរត អភិឌារេតា៍ រេតតាហ "ឃរេតា ក្សរេតាចី"តិអាឌិ៍ ឌាតិក្សលបុរេត្តាតិ ឌាតិសយត្តិឃា អភិឌារេតា៍ ចិញ្ញាប្បសត្តាតិ អក្កាតិ សម្មាបធាតិឃក្កការេចត, ការេឃ ឆ ឌីចិរេត ឆ តិររេបក្ខការេចត ចីទិឃំ អារកត្តស្ស តឆាបចត្តចីទិឃចរេសត "តរេចា ឲក់ អក្ក"ត្តិ ចុត្តុំ៍ ឲស តរេឃា រេសរេសឃុបិ៍ តចឃុ ធារេតឃុ សយាធាតត្តត្តិ "កាលចរេសត បញ្ចាឃុ, ព្ទទិឃាបឆចរេសត ចត្សុស្វ"តិ ឲចំ តចឃុ ធារេតឃុ ចីទិឃំ សយាធាតត្តំ បចរេត្តតត្តំ៍

រេសា ឝ្សក្ល ចិហរតីតិ ក្សឹតបុក្កុរេលិ តិឃ្យាតិកសាសរេត ចីទិឃាររម្ភស្ស អការរេលាត សាយញ្ញាត្តស្ស អតុប្បត្តិឃា ឝ្សក្ល ចិហរតិ៍ សក់ ចា អត្តំ សឥត្តំ ក-ការស្ស ឥ-ការំ កត្វា ៍ ក្សឹតស្ស អត្តបរិហាឃតំ ម្ទលរេតា បដ្ឋាឃ ឥរេស្សតុំ "ល ក្វារាតី"តិអាឌិ ចុត្តុំ៍ តិសជ្ជាចរេសត បីធយដ្កតរេតា បីធយដ្កុរេតា, តិរស្សតចចតំ តស្ស, កស្សចិបត្តស្ស អធាររលារេតា រេកាចលំ បីធការក្ខុរេតាតិ អធិប្បាររេឃា៍ អញ្ញត្ត បត "យលយដ្កុរេតា"តិ ចុច្ចតិ, តត្ត ឌាតយិន្លាឃ បររេសំ យល់ បស្សរេត្តាតិ អរេត្វា៍ លល្ហុទ្ធរេកាតិ ក្សន្ធិទ្ធរំ ក្សឌ្ឍិត្វា ចច្ចក្សឌិទ្ធរេកា៍

"អារដ្ឋចីទិរេឃា"តិអាឌីឃុ "ក្សសិរេតា បុក្កុរេលិ"តិ ឲត្ថ ចុត្តចិបរិឃារេឃត អរេត្វា រេចឌិតរេព្វា, អាសិសាឃ ចរេសត រេឆាយិរេតា៍ អារដ្ឋចីទិរេឃតិ បក្កហិតចីទិរេឃ៍ បហិតរេត្តតិ តិព្វាតំ បតិរេបសិតចិរេត្ត៍ ឲរេតត សាចកាតំ សម្មាបឌិបត្តិ សត្ថចក្ខកាតិសំសញ្ញា ឥរេស្សសិ៍

ហិរេតតាតិ ចដ្ឋតិស្សិរេតត ធម្មេត៍ រេតតាហ "ហិតាឃ សង្កាឃា"តិអាឌិ៍ អរេក្កុតាតិ រេសរេដ្ឋត ចិចដ្ឋតិស្សិរេតត ធម្មេត, ច្រុសកយិ កតកាលុសិឃចិកតរេដ្ឋត យល្លរេដ្ឋត ឆ បសត្តយិ ឃុរាឌិ ត បិតត្តុំ៍ សាសតត្តិ បរិឃត្តិបឌិបត្តិបឌិរេចធលក្ខំ សាសតំ៍ បសត្តុំ ចិកតរេតាសយលត្វា បសាឥតិឃត្វា ឆ៍ បិតត្តញ្ចា បរេត្តត ចិឃ ឃុរេលត បរិក្សឌ្ឍិតត្តរេតា ក្សច្ចិតសត្តកិរេលសកសាចយលបក្ខរេតាសរហិតត្វា

យណ្ហន្តា ភាវិនិបត្តិយធម្មេភេសតាបិ ភេសតាយភណ្ឌា៉ តស្ស ឧកេស្សេច បន ភេសតាយណ្ហស្ស បដិក្កាហកា ស្សប្បដិបត្តា ភោាសទហិតា ឆតស្សា បរិសា បដិក្កហយភណ្ឌា៉ យក្កព្រហ្មចរិយំ តក្កតិកត្ថា សកលេបិ ភាវិនិបត្តិយធម្មេរាសិ ព្រហ្មចរិយភណ្ឌា៉ តេតាហ “កតយោ ភេសតាយភណ្ឌា”តិអាទិ៍ តត្ថ ចិន្នាតាភេរាតិ សន្ធាតំ អភិសយេតាចិនោ៉ តថា ហិ អាទិតោ “ចតុត្ថំ អរិយសន្ធាតំ អាចិក្ខថា”តិអាទិ ចុត្តំ៉ បុគ្គាការេក “អត្ថិ អយំ លោកោ”តិអាទិតា ព្ពុឆលោកបរលោកតសម្មោសចិករេត បចទ្ធា អធិមោភេក្ខុច អធិមោក្ខយភណ្ឌា៉ លោដ្ឋត្វា សម្បុច្ឆេខចសេត ចិដហិត្វា៉ ចតុក្ខុយកស្ស សន្តិដ្ឋិយស្ស អធិមោក្ខយភណ្ឌត យណ្ហក្ខំ អធិមោក្ខ៉ អាទិ-សទ្ទេត “បក្កហយភណ្ឌា ចិរិយំព្រិយំ កោសជ្ជកសដ”ន្តិអាទិ៍ បរិញ្ញាសេសំ សង្គហាតិ៉ ឧត្តាតិ ឧតម្ពិ សាសត, “យណ្ហម្ពិ”ន្តិ ចា ចនេតោ៉ កាភលចតំ, តេត “សត្វា សម្មលិក្ខុតា”តិ សម្មលកាចតាភោកា តិរាសក្ខឋលិចហាតិ ឆស្សតិ៉ តេតាហ “អសម្មលា”តិអាទិ៍ បយាលត្តិ អត្ថុទ្ទំ ភេសជ្ជស្ស បយាល៉ា ខ្លក្កយតត្តិ ភេសជ្ជស្ស ចយតំ ចិភេចតំ, តស្ស ចា ចសេត ភោាសតាត្វំ ចយតំ ចិភេចតំ៉ ឧចយេចាតិ យថា ភេសជ្ជយល្វំ ចេជ្ជសម្មលា តិរាសក្ខា បិចត្តិ, ឧចរមេច “សត្វា សម្មលិក្ខុតា”តិ តិរាសក្ខា ចិរិយំ កត្វា, យណ្ហរបញ្ញ សាសតំ បិចឆាតិ ភោាដតា៉ អភិញ្ញាសយាបត្តិបដិលិកេត សាតិសំសា៉ យក្កឋលិធិកយតេត សចន្តិ៍ បវត្តិ អត្តតោ ទិដ្ឋាត្ថុកតិអាបត្តិយា, តថា សម្មាបដិបជ្ជត្តាតំ បភេសំ អត្ថត្តិ ឧចរមេត្ត អត្ថា ឌដ្ឋត្ថា៉

ទុតិយភសពលស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១. រូបតិសស្សុត្តចណ្ណតា

១១. ឌាតតោ បស្សតោតិ ឧត្ត ឌស្សតំ បញ្ញាចក្ខុនាច ឌស្សតំ អធិមេចតំ, ត មំសចក្ខុនាតិ អាហ “ភេពបិ បធាតិ ឧកត្វាតី”តិ៉ ឧចំ សនេត្តបីតិ បឌច្ចយស្ស ឧកត្តនេត្តបិ ភាគាលលក្ខលភាគាលប្បកាចចិសយយៀស្ស តឆាឌស្សតកាចាចិភេរាឆតាតិ អត្ថោ៉ តេតាហ “ឌាតតលក្ខលញ្ញាភាគាល”ន្តិអាទិ៍ ភាគាលប្បកាចត្តិ ភាគាលាត្ថុការេចត ភាគាលកិច្ចចិសយោកាសត្តិ អត្ថោ៉ តេតាហ “ភាគាលោត ចិចយ្ទ ឆយេម្ម បស្សតី”តិ៉ ឌាតតោ បស្សតោតិ ច ឌាតតឌស្សតម្មខេត បុក្កលាធិដ្ឋាតា ភេសតា បចត្តាតិ អាហ – “ភាគាលលក្ខល៉ា ខ្លបិភាយា”តិអាទិ៍ ឌាតតោតិ ចា បុគ្គាការេភាគាលេត ឌាតតោ, អបរការេកត ភាគាលេត បស្សតោ៉ ឌាតតោតិ ចា ចត្វា ត ឌាតតំ អត្ថុស្សចាការបរិចិតក្កយត្តចសេត ព្ពុឆាធិមេចតំ, អថ ភោា ទ្ធុបិតិ ចិយ ចក្ខុចិញ្ញាលេត ទ្ធុបិឌីតិ ពេសង្គា សម្មុឃាទិពេ បច្ចក្ខ កត្វា ឌស្សតត្តិ ចិការេចតំ “បស្សតោ”តិ ចុត្តត្តិ ឧចំ ចា ឧត្ត អត្ថោ៉

អាសចាតិ លយត្តិ អាសចាតិ អច្ចត្តប្បហាតិ៉ ភោា បត ពេសំ អត្ថប្បាឆតិភេរាឆា សទ្ធោត សទ្ធា អការេចា ឧចាតិ អាហ “អសម្មប្បាភេឆា លិលាកាភេរា តត្តិការេចា”តិ៉ អាសចក្ខុយសទ្ធស្ស លិលាការាឌីសុ អាកតដ្ឋាតំ ឆស្សេត្វំ “អាសចាតិ លយា”តិអាទិ ចុត្តំ៉ ខ្លុយក្កាត្ថុសាទិភេតាតិ កិលេសចក្កកាយចក្កាឌីតំ បហាភេត ខ្លុក្ខុពោ សចិបស្សតាភេហដ្ឋិយយក្កឆយម្ម អត្ថុស្សទត្តស្ស៉ យភេឆច ហិស្ស បរិក្ខិល៉ា

ខយស្មិំ បឋមំ ញាណំ “តតោ អញ្ញា អនន្តរា”តិ ខយសង្ខាតោ អគ្គមគ្គេ តប្បរិយាបន្នមេវ ញាណំ បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ, តទនន្តរំ បន អញ្ញា អរហត្តន្តិ។ យទិបិ គាថាយ “ខយស្មិំ”ឥច្ចេវ វុត្តំ, សមុច្ឆេទវសេន បន “អាសវេ ខិណេ មគ្គោ ខយោ”តិ វុច្ចតីតិ អាហ “មគ្គោ អាសវក្ខយោតិ វុត្តោ”តិ។ សមណោតិ សមិតបាបេបិ អធិប្បេតោ, សោ បន ខីណាសវោ ហោតីតិ “អាសវានំ ខយា”តិ ឥធ ផលំ, បរិយាយេន បន អាសវក្ខយោ មគ្គោ, តេន បត្តព្ពតោ ផលំ។ ឯតេន និព្ពានស្សបិ អាសវក្ខយភាវោ វុត្តោតិ វេទិតព្វោ។

ជានតោ ច បស្សតោ ចាតិ ចទ្វយេន និយមោ ឥច្ឆិតោ, ន អញ្ញថា វិសេសាភាវតោ អតិដ្ឋាបេត្វាតិ តស្ស និយមស្ស ផលំ ទស្សេតុំ “នោ អជានតោ នោ អបស្សតោ”តិ វុត្តន្តិ អាហ “យោ បន ន ជានាតិ, ន បស្សតិ, តស្ស នោ វទាមីតិ អត្ថោ”តិ។ ឥមិនា ខន្ធានំ បរិញ្ញា អាសវក្ខយស្ស ឯកន្តិកការណន្តិ ទស្សេតិ។ ឯតេនាតិ “នោ អជានតោ, នោ អបស្សតោ”តិ ឯតេន វចនេន។ តេ បដិក្ខិត្តាតិ កេ បន តេតិ? “ពាលេ ច បណ្ឌិតេ ច សន្ធាវិត្វា សំសរិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ (ទី. និ. ១.១៦៨; ម. និ. ២.២២៨) អហេតូ អប្បច្ចយា សត្តា វិសុជ្ឈន្តី”តិ (ទី. និ. ១.១៦៨; ម. និ. ២.១០១, ២២៧) ឯវមាទិវាទា។ តេសុ កេចិ អភិជាតិសង្កន្តិមត្តេន សំសារសុទ្ធិំ បដិជានន្តិ, អញ្ញេ ឥស្សរបជាបតិកាលាទិវសេន។ តមិទំ សន្តំ សំសារាទីហីតិ ឯតេ ច សង្គហិតន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ បុរិមេន បទទ្វយេនាតិ “ជានតោ បស្សតោ”តិ ឥមិនា បទទ្វយេន។ ឧបាយោ វុត្តោ “អាសវក្ខយា”តិ អធិការតោ។ ឥមិនាតិ “នោ អជានតោ, នោ អបស្សតោ”តិ ឥមិនា បទទ្វយេន។ អនុបាយោ ហោតិ ឯស អាសវានំ ខយស្ស, យទិទំ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ អបរិញ្ញាតិ “ជានតោ បស្សតោ”តិ ឥមិនាវ អនិយមវចនេន អនុបាយបដិសេធោបិ អត្ថតោ ពោធិតោ ហោតីតិ។ តមេវ ហិ អត្ថតោ ពោធិតភាវំ វិភាវេតុំ ឯវំ សំវណ្ណនា កតាតិ ទដ្ឋព្វំ។

ទព្វជាតិកោតិ ទព្វរូបោ។ សោ ហិ “ទ្រព្យោ”តិ វុច្ចតិ “ទ្រព្យំ វិនស្សតិ នាទ្រព្យ”ន្តិអាទីសុ។ ទព្វជាតិកោ វា សារសភាវោ, សារុប្បសីលាចារោតិ អត្ថោ។ យថាហ “ន ខោ ទព្វ ទព្វា ឯវំ និព្ពេឋេន្តី”តិ (បារា. ៣៨៣)។ វត្តសីលេ ឋត្វាតិ វត្តំ ឧត្តមំ ធុរំ កត្វា។ យោ ហិ បរិសុទ្ធាជីវោ កាតុំ អជានន្តានំ សព្រហ្មចារីនំ អត្តនោ ច វស្សវាតាទិបដិពាហនត្ថំ ឆត្តាទីនិ ករោតិ, សោ វត្តសីលេ ឋត្វា ករោតិ នាម។ បដ្ឋានំ ន ហោតីតិ ន វត្តព្វំ នាថករណធម្មភាវេន មគ្គផលាធិគមស្ស ឧបនិស្សយភាវតោ។ វុត្តញ្ហិ “យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ កិច្ចករណីយានិ, តត្ថ ទក្ខោ ហោតី”តិអាទិ (ទី. និ. ៣.៣៤៥)។ ឯវំ ជានតោតិ ឯវំ វេជ្ជកម្មាទិកំ ជាននហេតុ មិច្ឆាជីវបច្ចយា កាមាសវាទយោ អាសវា វឌ្ឍន្តិយេវ, ន បហីយន្តិ។ “ឯវំ ខោ...បេ... អាសវានំ ខយោ ហោតី”តិ ឥមាយ បដិបត្តិយា អរហត្តស្សេវ គហណំ យុត្តំ ផលគ្គហណេន ហេតុនោ អវុត្តសិទ្ធត្តា។ តេនាហ “អាសវានំ ខយន្តេ ជាតត្តា”តិ។

អាគមនំ អាគមោ, តំ អាវហតីតិ អាគមនីយា, បុព្ពភាគបដិបទា។ ខយស្មិន្តិ ភេទភាវលក្ខណេ ខយេ, ខយេតិ បន វិសយេ។ តេនាហ “អាសវក្ខយសង្ខាតេ”តិ។ ឧបតិដ្ឋតិ ផលំ ឯត្ថាតិ ការណំ ឧបនិសា។ អរហត្តផលវិមុត្តិ ឧប្បត្តិហេតុភាវេន យាតិ វិមុត្តិ។ អស្សាតិ បច្ចវេក្ខណញាណស្ស។ យស្មិំ វិវដ្ដនិស្សិតេ បន អនន្តរូបនិស្សយាបិ បច្ចយា សមុគ្គន្តីតិ “ខន្ធាយតនេន បច្ចយភាវោ វេទិតព្វោ”តិ វុត្តំ។

វិរជ្ជតិ អសេសសង្ខារតោ ឯតេនាតិ វិរាគោ, មគ្គោ. និព្ពិន្ទតិ ឯតាយាតិ និព្ពិទា, ពលវវិបស្សនា. តេនាហ “ឯតេនា”តិអាទិ. បដិសង្ខានុបស្សនាបិ មុញ្ចិតុកម្យតាបក្ខិកា ឯវាតិ អធិប្បាយេន “ចតុន្នំ ញាណានំ អធិវចន”ន្តិ វុត្តំ. “យា ច មគ្គាមគ្គញាណទស្សនវិសុទ្ធិ, សា ច តរុណវិបស្សនា”តិ ហិ វចនតោ ឧបក្កិលេសវិមុត្តមគ្គាមគ្គញាណតោ បរំ ពលវវិបស្សនា រូបារូបធម្មានំ វិសេសតោ សាមញ្ញតោ ច យោ យោ សភាវោ យថាសភាវោ, តស្ស ជាននំ យថាសភាវជាននំ. តេនេវ ទស្សនំ បច្ចក្ខករណតោ ញាតបរិញ្ញា តីរណបរិញ្ញា ច គហិតា ហោតិ. តេនាហ “តរុណវិបស្សន”ន្តិអាទិ. សង្ខារបរិច្ឆេទញាណន្តិ នាមរូបបរិគ្គហញាណំ វទតិ. កង្ខាវិតរណំ បច្ចយបរិគ្គហោ. ធម្មដ្ឋិតិញាណន្តិបិ វុច្ចតិ. នយវិបស្សនាទិកំ អនុបស្សនាញាណំ សម្មសនំ. មគ្គាមគ្គញាណន្តិ មគ្គាមគ្គំ វវត្ថបេត្វា ឋិតំ ញាណំ. សោ ហិ បីតិផរណសមាធិ តរុណវិបស្សនាយ បច្ចយោ ហោតិ. “សមាហិតោ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតី”តិ (សំ· និ· ៣·៥; ៤·៩៩; ៥·១០៧១) ហិ វុត្តំ.

បុព្វភាគវុត្តិ ឧបចារជ្ឈានសហិតវុត្តំ ទរថបដិប្បស្សទ្ធីតិ កាយចិត្តាទិកិលេសទរថស្ស បដិប្បស្សម្ភនំ “សុខំបិហំ, ភិក្ខវេ, និរាមិសំ វរាមី”តិ ឯត្ថ អធិប្បេតសុខំ ទស្សេតុំ “អប្បនាបុព្វភាគស្ស សុខស្សា”តិ វុត្តំ. “បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទេតី”តិ (ទី· និ· ១·៣៥៩; ២·២៩៨; អ· និ· ១·២·៥៩) វុត្តអប្បនាសុខស្ស បស្សទ្ធិយា បច្ចយត្តេ វត្តព្វមេវ នត្ថិ. សុខន្តិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ. ពលវបីតីតិ ផរណលក្ខណប្បត្តា បីតិ. តាទិសា ហិ វិតក្កវិចារសុខសមាធីហិ លទ្ធប្បច្ចយា នីវរណំ វិក្ខម្ភិត្វា ចិត្តំ កាយញ្ច បរិឡាហំ បដិបស្សម្ភេតិ. តេនាហ “សា ហិ បស្សទ្ធិយា បច្ចយោ ហោតី”តិ. ទុព្ពលបីតីតិ តរុណបីតិ. តេនាហ “សា ហិ ពលវបីតិយា បច្ចយោ ហោតី”តិ. សទ្ធាតិ រតនត្តយគុណានំ កម្មផលស្ស ច សទ្ទហនវសេន បវត្តោ អធិមោក្ខោ, សា បន យស្មា អត្តនោ វិសយេ បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជតិ, ន ឱកប្បនវសេន, តស្មា អាហ “អបរាបរំ ឧប្បជ្ជនសទ្ធា”តិ. យស្មា សទ្ទហន្តោ សទ្ធេយ្យវត្ថុស្មិំ បមុទិតោ ហោតិ, តស្មា អាហ “សា ហិ ទុព្ពលបីតិយា បច្ចយោ ហោតី”តិ. ទុក្ខទុក្ខាទិភេទស្ស សព្ពស្សបិ ទុក្ខស្ស វដ្ដទុក្ខន្តោគធត្តា តស្ស ច ឥធាធិប្បេតត្តា វុត្តំ “ទុក្ខន្តិ វដ្ដទុក្ខ”ន្តិ. ជរាមរណទុក្ខន្តិ កេចិ, សោកាទយោ វាតិ អបរេ. តទុភយស្សបិ សង្គណ្ហនតោ បនេតេ វុត្តេ យុត្តំ. យស្មា ទុក្ខប្បត្តោ កម្មស្ស ផលានិ សទ្ទហតិ, រតនត្តយេ ច បសាទំ ឧប្បាទេតិ, តស្មា វុត្តំ “តញ្ហិ អបរាបរសទ្ធាយ បច្ចយោ ហោតី”តិ. យស្មា “អាចរិយានំ សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា បវត្តិទុក្ខ”ន្តិ ចិន្តយតោ “ឧគ្គតោ អយំ ធម្មោ ពុទ្ធស្ស ទុក្ខស្ស សមតិក្កមាយ ហោតី”តិ សទ្ធា ឧប្បជ្ជតិ. តេនាហ “ធម្មំ សុត្វា តថាគតេ សទ្ធំ បដិលភតី”តិអាទិ (ទី· និ· ១·១៩១). សធិការាតិ ឧប្បាទការេន សធិការា ...

បន អស្សតិ តត្ថ តត្ថ ភវេ ជាតិ ទុក្ខស្ស សម្ភវោតិ អាហ “សា ហិ វដ្ដទុក្ខស្ស បច្ចយោ”តិ. កម្មភវោតិ កម្មភវាទិកោ តិវិធោបិ កម្មភវោ. សោ ហិ ឧបបត្តិភវស្ស បច្ចយោ. ឧបាទានន្តិ សន្តាយាហ “ឧបាទានុបាទានា”តិ. សេសបទានីតិ ឧបាទានាទិបទានិ អនុលោមេនាបិ សង្ខារុបក្ខាបក្ខិកត្តា និព្ពានគ្គហណេន គហិតំ, គោត្រភុញាណំ បដិសម្ភិទ្ធ អាវជ្ជនំ. សោ ហិ តេន វិបស្សនាយ កិច្ចំ កិច្ចំ វិសេសដ្ឋានំ គមិស្សតីតិ តំ អនាសវិត្វា និព្ពិន្ទបរិយោ វិរាគោតិ “វិរាគោ”ព្ពច្ចេ វុត្តំ.

គោត្រ ភុគោត្រ វិការឈិត្វា គតបវត្តយោតិ គន្ត្វា គម្ភីរោ និតវុឌ្ឍាតិបិ ភវគស្ស យថា និព្ពានំ បវត្តតិ, តថា និវត្តនការេន នយោ ឧប្បត្តាតិបិ វុច្ចតិ. ហេតុទុក្ខរិជ្ជេស្វេន អដ្ឋ មាគេ បវត្តិត្វា បវិវេចនតោ គន្ត្វា បវត្តា ឧប្បត្តា ភវគចាហិតិយោ សាខា វិយាតិ សាខា, ឧប្បត្តា សោគ្គា អនុគ្គា ខ-ការស្ស ក-ការំ គន្ត្វា វចនេន វោហាតិអាទិ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ”តិអាទិកា ភវតីនាយ

ᩏᨷᨾᩣᨿ ᩏᨷᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᩥᩁᨲᩁᨠᩣᩃᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨭᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᨲᩮᩣ "ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᨲᨿᩣᨽᩥᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨾᩮᨥᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨾᩮᨥᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩈᩮᩈᨷᨴᩮᩈᩩᨷᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩩᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᨶ᩠ᨴᩁᩣᨴᩥᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩒᨠᩁᩈᨲᩣ, ᩉᩣᨶᩥᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᩣᨣᩁᩈᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᩏᨷᨾᩣᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨶᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ, ᨶᩣᩈᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᩏᨷᩁᩥᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩣᩅᨲᩣ ᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᨶᩴ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᩋᨽᩥᩃᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩉᩮᨲᩩᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩉᩥ "ᩈ᩠ᨶᩮᩉᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᨶᩅᩥᨠᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨶ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ "ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨮᩥᨲᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣ"ᨲᩥ ᩏᨷᨾᩣᨶᩥᨴᩔᨶᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᩩᨶᨴ᩠ᩅᩮᩣᨷᩥ ᨷᩃᩥᨲᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᨶᩅᩥᨠᩔᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᨷᩪᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩥᩅᨦ᩠ᨣᩔᩮᩅ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᨩᩣᨲᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨩᩣᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᩈᨾᩩᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᨿᨴᩥᨷᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩋᩣᨣᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᨧᨶᩴ ᨷᨶᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩣᨵᨠᨵᩣᨲᩩᨶᩥᩔᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩈᨶᩣᨿᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩅᩈᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ "ᨿᩣ ᩉᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᩅᩁᨱᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨿᩣᨲᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩈᩅᩥᨠᩣᩁᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩦᨴᩦᨷᨶᨲᩮᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᩉᨲᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨷᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩅᩔᩣᨲᩥ ᨾᩮᨥᩔ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ "ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ...ᨷᩮ... ᨮᩥᨲᨠᩣᩃᩮ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨶ ᨾᩮᨥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣᨲᩥ? ᨶᩣᨿᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ, ᨠᩣᩁᨱᩪᨷᨧᩣᩁᩮᨶ ᨹᩃᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨾᩪᩃᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨲ᩠ᨲᩣᨠᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨲ᩠ᨲᩣᨠᩮ ᨧ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨

ᩏᨷᨶᩥᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪔᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪨ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᨶ ᨲᩣᩅ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ "ᨷᩅᩥᩈᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨷᩅᩥᩈᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩋᩅᩔᩴᨽᩣᩅᩥᨶᩥ ᨽᩪᨲᩮ ᩅᩥᨿ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨷᨾᩣᨿ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨿᨳᩣ ᨠᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨲᩥᨷ᩠ᨷᨣᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩅᩮᩃᩣᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨷᨣᩮᩅ ᩍᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮᩣ᪨ ᨿᨶ᩠ᨶᩪᨶᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩴ "ᩋᨲᩥᨷ᩠ᨷᨣᩮᩣ ᨡᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᨣᩉᨶᨣᩁᩮ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩔ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩣᨴᩦᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩅᩣᨴᩮᩈᩩ ᨠᨲᩁᩴ ᩅᩣᨴᩴ ᩅᨴᩈᩥ᪨ ᨠᩥᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᨴᩦᨲᩥ ᨷᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣᨴᩮ ᨶᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᨴᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩥᩴ ᨲᩮ ᨩᩣᨲᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩅᨴᨲᩥ ᩏᨷᩁᩮᨲᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣᨴᩮᩣ, ᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨲᩴ

សត្ថាឃាហ “កឹ ឧត្តុ...បេ... ឥស្សតិ្ថ បុច្ឆិ្ឋ”តិ៝ “ឆយុបដិសម្ភិទា”តិអាឌីសុ ចិយ ឆយុ-សេទ្ធា ហេតុអទេត្វាតិ អាហ “ឃំ ទុត្តំ ការលំ, តស្ស អត្ថការលា”ត្តិ៝ ចាឥស្ស ចចតស្ស អត្ថប្បត្តិ ចាឥប្បចត្តិ៝

ពា្ធំ ចចតត្តិ “ឧកយិឥាហ”ត្តិអាឌិចចតំ៝ សាតិ “ឧបេក សយលព្រាហុលា កយុចាឥា”តិ ឧចំ បចត្តកឆា៝ អច្ឆន្ទំ អក្ខុលិសេឋាឌតំ អទេហតឹតិ អច្ឆន្ទិឃំ៝ អក្ខុតត្តិ តិទុត្តិតសេឃត បឥសិទ្ធិ ឥត្ថព្ធា៝ សព្ធចាឥាតត្តិ សេព្ធាសំ ចត្យព្ធិឆចាឥាតំ៝ បឥសេយា ហេតុ្ធ សស្សុតចាសេឥា, ទុតិសេឃា ក្តូសច្ឆឥចាសេឥា, តតិសេឃា ឧកច្ចសស្សុតចាសេឥា, ចតុសេត្វា អឆិច្ចសយុប្បត្តចាសេឥា, សេតសំ សេព្ធាសំ បដិសេក្លុបសេតា បដិសេក្លុបការលំ ទុត្តំ៝ បដិច្ចសយុប្បាឥកិត្តតំ ចា បទុសេឌតតោាលស្ស អលព្ភុតេឃ្យបតិ្ថតាឃ កម្ពុីសេច្ចាច, តឆា អចការសតសេតា សេចតសិ ក្លបដ្ធាតសេតា កម្ពុីទាចការសច្ចា កសេទាសេត្តា៝ តសេឥច បឥត្តិ ឋស្សបឥសេឃច អាឌិក្ខតំ កសេហត្វា៝

អព្ធាតិតិ្តឃសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៝

៤៝ ក្ខយិឌសុត្តចណ្ណតា

៦៤៝ បុទិយសុសេត្តតិ អតត្ថសេទ បុទិសេយ សុសេត្ត៝ ទុត្តតសេឃសេតច សេចឌិតព្ធាត្តិ បឥសេត្ត តសេតា ចិសិដ្ឋំ អតិទ្ធិសិត្វា ព្ធាតទំ អត្តសេតា ចិកាសេចតុំ “អឃំ បត ចិសេសសេសា”តិអាឌិយាហ៝ ត សេកចលំ ឋស្សបច្ចឃា ក្លប្បជ្ជតិ, អឆ សេតា ឋស្សស្ស សហកាទឹការលក្ខតអព្ធាបច្ចឃា ច ក្លប្បជ្ជតឹតិ៝ ការសេឃតាតិ សេចាបតការសេឃត, កាឃចិព្ធាត្តិឃាតិ អសេត្វា៝ សា ហិ កាយំ បដ្ធាសេត អាកសេតសុ ចតុចឹសតិឃា បច្ចសេឃសុ សេកតចិ បច្ចសេឃត សេចតតាឃ បច្ចសេឃា ត សេហាតិ៝ ឃស្មា បត ការសេឃ សតិ ឧច កាឃកយុំ តាឃ សេហាតិ, តាសតិ, តស្មា សា តស្សា សាឃកុិឃការសេចត ព្ធច្ឆិតព្ធាតិ ទុត្តំ “ការសេឃតបិ កទិឃយាតំ កទឹឃតឹ”តិ៝ សេតតាហ ភកចា “ការសេឃ ចា, ហាតត្ត, សតិ កាឃសេច្ចាតតាសេហតុ ក្លប្បជ្ជតិ អព្ធត្តំ សុខំ ទុក្ខ”ត្តិ៝ ចាចាឃបឹតិ ឧត្តាបិ ឧសេសច តសេឃា៝ យតសាតិ បិតុក្ខសេតត យតសា, ត យតយសេត្តតាតិ៝ អត្តតា បសេទហិ អត្ថស្សាហិសេតត៝ បសេទតាតិ បសេទត អត្ថស្សាសេហត៝ សយ្យឌាសេតតាតិ ចាាលសយ្យឃុត្តចិត្តចសេសត បឌាតសេត្តត៝ អសយ្យឌាសេតតាតិ តឆា ត សយ្យឌាតសេត្តត៝ តស្សាតិ សុខទុក្ខស្ស៝ កាឃសេច្ចាតតាសេហតុតិ កាឃកយុតិយិត្តំ, កាឃិកស្ស កយុស្ស កតត្តា ក្លបចិតត្តាតិ អសេត្វា៝ ឧស តសេឃា សេសសសេច្ចាតតាសុបិ៝ ក្លច្ឆច្ចសហកាតសេចតតា បចត្តិឃំ ចិបាកំ សេឥតិសេឃចាតិ “ចឹសតិ សេចតតា លព្ភត្តិ”តិ ទុត្តំ៝ តឆា ចឹទ្ធាសេទតិ ឧត្ត “កាយាចចេទក្ខសលិក្ខសលចសេសត ចឹសតិ សេចតតា លព្ភត្តិ”តិ ព្ធាំ តឆា-សេទ្ធត ក្លបសំហេទតិ៝ ទ្ធបិទ្ធបសេចតតាហីតិ ទ្ធបិចចេទាទ្ធបិចចេទក្ខសលសេចតតាហិ៝ តប្បច្ចឃំ ឃឆាសេហត្តិ អឆិប្បាសេឃា៝ តាបិ សេចតតាតិ ឃឆាទុត្តា ឧក្ខតចឹសតិ សេចតតា អចិជ្ជាបច្ចឃា សេហាត្តិ ក្ខសលិតយ្បិ បសេកច ព្ធាតទាឆិដ្ឋហិតាចិជ្ជសេស្សច ក្លប្បជ្ជតសេតា, អព្ធាឆា អត្ថប្បជ្ជតសេតា៝ ឃឆាទុត្តសេចតតាសេកឥត្តិ ឃឆាទុត្តំ កាឃសេចតតាឌិចិការាំ៝ បសេទហិ អត្ថស្សាហិសេតា សសេសសេតច បចត្តយាសេតា៝ បសេទហិ ការិឃយាសេតាតិ បសេទហិ ក្លស្សាហិសេតា ហុត្វា កឃិទយាសេតា៝ ឌាតសេត្តាបឹតិ អត្ថស្សចាឌិចសេសត ឌាតសេត្តាបិ៝ កយុសេយច ឌាតសេត្តាតិ តឥា អត្តតា ការិឃយាតកយុសេយច ឌាតសេត្តា៝

ចតុស្ថតិ “សាយំ ចា បសេទ ចា សយ្យឌាសេតា ចា អសយ្យឌាសេតា ចា”តិ ឧចំ ទុសេត្តសុ ចតុសុ ឋាសេតសុ៝ ឃឆាទុសេត្ត ឧក្ខតចឹសតិសេចតតាឆសេយុ

អសង្ខារិកសសង្ខារិកភាវេន សម្បជានកតាសម្បជានកតភាវេន ចតុក្កេន កត្វា វុត្តំ “ឯវត្តតិ ទ្វេសតា វេទកាទយ្យា”តិ។ យេវំ សហជាតកោដិំ លព្ភតិ, តេសម្បិ ឧបនិស្សយកោដិំ លព្ភតេវាតិ “ឧបនិស្សយកោដិយា អនុបតិតា”តិ ឥទញ្ច វុត្តំ។ តេតិ យថាវុត្តា សព្ពេបិ ធម្មា។ សោ កាយោ ន ហោតីតិ ឯត្ថ បសាទកាយោបិ គហេតព្វោ។ តេនាហ “យស្មិំ កាយេ សតី”តិអាទិ។ សោ កាយោ ន ហោតីតិ សោ កាយោ បច្ចយនិរោធេន ន ហោតិ។ វាចាតិ សទ្ទវាចា។ មនោតិ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ។ ឋានន្តិ កម្មវសេន យោជេតុំ “អបិវា”តិអាទិ វុត្តំ។ ឧបេច នយោ “វាចាបិ ទ្វារក្ខតា មនោបិ ទ្វារក្ខតោ”តិ។ វិញ្ញាណស្ស គតំ កាយោ ន ហោតិ, ន តស្ស កាយកម្មាទិដ្ឋានត្តំ អធិប្បាយោ។ អវិបាកត្តាតិ អវិបាកធម្មត្តាតិ អត្ថោ។ កាយោ ន ហោតីតិ វុត្តំ អកម្មករណភាវតោ។

នត្ថិ កម្មំ។ ខេត្តំ ន ហោតីតិ តស្ស ទុក្ខស្ស អវិរូហនដ្ឋានត្តា។ វិរូហនដ្ឋានភាវេន ឧប្បត្តិទេវកាវសេន វុត្តា។ តេនាហ “ន ហោតី”តិ។ ការណដ្ឋេនាតិ អាធារក្ខតការណភាវេន។ សន្និវាសដ្ឋេនាតិ សន្និវាសនិមិត្តំ។ វិរូហនាទិនំ អត្ថានន្តិ “វិរូហនដ្ឋេនា”តិអាទិនា វុត្តានំ អត្ថានំ។ ឋាយិកា វិរូហនាទិភាវេន វេទនា “សុខទុក្ខវេទនា”តិ គហិតា, នយិទ ទេដ្ឋលក្ខណំ សុខទុក្ខំ និប្បរិយាយកស្ស សុខស្ស ទុក្ខស្ស ច អធិប្បេតត្តា។ ឧបេក្ខាវេទនាបេត្ត សុខសញ្ញាភាវវិបាកភូតា វេទនាវ។

ភូមិជសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦. ឧបវាណសុត្តវណ្ណនា

២៦. ចតុទុក្ខេបេចកមិតំ ពលវទុក្ខស្សបិ វិបាកស្ស សព្ភាវតោ។

ឧបវាណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. បច្ចយសុត្តវណ្ណនា

២៧. បដិបាទីយាតិ បដិបាទីយា ឆបនេន។ ចតុសច្ចយោជនំ ទស្សេត្វំ បរិយោសាន...បេ... អាទិ វុត្តំ។ ទុក្ខសច្ចវសេនាតិ បរិញ្ញេយ្យភាវវសេន ជរាមរណាបទេសេន ហិ បដ្ឋាបិតភាវក្ខន្ធា វុត្តា, តេ ចស្ស អត្តនោ ផលស្ស បច្ចយា ន ហោន្តិ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ “បច្ចយំ ជានាតី”តិ។ វិនេយ្យជ្ឈាសយវសេន ទេវតា បវត្តា។ សម្បន្នោតិ សមន្នាគតោ។ អាគតោតិ ឧបគតោ, អធិគតោតិ អត្ថោ។ បស្សតីតិ បច្ចវេក្ខណញាណេន បច្ចក្ខតោ បស្សតិ, មគ្គបញ្ញាយ ឧបចិ អសម្មោហបដិវេធវសេន បស្សតិ។ មគ្គញាណេនេវ, ន ផលញាណេន។ ធម្មសោតំ សមាបន្នោតិ អរិយធម្មសោតំ សម្មទេវ អាបន្នោ បវត្តោ។ អនេន និតរិយនតោ, អនេ ច ឋាតរិយនតោ, សវេទកោន ច សលិកោន “សរណ”ន្តិ អករណីយតោ អរិយបុគ្គល ភជន្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ អតិក្កន្តោ។ និព្វេធិកបញ្ញាយាតិ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ និព្វិជ្ឈនកបញ្ញាយ។ អាហច្ច តិដ្ឋតិ មគ្គញ្ញាណេ, ផលញ្ញាណេ បន អាហច្ច ឋិតោ នាម។

បច្ចយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា

២៨. ឧត្តានមេវ ឆដ្ឋេនាវ សត្តមេ អាគតនយត្តា, វិនេយ្យជ្ឈាសយវសេន ហិ ឥទំ សុត្តំ សត្ថារា អញ្ញាហិ អាសនេ ទេសិតំ, បរិយាយ វិវដ្ដេន សាត្ថិកាតិ សត្ថុ ទេសនា អាគតាតិ អយំ បដិក្ខាហការិកា ហោតីតិ ឆឡាការេន សង្គហំ អាទេវបត្តិយេវ។

ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. សមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

២៩. អក្ខរកោលកាតត្ថិ អក្ខរទុទ្ធិតំ ស្ពបរក្ខេន បនវឌ្ឍនមិ្ប ទុទ្ធត្ថិ។ ទេវតាហ “ទេវ ហិ”តិអាទិ។

សមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

២០. ទ្វីសុ សុត្តេសូតិ នវមទសមសុត្តេសុ។

ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទសពលវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. កឡារខត្តិយវគ្គោ

១. ភូតសុត្តវណ្ណនា

២១. អជិតមាណវេនាតិ សោឡសសុ ពាវរិយព្រាហ្មណបរិចារកេសុ “អជិតោ”តិ លទ្ធនាមេន មាណវេន។ សង្ខា វុច្ចតិ បញ្ញា, សង្ខាតា

បរិញ្ញាតា ឆន្ទា យេហិ តេ សល្លាតឆន្ទា, បរិច្ឆិន្នច្ឆន្ទា តីរាយនា សេក្ខា បន ចិបិកស្ស អបរិញ្ញាតត្តា “សល្លាតឆន្ទា”តិ ន វុច្ចន្តិ។ សេក្ខឆន្ទសមន្តាសេយន តេ សេក្ខា តេ បន កាមំ បុក្កុលបដិលិកចសេន អនេកាសហស្សាច ហោន្តិ, ចត្យក្កុហេដ្ឋិមផលត្តយស្ស បន ចសេន តំសមដ្ឋិតាសាយញ្ញោន ន សត្តនតោ វុឌ្ឍន្តិ អាហ “សត្ត ជនេ”តិ និយមេត្វា ចិសេសេតិ។ សំកិលេសចន្ទ្នំ, តតោ ចា អត្តានំ ចិយ ចិនេយ្យលោកំ និបាតិ រក្ខតីតិ និបកោ, តស្ស ភាវោ នេបក្កំ, ញាណន្តិ អាហ “នេបក្កំ វុច្ចតិ បញ្ញា, តាយ សមន្នាគតត្តា និបកោ”តិ។

“កោ ត្វ ខោ ឱយស្ស បញ្ញាស្ស អត្ថោ”តិ ចិនត្តនេត្ត្វា បញ្ញាយ កន្លតិ នាយ។ “កថំ ញ្ញាកមាសនោ ត្វ ខោ សត្វុ អញ្ញាសយំ ន ចិនោរាឆេឃី”តិ ចិនត្តនេត្តា អញ្ញាសយំ កន្លតិ នាយ។ សុជាតនឹយត្វបរិច្ឆេជំ កត្វា ចិត្តតា ហេតុ “កន្លា”តិ អឆិបេ្បតា, ន ចិចិកិច្ឆាតិ។ បហីនចិចិកិច្ឆោ ហិ យហារធនោ អាឃន្វតោ អស្សឌិយហារធនស្ស សត្តិកោឃច, ចិចិនតក្វាំ ក្កក្ខសជិសំ បនេតំ ចិយំសតយត្តត្តិ ជដ្ឋា។ បត្តំ អាគាយ ចរនេត្តាតិ បដ្ឋឌិតកាចលក្ខហំ។ ឆន្ទសេនាបតិកាចេត ចា យយ បត្តឆន្ទចេសនាចារំ អាគាយ ចរនេត្តាតិ ៩ចំ ចា ៩ត្វ អនេត្វា ជដ្ឋនេ្តា។

ជាតន្តិ ឃធារហំ បច្ចយនោ វុប្បន្នំ, សន្តតន្តិ អនេត្វា។ បញ្ញាញ្ញាកោហំ វុបដ្ឋាសឹតិ បញ្ញាស្ស ញ្ញាកោហតា បដិភាសិ។ “សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតី”តិ បិឌេធា, អដ្ឋកថាយំ បន “សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ”តិ បជំ វុឌ្ធិត្វា “បស្សត្តស្សា”តិ អនេត្វា វុនេត្តា។ តំ “ក្វតន្តិ...បេ... បដិបនេ្នា ហោតី”តិ ឱយាយ បិញ្ញឱយា ន សមេតិ, តស្មា ឃធាគស្សិតបិឌេធា ៩ច យុនេត្តា។ យាច អរហត្តមគ្គា និព្វិទាជីនំ អត្ថាយាតិ សមិតាបេក្ខឆន្ទចសា បជំ ចគន្តិ។ អាហារសម្ភចន្តិ បច្ចយហេតុកំ។ សេក្ខបដិបទា កថិតា “និព្វិទាយ ចិរាកាយ និរោធាយ បដិបនេ្នា ហោតី”តិ ចចនតោ។ ៩ស នយោ និរោធឆារេបិ។ និព្វិទាតិ ករណេ បច្ចត្តចចនំ, ចិរាកា និរោធាតិ ករណេ និស្សក្កចចនន្តិ អាហ “សន្នាតិ ការណចចនតាតិ”តិ។ អនុបាទាតិ អនុបាទាយ។ ក្វតបិគត្តិអាជិយាហ សន្នាសុត្តំ អាហច្ចភាសិតំ ឌិតចចនសេច កនោរនេ្តា។

ក្វតសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១. កញ្ឆអារសុត្តចណ្ណនា

១១. តស្ស ធនស្ស នាមំ ជាតិសម្ភាកតំ។ និចនេ្តាតិ បុនេ្ន ចដ្ឋសោតស្ស បដិសោតំ កត្វា អារនេ្ឋ, តំ អចិសហនេ្តា អនុសោតសេច កន្ឋនេ្តា, តនោ និចនេ្តា បរិកេ្កសចិឆេយ អសំសន្ធោ ចិយុនេ្តា ហោតិ។ ៩ត្វ ធេតភាតិ ចា អស្សារសោ។ ហឹភាឃាចត្តនំ នាយ ការេយុ សារេបក្ខតាយ, តត្វ ច និររេបក្ខតា តតិយមគ្គាឌិកេយតាតិ ជស្សនេ្តា “តនោ យនេ្កុ”តិអាជិយាហ។ សាចកបិរឹជាហំ ធនស្ស អរហត្តាឌិកេយត និប្បន្នំ, តស្មា តស្ស តំ វុបរិមកោដិ យា អស្សារសោ វុនេត្តា។ វុឈ្នាជិតាតិ ចិចដី, ក្វបសមិតាតិ អនេត្វា។ តត្វាតិ អរហត្តប្បត្តិយំ ចិចិកិច្ឆាភាចន្តិ និនេ្ធយតិកតំ។

ន៩ចំ ញ្ញាកតាតិ “តីណា ជាតី”តិអាជិកា ៩ចំ វុត្តានកំ ន ញ្ញាកតា, បរិយាសេយន បន ញ្ញាកតា។ កោតជីតិ កោតជិបិ ការណោត។ ៩ចំ វុត្តានកំ ញ្ញាកទិស្សតិ។

តស្ស បច្ចយស្ស ខយាតិ តស្ស កម្មភវសង្ខាតស្ស បច្ចយស្ស អវិជ្ជាយ សហការីតាយ សង្គហិតស្ស ខយា អនុប្បាទា និរោធា។ ខីណស្មិន្តិ ខីណេ អនុប្បាទនិរោធេន និរុទ្ធេ ជាតិយា យថាវុត្តេ បច្ចយេ ជាតិសង្ខាតំ ផលំ ខីណំ អនុប្បត្តិធម្មតំ អាបាទិតន្តិ។ វិទិតំ ញាតំ។ អាជានាតីតិ ចតុសច្ចំ ហេដ្ឋិមមគ្គេហិ ញាតំ អតិក្កមិត្វា បដិវិជ្ឈតីតិ អញ្ញា អគ្គមគ្គោ។ តទុបធានេន អគ្គផលំ វា “អញ្ញា” តាយ។ បច្ចយោតិ ភវុបបត្តិយា បច្ចយោ បដិច្ចសមុប្បាទោ។

វេតិ យយា។ អញ្ញាសិ អាការគ្គហណេន វិត្ថារេន ជានាតិ។ វេទេតិ អនុភវតិ។ ញាណេណំ អនុភវិតំ បញ្ញាញាណស្ស វិសយភាវតោ។

អយមស្ស វិសេសោតិ អយំ វេទនា អស្ស សារិបុត្តត្ថេរស្ស សវិសេសោ តត្ថ វិសយភាវេន បវត្តត្តា។ កិញ្ចាបីតិ កិញ្ចាបិ សុខា វេទនា ឋិតិសុខា ទុក្ខា វេទនា វិបរិណាមសុខា, អទុក្ខមសុខា វេទនា ញាណសុខា។ វិបរិណាមកោដិយាតិ អនិច្ចការេន សន្តាប វេទនា ទុក្ខា តាយ។ សុខបដិក្កូលតោបិ ហិ សុខបីតិយា ផលតាយ សុខាតិ និក្កូលេត្វា វិបរិណាមទុក្ខាតិ វិបរិណាមតោ អភាវាភិមុខេន សុខនិរោធក្កមេនេត្វា។ តថា ហិ វុត្តំ បបញ្ចសូទនិយំ “សុខាយ វេទនាយ អត្ថិភាវោ សុខ”ន្តិ។ សុខភាវោ ទុក្ខំ និត្តិក្កូតិ។ អបរិញ្ញាតវត្ថុកានញ្ហិ សុខវេទនុបរមោ ទុក្ខតោ ឧបដ្ឋាតិ, តស្មា យេវ្វា វិយោគេន ខីយតេ្វា។ “ទុក្ខា វិបរិណាមសុខា”តិ វុត្តាបិ វុសេន ភវោ។ តថាហ បបញ្ចសូទនិយំ “ទុក្ខាយ វេទនាយ នត្ថិភាវោ សុខ”ន្តិ។ ទុក្ខវេទនុបរមោ ហិ វុត្តានំ សុខតោ ឧបដ្ឋាតិ វុទាតិ វទន្តិ។ តស្ស យោគស្ស វុបសមេន “អហោ សុខំ ជាត”ន្តិ បវត្តនវេទនាយ ជាតភាវតោ យាថាវតោ អវញ្ញ្ចតំ សុខំ។ អទុក្ខមសុខាបិ វេទនា វិជានន្តស្ស សុខំ ហោតិ តស្ស សុខុមតាយ វិញ្ញេយ្យភាវតោ។ យថា រូបារូបធម្មានំ សលក្ខណតោ សាមញ្ញលក្ខណតោ ច សម្មទេវ អវពោធោ បរមំ សុខំ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“យតោ យតោ សម្មសតិ, ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ;

លភតី បីតិបាមោជ្ជំ, អមតំ តំ វិជានត”ន្តិ។ (ធ។ ប។ ៣៧៤);

អញ្ញាណទុក្ខាតិ អជាននភាវោ អទុក្ខមសុខាវេទនាយ ទុក្ខំ សម្មា វិភាវនាភាវតោ ញាណស្ស សម្មោ។ ញាណសម្បយុត្តា ហិ ញាណុបនិស្សយា អទុក្ខមសុខា វេទនា បវត្តាការោ, យតោ សា ឥដ្ឋា ចេវ ឥដ្ឋផលា ចាតិ។ អជាននភាវោតិ វុត្តំ វុត្តវិបរិយាយេន អវត្វា វេទិតព្ពោ។ “ទុក្ខន្តិ វិទិតោ”តិ បរិញ្ញា, អដ្ឋកថាយំ បន វិទិតន្តិ បទុទ្ធារោ កតោ, តំ អត្ថតស្សនមត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

វេទនាបរិច្ឆេទនាតិ “តិស្សោ ខោ វេទនា”តិ ឯវំ បរិច្ឆេទតោ ជានតោ។ អញ្ញាសីតិ កតមា អញ្ញាសិ? ខោបមំ វេទនាការេនាតិ

វទន្តិ, បដិវេធកាលេបិ បន យុត្តំ យថាបដិវិទ្ធា ហិ វេទនា ញាណេន វេទិតាតិ ញាយិតា កាលេនាតិ “យេនតិទ្ធំ តំ ទុក្ខ”ន្តិ វេទនាតំ អតិច្ចតាយ ទុក្ខការណាតតសង្ខារតោត កាលេនាតិ។ តំតិយិត្តំ ហិស្ស វេទនាយ តញ្ញា ត ឧបជ្ជតិ។ អតិប្បវត្តាតិ អតិវិត្តារោ។ ទុក្ខស្ស អន្តោកធំ ទុក្ខបរិយាបន្នត្តា។ ទុក្ខន្តិ សព្ពំ វេទយិតំ ទុក្ខំ សង្ខារទុក្ខការណតោ។ នាតាយន្តេតិ យាថាវតោ អចញ្ញន្តយន្តោ។ តញ្ញា ត តិដ្ឋតីតិ ត សន្តិដ្ឋតិ តប្បវត្តតិ។

កថំ វិបេយាក្ខាតិ អញ្ញត្តាធិដ្ឋានកេចេសុ វិបុត្តា។ ហេតុបិវ្រចេតំ តិស្សក្កវទន្តិ ហេតុអត្ថេន កាលេនវេនេន អត្ថយាហ “កតវេន វិបេយាក្ខតា”តិ។ កាលេនត្ថេបិ វា ឲតំ តិស្សក្កវទន្តិ តថា វុត្តំ។ អភិតិវេសោតិ វិបស្សនាបុគ្គោ។ ធាធិដ្ឋានុយាបិ ឥដ្ឋព្ពានេយេវ សព្ពស្សបិ បរិញ្ញេយ្យស្ស បរិញាតិតព្ពតោ។ នាកាលំ បវត្តត្តា។ តេតិ អញ្ញត្តសង្ខារេ។ វចត្ថេបត្តាតិ សលក្ខណតោ បរិច្ឆិន្ទិត្វា។ ធាធិដ្ឋា ឋិតានេតីតិ ធាធិដ្ឋាសង្ខារេសុ នាកាលំ ឋិតានេតិ។ អញ្ញត្តំ ឋិតានេតីតិ អញ្ញត្តសង្ខារេ សមុសតិ។ តត្រ តស្មិំ វតុក្កេ។ តេសំ វចត្ថាតកាលេតិ តេសំ អញ្ញត្តសង្ខារានំ វិបស្សនាកាលេ។

សព្ពុបិនាតក្ខយាតិ សព្ពសោ ឧបិនាតានំ ខយា។ កាមំ ឥដ្ឋិសិលព្ពតអត្តវាទុបិនាតានិ បឋមមគ្គេនេវ ខីយន្តិ, កាមុបិនានំ បន អគ្គមគ្គេនាតិ តស្ស វសេន “សព្ពុបិនាតក្ខយា”តិ វទន្តោ ថេរោ អត្តនោ អរហត្តបត្តិំ ព្យាករោតិ។ តេនាហ “អាយស្មា នាតុស្សវន្តី”តិ។ សតោតិ ញាយិតា សតិវេបុល្លប្បត្តិំ ទស្សេតិ។ វក្កោតា ទ្វេប សចន្តីតិ វក្កវិញ្ញាណវីថិយំ តទនុគតមនោវិញ្ញាណវីថិយញ្ច ទ្វេបិ វេទនា អាយវា បវត្តន្តីតិ។ កិញ្ចាបិ តត្ថ កុសលាទីតយោ បវត្តិ អត្ថិ, កាយាយវាទយោ ឲច វលោតា ឃុនំ វិយ បណ្ណត្តិកអបុចិការេចត សតត្តិ, តថា សេសវាទេសុ។ តេនាហ “ឲច”ន្តិអាទិ, តស្មា តេ ឲច “អាយវា”តិ ទុច្ចន្តិ។ តត្ថ ហិ បណ្ណត្តិកអបុចិបិវ្រតិទ្វេហោ អាយវសន្ធោ។ “អត្តានំ តាវជាតាយី”តិ ទុត្តត្តា “ឥយាតបហានំ កថិត”ន្តិ អាហ។ តេត អាយវេសុ សមុទាឃុបលក្ខណំ កថិតន្តិ ឥដ្ឋព្ពំ។ ត ហិ សេឃ្យាតាឌិប្បហានេត វិតា ហីតយានំយេវ បជហតិ។ បជាតតាតិ “តាបនំ ញាត្តព្ពាយា”តិ ទុត្តបជាតតសយ្យន្តោ ហោតីតិ។

សទ្ទបរេតតោបីតិ “វត្តារោ”តិ ឲចំ បរិយាណបរិច្ឆេទតោបិ។ ញាតំ កកចា តទស្សន្តោ អាហាតិ សម្ពន្ធោ។ ញាតន្តិ ច “អយម្បិ ខោ”តិអាទិវចនំ សន្ធាយាហ។

អសម្ភិន្នាយ ឲចាតិ យថាភិនិន្នាយ ឲច, អចុដ្ឋិតាយ ឲចាតិ អត្ថោ។ បុគ្គលទោសតត្តន្តិ ទេសនាកុសលានំ អាតត្ថុត្តេទាឌីនំ បុគ្គលានំ បសំសតត្ថំ វណ្ណសតត្ថំ។ ឥមុទោសតត្តន្តិ បដិបត្តិឥមុស្ស បសំសតត្ថំ។ តេបីតិ អាតត្ថុត្តេទាទយោ។ កិក្ខុបិ ឥមុបដិក្កាហកា កិក្ខុ។ អត្ថោតិ សីលាទិអត្ថោ។ ឥមុតិ បរិញ្ញាតឥមុ។

អយ្យាតិ កកចតោ អាគុកាចំ ករិស្សតិ “ឌិចសត្ថោបិ កកចា”តិអាទិនា។ តត្តិ សារិបុត្តត្ថេរំ អហម្បិ តវេច ទោសយស្សាមិ “សា ហិ កិក្ខុ”តិអាទិនា។ ឲចំ ឌិវត្តសីតិ ឲចំ វក្កយានេត ឥមុកាយាតទេសនាយ ឌិត្តិតាការេត ឌិវត្តសិ។ តេនាហ “យថា”តិអាទិ។ ឲកញ្ញាសយាយាតិ សយានាឌិប្បាយាយ។ យតិយាតិ បញ្ញាយ។ អយំ ទេសនា អគ្គាតិ កកចា ឥមុសេនាបតិំ ក្ញាលតោ ឲចំ បក្កញ្ញាតីតិ

កត្វា ទុតិ៍

បការេសត្វាតិ ក្យហេតា បិពេ បញ្ញាតំ កត្វា សន្ទសាចរេពហិ សេដ្ឋការេច ឥរេបតុការេយា៎ ចិត្តកតិយា ចិត្តចរេសត កាយស្ស បរិណាយេនត "អយំ ការេយា ទ្លាធិ ចិត្តំ ចិយ ហោតុ"តិ កាយសយាតកតិកត្តាធិដ្ឋានេតត៍ ពធិ បត ការេយា ឥន្ទ្របចត្តិកោ លហុបរិចត្តេត ចិត្តេត សយាតកតិកោ ហោតីតិ? ត សន្ទធា សយាតកតិកោ៍ យសេច ហិ កាយចរេសត ចិត្តចិបរិណាយេត ចិត្តំ សន្ទធា ការេយត សយាតកតិកំ ហោតិ៍ ត ហិ តទា ចិត្តំ សកាចសិទ្ធេត អត្តតោ លហោត អចត្តិត្វា ឥន្ទ្រទុត្តិកស្ស រូបឥយូស្ស លហោត ចត្តិតុំ សក្កោតិ, "ទ្លាធិ ចិត្តំ អយំ ការេយា ចិយ ហោតុ"តិ បតាធិដ្ឋានេត ឥន្ទ្រកតិកស្ស កាយស្ស អត្ថចត្តតតោ យាច ទ្លឹធិតដ្ឋាតប្បត្តិ ហោតិ, តាច កាយកតិអត្ថលិដេយតេច ហុត្វា សត្តាតចរេសត បចត្តយាតំ ចិត្តំ កាយកតិយា បរិណាមិតំ តាយ ហោតិ, ឯចំ "អយំ ការេយា ទ្លាធិ ចិត្តំ ចិយ ហោតុ"តិ អធិដ្ឋានេត បរេច ឃុលលហុសញ្ញាយ សប្បាឌិតត្តា អកាចិតិទ្ធិបិតាតំ ចិយ ឥត្ថំ អចត្តិត្វា យធា លហុកតិបយចិត្តចាតេរហេច ទ្លឹធិតដ្ឋាតប្បតិ ហោតិ, ឯចំ បចត្តរូបតា ចិញ្ញាយតីតិ៍

អធិប្បាយាត្ថរូបរេយេច តស្ស ភកចតោ តេធាយតាយ កតត្តា៍ ទ្លាធំ តាយ អត្តុឌាតំ ភកចា បុទ្ធិស្សតីតិ បុទ្ធោ យយា អចិឌិតំ អបស្សំ អាសយឌាតតត្តិ "ឯចំ ព្យាកតេរាតេត្តត សត្តុ អញ្ញាសយោ កហិតោ ហោតី"តិ ឯចំ សត្តុ អញ្ញាសយឌាតតត្តំ ទុតិយំ បញ្ហាបុច្ឆេត្វា ភកចា បធយំ បញ្ហាអត្ថេយាចិ ទុតិយំ បញ្ហាបុច្ឆេត្តេតេច បធយបញ្ហាចិស្សជ្ជតស្ស សប្បឌិទ្ធិតកាចតោ៍

ឯតំ អហោសីតិ ឯតំ បរិចិតក្កតំ អហោសិ៍ អស្សាតិ កព្ទអារលត្តិយស្ស កិក្ខុតោ៍ ឥយេ ឥហតីតិ ឥយុធាតុ, សាចកបិរេយីតាណំ, សាចកចិសេយ ឥយេ ឥហតិ យាធាចតោ អឌិតេ កត្វា ឥេបតីតិ អត្ថោ៍ តេតាហ "ឥយុធាតុ"តិអាធិ៍ សន្ទញ្ញាតន្ញាលកតិកេយេច ចិសេយ៍ កោឥរឥយុតិ កោឥរក្ខតេ តោឃ្យឥយេ៍

កព្ទអារសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

១៍ ទាលចត្តុសុត្តចណ្ណតា

១១៍ទាលេយេច ទាលចត្តុ សប្បត្តិតំ ការលកាចតោ៍ ចតុស្សុតិ ចតុសច្ចស្ស តេធិធតចរេសត ទុត្តេសុ ចតុសុ ទាលេសុ៍ បធយត្តិ "ឌេរាយរេល ទាលា"ត្តិ ឯចំ ទុត្តំ ទាលំ, យេត ធារលបរិចយយតសិការចរេសត បចត្តំ សន្ទំ កល្ប៊ា សត្តិចយទាលយំ សចតយំ តាយត្វេច ចេឌិតន្តិ៍ សកាចតោ បច្ចយតោ ចស្ស បរិក្កលុតទាលំ សយូសតទាលំត្វេច ចេឌិតន្តិ៍ ឌេរាយរេលសីរេសត ចេចុ ឌេរាយរេលចេត្តាច ឥយូ កហិតា៍ បដិចេធទាលត្តិ អសរេយូហតោ បដិចិន្ញ្ញតទាលំ៍ ទ្លយិតា ឥយេតាតិ ហេតុយិប្បារលចចតំ៍ ទ្លយស្ស ហិ ឥយូស្ស អធិកយហេតុ អយំ អទិរេយា អតីតាតាកតេ តយេតបិ ចតុសច្ចឥយេ អភិសមេជ្ញតិ៍ យក្កទាលេយេច បត អតីតាតាកតេ តយតសឌិសំ កត្វា ឥស្សេតុំ "យក្កទាលឥយេត ចា"តិ ទុតិយចិកប្បោ ទុត្តោ៍ ឯចញ្ញ"អកាលិក"ត្តិ សយត្ថិតំ ហោតិ៍

ញាណចក្កតា ឋិតេដ្ឋតាតិ ធម្មចក្កក្ខុតេត ញាណចក្កតា អបទេយ្យាហបដិវេចឆចយេត បច្ចុប្បន្ន ឋិតេដ្ឋ បញ្ញាយ បិឋិតេតតាតិ យក្កបញ្ញាយ តវេឆច បិឋិតេត យស្មា តថា ឋិដ្ឋំ បិឋិតំ សន្តានោ បត្តំ យហាក្ខបិយោ ហោតិ, តស្មា វុត្តំ “បរិយោកាក្យេហតា”តិ ឋិតេដ្ឋតាតិ ចា ជស្សេតេ, ធម្មំ បស្សិត្វា ឋិតេតតាតិ អត្ថោ បិឋិតេតតាតិ ចត្តារិ សច្ចានិ បិឋិត្វា បិកដិតិ កត្វា ឋិតេត អកាលិកេតាតិ ត កាលត្តរបិបិកជាយិតា បតេត្តតាតិ ចត្តារិ សច្ចានិ បត្វា ឋិតត្តា ធម្មំ បតេត្ត បរិយោកាក្យេហតាតិ ចត្យសច្ចធម្មេ បរិយោកាហិត្វា ឋិតេត អតីតានាគតេ តយំ តេតីតិ អតីតេ ច អនាគតេ ច តយំ តេតិ ហរតិ បេសេតិ ញាណំ បត បច្ចុប្បន្នកាលស្ស កិច្ចំ, សត្តារា បត យក្កកាលំ អតីតានាគតេ តយតសឋំ កតំ តំយូលកត្វា អតីតយក្កស្ស ហិ បច្ចុប្បន្នំ តាយ ហោតិ, តស្មា យក្កកាលំ តយតសឋំ កតំ តាយ ហោតិ, បច្ចុប្បន្នកាលេតត បត តយំ តេតិ តេតាហ “ឲត្ថ ចា”តិអាទិ យថា បត តេត តយំ តេតិ តំ អាកាវំ ជស្សេត្តំ “េយ េលា េកឆិ”តិអាទិ វុត្តំ ឲត្ថ ច តយត្យបេ្យាជតំ តយកាលស្សេច បចត្តិបិសេសោ តេត វុត្តំ “បច្ចុប្បន្នកាលស្ស កិច្ច”ន្តិ កិច្ចាបិ “ឮយិតាតិ យក្កកាលធម្មេត ចា”តិ វុត្តំ, ទុបិធំ បត យក្កផលកាលំ សម្មសតកាលបច្ចុប្បន្នកាលាយ យូលការណំ, ត តយតស្សាតិ ទុបិធេត កាលធម្មេតាតិ ត ត យុជ្ជតិ តថា ចត្យសច្ចធម្មស្ស កាតត្តា យក្កផលសន្តានស្ស ចា ធម្មស្ស សច្ចបដិវេចសម្បយោគំ កតត្តា “តយតំ ហោត្យ”តិ តេត “ឮយិតា ធម្មេតា”តិ កាលស្ស បិសយតាវេត កាលសម្បយោគេត តជកាវេតតាតិ ច អត្ថោ ត ត យុជ្ជតិ អត្យអយេតិ ធម្មកាលស្ស អត្យូបចេសេត អយេ ឮឡ្ហតកាលេ ឋិដ្ឋាតំ អឋិដ្ឋាតយតតោ អឋិដ្ឋស្ស ឋិដ្ឋតាយ កាបតតោ ច៎ តេតាហ “ធម្មកាលស្ស អត្យាបតេ កាល”ន្តិ៎ លីលាសចស្ស សេក្ខក្ខុយិ តាយ អក្កយក្កក្កលោ ៎ កស្មា បតេតំ ឲចំ វុត្តន្តិ ចេ? “ឲចំ ជរាមរណំ បជាតាតី”តិអាទិតា ចត្តយាតចយេត តេសតាយ បចត្តត្តា៎

ញាណចត្តុវត្តចណ្ណតា ពិដ្ឋិតា៎

៣៎ ទុតិយញាណចត្តុវត្តចណ្ណតា

ឲ្យ៣៎ សត្តវីតិ ត-ការស្ស ន-ការាទេសំ វុត្តំ៎ សត្តតិសទ្ទេត ចា សយាតត្ថោ សត្តវិសទ្ទោ៎ ព្យញ្ជនទ្វិបចយេត ព្យញ្ជនំ កលត្តីតិ ព្យញ្ជនកាលកា៎ តេតាហ “ពាហុព្យញ្ជនំ កត្វា”តិអាទិ៎ តិដ្ឋតិ តត្ថ ផលំ តជាយត្តវុត្តិតាយាតិ ឋិតិ, បច្ចុប្បន្នលក្ខណស្ស ធម្មស្ស ឋិតិ ធម្មដ្ឋិតិ៎ អថ ចា ធម្មោតិ ការណំ, បច្ចយោតិ អត្ថោ៎ ធម្មស្ស យោ ឋិតិសភាវោ, សោច ធម្មតោ អញ្ញោ តត្ថីតិ ធម្មដ្ឋិតិ, បច្ចយោ៎ តត្ថ ញាណំ ធម្មដ្ឋិតិញាណំ៎ តេតាហ អាយស្មា ធម្មសេនាបតិ – “បច្ចយបរិក្កហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ (បដិ៎ ម៎ មាតិកា ៣)៎ តថា ចាហ “បច្ចយាការេ ញាណ”ន្តិអាទិ៎ តត្ថ ធម្មានន្តិ បច្ចុប្បន្នធម្មានំ៎ បចត្តិឋិតិការណត្តាតិ បចត្តិសន្តានាយ ឋិតិយា ការណត្តា៎ “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិអាទិតា អដ្ឋតយេ អត្ថយព្យតិរេកចយេត បចត្តិយា លព្ភីធស្ស ញាណស្ស៎ លយោ តាយ បិតាសោ, សោច តេភេវាតិ៎ បិវដ្ឋតំ បលុជ្ជតំ៎ តិវុឡ្ហតំ អត្តវធាតំ៎ ឲកេកស្មិន្តិ ជរាមរណាទីសុ ឲកេកស្មិំ៎ បុព្វេ “យថាក្ខតកាល”ន្តិ តទ្វាលបិបស្សតំ អាហ៎ តស្មា ឮធាបិ ធម្មដ្ឋិតិញាណំ បិបស្សតាតិ កេហត្វា “បិបស្សតាបដិបិបស្សតា កថិតា”តិ វុត្តំ៎

ᨴᩩᨲᩥᨿᨬᩣᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪕᪨ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᩮᩣᩈᩣᩁᩮᨸᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩥᨭᩛᩥᨣᨲᩥᨠᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩥᨭᩛᩥᨣᨲᩥᨠᩔ ᩅᩥᩈᩪᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨶᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᩅᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩪᨸᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩪᨸᩃᨴ᩠ᨵᩥᩅᩣᨴᨸᩮᨶᩣᨲᩥ “ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᩮᩣ ᩁᩪᨸᩃᨠ᩠ᨡᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨴᩥᨭᩛᩥᨣᩤᩉᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩤᨴᩣ᪨ ᨴᩥᨭᩛᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩤᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩅᩤᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨴᩥᨭᩛᩦᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣ ᩈᩁᩦᩁᨩᩦᩅᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭᩛᩥ᪨ “ᨩᩦᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨩᩦᩅᩥᨲᨾᩮᩅ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᩋᩣᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᩣᩈᩴ ᩋᨠᩣᩅᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣᩈᩣ ᩁᩪᨸᩥᨭᩛᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩮᩣᨸᨶᨴᩥᨭᩛᩥᨿᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥ᪨ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩤᨴᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨣᨶ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩁᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᩅᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩤᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭᩛᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭᩛᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩋᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩮᩅᨶᩅᩈᩮᨶ ᨲᨳᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨸᨭᩥᩉᨲᨲ᩠ᨲᩣᨸᨭᩥᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭᩛᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ᪨ ᩅᩥᩈᩪᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨸᩥ “ᨶᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᨾᩩᨴᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩦᨶᩴ ᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᩥᨲᩴ᪨ ᨸᨱ᩠ᨱᨸᩩᨷ᩠ᨹᨹᩃᨸᩃ᩠ᩃᩅᩣᨶᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩ “ᩋᩈᩥᩅ ᩈᩥᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨶ “ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣᨿ ᨲᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨾᨲ᩠ᨳᨠᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᩋᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩴ᪨

ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

᪖᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪖᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨸᨶ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨾᩥᩈ᩠ᩈᨠᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᩃᩣᨸᨶᩣᨿ ᨸᨭᩥᩉᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

᪗᪨ ᨶᨲᩩᨾ᩠ᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១៤៧. ឥត្យប្បាកត្តិ កាយស្ស អភត្តតិយកាចឥស្សភរេច បរេតត្តិ យា តស្ស អភត្តតិយតា, តំ ឥរេស្សតុំ “អត្តតិ ហិ”តិអាទិ ចុត្តំ. យទិ ត អត្តតិយំ, បរេកិយំ ភាយ ឋិយាតិ, តយ្សិ ភត្តិតិ ឥរេស្សរេត្តា “ភាបិ អញ្ញេយ”ត្តិ អាហ. ភយិទំ បុរាណកម្មរេយចាតិ “ឮទំ កាឥរេយា”តិ ចុត្តឋិទំ បុរាណកម្មរេយច ត រហាតិ. ត ហិ កាឥរេយា រេចឥភាឋការេចា. បច្ចយរេចាហាររេភាតិ ការរេណាបចាររេភ. អភិឋច្ចតត្តិអាទិ ភប៉ុឋកលិក្ខចេភ. បុរិយលិក្ខឋភាកតាយាតិ “បុរាណយិទំ កម្ម”ត្តិ ខុចំ ចុត្តបុរិយភប៉ុឋកលិក្ខឋភាកតាយ. អញ្ញាយញ្ញាភិយុរេលហិ ឋរេយច្ច បច្ចរេយហិ ករេតា អភិឋច្ចរេតាតិ អាហ “បច្ចរេយហិ ករេតាតិ ឥច្ចរេញ្ញា”តិ. អភិឋរេច្ចាតយិតត្តិ តឆា អភិឋច្ចតត្តឋច្ចារេតភ អភិយុលការេចភ រេចតយិតំ បកប្បិតំ, បចត្តិតត្តិ អរេត្ថា. រេចតភាចត្ថុរេកាតិ រេចតភារេហតុរេកា. រេចឥតិយត្តិ រេចឥភាយ ហិតំ ចត្ថាររម្មណការេចភ រេចឥភាយ បច្ចយការេចរេតា. រេតភាហ “រេចឥតិយចត្ថុ”តិ.

ភតុយឋ្ឋត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា.

១៤៨. រេចតភាឋុត្តចណ្ណភា

១៤៨. យច្ចាតិ ខុត្ថ ច-ឋរេទ្ធា អដ្ឋារេភ. រេតភ រេចតភាយ ចិយ បកប្បាភាត្ថុឋយាភយ្សិ ចិញ្ញាណស្ស ជិតិយា ចក្ខុយាតំរេយច អចិឋិដ្ឋំ អាររម្មណកាចំ ឌោរេតតិ. កាមំ តឹស្សុបិ បរេឥស្សុ “បចរេត្តតិ”ឮរេច្ចច អរេត្ថា ចុរេត្តា, ចត្តភរេត្ថា បភ រេចតភាឌឹតំ យចាក្កមំ រេចតយភបកប្បភាត្ថុឋយភទ្ធុរេបរិ ចិឋិដ្ឋរេដ្ឋា ឥដ្ឋរេញ្ញា. រេតក្ខយកក្យុឋលក្យុឋលរេចតភា កហិតា កម្មចិញ្ញាណស្ស បច្ចយតិដ្ឋាររលរេយតត្តិ. តណ្ហាទិដ្ឋិកប្បា កហិតា យឆាររហត្តិ អឌិប្បារេយា. អដ្ឋុស្សុបិ ហិ រេលកិឋហកតចិរេត្តស្សុ តណ្ហាករេប្បា, តត្ថ ចត្ថុស្វ ទិដ្ឋិករេប្បាតិ. កាមំ អត្ថុឋយា រេលកិយក្យុឋលរេចតភាស្សុបិ អត្ថុរេឋត្តិរេយច, អក្យុឋរេលស្សុ បភ បចត្តិ ឋិកាចវិតិ “ក្លាឥឋត្តំ រេចតភាភ”ត្តិ ចុត្តំ. ឋហដាតរេកាចិយាតិ ឮទំ បច្ចុប្បន្នាបិ កាមរាកាឥរេយា អត្ថុឋយាច ចុច្ចត្តិ តំឋទិឋតាយាតិ ចុត្តំ. ត ហិ កាលរេកឥភ លក្ខណប្បរេភទា អត្ថិតិ. អភាកតា ខុច ហិ កាមរាកាឥរេយា ភិប្បរិយាយរេតា “អត្ថុឋយា”តិ ចត្តព្វតំ អរហត្តិ. បច្ចុប្បរេន្នា ចដ្ឋីតិ អាហ “អាររម្មណំ បច្ចរេយា”តិ. កម្មចិញ្ញាណស្ស ជិតត្តិ កម្មចិញ្ញាណរេស្សច បចត្តិយា. តស្មិំ បច្ចរេយ ឋតីតិ តស្មិំ រេចតភាបកប្បភាត្ថុឋយឋញ្ញិរេត បច្ចរេយ ឋតិ បតិដ្ឋា ចិញ្ញាណស្ស រេហាតិ. ឋត្តារេភ ឋលឥាភឋយតុតារេយច រេហាតីតិ “បតិដ្ឋា រេហាតិ, តស្មិំ បតិដ្ឋិរេត”តិ ចុត្តំ. ឋត្តិដ្ឋាបករេចតភាចរេឋភ ចិរុឡ្ហរេហតិ. បតិដ្ឋិរេតតិ ហិ ឮយិភា កម្មស្ស កតការេចា ចុរេត្តា, “ចិរុឡ្ហរេហ”តិ ឮយិភា ឡបចិតការេចា. រេតភាហ “កម្មំ ឌចារេបត្វា”តិអាទិ. តត្ថ បុររេតទំ ឡប្បត្តាហិ កម្មរេចតភាហិ លទ្ធបច្ចយត្តា ឥលប្បត្តាយ ឋត្តិដ្ឋាបករេចតភាយ កម្មចិញ្ញាណំ លទ្ធបតិដ្ឋំ ចិរុឡ្ហមូលច្ចា រេហាតីតិ ចុត្តំ “តិព្វាតត្តុរេល ឌារេត”តិ. តឆា ហិ ឋត្តិដ្ឋាបករេចតភា ចិបាកំ ឥត្តំ អភត្តររេ ឌាតិចរេឋភ ឥតិ ឡបបត្តិរេចឥតឹយកម្មត្តិ.

រេតក្ខយករេចតភាយាតិ រេតក្ខយកក្យុឋលក្យុឋលរេចតភាយ. អប្បចត្តភក្ខរេណាតិ ឮឥ បចត្តភក្ខរេណា ឌាយយាភក្ខរេណា. ត ឌាយយាភក្ខរេណា អប្បចត្តភក្ខរេណា ត រេកចលំ កក្ខរេណា អប្បហឹភាត្ថុឋយស្ស អឌិរេប្បតត្តា. អប្បហឹភរេកាចិយាតិ អឋយុច្ឆិត្តការេចភ.

តទិទំ តេភូមកកុសលាកុសលចេតនាសុ អប្បច្ចយានាសុ អនុសយានំ សហជាតកោដិអាទិនា បវត្តិ នាម នត្ថិ, វិបាកាទីសុ អប្បហីនកោដិយា បវត្តតិ កទោត្តស្ស អភាវតោតិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អចារិតត្តាតិ បដិក្ខេបតិ អចារិតត្តា។ បច្ចយោវ ហោតិ វិញ្ញាណស្ស ឋិតិយា។

បឋមទុតិយវារេហិ វដ្ដំ ទស្សេត្វា តតិយវារេ “នោ ចេ”តិអាទិនា វិវដ្ដំ ទស្សិតន្តិ “បឋមបទេ តេភូមកកុសលាកុសលចេតនា និវត្តា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ និវត្តាតិ អករណតោ អប្បវត្តិយា អបគតា។ តណ្ហាទិដ្ឋិយោ និវត្តាតិ យោជនា។ វុត្តប្បការេសូតិ “តេភូមកវិបាកេសុ”តិអាទិនា វុត្តប្បការេសុ។

ឯត្ថាតិ ឥមស្មិំ សុត្តេ។ ឯត្ថ ចេតនាបកប្បនានំ បវត្តនវសេន វដ្ដុបរិច្ឆេទោ ទស្សិតោតិ “ចេតេតីតិ តេភូមកកុសលាកុសលចេតនា គហិតា”តិអាទិនយោ ឥធេវ ហោតីតិ ទស្សិតោ។ ចតស្សោតិ បដិឃទ្វយមោហមូលសហគតា ចតស្សោ អកុសលចេតនា។ ចតូសុ អកុសលចេតនាសូតិ យថាវុត្តាសុ ឯវ ចតូសុ អកុសលចេតនាសុ, ឥតរថា បន “ន បកប្បេតី”តិ ឥមិនា បដិក្ខេបេន និវត្តាតិ។ សុត្តេ អាគតំ វារេត្វាតិ “នោ ច បកប្បេតី”តិ ឥទំ បដិក្ខេបវសេន សុត្តេ អាគតំ វជ្ជេត្វា “ន បកប្បេតី”តិ ហិ ឥមិនា អដ្ឋសុ លោភសហគតចិត្តេសុ សហជាតកោដិយា បវត្តអនុសយោ និវត្តិតោ តេសំ ចិត្តានំ អប្បវត្តនតោ, តស្មា តំ ឋានំ ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។ បុរិមសទិសោវ បុរិមនយេសុ វុត្តនយេន គហេតព្ពោ វដ្ដុបរិច្ឆេទត្តា។

តទប្បតិដ្ឋិតេតិ សមាសកាវតោ វិភត្តិលោបោ, សន្ធិវសេន ទ-ការាគមោ, តស្ស អប្បតិដ្ឋិតំ តទប្បតិដ្ឋិតំ, តស្មិំ តទប្បតិដ្ឋិតេតិ ឯវមេត្ថ សមាសបទសិទ្ធិ ទដ្ឋព្ពា។ ឯត្ថាតិ ឯតស្មិំ តតិយវារេ អរហត្តមគ្គស្ស កិច្ចំ កថិតំ សព្ពសោ អនុសយនិដ្ឋិត្តិកេនេតោ។ ធីឡាយសវស្ស កិច្ចការណត្តាបិ វត្តុំ វដ្ដតិ សព្ពសោ ចេតនាទីនំ បដិក្ខេបការតោ។ តថ លោកុត្តរធម្មាតិបិ វត្តុំ វដ្ដតិ មគ្គបដិបាដិយា អនុសយសមុគ្ឃាតតោ មគ្គានន្តរានិ ផលានិ, តទុភយារម្មណាតា និព្ពានន្តិ។ វិញ្ញាណស្សាតិ កម្មវិញ្ញាណស្ស។ បុនព្ភវាភិនិវេសេន អនន្តរកវសង្គហិតំ នាមរូបំ បដិសន្ធិវិញ្ញាណេន វា គហិតន្តិ អាហ “បុនព្ភវស្ស ច អត្តនោ ឯកោ សន្ធី”តិ។ ភវជាតីនន្តិ ឯត្ថ “ទុតិយភវស្ស តតិយភវេ ជាតិយា”តិ ឯវំ បរយោជនវសេន គហេតព្ពំ។ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិកាហលោក បន នានន្តរិយតា កម្មុនោ វា គហិតោ, ជាតិហេតុផលសន្ធិបេត្វ វុត្តា ឯវាតិ វេទិតព្ពា។ ឯត្ថ ច “នោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចេតេតិ នោ ច បកប្បេតិ, អថ ចេ អនុសេតី”តិ ឥទំ ភាវតា ទុតិយនយេ បុព្ពការេ ភវនិដ្ឋត្តកកុសលាកុសលាហុនំ, បកប្បនត្ថា វិនាបិ ភវេសុ ទិដ្ឋាទីនស្ស យោគិនោ អនុសយបច្ចយា វិបស្សនាចេតនាបិ បដិសន្ធិជនកា ហោតីតិ ទស្សេត្វា កុសលាកុសលស្ស អប្បវត្តិ ចេបិ, តថា វិជ្ជមានតេភូមកវិបាកាទិភេទេសុ អប្បហីនកោដិយា អនុសយិតកិលេសប្បច្ចយា ភវវដ្ដស្ស កម្មវិញ្ញាណស្ស បតិដ្ឋិតតា ហោតីតិ ទស្សេត្វា វុត្តោ។ “ន ចេតេតិ បកប្បេតិ អនុសេតី”តិ អយំ នយោ ន គហិតោ ចេតនំ វិនា បកប្បនស្ស អភាវតោ។

ចេតនាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ ទុតិយចេតនាសុត្តវណ្ណនា

៣៩។ វិញ្ញាណនាមរូបានំអន្តរេ ឯកោ សន្ធីតិ ហេតុផលសន្ធិ វិញ្ញាណគ្គហណេន កម្មវិញ្ញាណស្ស គហិតត្តា។ នាមរូបំ បន វិបាកនាមរូបមេវាតិ បាកដមេវ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ទុតិយចេតនាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ តតិយចេតនាសុត្តវណ្ណនា

៤០។ រូបាទីសុ ឆសុ អារម្មណេសុ។ តេន ចេត្ថ ភវត្តយំ សង្គណ្ហាតិ ឆឡារម្មណបរិយាបន្នត្តា។ តស្សេវ ភវត្តយស្ស បត្ថនា បណិធានាទិវសេន នតិ នាម។ អាគតិយ្យាតីតិ បច្ចុបដ្ឋានវសេន អភិមុខំ គតិ បវត្តិ ឯតស្មាតិ អាគតិ, កម្មាទិនិមិត្តំ។ តស្មិំ បដិសន្ធិវិញ្ញាណស្ស គតិ បវត្តិ និព្ពត្តិ ហោតិ។ តេនាហ “អាគតេ”តិអាទិ។ ចុតូបបាតោតិ ចវនំ ចុតិ, មរណំ។ ឧបបជ្ជនំ និព្ពត្តិ, ឧបបាតោ។ ចុតិតោ ឧបបាតោ បុនរុប្បាទោ។ តេនាហ “ឯវំ វិញ្ញាណស្សា”តិអាទិ។ ឋូតោតិ និព្ពត្តកចេតោ។ តត្ថាតិ បុនព្ភវសង្ខាតេ អាយតិភវេ។ ឯកោវ សន្ធីតិ ឯកោ ហេតុផលសន្ធិ ឯវ កថិតោ។

តតិយចេតនាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

កឡារខត្តិយវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ គហបតិវគ្គោ

១។ បញ្ចវេរភយសុត្តវណ្ណនា

៤១។ យតោតិ យស្មិំ កាលេ។ អយញ្ហិ តោ-សទ្ទោ ទា-សទ្ទោ វិយ ឥធ កាលវិសយោ។ តេនាហ “យទា”តិ។ ភយវេរចេតនាយោតិ ភាយិតព្ពដ្ឋេន ភយំ, វេរបសវនដ្ឋេន វេរន្តិ ច លទ្ធនាមា ចេតនាយោ។ បាណាតិបាតាទយោ ហិ យស្ស បវត្តន្តិ, យញ្ច ឧទ្ទិស្ស បវត្តយន្តិ, ឧភយេ សភយភេរវាតិ តេ ឯវ ភាយិតព្ពភយវេរជនកាវាតិ។ សោតស្ស អរិយមគ្គស្ស អាទិតោ បដ្ឋាយ បដិបត្តិអធិគមោ សោតាបត្តិ, តទត្ថាយ តត្ថ បតិដ្ឋិតស្ស ច អង្គានិ សោតាបត្តិយង្គានិ, តទុភយំ សន្ធាយាហ “ទុវិធំ សោតាបត្តិយា អង្គ”ន្តិ, សោតាបត្តិអត្ថំ អង្គន្តិ អត្ថោ។ ឯវំ បុព្ពភាគេតិ ឯវំ សោតាបត្តិមគ្គផលបដិលាភតោ បុព្ពភាគេ តទត្ថាយ សំវត្តតិ។ កិំ បន តន្តិ អាហ “សប្បុរិសសំសេវោ”តិអាទិ។ សប្បុរិសាតិ ពុទ្ធាទីនំ អរិយញាណសញ្ញាណជាតា បយិរុបាសតា, សទ្ធម្មស្សវនំ ចតុសច្ចធម្មស្សវនំ,

យោនិសោ ឧបាយេន អនិច្ចាទិតោ មនសិ ករណំ យោនិសោ មនសិការោ, ឧស្សុក្កាបេន្តេន ធម្មស្ស និព្ពានស្ស អនុធម្មបដិបជ្ជនំ ធម្មានុធម្មបដិបត្តីតិ ឯតានិ សោតាបត្តិយា អង្គានិ. អដ្ឋកថាយំ បន សោតាបត្តិអង្គន្តិ បទំ អបេក្ខិត្វា "ឯតំ អាគត"ន្តិ វុត្តំ. ឋិតស្ស បុគ្គលស្ស អង្គំ សោតាបន្នោ អង្គីយតិ ញាយតិ ឯតេនាតិ សោតាបន្នស្ស អង្គន្តិបិ វុច្ចតិ. ឥទំ បច្ឆា វុត្តំ អង្គំ. ទោសេហិ អារកាតិ អរិយោតិ អាហ "និទ្ទោសោ"តិ. កថំ អវិជ្ជា សង្ខារានំ បច្ចយោតិអាទិនា កេនចិបិ អនុបរិវត្តិយត្វា និរុបរិវុទ្ធោ. ញាណំ សន្ធាយ "និទ្ទោសោ"តិ វុត្តំ, បដិច្ចសមុប្បាទំ សន្ធាយ "និរុបរិវុទ្ធោ"តិ វទន្តិ. ឧភយម្បិ បន សន្ធាយ ឧភយំ វុត្តន្តិ អបរេ. បដិច្ចសមុប្បាទោ ឯវ អធិប្បេតោ. តថា ហិ វុត្តំ "អបរាបរំ ឧប្បន្នាយ វិបស្សនាបញ្ញាយា"តិ. ន ហិ មគ្គញាណំ វិបស្សនាបញ្ញាតិ. សម្មា ឧបាយត្តា តស្ស បដិច្ចសមុប្បន្នេ យាថាវតោ ញាយតីតិ ញាយោ, បដិច្ចសមុប្បាទោ. ញាណំ បន ញាយតិ ឯតេនាតិ ញាយោ.

តត្វាតិ និរោធំ. មគ្គសោតន្តិ មគ្គស្ស សោតំ. អាបន្នោតិ អធិគតោ. អបាយេសុ ឧប្បជ្ជនសភាវតោ វិនិបាតធម្មោ ឯតស្សាតិ វិនិបាតធម្មោ, ន វិនិបាតធម្មោ អវិនិបាតធម្មោ. បរំ អយនន្តិ អតិចិយ សចិសេយ អភិតត្ថា ញាត្វិក្ខាត្តា. មេយសង្ខ្យាធាតូនំ គតិអត្ថា, ញត្តិបិ តេសំ អត្ថោ. តេនាហ "អវស្សំ អភិសម្ពុជ្ឈនកោ"តិ.

បាណាតិបាតកម្មការណាតិ បាណាតិបាតសង្ខាតស្ស បាបកម្មស្ស ការណហេតុ. វេរំ វុច្ចតិ វិរោធោ, តទេវ ភាយិតព្ពតោ ភយន្តិ អាហ "ភយំ វេរន្តិ អត្ថតោ ឯក"ន្តិ. ឥទំ ពាហិរំ វេរំ នាម តស្ស វេរស្ស មូលភូតតោ វេរការបុគ្គលតោ ពាហិរកត្តា. តេនេវ ហិ តស្ស វេរការបុគ្គលស្ស ឧប្បន្នំ វេរំ សន្ធាយ "ឥទំ អជ្ឈត្តិកវេរំ នាមា"តិ វុត្តំ, តត្ថាបិ តស្ស វេរស្ស មូលភូតា វេរការបុគ្គលចេតនា ឧប្បជ្ជតិ បហរិតុំ អសមត្ថស្សាបីតិ អធិប្បាយោ. ន ហិ នេរយិកា និរយបាលេសុ បដិបហរិតុំ សក្កោន្តិ. និរយបាលស្ស ចេតនា ឧប្បជ្ជតីតិ ឯតេន "អត្ថិ និរយេ និរយបាលា"តិ ទស្សេតិ. យំ បនេតំ ពាហិរវេរន្តិ យមិទំ ទិដ្ឋធម្មិកំ សម្បរាយិកញ្ច ពាហិរំ វេរំ. បុគ្គលវេរន្តិ វុត្តំ អត្ថកិច្ចំ សាធេតុំ អសក្កោន្តោ កោចិ បរបុគ្គល ឧប្បន្នមត្តំ វេរន្តិ គហេត្វា អត្ថតោ ឯកមេវ "ចេតសិក"ន្តិ វិសេសេត្វា វុត្តត្តា. សេសបទេសុបិ "អទិន្នាទានបច្ចយា"តិអាទិនា អាករណស្ស សេសកោដ្ឋាសស្ស. អត្ថោ ករោតិ អត្ថោ ធម្មិតោ. អធិគតតាតិ យថាគ្គ អធិគតតា "អភិគតតា"តិបិ បឋន្តិ, អធិប្បេតតាតិ អត្ថោ. តេនាហ "អចលប្បសាទេនា"តិ.

បញ្ចវេរភយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. ទុតិយបញ្ចវេរភយសុត្តវណ្ណនា

៤២. ភិក្ខូតិ ពហិតាភាវបត្តេន វិសេសេនោតិ ឯតេន យា សត្ថារា ឯកច្ចានំ ទេសិតទេសនា, បុន តទេវ ញាណំ ចេតេយ្យមេវ ភាសេត កាលន្តរេ តេនេវ ទេសិតា, សា ធម្មសង្គាហកេហិ "យា តោ សត្ថុទេសនា សព្ពដ្ឋកថា ចិតា ភស្សា"តិ វិសុំ សង្គហំ អារោបិតាតិ ទស្សេតិ.

ទុតិយបញ្ចវេរភយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ទុក្ខសុត្តវណ្ណនា

៤៣. សមុទយតិ សមុទយោ, សមុទេតិ ឯតស្មាតិ សមុទយោ, ឯវំ ទុវិធំ សមុទយាភាវតោបិ ភេទា វេទិតព្ពោ។ បច្ចយាវ បច្ចយសមុទយោ។ អារទ្ធវិបស្សកោ “ឥមញ្ច ឥមញ្ច បច្ចយសាមគ្គិំ បដិច្ច ឥមេ ធម្មា ខណេ ខណេ ឧប្បជ្ជន្តី”តិ បស្សន្តោ “បច្ចយសមុទយំ បស្សន្តោបិ កិន្នុ ខណិកសមុទយំ បស្សតី”តិ វុត្តោ បច្ចយទស្សនមុខេន និព្ពត្តិលក្ខណស្ស ទស្សនតោ។ សោ បន ខណេ ខណេ សង្ខារានំ និព្ពត្តិំ បស្សិត្វា អារទ្ធោ “ឥមេហិ នាម បច្ចយេហិ និព្ពត្តន្តី”តិ បស្សតិ។ “សោ ខណិកសមុទយំ បស្សន្តោ បច្ចយំ បស្សតី”តិ វទន្តិ។ យស្មា បន បច្ចយតោ សង្ខារានំ ឧទយំ បស្សន្តោ ខណតោ តេសំ ឧទយទស្សនំ ហោតិ, ខណតោ ឯតេសំ ឧទយំ បស្សតោ បនេវ បច្ចយានំ សុគ្គហិតត្តា បច្ចយតោ ទស្សនំ សុខេន ញាយតិ, តស្មា វុត្តំ “បច្ចយសមុទយំ បស្សន្តោបី”តិអាទិ។ អត្ថង្គមទស្សនេបិ ឯសេវ នយោ។ អត្ថង្គមោតិ អប្បវត្តិ និរោធោ និព្ពានន្តិ។ ភេទង្គមោតិ ខណិកនិរោធោ។ វុត្តនយំ បុព្ពភាគេ ឧគ្គហបរិបុច្ឆាទិវសេន បស្សន្តោ អញ្ញាតស្ស ទស្សនេ ញាណទស្សនម្បិ សិទ្ធមេវ ហោតិ, បុព្ពភាគេ ច អារម្មណវសេន ខយតោ វយសម្មសនាទិកាលេ ភេទង្គមំ បស្សន្តោ អតិរេកវសេន អនុស្សវាទិតោ អត្ថង្គំ អត្ថង្គមំ បស្សតិ។ មគ្គក្ខណេ បនារម្មណតោ អត្ថង្គមំ បស្សតិ, អសម្មោហតោ ញាណម្បិ បស្សតិ។ តំ សន្ធាយាហ “អត្ថង្គមំ បស្សន្តោបី”តិអាទិ។ សមុទយត្ថង្គមំ និព្ពត្តិភេទន្តិ សមុទយសង្ខាតំ និព្ពត្តិំ អត្ថង្គមសង្ខាតំ ភេទញ្ច។ និស្សយវសេនាតិ ចក្ខុស្ស សន្និស្សយវសេន បច្ចយំ កត្វា។ អារម្មណវសេនាតិ រូបេ អារម្មណំ កត្វា។ យំ បនេត្ថ វត្តព្ពំ, តំ មធុបិណ្ឌិកសុត្តដីកាយំ វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។ តិណ្ណំ សង្គតិ ផស្សោតិ “ចក្ខុ រូបានិ វិញ្ញាណ”ន្តិ ឥមេសំ តិណ្ណំ សង្គតិ សមាគមេ និព្ពត្តិ ផស្សោតិ វុត្តោតិ អាហ “តិណ្ណំ សង្គតិយា ផស្សោ”តិ។ តិណ្ណន្តិ ច បិណ្ឌបច្ចយវសេន វុត្តំ, តទញ្ញោបិ បន មនសិការាទយោ ផស្សបច្ចយា ហោន្តិយេវ។ ឯវន្តិ តណ្ហាទីនំ អសេសវិរាគនិរោធក្ខយេន កិន្តិ ហោតីតិ អនុប្បាទនិរោធេន និរុទ្ធំ ហោតិ។ តេនាហ “អប្បដិសន្ធិយ”ន្តិ។

ទុក្ខសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. លោកសុត្តវណ្ណនា

៤៤. អយមេត្ថ វិសេសោតិ “អយំ លោកស្សា”តិ សមុទយត្ថង្គមានំ វិសេសទស្សនំ។ ឯត្ថ ចតុត្ថសុត្តេ តតិយសុត្តតោ វិសេសោ។

លោកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. ញាតិកសុត្តវណ្ណនា

៤៥។ អញ្ញមញ្ញំ ទ្វិន្នំ ញាតីនំ គាមោ ញាតិកោតិ វុត្តោតិ អាហ “ទ្វិន្នំ ញាតកានំ គាមេ”តិ។ គិញ្ជកា វុច្ចន្តិ ឥដ្ឋកា, គិញ្ជកាហិ ឯវ កតោ អាវសថោ គិញ្ជកាវសថោ។ សោ កិរ អាវាសោ យថា សុធាបរិកម្មេន បយោជិតំ នត្ថិ, ឯវំ ឥដ្ឋកាហិ ឯវ ចិនិត្វា ឆាទេត្វា កតោ។ តាទិសញ្ហិ លេណំ សន្ធាយ ករណតោ ឥដ្ឋកាលេណំ អនុញ្ញាតំ។ តេន វុត្តំ “ឥដ្ឋកាហិ កតេ មហាបាសាទេ”តិ។ តត្ថ ទ្វារពន្ធកវាដផលកាទីនិ បន ទារុមយានិយេវ។ បរិយាយតិ អត្តនោ ផលំ បរិគ្គហេត្វា វត្តតីតិ បរិយាយោ, ការណន្តិ អាហ “ធម្មបរិយាយន្តិ ធម្មការណ”ន្តិ, បរិយត្តិធម្មភូតំ ចិរេសនាធិគមស្ស ហេតុន្តិ អត្ថោ។ ឧបេច្ច សុយ្យតិ ឯត្ថាតិ ឧបស្សុតីតិ វុត្តំ “ឧបស្សុតីតិ ឧបស្សុតិដ្ឋានេ”ន្តិ។ អត្តនោ គមន្តិ យេនត្ថ តត្ថ គតោ, តំ បរិវេណរជ្ជុកិរិយំ។ បហាយាតិ អកត្វា។ ឯវំ មហត្តញ្ហិ វិមុត្តាយតនំសេ ឋត្វា សុណន្តស្ស មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ។ ឯកគ្គំ អហោសីតិ សន្តិ ចិចរំ អហោសិ។ តីសុ ហិ ករណេសុ សង្ខារកតំ បច្ចយុប្បន្នធម្មេន មនសិករោតោ ករណតោ កិញ្ចិ អសេសេត្វា សព្វម្បិ តំ ញាណមុខេ អាបាថំ ឧបគច្ឆិ។ តេន វុត្តំ “យាវកវក្កា ឯកគ្គំ អហោសី”តិ។ តត្ថិវេសេន តមត្ថំ វាទាយ និដ្ឋារេត្វា “វនសា សញ្ញាយំ កទោរត្តោ”តិ វុត្តោ។ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នធម្មេន ច អត្ថំ អាហរិត្វា តេសំ និរោធេន ចិត្តស្ស អាហតត្តា “យថានុសន្ធិតា”តិ វុត្តំ។ អទ្ទស ញាណចក្ខុនា។

មនសា សញ្ញាយំ កទោរត្តោ “តុល្យហិត្វាតាវ បហុលំ កទោរត្តោ”តិ វុត្តោ។ បទានុបទន្តិ បទញ្ច អនុបទញ្ច។ បុរិមញ្ហិ បទំ នាម, តទនន្តរំ អនុបទំ។ ឈានេត្វា សម្ពន្ធំ កត្វា អវិច្ឆិន្ទិត្វា។ បរិយាបុណាតីតិ អជ្ឈយតិ។ អាធារប្បត្តន្តិ អាធារំ ចិត្តសន្តានប្បត្តំ អប្បមត្តំ គតត្តា អាធារប្បត្តំ នាម។ ការណនិស្សិតោតិ លោកុត្តរធម្មស្ស ការណសន្និស្សិតោ។ អាទិព្រហ្មចរិយកោតិ អាទិព្រហ្មចរិយំ, តទេវ អាទិព្រហ្មចរិយកំ។ ធម្មបរិយាយាបេក្ខាយ បុល្លិង្គនិទ្ទេសោ។ តីសុបិ ឋានេសុ តតិយវគ្គបញ្ចមេសុ តីសុ សុត្តេសុ។

ញាតិកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ អញ្ញតរព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

៤៦។ តាយវចនេតាតិ គោត្តតាយវចនេន ច កិត្តិវចនេន ច អបិគេបេបិ, តស្សា “ជាតិធម្មេន ព្រាហ្មណោ”តិ វុត្តំ។

អញ្ញតរព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧។ ជាណុស្សោណិសុត្តវណ្ណនា

៤៧។ ឯវំលទ្ធនាមោយាតិ “ជាណុស្សោណី”តិ ឯវំលទ្ធនាមោយា សទ្ធិកា អធិគតនាមោយា។

ជាណុស្សោណិសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. លោកាយតិកសុត្តវណ្ណនា

៤៨. អាយតឹ ហិតំ តេន លោកោ ន យតតិ ន ឦហតីតិ លោកាយតំ។ ន ហិ តំ លទ្ធឹ និស្សាយ សត្តា បុញ្ញកិរិយាយ ចិត្តម្បិ ឧប្បាទេន្តិ, កុតោ បយោគោ, តំ ឯតស្ស អត្ថិ, តត្ថ វា និយុត្តាតិ លោកាយតិកោ។ បឋមសទ្ទោ អាទិអត្ថវាចកត្តា ជេដ្ឋវេវចនោតិ អាហ “បឋមំ លោកាយត”ន្តិ។ សាធារណវចនោបិ លោកសទ្ទោ វិសិដ្ឋវិសយោ ឥធាធិប្បេតោតិ អាហ “ពាលបុថុជ្ជនលោកស្សា”តិ។ ឥត្តរការេន លហុកការេន តស្ស វិបុលីការេន ពាលានំ ឧបដ្ឋានមត្តន្តិ ទស្សេន្តោ “អាយតំ មហន្ត”ន្តិអាទិមាហ។ បរិត្តន្តិ ខុទ្ទកំ។ ឯកសភាវន្តិ ឯកំ សភាវំ។ អវិបរិណាមធម្មតាយាតិ អាហ “និច្ចសភាវមេវាតិ បុច្ឆតី”តិ។ បុរិមសភាវេន នានាសភាវន្តិ បុរិមសភាវតោ ភិន្នសភាវំ។ បច្ឆា ន ហោតីតិ បច្ឆា កិញ្ចិ ន ហោតិ សព្ពសោ សមុច្ឆិជ្ជនតោ។ តេនាហ “ឧច្ឆេទំ សន្ធាយ បុច្ឆតី”តិ។ ឯកត្តន្តិ សព្ពកាលំ អត្តសមុក្កំ។ តថា ចេវ គហណេន ទ្វេបិ ជនា សស្សតទិដ្ឋិយោ ហោន្តិ។ នត្ថិ ន ហោតិ។ បុថុត្តំ នានាសភាវំ, ឯកត្តំ ន ហោតីតិ វា គហណេន ទ្វេបិ ជនា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយោតិ។

លោកាយតិកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. អរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា

៤៩. សំសយុប្បត្តិអាការទស្សនត្ថំ “កិស្មឹ សតិ កឹ ហោតី”តិ ការណស្ស ផលស្ស ច បច្ចាមសនេន វិនា កេវលំ ឥទប្បច្ចយតាយ សំសយស្ស ឧប្បជ្ជនាការទស្សនំ។ សមុទយតិ សមុទេតីតិ អត្ថោតិ អាហ “ឧប្បជ្ជតី”តិ។

អរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. ទុតិយអរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា

៥០. ទ្វេបិ នយា ឯកតោ វុត្តាតិ ឥទំ “វិញ្ញាណេ សតិ នាមរូបំ ហោតី”តិអាទិនា នវមេ វុត្តស្ស នយស្ស “អវិជ្ជាយ សតិ សង្ខារា ហោន្តី”តិអាទិនា ទសមេ វុត្តនយេ អន្តោគធត្តា។ នានត្តន្តិ បុរិមតោ នវមតោ ទសមស្ស នានត្តំ។

ទុតិយអរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ពាហបតិចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៩៉ ទុក្ខចក្កា

១៉ បរិចិយ៉ឞតស្វុត្តចណ្ណតា

៊៌ឡ៉ូបបរិក្លូយាតេតាតិ បចត្តិបចត្តិហេតុំ, តិចត្តិតិចត្តិហេតុញ្ញា បរិតុលេត្តា៉ កុទេតា បតេតត្តិ? “សយ្ហា ទុក្ខក្ខយា”តិ ចចតេតា៉ ត ហិ សន្តាទុក្ខបរិចិយ៉ំ ចិតា សយ្ហា ទុក្ខក្ខយោ សម្មុចតិ៉ ពស្វាតិអាឌិតា ឌោរាយរលាស្សេច ពាហលោ ពារណ៉ំ បុច្ឆតិ៉ ឌាតិអាឌីតយ្បិ បចត្តិ ទុក្ខកាចិតីតិ អឆិប្បាយោ៉ យស្វា ឌោរាយរណោ ពាហិតេ សតិ ឌាតិបិ ពាហិតា ហោតិ, តស្សា អការេច ឌោរាយរលាស្សេច អភាចតោ៉ ឲស តយោ កចាឌីស្វបិ៉ ឲចំ យាច ឌាតិឆយ្យា ឌោរាយរណោ ពាហិតេ ពាហិតោច ហោតិ, ឌោរាយរលាបចេឆសេត តត្តិការចត្តោ សន្តោ តោក្សយកា សន្លារា ពាហិតាតិ ឲចយ្បិ ឌោរាយរលាក្កហលោត សន្តាយ្បិ ចដ្ឋទុក្ខ ពាហិតយេច ហោតិ៉ តេតតាហ “តស្វិ ពាហិតេ សន្តាទុក្ខស្ស ពាហិតត្តា”តិ៉ អតេតពចិឆត្តិ ពាហុចិឆំ ពាហុកោដ្ឋាសំ៉ “អតេតព”ត្តិ ចា បាំឋោ ៉ អតេតពត្តិ ពាហុលចចត៌៉ ចិឆត្តិ ឈល្លិច្ចបិលិច្ចាឌិចសេត ចិបរីតកោដ្ឋាសំ៉ តាតប្បការកត្តិ តតោ ឲច តាតប្បការ៉៉ តត្ថា ឌិតំ បុរិសំ ចិយាតិ ពាលិភំ អត្តកាចស្ស ស្វកាការេត ហ្វបដ្ឋាត៌ សន្តាយាហ៉

“សាទុប្បការេចតា”តិ ចុត្តំ, កំ សន្តឆា សាទុប្បការេចតាតិ អាហ “តិក្កិលេសតាយ បរិសុទ្ធតាយា”តិ៉ ត ហិ តស្សសា អសន្លតតាឌិការេចត សឌិសា៉ បដិបត្តោតិ បដិយុតោ អភិសន្លារយុតោ ហុត្វា បត្តោ អឆិពតោ៉ អត្ថពតត្តិ អត្ថច្ឆិពការេចត ពតំ, យឆា ច តិត្តាតស្ស អឆិពយោ ហោតិ, ឲចំ តតត្ថុបការេចត ពតំ៉ ឲត្វ ច បិញ្ញត្តយំ “បឌាតាតី”តិ បុត្តាកាពចសេត បឌាតតា ចុត្តា, “តឆា បដិបត្តោ ច ហោតី”តិ តិយតចសេត៉ “អបរកាពចសេតា”តិ អបរេ៉ ពេចិ បត “យឆា បដិបត្តស្ស ឌោរាយរណ៉ំ តិរុជ្ឈតិ, តឆា បដិបត្តោ”តិ ចតត្តិ៉ បឌចិយ៉សតា បុត្តាកាពចសេត ចេឌិតត្តា, ត យក្កក្លលាចសេត៉ សន្លារតិរោធាយាតិ ឲត្វ តយិឆំ អចិន្ទាបច្ចយសន្លារក្កហណ៉ំ, អឆ ចោ សន្លតសន្លារក្កហលត្តិ អាហ “សន្លារទុក្ខស្ស តិរោធត្វាយា”តិ៉ តេតតាហ “ឲត្តាចតា យាច អរហត្តា ឆេសតា ពឆិតា”តិ៉

“បច្ចត្តំយេច បរិតិត្តាយតី”តិអាឌិតា អរហត្តផលបច្ចចេក្ខណ៉ំ, “ឆេសា ស្វលច្ចា ចេឆតំ ចេឆយតី”តិអាឌិតា សតតចិហារច្ចា ឆស្សេត្វា ឆេសតា សន្តាធាច ចដ្ឋឆេសតាតោ តិចត្តតត្តា សិយា៉ អចិន្ទាពតាតិ ឲត្វ ត្លតិ-សន្ដ្ឋា អាឌិអត្វា, តោត ឲចយាឌិកំ ត្លឌំ ចដ្ឋចិចដ្ឋពឆត៌ បុត ពល្យាតិ៉ បុក្កលសន្ដ្ឋា ត្លតរាសំ ន្តិត្ថំ បពតីត៌ ចាចកោតិ តតោ ចិសេសេត្វា ពាហលោ បឈយបពតិយេច ឆស្សេត្តា “បុរិសបុក្កលេ”តិ អចោធាតិ អាហ “បុរិសោសោយេច បុក្កលេ”តិ៉ ហ្វកយេតាតិ បុរិសបុក្កលក្កហលោត៉ សម្ពុតិយា អចិន្ទយាតាយ ពឆា ឆេសតា សម្ពុតិពឆា៉ បរយត្តស្ស ពឆា ឆេសតា បរយត្តពឆា៉ តត្វាតិ សម្ពុតិបរយត្តពឆាសុ, ត សម្ពុតិបរយត្វេសុ៉ តេតតាហ “ឲចំ បចត្តា សម្ពុតិពឆា តាយា”តិអាឌិ៉ តព្រឹឆំ សម្ពុតិបរយត្វាត៌ លក្ខណ៉ំ – យស្វិ ភិទេត្ត ពុទ្ធិយា ចា អចយចចិតិត្តុទោពេ ពតេ ត ពំសយត្តា, សា ឈដបដាឌិប្បភេឆា សម្ពុតិ, តត្តិបរិយាយតោ បរយត្វា៉ ត ហិ ពក្ខត្វអច្ចុសតាឌិសការេច អឃំ តយោ លព្ភតិ៉ តត្វ ទុបាឌិឆយ្យំ សម្ពុហសត្តាតចសេត បចត្តយាត៌ ហ្វបិធាយ “សត្តោ”តិអាឌិ ចោហារេរាតិ អាហ “សត្តោ តទោរា…បេ… សម្ពុតិពឆា តាយា”តិ ៉ យស្វា

ទ្វិបិដកេយ្យោ បរិយត្តិធម្មោ “លទ្ធា ធាតុយោ”តិអាទិកា វុច្ចន្តិ, ន ទេវាហារេយត្តំ, តស្មា “លទ្ធា...បេ... បរិយត្តិកថា ភាយា”តិ វុត្តំ។ តត្ថ លទ្ធកថាបិ យុត្តិកថាច, យុត្តិ ហិ យុជ្ជតោ លទ្ធដ្ឋេ ទានដ្ឋេ ចា ទោកាដ្ឋានដ្ឋេ ចាតិ? យុច្ចមានំ, អយំ បន លទ្ធយុញ្ញា ឋស្សាទីសុ តជ្ជាបញ្ញត្តិ វិយ បរិយត្តិសត្តិស្សយា តស្ស អាវត្តនា បុគ្គលយញ្ញាទយោ វិយ ន ទ្វេតិ បរិយត្តិសង្គហតា វុត្តា។ លទ្ធសីលេន ចា តទុបិតាតា សភាវធម្មោ ឯវ គហិតា។ តត្ថ ច សព្ពាបិ សភាវធម្មា យុត្តិយុលេនេវ ទេសនំ អារោហន្តិ, ន យុត្តេនាតិ សព្ពាបិ ទេសនា យុត្តិទេសនាវ សិយាតិ? នយិទមេវំ ទេសេតព្ពធម្មវិភាវនេន ទេសនាវិភាគស្ស អធិប្បេតត្តា, ន ច សព្ពា លោកធិ បវត្តិនិយមេន វិនា អត្ថំ បកាសេតីតិ។ តេនាហ “បរិយត្តំ កទេត្វាបិ យុត្តិំ អយុញ្ញិត្វាន កទេន្តី”តិ។ សច្ចេន អវិបរីតេន កទេន្តិ។

យុត្តីតិ យុញ្ញា។ បរិយោ វុត្តយោ អវេត្វាតិ បរិយេត្វា, ធម្មំ យថាភូតបកាសនា។ តំ បរិយត្តំ, យុត្តិ បន លោកស្ស សវេក្ខយត្តសិទ្ធា។ យទិ ឯវំ កថំ យុត្តិកថាយ សច្ចតាតិ អាហ “លោកយុត្តិការណ”ន្តិ លោកយុញ្ញា និស្សាយ បវត្តនតោ។ លោកយុញ្ញាយ ហិ អភិនិវេសនំ វិនា បញ្ញាបនា ឯកច្ចស្ស សុតស្ស សាវកា វិយ, ន បុនា អនតិក្កមិតព្ពតោ តស្សា។ តេនាហ ភគវា “ជនបទនិរុត្តិំ នាភិនិវេសេយ្យ, យុញ្ញំ នាតិធាវេយ្យា”តិ។ ធម្មំ សភាវធម្មំ។ ភូតលក្ខណំ ភាវស្ស លក្ខណំ ទីបេន្តីតិ កត្វា។

ទោសេវេតភាវេនត្តិ អដ្ឋកាយានធនវិបុលវេទនាបញ្ចទ្វិបធនវិបុលវេទនាភាវេនំ។ អត្តនោ សន្តានស្ស បុនគតោ បុជ្ជនវផលស្ស អភិសង្ខរណតោ បុញ្ញាភិសង្ខារោ។ កម្មបុញ្ញតាតិ កម្មភូតោ។ វិបាកបុញ្ញតាតិ វិបាកសង្ខារោ។ បុញ្ញផលម្បិ ហិ វុត្តូបចារេន “បុញ្ញ”ន្តិ វុច្ចតិ “ឯវមិទំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតី”តិអាទីសុ វិយ។ “អបុញ្ញូបគំ ហោតិ វិញ្ញាណ”ន្តិ ឯត្ថ “បុញ្ញូបគំ ហោតិ វិញ្ញាណ”ន្តិ ឯត្ថ វុត្តនយេនេវាតិ ន វុត្តំ។ អបុញ្ញផលំ វុត្តូបចារេន “អបុញ្ញ”ន្តិ វុច្ចតិ។ សង្ខារន្តិ សង្ខារស្ស គហិតត្តា “អនេញ្ជាភិសង្ខារ”ន្តិ ឯតេន សង្ខារស្ស បច្ចយោ គហិតោ, “បុញ្ញូបគំ ហោតិ វិញ្ញាណ”ន្តិអាទិនា បច្ចយុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ។ តទុភយំ គហិតេ ភវទ្វិតិ សព្ពំ គហិតមេវ ហោតិ។ តេនាហ “ទ្វារសបទិកោ បច្ចយាការោ គហិតោវ ហោតី”តិ។

ចិន្តាតិ អវេហត្តយុក្តាណំ វុត្តដ្ឋនិទ្ទេសេន។ តស្សា ហិ វិប្បាដា សព្ពសោ អចិន្តា បហីនា ហោតិ។ បដយេវេចាតិ ឯតំ អចិន្តាបហានចិត្តុប្បាទានំ សមានកាលតាទស្សនំ។ តេនាហ “យថា បភា”តិអាទិ។ បទីបុជ្ជលនតាតិ បទីបុជ្ជលនហេតុតា សហេវ។ ចិត្តុប្បាទាតិ ចិត្តុប្បាទហេតុ, ឯវំ សតិបិ សមកាលវេត្តិ អធិប្បាយោ។ ន គណ្ហាតីតិ “ឯវំ មមា”តិអាទិនា ន គណ្ហាតិ។ ន តណ្ហាយតិ ន ការេតិ តណ្ហាវុត្តិតោ អភាវា, តតោ ឯវ កម្មវត្ថុតោ ច អភាវា។

កិលិដ្ឋា បរិតិដ្ឋាបេត្វាតិ កិលិដ្ឋា វិយ អញ្ញស្ស អវិសយំ វិយ កោរេណត បរិតិដ្ឋាបេត្វា។ សាមិសសុខស្ស អនេកទុក្ខានុពន្ធកាវតោ, សុខាភិនន្ទស្ស ទុក្ខហេតុកាវតោ ច សុខំ អភិនន្ទន្តោយេវ ទុក្ខំ អភិនន្ទតិ នាម អគ្គិសន្តាបសុខំ ឋានន្តោ ដូរទុក្ខានុញ្ញាតោ វិយ។ ទុក្ខំ បត្វា សុខំ បត្ថេតីតិ ឯត្ថ ទុក្ខាលករោហិណិកាទយោ និទស្សនភាវេន ទេដិតព្ពា។ តេ ហិ យាវ សាយតនុបយាបិ អតុត្វា សាយមាសាទីនិ កទេន្តា ខិលស្នាទិំ វុប្បាទេត្វា វុឌ្ឍតាទីនិ កទេន្តិ។ សុខស្ស វិបរិណាមទុក្ខតោ សុខំ អភិនន្ទន្តោ ទុក្ខំ អភិនន្ទតិ នាមាតិ ឯវំ ឯតា។ កោចិ បន ទុក្ខស្ស អភាវតោ វិបរិណាមសុខតោ តំ សុខំ អភិនន្ទន្តោ ទុក្ខំ អភិនន្ទតីតិ វទន្តិ។ តំ ន, ន ហិ តាទិសំ សុខនិមិត្តំ កោចិ ទុក្ខំ

អភិក្កមន្តោ ឋិតោ, ទ្វិហត្ថំ បន សាមំ សុខំ អភិក្កមន្តោ ឋិតោ។ ទ្វិហត្ថំ សាមំ សុខំ អភិក្កមន្តោ អត្តនោ ទ្វិ អភិក្កមតិ កាយោតិ ចុទ្ទាចាយទ្វោ។ កាយោតិ បញ្ចទ្វារកាយោ, សោ បរិយត្តោ អនសានំ ឧតស្សាតិ កាយបរិយត្តិកំ។ តេនាហ “យាន បញ្ចទ្វារកាយោ បនត្តតិ, តាន បនត្ត”ន្តិ។ ឱចិតបរិយត្តិកត្តិ ឧត្វាបិ ឧទេន តយោ។

បច្ឆា ឧប្បជ្ជិត្វា បឋមំ និរុជ្ឈតីតិ ឧកសិ អត្តកានេន យតោទ្វារិកនេនការតោ បច្ឆា ឧប្បជ្ជិត្វា តតោ បឋមំ និរុជ្ឈតិ, តតោ ឧន សិទ្ធយត្វំ សទ្ធបេតន នេស្សត្វំ “យតោទ្វារិកនេនកា បឋមំ ឧប្បជ្ជិត្វា បច្ឆា និរុជ្ឈតី”តិ ចុត្តំ។ ព្ទនាតិ តនយន សនេទ្ទបេត ចុត្តំ ចិនរិត្វំ “សា ហី”តិអាឱយាហ។ យាន តេត្តិសនស្សាបិ បឋយនយោ។ បណ្ណាសនស្សកាលេតិ បឋយនយតោ យាន បញ្ញាសនស្សកាលិ, តាន ឋិតា ហោតីតិ ចុទ្ធិហាតិយោ អតុបកត្វា សទ្ធបេតន ឋិតា ហោតិ។ យក្ខាតិ យុក្កា អតិលិលា។ តនាតិ អសីតិតចុតិនស្សកាលេ។ តឆា ចិរបរិចិតត្តបិ។ កក្កា តិទត្តនា កក្កចិកក្កា ទុព្ទាលិ។ ហនយកោឌិយេនាតិ នល្លាឌិនត្វស្ស អនទត្តត្វា តេសំ លិលាត្វា កោឌិក្វត្វំ ហនយនត្វយេន។ យាន ឧសា នេនតា នត្តតិ។

ចាបិយាតិ យហាតព្វអានេកត។ បទិព្ពាតកយក្កសយត្តន្តិ បញ្ចហិ ឧតកស្ស បចិសតតិល្លយតយក្កហិ យុត្តំ។ តតោ តតោ ចិស្សត្ថុយានំ សន្ទានោ បុណ្ណតា។

បឋយំនេន ចស្សត្តតិអាឱ ឧបយានំសត្ថុតំ។ ព្ទយំ នេនតំ សន្ទាយាតិ ព្ទយំ យឆាចុត្តំ បរិយោសានបត្តំ យតោទ្វារិកនេនតំ សន្ទាយ។

កាយស្ស នេនាតិ អត្តកានស្ស ចិតាសតោ “ឧទ្ធិ ឱចិតបរិយានាតា”តិ បិឡព្វ, អដ្ឋកឆាយំ បន ឱចិតបរិយានាតា ឧទ្ធន្តិ បទុទ្ធានោ កតោ។ បរលោកតេសត អកត្វា។ នេនតានំ សីតិការនោ តាយ សទ្ទានេទឆបរិព្វអាហការនោ, សោ បតាយំ អប្បនត្តិនេសតាតិ អាហ “បនត្តិ…បេ… កចិស្សត្តិ”តិ។ ឆាតុសរីរានីតិ អដ្ឋិកទ្ទលសទ្ទាតឆាតុសរីរានិ។ សរីរេកនេសេ ហិ សរីរសយញ្ញា។

កុម្ភការបិឡកាតិ កុម្ភការបិឡកតោ។ ឧត្វ បញ្ចតីតិ បិឡកា, បចតដ្ឋានំ។ តនេន បិឆតចេសត អាចសន្តិ ឧត្វាតិ អាចារសា, តស្មា កុម្ភការាចារតោ។ អចិកតច្វបសយំ សទ្ទរិតំ កុម្ភំ ឧទ្ធរិត្វា ឋបេត្វា ឈារិកាយ សតិ បិឆាតចេសត ឋបេតិ។ តឆា ឋបតំ បន សន្ទាយ ចុត្តំ “បឋិសិស្សយ្យា”តិ។ កុម្ភស្ស បនេកសក្វតតាយ អាទាទ្ធា អចយនា “កុម្ភកបិលិតី”តិ អឆិប្បេតាតិ, ត លិត្ថកិត្ថាតិ។ អចយចយុពត ហិ សយុការោ ចុទ្ធា។ តត្វ កបិលសយុការោ ហិ ឈេដិ។ តេនាហ “យុពចដ្ឋិយា ឧកទាទ្ធាតី”តិ។ អចសិស្សយ្យត្តិ ចណ្ណចិសេទិសាណការចាបកតា ឈដការានេន តិដ្ឋយ្យត្តិ។ អាឱត្ត…បេ… តយោ កចា ឯដ្ឋា ឧកាតសហិ អក្កិហិ អាឱត្តកានតោ។ យឆា កុម្ភការោ កុម្ភការាចានំ អាឱត្តំ បច្ចេទ្ទតិ, ឧចំ អារទ្ធចិបស្សកោបស កចត្តយំ រាកានីហិ អាឱត្តត្តិ អាហ “កុម្ភការោ ចិយ យោកាចនេរោ”តិ។ តីហនណណ្ឌកោចិយ អរហត្តយក្កញាណំ កចត្តយបិលតោ តីហនណតោ។ សយោ ក្វយិការកា ចិយ តិដ្ឋាតតាលំ សទ្ទាចិសយា តិចត្តតតោ។

“อาทานนิกฺเขปนโต, วโยวุฑฺฒตฺถงฺคมโต, อาหารมยโต, อุตุมยโต, จิตฺตสมุฏฺฐานโต, กมฺมชโต, ธมฺมตารูปโต”ติ (วิสุทฺธิ. ๒.๗๐๙) อิเมหิ สตฺตหิ อากาเรหิ สมฺมสนฺโต รูปสตฺตกํ วิปสฺสติ นาม. “กลาปโต, ยมกโต, ขณิกโต, ปฏิปาฏิโต, ทิฏฺฐุคฺฆาฏนโต, มานสมุคฺฆาฏนโต, นิกนฺติปริยาทานโต”ติ (วิสุทฺธิ. ๒.๗๑๗) อิเมหิ สตฺตหิ อากาเรหิ สมฺมสนฺโต อรูปสตฺตกํ วิปสฺสติ นาม, ตสฺมา ยถาวุตฺตํ อิมํ รูปสตฺตกํ อรูปสตฺตกญฺจ ตีเรตฺวา วิปสฺสนฺตสฺส. ยทิปิ อรหโต อตฺตภาโว สตฺถุเทเวหิปิ วุจฺจเต, ยาว ปน อนุปาทิเสสปรินิพฺพานํ น ปาปุณาติ, ตาว ตสฺมึ สุคติภเว นิเวสาเปตีติ วตฺตพฺพํ ลทฺธีติ “นตฺถิ อปเมยฺยหิ อตฺตภาวํ วุจฺจตี”ติ วุตฺตํ. เตนาห “ติฏฺฐนฺเต ปนา”ติอาทิ. ตถา จ วกฺขติ “อนุปาทิเสสาย นิพฺพานธาตุยา ปรินิพฺพายิสฺส ขนฺธูปรโม เวทิตพฺโพ”ติ. น ปรินิพฺพาตีติ อนุปาทิเสสาย นิพฺพานธาตุยาติ อธิปฺปาโย, สอุปาทิเสสาย ปน นิพฺพานธาตุยา ปรินิพฺพานํ อรหตฺตปฺปตฺติยาว. อภิสงฺขารเหตุโต เหตุ ปริยาทานสฺส อุปาทานสฺส อธิปฺเปตตฺตา อุปาทินฺนกฺขนฺธานํ ภาวิตพฺพํ น วิญฺญาณํ. อนุปาทินฺนกสงฺขาเรติ อุตุสมุฏฺฐานาทิกรูปกลาเป วทนฺติ. กิญฺจาปิ ทุวิธํ ขีณ-สงฺขา อาทิอตฺถํ. ขีณํ ปน วทนฺติ อนุโยคาการาปนตฺถํ กายปริยนฺติกนฺติ เวทนํ เวทยมาโน ติฏฺฐนฺโต อปิ นุ ปุญฺญาภิสงฺขาราทิกมฺปิ กเรยฺยาติ ปจฺจกาเส. อถ วา อนุโยคาการาปนตฺถํ “อปิ นุ โข ติฏฺฐนฺโต กิญฺจิ ปุญฺญาภิสงฺขารํ วา อภิสงฺขเรยฺยา”ติอาทินา อนุโยคํ อาโรเปตฺวา วุตฺตํ, น ตาว ยถารทฺธเทสนํ นิฏฺฐาเปตุกาโม อโหสิ.

ปฏิสนฺธิวิญฺญาเณ นิรุทฺเธ ตสฺมึ ภเว อุปฺปชฺชนารหานํ วิญฺญาณานํ นิรุทฺธา สมุทยา, นามรูปนฺติ วุตฺตํ “วิญฺญาณํ ปญฺญาเยถาติ ปฏิสนฺธิวิญฺญาณํ ปญฺญาเยถา”ติ. สพฺพโส สงฺขาเรสุ อสนฺเตสุ ปฏิสนฺธิวิญฺญาณํ อปิ นุ โข ปญฺญาเยยฺย. ตสฺมิญฺหิ อปญฺญายมาเน สพฺพํ วิญฺญาณํ น ปญฺญาเยยฺย. เอวญฺจ “กิญฺจนา”ติ อาลปิตฺวา อวุตฺตานํ ปจฺจยาการานํ สมฺพนฺธติ ตสฺส สพฺพญฺญุตญาเณน สมฺพุทฺธตา. อปฺปญฺญาเณติ อปฺปญฺญายนํ อาทิ-สทฺเทน วิญฺญาเณ อสติ นามรูปสฺส อปฺปญฺญาเณติ เอวมาทิ สงฺคณฺหาติ. สนฺนิฏฺฐานสงฺขาตนฺติ สทฺทหนาการเณ ปวตฺตสนฺนิฏฺฐานสงฺขาตํ. อธิโมกฺขนฺติ นิจฺฉยาการวิโมกฺขํ สทฺธาวิโมกฺขญฺจ. เตนาห ปาฬิยํ “สทฺทหาม เอตํ, ภนฺเต”ติ. สทฺธาสหิตนิจฺฉยาการวิโมกฺขํ สนฺธายาห “สนฺนิฏฺฐานสงฺขาตํ อธิโมกฺข”นฺติ. อเนกาติ ปริยนฺโต. ปริโต ลิชฺชติ อุตฺตาติ ปริจฺเฉโท.

ปริวีมํสนสุตฺตวณฺณนา นิฏฺฐิตา.

๒. อุปาทานสุตฺตวณฺณนา

๕๒. อารมฺมณภูเตน อตฺเถน อุปาทานานํ หิตานีติ อุปาทานิยานิ, เตสุ อุปาทานิเยสุ. เตนาห “จตุนฺนํ อุปาทานานํ ปจฺจเยสู”ติ. อสฺสาทํ อนุปสฺสนฺตสฺสาติ อสฺสาเทตพฺพํ อิฏฺฐาการํ อนุปสฺสโต. ทสาหาราทีติ เสาทสม วา วีสํ ตึสํ จตฺตาลีสํ ปญฺญาสํ วา อาหาโร ปจฺจโย อุทสฺสาติ ทสาหาโร. อคฺคิกฺขนฺโธ วิย ตโย ภวา อุกาฬนฺหิ อคฺคิหิ อาทิตฺตาการโต อุทเกน ภวตฺตยํ. อคฺคิ...เป... ปุญฺโช อคฺคิกฺขนฺธสทิสสฺส ภวตฺตยสฺส ปริทาหโต.

ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ”ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩤᩈᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᨸᩤᩈᩣᨴᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨣ᩠ᨣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᨸᩤᩈᩣᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩉᩣᩅᩦᨳᩥᩴ ᨹᩃᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨿᩣᨲᩥ᪨

ᩏᨸᩤᨴᩤᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓-᪔᪨ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪓-᪕᪔᪨ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᨸᩩᨬ᩠ᨩᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲᩮᩃᨸᨴᩦᨸᩔ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᩥᨠᨸᩃ᩠ᩃᩴ ᨠᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᨲᩮᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨶᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩅᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᨠᩴ ᩅᨶᩴ ᩑᨠᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ ᨷᩮᩣᨲᩣ ᨸᩁᩮᩈᩩᨸᩥ᪨

ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕-᪖᪨ ᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪕-᪕᪖᪨ ᨾᩪᩃᩴ ᩋᨽᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᩈᩉᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩣᨶᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᨳᩅᩦᩋᩣᨸᩮᩣᩁᩈᩴ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩴ ᨲᨳᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩴ “ᩒᨩᩣᩉᩣᩁᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨲᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩔᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨲᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨲᩴ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᩔᨸᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩔᩴ ᩅᨶᨠᨳᩣᨿᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ᪨

ᨸᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩔᩴ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨳᩣᨿᩴ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨣᩤᨾᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨿᩣᨾᩴ ᩁᩪᨸᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᨧᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩮᨲᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨠᩣᩃᩮ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᨴᨠᩴ ᩅᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮᨠᩣᩃᩮ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨨᩮᨴᨶᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᨧᨶᩮᩣᨸᨾᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᩅᨠᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᩣᨴᩮᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩁᩪᨸᩔ...ᨸᩮ... ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ, ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈ ᩋᩣᨸᩮᩣᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ, ᨨ ᩅᩣᨿᩮᩣᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩣᨿ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩈᩩ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᨮᩥᨲᩥ-ᨽᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᩣᨴᩥᩋᨶ᩠ᨲᩅᩣ ᨸᨠᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨧ᪨ ᨲᩮᨶ ᨽᩅᨶᩩᨸᩥᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᨾ᩠ᨻᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿᩮᩅ ᩅᩔᩣ ᩋᩃᨠᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨶ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩁᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

៧. តរុណរុក្ខសុត្តវណ្ណនា

៣៧-៣៨. បលិមជ្ជេយ្យាតិ អល្លកទ្ទមេន បរិតោ បិញ្ជំ ទទេយ្យ. តថា ករោន្តោ យស្មា ច តត្ថ តិណកដ្ឋានិ មូលសន្តានកានិ តំ ជាតំ សោសេតិ នាម, តស្មា វុត្តំ “សោសេយ្យា”តិ. បំសុំ ទទេយ្យាតិ អស្ស បច្ឆិការេហិ, អាកាសតោ បំសុំ អត្ថោ. ស្នេហេយ្យាតិ បគ្ឃរេយ្យ. តេនាហ “ឧទក”ន្តិអាទិ. វុត្តនយេនេវាតិ “កុទ្ទាលបិដកំ អាទាយ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យា”តិអាទិនា បញ្ចមសុត្តេ វុត្តនយេន. អដ្ឋមនវមានិ ឧត្តានត្ថានេវ.

តរុណរុក្ខសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១០. និទានសុត្តវណ្ណនា

៩០. ពហុវចនវសេនាតិ កុរូ នាម ជានបទិនោ រាជកុមារា, តេសំ និវាសោ ឯកោបិ ជនបទោ រុឡ្ហីសទ្ទេន “កុរូ”តិ វុច្ចតិ ពហុវចនវសេន. យត្ថ ភគវតោ វសនោកាសភូតោ កោចិ វិហារោ ន ហោតិ, តត្ថ គោចរគាមកិត្តនំ និទានកថាយ បកតិ យថា “សក្កេសុ វិហរតិ ទេវទហំ នាម សក្យានំ និគមោ”តិ. “អាយស្មា”តិ វា “ទេវានំ បិយោ”តិ វា ភន្តេ វា បិយសមុទាហារោ ឯសោតិ អាហ “អាយស្មាតិ បិយវចនមេត”ន្តិ. តយិទំ បិយវចនំ គារវវចនេន វុច្ចតីតិ អាហ “គារវវចនមេត”ន្តិ. អតិទុក្ខំ អត្ថាយត្តំ អតិសុខុមតា អតិបណ្ឌិតា ឧបរិមាណតោ ឧត្តមប្បភេទសោតិ ភាវេ ៧ និសជ្ជាគេសា. និលបីតលោហិតោទាតមញ្ជិដ្ឋបភស្សរាចនេន លក្ខណានំ.

កុលសង្គហត្តាយាតិ កុលិតក្ខយតាវចនេន កុលិតក្កាហតាយ. សហស្សកណ្ឌិកំ និក្ខិបន្តោ វិយ និក្ខាបដិក្កាហតត. តេសំ អភិចាតតាធិសម្បជ្ជនេន ច បុញ្ញាភិសង្ខារស្ស ជនតេន. បដិសម្ភិទាតិ អដ្ឋកថាសុ ហេតុ សម្បជ្ជនានំ សក្កច្ចការិតាយ បុន សម្ភិទា. ឧភយត្ថតោ បដ្ឋាយ យញ្ញាតិ អាទិតោ បដ្ឋាយ ទេវនំ, ជរាមរណតោ បដ្ឋាយ ច ទេវនំ បវត្តា សម្មសនយោ. តិក្ខត្តុំ “អាទិតោ បដ្ឋាយ អន្ត”ន្តិអាទិនា វុត្តចតុរាការបរិវត្តតោ តយោ វារេ. តេន ទ្វាទសក្ខត្តុំ សម្មសនយោ. អយំ ភគវតា ពោធិមណ្ឌេ គហិតា សេសសន្ទេហិបិ ឧបរិមេ គហិតោតិ ឆព្ពិធេ ជាតោ វុត្តំ “សព្ពសន្ទេហិ…បេ… គហិតោ”តិ.

យាវាតិក្កមេតិ អបរិយាលទេត្ត “យាវញ្ចិទំ តេន ភគវតា”តិអាទីសុ (ទី. និ. ១.៧) វិយ. អតិសយគាចនេហាតតោ ហិ យំ យាវ-សទ្ទោ. តេនាហ “អតិគម្ភីរោតិ អត្ថោ”តិ. អវភាសតិ លាភតិ ឧបដ្ឋាតិ ញាណស្ស. តថា ឧបដ្ឋានាការោ “អវភាសោ”តិ វុត្តោ. កថំ ឯកោ បដិច្ចសមុប្បាទោ ឧត្តានគម្ភីរោ ច, អថ កស្មា គម្ភីរាវភាសតា វោហារិតាតិ? សច្ចំ, ឧត្តានគម្ភីរតាយស្ស ឧត្តានគម្ភីរោ ច បវត្តស្ស គម្ភីរាវភាសក្ខាយំ, តស្មា អញ្ញត្ថ លក្ខណានំ វាចុកោដិកំ ញតិទេវគុណេន និឌស្សេត្វា តថេវស្ស ឧត្តានគម្ភីរតំ វិភាវេតុំ “ឧត្ត

ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ ឯតំ ភត្តិតិ អកម្បិនោ អកម្បិនាវការោ ចាតិ ឯតំ ទ្វយំ ភត្តិ។ តេន យថាវុត្តប្បិតេ ចាតុរោជិកេ បដ្ឋិយា ឯករោជិ លក្ខតីតិ ទស្សេតិ។ តេនាហ “អយំ ហិ”តិអាទិ។

យេហិ គម្ភីរភាវេហិ បដិច្ចសមុប្បាទោ “គម្ភីរោ”តិ វុច្ចតិ, តេ ចតូហិ ឧបមាហិ ឧល្លិង្គេន្តោ “ភវគ្គគហណាយា”តិអាទិមាហ។ យថា ភវគ្គគហណត្ថំ ហត្ថំ បសារេត្វា គហេតុំ ន សក្កា ទូរភាវតោ, ឯវំ សង្ខារាទីនំ អវិជ្ជាទិបច្ចយសម្ភូតសមុទាគតត្ថោ បាកតិកញាណេន គហេតុំ ន សក្កា។ យថា សិនេរុំ ភិន្ទិត្វា មិញ្ជំ បព្ពតរសំ បាកតិកបុរិសេន នីហរិតុំ ន សក្កា, ឯវំ បដិច្ចសមុប្បាទគតោ ធម្មត្ថាទិកោ បាកតិកញាណេន ភិន្ទិត្វា វិភជ្ជ បដិវិជ្ឈិតុំ ញាតុំ ន សក្កា។ យថា មហាសមុទ្ទំ បាកតិកបុរិសស្ស ពាហុពលេន បារំ តរិតុំ ន សក្កា, ឯវំ វេបុល្លដ្ឋេន មហាសមុទ្ទសទិសំ បដិច្ចសមុប្បាទំ បាកតិកញាណេន ទេសនាវសេន តរិតុំ ន សក្កា។ យថា មហានិគ្រោធំ បវេធេត្វា បាកតិកបុរិសស្ស បវេណិ គហេតុំ ន សក្កា, ឯវំ ឥទំ អវិជ្ជាទយោ សង្ខារាទីនំ បច្ចយា ហោន្តីតិ ឯវំ បដិច្ចសមុប្បាទសការណំ បាកតិកញាណេន នីហរិត្វា គហេតុំ ន សក្កោតិ, ឯវំ វត្ថុនិគម្ភីរតាវសេន វតស្សា ឧបមា យោជេតព្ពា។ បាកតិកញាណវសេន វាយមន្តោ យោគី កតា ទិដ្ឋសច្ចានំ តត្ថ បដិវេធសម្ភវតោ, តថាបិ យស្មា សាវកានំ បច្ចេកពុទ្ធានញ្ច តត្ថ សប្បទេសមេវ ញាណំ, ពុទ្ធានំយេវ និប្បទេសំ។ តស្មា វុត្តំ “ពុទ្ធវិសយំ បញ្ញា”ន្តិ។

យាតិ បដិវេធេ និបាតោ។ ឯវាយំ “ឧត្តានកុត្តានកោ វិយ ខាយតី”តិ វចនំ សន្ធាយ វុត្តោតិ អាហ “យា គាថីតិ អត្ថោ”តិ។ ឧស្សារេន្តោតិ បញ្ញាវសេន ឧក្កិសន្តោតិ អត្ថោ។ អបសារេន្តោតិ និក្ខិបន្តោ, និគ្គណ្ហន្តោតិ អត្ថោ។ តេនាហ យហាបញ្ញាភាវេន។

តត្ថាតិ ឆេកស្ស សតិបិ ឧត្តានភាវេ បដិច្ចសមុប្បាទស្ស អញ្ញេសំ គម្ភីរភាវេ។ សុភោជនរសបុដ្ឋស្សាតិ សុភទ្ទេន ភោជនរសេន បរិវិសិតស្ស។ គតយោគស្សាតិ និព្ពទ្ធបយោគេ គតបរិចយស្ស។ យល្លបិសាណគ្គំ យលេហិ យហាពលេហេវ លិបិតព្ពបិសាណំ។ ក្រុហិ ឆ្ពយស្ស ការិយដ្ឋានគ្គំ កញ្ចិ បរស្ស ឆ្ពយស្ស បិសាណស្ស ក្រុតបវេសោតិ តស្ស សល្លហុកភាវំ ទីបេន្តោ វទតិ។

តិបិវបិដ្ឋលេនវទីបេត្តំ តស្ស យហាវិប្ផារភាវតោ។ តេនាហ “តស្ស កិរា”តិអាទិ។ បក្កវតីតិ បក្កវត្តំ វិយ បរិវត្តតិ បរិវេតា វត្តតិ។ លក្ខណវចនគញ្ញាតំ។ បិដ្ឋិយំ សកលិកអដ្ឋិកា បិដ្ឋិបត្តំ។ កាយុបបត្តស្សាតិ យហតា កាយេន ឧបេតស្ស, យហាកាយស្សាតិ អត្ថោ។ បិញ្ឆវដ្ឋីតិ បិញ្ឆ កលិវេបិ។ សុបណ្ណវាតគ្គំ នាគក្កុហណាទីសុ បក្ខបប្ផោដនវសេន ឧប្បជ្ជនកវាតំ។

“បុព្ពូបនិស្សយសម្បត្តិយា”តិអាទិនា វុត្តិដ្ឋការណានិ វិត្តារេតា វិវរិតុំ “ឆ្ពតោ កិរា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ឆ្ពតោតិ ឆ្ពតោ រដ្ឋកប្បតោ។ សតសហស្សិមេតិ សតសហស្សមេ។ ហំសវតី នាម នគរំ អហោសិ ខាតនគរំ។ ធុរបត្តានីតិ ពាហិរបត្តានិ, យានិ ទីឃតមានិ។

នគិដ្ឋភាតាតិ វេមាតិកភាតា នគិដ្ឋោ យថា អម្បាកំ ភាវតោ ភគ្គតេ្វនោ។ ពុទ្ធានញ្ហិ សហោទរា ភាតរោ នាម ន ហោន្តិ។ តត្ថ ជេដ្ឋា តាវ នុប្បជ្ជន្តិ, នគិដ្ឋានំ បន អសម្ភវោ ឯវ។ ភោគត្តិ វិភវំ ឧបសន្តោតិ វោរជតិតសន្តោភចូបសមេន ឧបសន្តោ ជនបទោ។

ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩣᨭᨠᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᨭᨠᨴ᩠ᩅᨿᨾᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩉᩩᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨸᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᩁᨠᩣᨭᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩩᨡᩮᨶ ᨸᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨨᩅᩥᩈᩣᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨨᩅᩥᨿᩴ ᩈᩣᨭᨠᩴ᪨ ᩏᨲᩣᨶᩥ ᨸᩥᨭᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩏᨲᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᨳᩮᨲᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᨸᩥᨭᨠᩣᨶᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩅᨠᩮ ᨧ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᨶ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨻᩉᩪᨶᩥᨿᩮᩅ᪨

ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩥᩅᩈᩮᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᩈᩉᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩉᩥᨲᩴ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ, ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᩥᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨬ᩠ᨨᩥᨲᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᨸᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨴᩔᨶᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩔᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩔ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸ᩠ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᩮ “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩉ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩ ᩋᩅᨻᩮᩣᨵᨲᩮᩣ᪨ ᨧᨲᩪᩉᩥᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨠᨳᩥᨠᩣ᪨

ᩈᩣᩅᨠᩮᩉᩥ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩥ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩑᩅ ᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨿᨳᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨵᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨲᩔ ᨠᩥᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᨠᩥᩁᩔ ᩏᨸᩮᨲᩔ ᨠᩥᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨴ᩠ᨵ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉ “ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᩅ ᨠᩥᩁᩴ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨠᩮᩣ ᨬᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨸᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿᩮᩅ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ “ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨸᩁᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥᩔ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨵ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩋᨶᩮᩣᨾᨲᨣ᩠ᨣᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩪᩃᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᩮᩈᩴ

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨻᩣᨵᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ

ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᨬᩣᨲᩥ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣᩅ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ

ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᩅᩣ ᩋᩈᩴᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᨾᩉᩣᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩥᨸᩣᨧᨶᨠᩣᩃᨽᩮᨴᩣᨶᩴ

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩅᩈᩮᩣᨠᩣᩃᩅᩥᩈᩮᩈᨴᩔᨶᩴ, ᨲᩴ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨭᩦᨠᩣᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ

ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩅᨠᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨵᩥᨣᨾᩮᩉᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ

ᨶᩣᨾ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩏᨸᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩅᩉᩥ

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿᩴ (ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪑.᪔᪕) –

“ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᩉᩮᨲᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨧ, ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨶᩅᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ពត្ថ ភចហាការេហីតិ ភចហិ បច្ចយកាទ្ធបកយភេហិ អាការេហិ៍ ឧប្បជ្ជតិ ឲតស្មា ផលត្តិ ឧប្បាទោ, ផលុប្បត្តិយា ការណការេចា៍ សតិ ច អចិជ្ជាយ សង្ខារា ឧប្បជ្ជន្តិ, ភាសតិ, តស្មា អចិជ្ជា សង្ខារានំ ឧប្បាទោ ហោតិ៍ តថា អចិជ្ជាយ សតិ សង្ខារា បចត្តន្តិ ច តិឋិយន្តិ ច៍ យថា ច កចាឌឹសុ លិបត្តិ, ឲចំ ពោសំ អចិជ្ជា បច្ចយោ ហោតិ, តថា អាយូហន្តិ ផលុប្បត្តិយា ឈរេដន្តិ សំយុជ្ជន្តិ អត្តនោ ផលេភ៍ យស្មិំ សន្តានេ សយំ ឧប្បន្នា, តំ បលិពុន្ធន្តិ បច្ចយន្តរសមចាយេ ឧទយន្តិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ហិនោតិ ច សង្ខារានំ ការណភាចំ ឧបកច្ឆតិ៍ បដិច្ច អចិជ្ជំ សង្ខារា អយន្តិ បចត្តន្តីតិ ឲចំ អចិជ្ជាយ សង្ខារានំ ការណភាទ្ធបកយតចិសេសា ឧប្បាទាទយោ ចេឌិតព្វាតិ៍ ឧប្បាទដ្ឋិតីតិ ច ឋិដ្ឋតិ ឲតេតាតិ ឋិតិ, ការណំ៍ ឧប្បាទោ ឲច ឋិតិ ឧប្បាទឋិតិ៍ ឲស នយោ សេសេសុបិ៍ ញ្ញាណ្ណ បច្ចយាការញ្ញាណំ យថា បុរិមេហិ បហានេពាធិមុលេ បចត្តិតំ, តថា អយ្យានំ ភកចតាបិ បចត្តិតត្តិ អន្ធុរិយចេកាកិហតា ធម្មសហស្សិលោកធាតុ សង្កម្បិ សម្បកម្បិតិ ធម្មទេត្តា "ឋិដ្ឋយទេត្ត"តិអាឌិយាហ៍

ឲតស្ស ធម្មស្សាតិ ឲតស្ស បដិច្ចសមុប្បាទសង្ខាតស្ស ធម្មស្ស៍ សោ បន យស្មា អត្ថតោ ហេតុប្បភចានំ ហេតុ៍ ពេនាហ "ឲតស្ស បច្ចយធម្មស្សា"តិ ៍ ជាតិអាឌីនំ ជរាមរណបច្ចយតាយាតិ អត្ថោ៍ ភាយរូបបរិច្ឆេទោ តស្ស ច បច្ចយបរិគ្គហោ ត បចយាកិរិចេសមយទេត្តត ហោតិ, អថ ពោ តត្ថ អបរាបរំ ពោលាប្បត្តិសង្ខាតេន អត្ត អត្ត ញាតេតភ៍ តទ្ទកយកាចំ បន ធម្មទេត្តា "ពោលាបរិញ្ញាចសេន អគត្តញាត"តិ អាហ៍ តិច្ចសញ្ញាឌីនំ បជហតចសេន បចត្តយាភា ចិបស្សនាធម្មេ បដិចិញ្ញាតិ ឲច ភាយ ហោតិ បដិបក្ខចិក្ខមូតេត តិក្ខចិសភាចាបត្តិតោ, តនឆិដ្ឋាភគ្គតា ច តីរណបរិញ្ញា អរិយមគ្គោ ច បរិញ្ញាបហាភាកិសយមចសេន បចត្តិយា តីរណប្បហាតបរិញ្ញាសង្គហោ ចាតិ តទ្ទកយបដិចេធាកាចំ ធម្មទេត្តា "តីរណប្បហាតបរិញ្ញាចសេន អប្បដិចិញ្ញាត"តិ អាហ៍ តន្តំ ទុច្ចតិ បជចីតតព្វំ តត្តចាពេយតិ តន្តំ អាចន្ថិតព្វា បសារិតសុត្តចដ្ឋិតំ តិយតីតិ កត្វា, តំ បន តន្តាក្យលតាយ តិឌស្សភការេចត អាក្យលទេយច កហិតត្តិ អាហ "តន្តំ ចិយ អាក្យលជាតា"តិ៍ សទ្ទេបតោ ទុត្តយត្វំ ចិត្វារតោ ធម្មទេត្តា "យថា ភាយា"តិអាឌិ ទុត្តំ៍ សយាតេតុត្តិ បុទ្ទាភាបរំ សយំ កត្វា អាតេតុំ, អចិសយំ ឧទ្ទុំ កាតុន្តិ អត្ថោ៍ តន្តទេយច ចា អាក្យលំ តន្តាក្យលំ, តន្តាក្យលំ ចិយ ជាតា ក្ខតា តន្តាក្យលកជាតា៍ មជ្ឈិមំ បដិបទំ អតុបកន្ត្វា អន្តទ្វយបក្ខន្ទេត បច្ចយាការេ ពលិត្វា អាក្យលញ្យាក្យលា ហោន្តិ, ពោតេច អន្តទ្វយបក្ខន្ទេត តំតំឌិដ្ឋិក្កាហចសេន បរិត្ថមន្តា ឧទ្ទុកំ ធម្មដ្ឋិតិតន្តំ បដិចិញ្ញាតុំ ត ជាតន្តិ៍ ពេនាហ "ត សក្កោន្តិ បច្ចយាការំ ឧទ្ទុំ កាតុ"ន្តិ៍ ទេទ្វ ពោធិសទេត្តតិ បច្ចេកពោធិសត្តយហាពោធិសទេត្តា៍ អត្តនោ ធម្មតាយាតិ អត្តនោ សភាចេត, បរោបទេសេន ចិតាតិ អត្ថោ៍ តត្វ តត្វ ក្យញ្ជកជាតត្តិ តស្មិំ តស្មិំ ឋានេ ជាតក្យញ្ជកំ បិណ្ឌិសុត្តំ៍ តទោ ឲច កណ្ឌិពន្ធន្តិ ទុត្តំ៍ បច្ចយេសុ បក្ខលិត្វាតិ អតិច្ចទ្ធក្ខាតត្តាឌិសភាចេសុ បច្ចយធម្មេសុ តិច្ចាឌិកាចចសេន បក្ខលិត្វា៍ បច្ចយេ ឧទ្ទុំ កាតុំ អសក្កោន្តោតិ តស្សេច តិច្ចាឌិកាហស្ស អចិស្សជ្ជតតោ បច្ចយធម្មតិមិត្តំ អត្តនោ ធម្មតំ ឧទ្ទុំ កាតុំ អសក្កោន្តោ ញ្ញាណំសច្ចាកិតិចេសកាយកត្វចសេន កណ្ឌិកជាតា ហោតីតិ អាហ "គ្វាសដ្ឋិ...បេ... កណ្ឌិពទ្ធា"តិ៍

ទេយ ហិ ពេជិ សយណា ចា ឲាហូណា ចា សម្បតដ្ឋិអាឌិ ឋិដ្ឋិយោ តិស្សិតា អល្លីតា, ចិតតទោ ក្យលិតិ ញ្ញាតិលិគ្គចសេន លទ្ធតាយស្ស តន្តចាយស្ស កណ្ឌិកំ ភាយ អាក្យលភាចេត អគ្គតោ ចា មូលតោ ចា ទុចិញ្ញេយ្យាចយចំ ពលិតពន្ធសុត្តន្តិ អាហ "ក្យលិកណ្ឌិកំ ទុច្ចតិ បេសការកញ្ជិយសុត្ត"ន្តិ៍ សក្យលិកាតិ ចដ្ឋចាដកសក្យលិកា៍ សា ហិ ទុក្ខសាខាសុ ឌូលមូតក្យលិចកា ហោតិ៍ តតិណ្ណំសា ក្យលិចកំ តទោ

តតោ តិណហិរាទិកេ អានេត្វា តថា តថា វិនន្ធតិ, យថា តេសំ ពេសការកញ្ជិយសុត្តំ វិយ អគ្គេន វា អគ្គំ, មូលេន វា មូលំ សមានេតុំ វិវេចេតុំ វា ន សក្កា។ តេនាហ “យថា”តិអាទិ។ តទុភយម្បីតិ កុលាគណ្ឋិកន្តិ វុត្តំ កញ្ជិយសុត្តំ កុលាវកញ្ច។ បុរិមនយេនេវាតិ “ឯវមេវ សត្តា”តិអាទិនា បុព្វេ វុត្តនយេន។

កាមំ មុញ្ជបព្វជតិណានិ យថាជាតានិបិ ទីឃភាវេន បតិត្វា អវត្ថរិតានិ អញ្ញមញ្ញំ វិនន្ធិត្វា អាកុលានិ ហុត្វា តិដ្ឋន្តិ, តានិ បន តថា កុដ្ដិតវិយាតិ យថា រជ្ជុភាវាតីតិ ទស្សេតុំ “យថា ហី”តិអាទិ វុត្តំ។ សេសមេត្ថ ហេដ្ឋា វុត្តនយមេវ។

អបាយោតិ អយេន សុខេន, សុខហេតុនា វា វិរហិតោ។ ទុក្ខស្ស គតិភាវតោតិ អបាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បវត្តិដ្ឋានភាវតោ។ សុខសមុស្សយតោតិ “អដ្ឋសមុស្សយតោ វិនិបតិតត្តា”តិ វិរូបំ និបតិតត្តា យថា តេនត្តភាវេន សុខសមុស្សយោ ន ហោតិ, ឯវំ និបតិតត្តា។ ឥតរោតិ សំសារោ តត្ថ “អបាយ”ន្តិអាទិនា វុត្តោបិ សំសារោ ឯវាតិ? សច្ចមេតំ, និរយាទីនំ បន អធិមត្តទុក្ខការណស្ស តំ អបាយាទិគ្គហណំ គោពលីពទ្ទញាយេន អវសេសោ វេទិតព្វោ។ ខន្ធានញ្ច បដិបាដីតិ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ហេតុផលភាវេន អបរាបរុប្បត្តិ។ អព្ភោច្ឆិន្នំ វត្តមានាតិ អវិច្ឆេទេន បវត្តមានា។

តំ នាតិវត្តតីតិ តំ “អបាយ”ន្តិអាទិនា វុត្តំ នាតិ អបាយទុក្ខញ្ច វដ្ដទុក្ខញ្ច មហាសមុទ្ទេ វាតក្ខិត្តា នាវា វិយាតិ ឧទ្ធំ បរិច្ឆេទកដ្ឋានស្ស មហត្តការណស្សាត្ថេន បរិច្ឆេទកស្ស អនុបត្តិការណស្សាភាវា វេទិតព្វំ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

និទានសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទុក្ខវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. មហាវគ្គោ

១. អស្សុតវាសុត្តវណ្ណនា

៦១. “អស្សុតវា”តិ សោតទ្វារានុសារេន ឧបលទ្ធិតំ, ឧបលទ្ធំ វា សុតំ អស្ស អត្ថីតិ សុតវា, បដិក្ខេបេន ន សុតវាតិ អស្សុតវា។ វា-សទ្ទោ ចាយំ បសំសាយំ, អតិសយស្ស វា ជោតកោ, តស្មា យស្ស បសំសិតំ, អតិសយេន វា សុតំ អត្ថិ, សោ “សុតវា”តិ សំកិលេសវិទ្ធំសនសមត្ថោ បរិយត្តិធម្មបរិចយោ “តំ សុត្វា តថត្តាយ បដិបត្តិ ច សុតវា”តិ ឥមិនា បទេន បកាសិតោ។ អថ វា សោតព្វយុត្តំ សុត្វា កត្តព្វនិប្ផត្តិ សុតីតិ សុតវា។ បដិក្ខេបេន ន សុតវាតិ អស្សុតវា។ តេនាហុ បោរាណា “អាគមាធិគមាភាវា, ញេយ្យោ អស្សុតវា ឥតី”តិ។ តថា ចាហ “ខន្ធធាតុ…បេ… វិនិច្ឆយរហិតោ”តិ។ តត្ថ វាចុគ្គតករណំ ឧគ្គហោ, តត្ថ បរិបុច្ឆនំ បរិបុច្ឆា,

ញ្ញសេលហិ សហ ទោគតាបរិហរណចេសេត ចិតិច្ឆយស្ស ការណំ ចិតិច្ឆទេយា បុច្ចតត្តិ ពាហុត៌ា កិលេសាឌីត៌ កិលេសាកិសង្គ្រាត៌

ចិត្តាទេតត្ថា បដិសម្ភិទាយក្កតិទេ្ធសេស្ស (យហាតិ៍ ៥៧, ៥៣) អាកាតតេយត៌ អត្ថបុច្ចដ្ឋេតា កហិតេតា “តាល់ តិគ្គិគ្គិតុ”ត្តិអាឌិចចតេតា៌

អាសន្តុបច្ចក្កចាឌី ញ្ញាឌ-សទ្ធេាតិ អាហ “ញ្ញាយម្ពិត្តិ បច្ចុប្បន្នុបច្ចក្កកាយំ ឥស្សេតី”តិ៌ ចតុស្ស យហាក្ខតេស្ស តិឃុទេត្តាតិ ចាតុយហាក្ខតិទេកា៌

យឆា បត យហាយត្តិកាយ តិគ្គាត្តិ យត្តិកាយយំ, ឲចយំ ចតុហិ យហាក្ខតេហិ តិគ្គាទេត្តា “ចតុយហាក្ខតយទេយា”តិ ចុត្តិ៌ តិគ្គិទេត្ថឃ្យាតិ

តិគ្គិត្តតយិ អាបទេដ្ឋឃ្យ៌ តិគ្គិត្តតា តាយ ក្កក្កណ្ឌតា អតកិទតិភាចទេតាតិ ចុត្តិ “ក្កក្កទេណ្ឌឃ្យា”តិ៌ ចិទទេដ្ឋឃ្យាតិ ឌិតទាទេកា កទេចឃ្យ៌ ទេតតាហ

“ត ទទេដ្ឋឃ្យា”តិ៌ ចិយុទេច្ចឃ្យាតិ ញ្ញាឆ បត អច្ចត្តាយ ចិយុច្ចត៌ អឆិទេប្បតត្តិ អាហ “យុច្ចិតុកាទេយា កទេចឃ្យា”តិ៌ ចតុហិ ច ទុបឌតកាបច្ចទេយហិ

អាកាទេតា ចទេយាតិ, អាចទេយា, ចុទ្ធិ៍ ចយទេតា អបក្កទេយាតិ អបចទេយា, បរិហាតិ៍ អាឌាតត្តិ កហណំ, បដិសន្ធិយា តិគ្គាតិ្ត៌ ទកទេឌាតិ

ឈន្ធាត៌ ទកទេឌា៌ ទេសា ហិ កញ្ញឲចទស្ស តិទេក្កូទេបាតិ ចុទេត្តាតិ អាហ “តិទេក្កូបតត្តិ ទកទេឌា”តិ៌

បញ្ញាយត្តីតិ បកាសេតា ពាាយត្តិ៌ ទុបំ បរិក្កទេហតុំ បរិក្កណ្ហតចទេសតបិ ទុបំ អាលម្ពិតុំ៌ អឃុត្តទុបំ កត្វា តណ្ហាឌីហិ បរិក្កទេហតុំ អទុបំ

បរិក្កហិតុំ ឃុត្តទុបំ កទេទាតិ ទេតសំ កិក្កត៌ សប្បាយកាចទេតា៌ ទេតតាហ “កស្មា”តិអាឌិ៌ តិក្កឆ្ឆទេត្តាតិ តទេតា កាហទេតា តីហទេត្តា៌

យតាយតតេស្សចតាយំ, ត សយាឆិបញ្ញាត្តីត៌ “ឌិត្តំ បញ្ញាច្ចា កាចយំ (សំ៌ តិ៌ ១៌១១, ១៥១; ទេបឌទេកា៌ ១១; យិ៌ ប៌ ១៌៥៌៥), ឌិទេត្តា

កហបតី”តិអាឌីស្ស (ឆ៌ ប៌ អដ្ឋ៌ ៥៣) ចិយ៌ ឌិត្តីកាតគ្គាក្ខត៌ ចត្តុ ឲតស្សាតិ ឌិត្តចត្តុ, តស្ស ភាទេចា ឌិត្តចត្តុតា, ទេតត ការទេណត

ឌិត្តភាចយាហ៌ ឌិត្តទេកាចទតាយាតិ ឌិត្តចិឌិត្តចិសយតាយ៌ សយ្យយុត្តឆយុឌិត្តតាយាតិ ទាកាឌិសន្ធាឌិសយ្យយុត្តឆយុចទេសត

ឌិត្តសភាចត្តា៌ ទេតត ឌិត្តតាយ ឌិត្តត្តយាហ៌ ចិឌាតតទេដ្ឋតាតិ ញ្ញត្ថតទេដ្ឋត៌ អទេញ្ញសិតត្តិ អទេញ្ញសាក្ខតាយ តណ្ហាយ កហិត៌ ទេតតាហ

“តណ្ហាយា”តិអាឌិ៌ បទាយសិត្វាតិ ឆយុសភាចំ អតិច្ចតាឌិ អតិក្កមិត្វា បទទេតា តិច្ចាឌិទេតា អាយសិត្វា៌ អដ្ឋសតត្តិ អដ្ឋាឆិកំ សត៌ តច

យាតាតិ ទេសឃ្យស្ស “ទេសទេឃ្យាហយម្ពិ”តិអាឌិតា អាកតា តចចិឆយាតា៌ (ពាហុឌាទេល អាកតា សស្សតចាឌាឌទេយា ក្ខាសដ្ឋិឌិដ្ឋិទេយា៌ ឲចត្តិ

ចុត្តាកាទេត៌ យស្មា តណ្ហាយាតឌិដ្ឋិក្កាហចទេសត បុច្ចដ្ឋទេតត ឥញ្ញហក្កាហំ កហិតំ, តស្មា ទេសា តត្តុ តិគ្គិគ្គិតុំ តិគ្គិឌាទេពាណំ ក្កប្បាទេឌតុំ ត

សយទេត្តា៌

កិក្កូទេចតិ ឲត្តុ ញ្ញាតិ-សទ្ធេា អាឌិអទេត្តា, ទេតត “ចទ”ត្តិ ឲចយាឆិកំ សក្កណ្ហាតិ៌ ញ្ញាឌ អត្ថុសន្ធិចចត៌ “កស្មា អាហា”តិ កទេឆតុកាយតាយ

ការណំ បុច្ឆតិ៌ ទេតតាហ “បឌយំ ហិ”តិអាឌិ៌ អស្សុតចតា បុច្ចដ្ឋទេតត៌ ទេតតាតិ ភកចតា៌ អឃុត្តទុបំ កត៌ “តិគ្គិទេត្ថឃ្យា”តិអាឌិតា

អាឌីតចស្ស ចិភាចិតត្តា៌ អទុទេប បត តឆា អាឌីតចស្ស អចិភាចិតត្តា ចុត្តិ “អទុបំ បរិក្កទេហតុំ ឃុត្តទុប”ត្តិ, ឃុត្តទុបំ ចិយ កតត្តិ

អឆិប្បាទេយា៌ កាទេហាតិ តណ្ហាយាតឌិដ្ឋិក្កាទេហា៌ “តិក្កូយិត្វា អទុបំ កទេតា”តិ ញ្ញាឌ ភកចតា អាឌីតចំ ឥទេស្សត្វា ទុទេប កាទេហា បដិក្កូទេត្តា, ត

អទុទេប, តស្មា “កាតទេគ្គា តុ ទេលា ទេសា តត្តា”តិ យិច្ឆាកណ្ហត្តាត៌ ទេសា តទេតា ទុបទេតា តិក្កូយិត្វា អទុបំ កទេតា ចិយ ទេហាតីតិ កត្វា ចុត្តិ៌

តិដ្ឋយាតត្តិ តិដ្ឋត្តិ៌ “អាបដ្ឋិត្វា ចិយ ទេហាតី”តិ សភាទេចត បចត្តយាត៌ “បឌយចទេយ”តិអាឌិតា ទុបស្ស ទកឌ ចយាឌីហិ ចិភឌិត្វា ឥស្សេតិ៌

បិឌស្ស ក្កន្ធទេណតិ យឆា ឌបិតស្ស បិឌស្ស ក្កក្កូបទេត៌ អតិហទណត្តិ យឆាក្កន្ធត៌ យឆាដ្ឋិតដ្ឋាត៌ អតិក្កមិត្វា ហទណំ៌ ឌិតិហទណត្តិ ក្កន្ធទេតា

ປີເສາ ຍຖາວຸຕ຺ຕິ ປີຊໍ ຍຖາ ນ ຌເວຕິ, ເອວໍ ເທາຄໍ ປສ຺ສເຕາ ປຣິຍາທາເຍຕ຺ວາ ທເຣຄໍ. ເຈາທ຺ທຸຊ຺ຊນຕ຺ຕິ ຕຖາ ປເຣປີຊໍ ຊີຕິນາເຣຕ຺ວາ ກຸຍິຍໍ

ນິກ຺ລປນຕ຺ຕໍ ອເຈາທ຺ທຸຊ຺ຊນໍ. ນນ຺ຕິເກ຺ລປນຕ຺ຕິ ເຈາທ຺ທເຊ຺ຊຕ຺ວາ ກຸຍິຍໍ ນຍໍ ນິກ຺ລປນໍ ຄປນໍ. ນນ຺ຕິນ຺ຊຸນຕ຺ຕິ ນິກ຺ລຕ຺ຕສ຺ສ ນຕ຺ຕເນາ ນິນ຺ຊຸນໍ ວຸປີຖອນໍ. ຕຕ຺ຕ

ຕເຕ຺ຕຈາຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ປຄຍຈຍາອິເກ ເອຈໍ. ອຈຄາເຣເລາກ ເຕນໍ ເກາຊ຺ຊານຕ຺ຕເຣນ຺ຕຍກາກາຈຍາທໍ. ທຸຄີຕິ ກາເຈາ, ປຕ຺ຕຕ຺ຕິ ນຕ຺ຕິ.

ປຄຍຈຍາຄເຍາ ເອຈ ເທຕ຺ຕ ທຸຄີ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິ ຈ ອສິເປ຺ຍຕາ. ປຊປຊີຍນ຺ຕາຕິ "ປຊປຊີ"ຕ຺ຕິ ກເຣາກ຺ຕາ ຊີຍ, ເຕນ ເນນໍ ປຈຕ຺ຕິກ຺ລລສ຺ສ

ຕ຺ຕຕ຺ຕເຣຕໍ ຄເສ຺ສຕິ. ເອຕຕ຺ຕິ ເອຕໍ ຣູປຄຍ຺ຍານໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຕ ຕເຕ຺ຕຈ ກິຊ຺ຊນໍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ຍກາເຣເຍຈ. ຈຊ຺ຊີປ຺ຍເຄນຕ຺ຕິ ຈຊ຺ຊີຍາ ປຸລກໍ ຄາເຣທໍ. ຕຊ຺ຊີຍາ

ຈຊ຺ຊີຍາ ປຸລກໍ ອນຕິກ຺ກຍິຕ຺ວາຈ ນາ ຊີປຊາລີ ກິຊ຺ຊຕິ. ປເຈລິນຍຸຕ຺ຕຈເຣນາຕິ ນຕ຺ຕິຈເຣນ.

ຣຕິຕິ ຣຕ຺ຕິຍໍ. ກຸສເຕ຺ຕ ເທຕໍ ອຸປເຍາກຈຄນໍ. ເອວໍ ປນ ອເຕ຺ຕ ນ ກເທຕເຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ປຸນ຺ນສ຺ສ ນິເຣາຄາກາຈເຕາ. ປຸຣິຍປເຈລິເຕາຕິ ຣູປ

ຈຸຕ຺ຕປເຈລິເຕາ. ອເຣກາຕິ ຊິຕ຺ຕເກາຊີ ນຕນທສ຺ສາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕ຺ຕິຕິ ຈຸຕ຺ຕຍຕ຺ຕ ເຣຣຈາເຣນ ຊີເປຕ຺ຕ "ຈຸຕ຺ຕຍິ ເຈຕ"ຕ຺ຕິອາທີ ຈຸຕ຺ຕໍ. ອຄ຺ຄທ຺ທຍອຕ຺ຕິ

ເຣາເກນ ຄາກໍ ອຸປຄ຺ຄ, ຕສ຺ສ ປນ ອຸປຄ຺ຄ ອສິກາເຣຕາ ຈາທນຕສ຺ສາຕິ ຊິຕ຺ຕາຍຕິ. "ອຄ຺ຄທ຺ທຍ"ຕ຺ຕິ ເກຊິ, "ອຄ຺ຄຈຕຸຕ຺ຕ"ຕ຺ຕິ ອປເຣ. "ນາສິກໍ

ຊີຍຄ຺ຄນຕໍ ຈາທາ"ຕິ ຄທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ຈຄຕ຺ຕິຕິ ຊີຍໍນິຕຕ຺ຕໍ. ຈຕຸກາທ຺ທຕ຺ຕເກາ ຕຸເລ຺ຕ. ຍທາເຣຕ຺ຕາຕາຍ ປຈຄ຺ຄ ຈຄໍ ປຈກຕ຺ຕິ ອາທ "ປຈເກຕິ

ຍທາຈເກ"ຕິ. ຕຕ຺ຕິ ປຄຍໍ ກທິຕນາເລ. ອຍຍເຕ຺ຕາຕິ ອຍໍ ກຸຍິ ອເກາຕຣິຕ຺ວາ ຊີຕນາລາຍ ເອຈ ກທລນຄ຺ຄາເຣຕາ ອເຕ຺ຕາ. ເອຕຄເຕ຺ຕເຍຈ ທິ

ກກຈາ "ອເຣຕ຺ຕາ"ຕິ ຈຕ຺ວາປິ "ປຈເກ"ຕິ ອາທ.

ອເຣຕ຺ຕາຍທາຈຄໍ ຊີຍາຕິ ອເຣຕ຺ຕຊ຺ຊາເນ ຍາທາເຣຕ຺ຕາ ຊີຍ. ອາເຣຍ຺ຍເລາລຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອາເຣຍ຺ຍລສ຺ສ ອຈລຍຸຕ຺ຕໍ. ນ ຈຕຸຕ຺ຕໍ ອາເຣຍ຺ຍລປຈ຺ຈເຍນ ຊີຕາ

ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນເຕາ. ເອກຊາຕິຍຕ຺ຕິ ຣູປີຊີຄີລີຊີເອກນກາຊໍ "ຊີສ຺ສຕິ, ກິກ຺ລເວ, ຕ຺ຕຍສ຺ສ ຈາຕຸຍທາກູຕິກສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອາຈເຍາປິ

ອປຈເຍາປີ"ຕິ ຈຄເຣຕ຺ຕນ ຣູປເຕາ ຄີທຣິຕ຺ວາ ອຣູເປ ກາເຣທາ ປຕິຕ຺ຖາປິເຕາ ນາຍ, "ຈເຣ, ກິກ຺ລເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ"ຕິອາທີ ຈຄເຣຕ຺ຕນ

ອຣູປເຕາ ຄີທຣິຕ຺ວາ ຣູເປ ກາເຣທາ ປຕິຕ຺ຖາປິເຕາ ນາຍ.

ນຕ຺ຕິ ກາທໍ. ຖກຍເຕາຕິ ຣູປເຕາ ຈ ອຣູປເຕາ ຈ. ທຣິສ຺ສາຍີຕິ ຄີທຣິສ຺ສາຍີ. ປຣິຈເຕ຺ຕຕ຺ວາຕິ ຍຕ຺ຕ ຊປີຕ຺ວາ. ກເລ຺ລ ສຸເຍຕ຺ວາຕິ ກເລ຺ລ ຄເຍຕ຺ວາ.

ອສ຺ສາຕິ ຊີນສ຺ສ. ນິຍຸເຈຕ຺ວາຕິ ນິຍຸຕ຺ຕິຕ຺ວາ, ຄີທຣິຕ຺ວາຕິ ອສິປ຺ປາເຍາ.

ຍເກ຺ກາຕິ ເລກ຺ຕຸຣເຍເກ຺ກາ. "ນິຕ຺ຕິນ຺ທ"ຕ຺ຕິ ຕຍິກາ ຊລຈຊີປສ຺ສກາ ກຊິຕາ.

ອສ຺ສຸຕຈາຣຸຕ຺ຕຈເຍ຺ຍກາ ນິຕ຺ຖິຕາ.

໑໑. ຈຸຕິຍອສ຺ສຸຕຈາຣຸຕ຺ຕຈເຍ຺ຍກາ

໑໑. ປຈ຺ຈຍກາເຣຈນ ຍຸລເຈຈຄາຍ ທິຕຕ຺ຕິ ຍຸລເຈຈຄິຍໍ. ເຕກາທ "ຍຸລເຈຈຄາຍ ປຈ຺ຈຍ"ຕ຺ຕິ. ປຈ຺ຈຍກາເຈາ ຈ ອຸປນິສ຺ສຍເກາຊີຍາ, ນ

សហជាតកោដិយា។ តេនាហ “តត្ថ ច”តិអាទិ។ ជវនចេតនាយាតិ ជវនចិត្តសហជាតាយ ចេតនាយ។ តំ សន្ធាយាតិ តំ

ឧបនិស្សយបច្ចយំ សន្ធាយ។ ឯតន្តិ ឯតំ “សុខចេតនាយ បច្ចយ”ន្តិ វចនំ វុត្តំ។ ឯសេវ នយោតិ ឥមិនា “តត្ថ ច សោ សមវេស្សា

សុខចេតនាយ បច្ចយោ ន ហោតី”តិ ឯវមាទិ អតិទិសតិ។ សោ សមវេស្សា ជាតិ ឧបត្ថម្ភនំ ឯតស្សាតិ តជ្ជាតិកំ, ចេតនាមិតិ។ តំ បន

យស្មា តស្ស ផស្សស្ស អត្ថសិទ្ធិករមេវ ហោតិ, តស្មា តស្សានុរូបំ តស្ស ផស្សស្ស អត្ថូបត្តិ ច អត្ថោ វុត្តោ។ វុត្តនយេនាតិ “សុខចេតនាយ

បច្ចយោ”តិអាទិនា វុត្តមិមិអត្ថានេន។ អជ្ឈត្តិកំ ឧត្តរាមិកំ ច សត្តចេតនាយ ជនេតំ ខ្ពច សញ្ញេតំ ផស្សេន យុជ្ជតេ, តស្ស បន

ជនេតស្ស និរន្តរុប្បត្តិយា បិណ្ឌិតការោ ខ្ពន សមោធានំ, ន កោចស្មិំ ខ្ញុំ ពិណ្ឌា វា សមាធានន្តិ វុត្តំ “សញ្ញេតសមោធានេនាតិ

អត្ថោ”តិ។ អគ្គិវណ្ណោតិ ចិច្ចលិង្គំ។ វណ្ណេតិ វណ្ណាទិវណ្ណេ ចិសមសញ្ញេនតោ។ លក្ខណាមេវ ឧមេតា សញ្ញេតំ ចិម កម្មីតិ វុត្តំ “សញ្ញេតំ

ចិម ផស្សា”តិ។ ឧបាទាយ ចិម ចេតនា វុត្តសមាវត្តា។

ទុតិយអស្សុតវាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. បុត្តមំសូបមសុត្តវណ្ណនា

៦៣. វុត្តនយេនេវាតិ ហេដ្ឋា អាហារវគ្គស្ស បឋមសុត្តេ វុត្តនយេន។ លោកាមិសានេតាតិ លោកាមិសានុបាតាយ អជ្ឈុប្បត្តិយាតិ កោចិ។

លោកាមិសេ វា អជ្ឈុប្បត្តិយាតិ អបរេ។ យោ ហិ លោកាមិសនិមិត្តំ បច្ចយេសុ កោចេន កិញ្ចិ អបច្ចវេក្ខិតបរិភោគោ ជាតោ, តំ

អជ្ឈុប្បត្តិ កត្វា កតោ ខ្ពមំ ចេសតំ កិញ្ចិបិ។ មមកមហាមេហោតិ ហេដ្ឋា ទូលទ្ធត្ថាបរិវុក្កមនចេសន សតមបចលសហស្សមចេលិ

យុកញ្ចអមហាមេហោ។

តិដ្ឋន្តិ ចេវ កវចតិ កត្វាទិ និពទ្ធចារំ ចសន្តោ, ចារិកម្បិ កដ្ឋន្តោ អត្ថាគន្តិ ច។ កិច្ចនម្បិ មេយុម្យេន កម្មសតសហស្សំ តតោ កិម្យាបិ

បុរិតជាតបរិមសព្វាយត្តា តតា មហាលោកាមិសោ ឧប្បជ្ជតីតិ វុត្តំ “ឯវំ កិច្ចសញ្ញស្សបី”តិ។ សក្កតោតិ សក្ការប្បត្តោ។ គរុកតោតិ

គរុការប្បត្តោ។ មានិតោតិ ពហុមតោ មនសា បិយាយិតោ ច។ បូជិតោតិ មាលាទិបូជាយ ចេវ ចតុបច្ចយាភិបូជាយ ច បូជិតោ។

អបចិតោតិ អបចាយនប្បត្តោ។ យស្ស ហិ ចត្តារោ បច្ចយេ សក្កត្វា សុអភិសង្ខតេ បណីតបណីតេ ឧបនេន្តិ, សោ សក្កតោ។ យស្មិំ គរុភាវំ

បច្ចុបដ្ឋបេត្វា ទេន្តិ, សោ គរុកតោ។ យំ មនសា បិយាយន្តិ ពហុមញ្ញន្តិ, សោ ពហុមតោ។ យស្ស សព្វមេតំ បូជាវសេន ករោន្តិ, សោ

បូជិតោ។ យស្ស អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មាទិវសេន បរមនិបច្ចការំ ករោន្តិ, សោ អបចិតោ។ កវចតិ កិច្ចសញ្ញេន លោកោ ឯវំ

បដិបន្នោ។ តេន វុត្តំ “តេន ខោ បន សមយេន…បេ… បរិក្ខារាន”ន្តិ (ឧទា. ១៣; សំ. និ. ៣.៤០)។ លោកក្ខយសក្កប្បត្តន្តិ លោកស្ស ច

មមស្ស ច អគ្គិ ឧក្កំសំ បត្តំ។

បចយាហារវណ្ណនា

អយ្យាតិ កកចតោ ឆខ្ឲយកាចចិត្តាចរេរត បចត្តំ នហោត្តប្បេកាលំ ឆខ្ឲយំចរេកោ ឆុចបនិរេចតដ្ឋាតទ្យោណំ បត្តាតំ, ឃតិតំ អាហារបរិភោគោ, តស្មា ត តត្ថ អបច្ចចេក្ខលយទេ្តត បរាខិកំ បញ្ញាបេតុំ នក្កាតិ អធិប្បាយោ អាហារាតិ “បច្ចយា”តិអាទិតា បុរេត្ត អាហារេរបុ ចុត្តបិធិ នគ្គាឃ អាហ “អាហារា”តិអាទិ ត្តកាតិ តត្ថ កត្តត្តំ អត្តចណ្ហតំ នគ្គាឃ “រេហដ្ឋា ចុត្តតូរេចា”តិ ចុត្តំ

អាទីតចត្តិ ទោរ៉ៈ ខាឃាតិ ករិយា បតីតិ កត្តា អរេបក្លារដ្ឋា ចេតេ បិតាបុត្តរដ្ឋា ចិឃ, បិត្តត្តឃំ បត អា-ការស្ស ស្សត្តំ សាគុតានិកច្ចា កត្វា ចុត្តំ “ខាឃយ្យតិកា”តិ នខ្ឲា ឲលំ ចហតីតិ នខ្លលំ, ហុលាចហត្តិ អទេ្តា តថា ហិ តំ “បរេច ហិតត្តិ បរិទេឃ្យ”ត្តិ ចុច្ចតិ យក្កស្ស កត្តារបរិឃាបត្តា ចុត្តំ “កត្តារក្ខុតំ យក្ក”ត្តិ ក្ខុលកតាឃ តំ ភ្ជកំ តត្ថ តារេតីតិ កត្តារំ, តិទុគកំ យហាចតំ ទុត្តហឹតរេត ត្តតរេឃ្យិ យហាចតំ តថា ចុច្ចតីតិ អាហ “រេចារកត្តារ”ត្តិអាទិ បទរាឌ្ធតំ រេចទិអាទីតច្ចា តរេត នប្បេខិកឃយ្យិ អទេ្តា ឲរេត្ថច នក្កុហំ កច្ឆតីតិ ចុត្តំ “បច្ចាចិឆ”ត្តិ

ឈតឈតដ្ឋាតទោតិ ឲំរស្ស ខាហលខាហលំ ត្ចលត្ចលំ ហុត្វា ចិតដ្ឋាតទោ “តាខិរេណ្យ្យា ឲំនំ កទេហត្វា ឃុក្លាបិតំ ចល្វេ ឃុលេ អាចុតិត្វា បក្កឲំនំ ឃុលឲំនំ ចិទេ្តអគ្គាឃាឃំ គីរីតិរុ កត្តំ អរេយទេ្តា ហុត្វា ទោកចតក្កក្កេចតរេឆចតាឃាចតាតីហិតិ
ទោកចតក្កក្កេចតាខិចតចទេលោហិ ចេច រេឆចតាឃាចតាតីហិ បលិឌិកទេ្យហិ ច យហត្តំ ត្ចក្លិ អគុក្ខុតំ

ឃស្មា បត សារេត នខ្ឲាបខិបឌ្ឍគ្គស្ស កិក្លតោ អាហារបរិភោគស្ស ឌុបខ្ឲការចេត ទេចនំ ខាឃយ្យតិកាតំ បុត្តឲំនបរិភោគោ ត្តរេឆ កកចតា អាតីរោតា, តស្មាស្ស គាគាកាលេហិ ឌុបខ្ឲត្តំ ចិការចេតុំ “ទេចនំ រេសា បុត្តឲំនាហារោ”តិអាទិ អាទេ្ឋំ តត្ថ នខាតិឲំរតាឃាតិ នឃាតខាតិកឲំនការចេត, ឃគុស្សឲំនការចេតាតិ អទេ្តា ឃហុស្សឲំនត្យោកុលប្បហុតឃគុស្សាតំ អឃគុឌ្ឍា ទោហាតិ អបរិចិតកាចទោតា ការឃ្យោកាចទោតា ច, តទោតា ឲច ខាតិអាទិឲំរតាឃាតិអាទិ ចុត្តំ តទុលាឲំរតាឃាតិអាទិ បត រកាចទោតា អគកិរប្លារទោតា ច អឃគុឌ្ឍាតិ កត្វា ចុត្តំ អត្ថបិតតាឃាតិ អត្ថបិតកាចទោតា ឃឌ្ឍ្យាការចេឃច ចិតា តទោតា ឲច គិត្តគ្គរាកបរិភោគេ ចិតាតិ ចុត្តំ កត្តារទោតា គិត្តទេលាខ្ញ្យារឃតាឃ ត្តកាតិ រេឃ ច ទេ អគបតីតាហាររេរា, ត ឃាចគត្តបរិភោគោ ចិកតឃទេ្ឋរេឃលតា នរេខ្ឲាហាការចេ អាឃតិ តត្ថ បត្តតាការចេ នត្តិធិការាការចេ អបរិច្ឆខគឃគត្តការចេ អហិត្យអគា អចិចាគបរិភោគោ ចាតិ ភ្ជបយាឃំ លក្ខយាគា បការចិរេរសា, ទេ តថា គីហរិត្វា ភ្ជបរេយឃ្យ ឃោរេខត្វា គរេស្សតុំ “គអដ្ឋិតគ្យ្យុចខ្ឲតិស្សិតដ្ឋាគាតី”តិអាទិ ចុត្តំ តំ ការលត្តិ តំ ទេចនំ ខាឃយ្យតីតំ ឃាចរេឆ កត្តារតិត្តទេលត្តាឃ បុត្តឲំនបរិភោគនត្លាតំ ការលំ

គិស្សត្តុបរិនិក្កុល្យតំ បច្ចចេក្ខទត្តាបិ កតត្យុស្រោការាហារំ បរិចីឲំនតិ ឃថា ទេ ខាឃយ្យតិកាតិអាទិបិ ឌុបខ្ឲន៍នគ្គតំ “បរិគុឌ្ឍីតទេ្តា អាហារោ”តិ បតំ អាទេតុ្វា នខ្ឲត្តិតត្ថាំ ឲុន តរេឃា ត្តទោតា បទេរុបិ អបរិក្លិបិត្វាតិ អគបទេត្វា ចដ្ឋទេកាត ចិឃ ក្កក្កទេត ចិឃ ចាតិ ចិនទិស្វាហទលំ ឌុធិ អតរេស្សត្វាតិ យហត្តក្កុហលាចរេរត ឌុធិ អកត្វា ឃឹទោហត ចិឃាតិ នទិស្វាហទលំ រេសា កិរ នបកាគរេឃច លាគតិ

អកធិតអខ្ឌ្ឍិតាខិការចេត បរិគុឌ្ឍីតទេ្តាទោតា “អយច្ឆរាឃិត្វា”តិអាទិ ចុត្តំ អគ្គគុទេ អត្តា គាឃ អត្តីតិ ខិដ្ឋិ អត្តុបលខ្ឋិ, តំនហាកទោតគ

សម្មោហេន អត្តា អាហារំ បរិភុញ្ជតីតិ។ សតិសម្បជញ្ញេនេវបីតិ “អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតី”តិ ឯត្ថ វុត្តសតិសម្បជញ្ញេនេវបិ។

“អហោ វត មយំ…បេ… លភេយ្យ”ន្តិ បត្ថនំ វា, “ហិយ្យោ វយំ…បេ… ន លទ្ធ”ន្តិ អនុសោចនំ វា អកត្វាតិ យោជនា។

“សត្ថិំ ន អគមិំសុ, ភូមិយំ វា និខណិំសុ, អគ្គិនា វា ឈាបយិំសូ”តិ ន-ការំ អានេត្វា យោជនា។ ឯវំ សព្ពត្ថ។

បិណ្ឌបាតំ វា អហីឡេន្តេន ទាយកំ វា អហីឡេន្តេន បរិភុញ្ជិតព្ពន្តិ យោជនា។ ន បត្តបិណ្ឌីតិ នោ បត្តហេត្វា។ នានាជាតិយាតិ ន អនាជាតិយា។ អតិយន្តីតិ អតិក្កមិត្វា យន្តិ, អនាជាតាតីតិ អនេត្វា។

“តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតេ”តិ វត្វា តាហិ កពឡីការាហារស្ស បរិជាននវិធិំ ទស្សេន្តោ “កថ”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ សវត្ថុកវសេនាតិ សសម្ភារវសេន, សភាវតោ បន រូបាយតនំ ឱជដ្ឋមកំ ហោតិ។ ឱជដ្ឋមកកពឡីការាហារស្ស លក្ខណំ កាយំ សេវន្តំ ឱជាបហរណំ បដិហញ្ញតិ, តេន បន អវិនាភាវតោ សព្ពត្តវិសយកាហិតាយ វា ឱជាបហរណស្ស “ឱជដ្ឋមករូបំ កត្វា បដិហញ្ញតី”តិ វុត្តំ។ តស្សាតិ ឱជាបហរណស្ស។ ឥមេ ឆព្ពាតិ ឥមេ យថាវុត្តភូតុបាទាយធម្មា។ តត្ថិ រូបខន្ធំ បរិគ្គណ្ហាតីតិ បរិគ្គណ្ហន្តស្ស។ ហុត្វា អភាវាការាទិនា ឆព្ពាតិ សព្ពេបិ ឯវ យថាតិទ្ធារិតា, តេហិ សហប្បវត្តាវ សព្ពេបិ ឥមេ។ សវសលក្ខណតោតិ អត្ថតោ កិច្ចតោ លក្ខណតោ វ។ តេសំ នាមរូបានំ វវត្ថបិតានំ បច្ចយំ ពន្ធានំ បច្ចយោ វិញ្ញាណំ។ “តស្ស សង្ខារា តេសំ អវិជ្ជា”តិ ឯវំ ភង្គំ អានុលោមតោ វេ បច្ចយំ។ អនុលោមតោ បន សព្ពអាយតនានំ បរិយេសន្តោ អនុលោមបដិលោមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ បស្សតិ។ សព្ពអាយតនានំ យោបិ ហិ រូបារូបធម្មានំ យថាវហំ បច្ចយការេន វវត្ថបេតព្ពាតិ។ យាថាវតោ ទិដ្ឋត្តាតិ “ឥទំ រូបំ, ឯត្តកំ រូបំ, ន ឥតោ ភិយ្យោ, ឥទំ នាមំ, ឯត្តកំ នាមំ, ន ឥតោ ភិយ្យោ”តិ វ យថាភូតំ ទិដ្ឋត្តា។ អនិច្ចានុបស្សនា, ទុក្ខានុបស្សនា, អនត្តានុបស្សនា, និព្ពិទានុបស្សនា, វិរាគានុបស្សនា, និរោធានុបស្សនា, បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាតិ ឥមាសំ សត្តន្នំ អនុបស្សនានំ វសេន។ សោតិ កពឡីការាហារោ។ តីលក្ខណ…បេ… សង្ខារាយាតិ អនិច្ចាទីនំ តិណ្ណំ លក្ខណានំ បដិវិជ្ឈនវសេន លក្ខណត្តយសម្មសនវសេន វ បវត្តនាលសង្ខាតាយ។ បរិញ្ញាតោ ហោតិ អនវសេសតោ នាមរូបស្ស ញាតត្តា តប្បរិយាបន្នត្តា វ អាហារស្ស។ តេនាហ “តស្មិំ យេវា”តិអាទិ។ លទ្ធរាគាវកឌ្ឍនេនាតិ លទ្ធរាគស្ស បជហនេន។

បញ្ច កាមគុណា ការណភូតា ឯតស្ស អត្ថីតិ បញ្ចកាមគុណិកោ។ តេនាហ “បញ្ចកាមគុណសម្ភវោ”តិ។ ឯកិស្សា តណ្ហាយ បរិញ្ញា ឯកបរិញ្ញា។ សព្ពស្ស បញ្ចកាមគុណិកស្ស រាគស្ស បរិញ្ញា, សព្ពបរិញ្ញា។ តទុភយស្សបិ មូលភូតស្ស អាហារស្ស បរិញ្ញា មូលបរិញ្ញា។ ឥទានិ ឥមា តិស្សោបិ បរិញ្ញាយោ វិភាវេត ទស្សេតុំ “យោ ភិក្ខុ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ ជិវ្ហាទ្វារេ ឯករសតណ្ហាបរិជានាតីតិ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ “យោ មយេវ រសោ, សោ វត្តកាយនេន ឱជដ្ឋមករូបំ ហោតិ ជិវ្ហាយតនំ បសាទោ។ សោ កិំ និស្សិតោ? វត្ថុរូបនិស្សិតោ។ តំ សហជាតោ វណ្ណោ គន្ធោ រសោ ឱជា ឥតិ ឥមេ អដ្ឋធម្មា ឥមេ ធម្មា រូបក្ខន្ធោ នាម។ យោ តស្មិំ រសេ អស្សាទោ,

អយំ រសតណ្ហា។ តំសហគតា ផស្សាទយោ ធម្មា ចត្តារោ អរូបក្ខន្ធា”តិអាទិវចនេន។ សព្វា អដ្ឋកថាយំ អាគតវចនេន វេទិតព្វា។ តេនាហ “តេន បញ្ចកាមគុណិកោ រាគោ បរិញ្ញាតោ ហោតី”តិ។ តត្ថ តេនាតិ យោ ភិក្ខុ ជិវ្ហាទ្វារេ រសតណ្ហំបរិជានាតិ, តេន។ កថំ បន ឯកស្មិំ ទ្វារេ តណ្ហំបរិជានតោ បញ្ចសុ ទ្វារេសុ រាគោ បរិញ្ញាតោ ហោតីតិ អាហ “កស្មា”តិអាទិ។ តស្សាយេវាតិ តណ្ហាយ ឯវ តណ្ហាសាមញ្ញតោ ឯកត្តនយវសេន វុត្តំ។ តត្ថាតិ បញ្ចសុ ទ្វារេសុ។ ឧប្បជ្ជនតោតិ រូបរាគាទិភាវេន ឧប្បជ្ជនតោ។ លោភោ ឯវ ហិ តណ្ហាយនដ្ឋេន “តណ្ហា”តិបិ, រជ្ជនដ្ឋេន “រាគោ”តិបិ វុច្ចតិ។ តេនាហ “សាយេវ ហី”តិអាទិ។ ឥទានិ វុត្តមេវត្ថំ “យថា”តិអាទិនា ឧបមាយ សម្បិណ្ឌេតិ។ បញ្ចមគ្គេ ហតតោតិ បញ្ចសុ មគ្គេសុ សញ្ចរិត្វា គោចរេន្តេន មគ្គាមិតោ ហនេត្វា “មគ្គេ ហតតោ”តិ វុត្តោ។

សព្វញ្ញុនេន បិណ្ឌបាតសញ្ញិតេ ភត្តសម្មុខេ មនុញ្ញេ រូបេ រូបសទ្ទាទយោ លព្ភន្តិ, តត្ថ បញ្ចកាមគុណរាគស្ស សម្ភវំ ទស្សេតុំ “កថ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ សតិសម្បជញ្ញេន បរិគ្គហេត្វាតិ សត្ថកាទិយេន កម្មដ្ឋានបរិបាលនេន បរិគ្គហេត្វា។ និច្ឆន្ទរាគបរិភោគេនាតិ មគ្គាសិកមសិទ្ធេន និច្ឆន្ទរាគបរិភោគេន បរិភុត្តោ។ សោតិ កាមគុណិកោ រាគោ។

តស្មិំ សតីតិ កពឡីការាហារេ សតិ។ តស្សាតិ បញ្ចកាមគុណិករាគស្ស។ ឧប្បត្តិតោតិ ឧប្បជ្ជនតោ។ ន ហិ អាហារាលាភេន ជិឃច្ឆាទុព្ពល្យបរេតស្ស កាមបរិភោគិច្ឆា សម្ភវតិ។ ឧបនិព្ពានចិត្តន្តិ រាគវសេន អញ្ញមញ្ញំ បលោភនចិត្តំ។

នត្ថិ តំ សំយោជនន្តិ បញ្ចវិធម្បិ ឱរម្ភាគិយសំយោជនំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តេនាហ “តេន រាគេន...បេ... នត្ថី”តិ។ តេនាតិ កាមរាគេន។ ឯត្តកេនាតិ យថាវុត្តាយ ទេសនាយ។ កថនំ វដ្ដតីតិ ឥមំ បឋមាហារកថំ កថេន្តេន ធម្មកថិកេន។

បឋមាហារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទុតិយាហារវណ្ណនា

ទុតិយេតិ ទុតិយេ អាហារេ។ ឧទ្ទាលិតចម្មាតិ ឧប្បាដិតចម្មា, សព្វសោ អបនីតចម្មាតិ អត្ថោ។ ន សក្កោតិ ទុព្ពលកាយតោ, តថា ហិ ឥត្ថី “អចលី”តិ វុច្ចតិ។ សិលាកុដ្ឌាទីនន្តិ អាទិ-សទ្ទេន ឥដ្ឋកកុដ្ឌមត្តិកាកុដ្ឌាទីនំ សង្គហោ។ ឧណ្ណនាភីតិ មក្កដកំ។ សរពូតិ ឃរគោឡិកា។ ឧច្ចាលិង្គបាណកា នាម លោមសា បាណកា។ អាកាសនិស្សិតាតិ អាកាសចារិនោ។ លុញ្ចិត្វាតិ ឧប្បាដេត្វា។

តិស្សោ បរិញ្ញាតិ ហេដ្ឋា វុត្តា ញាតបរិញ្ញាទយោ តិស្សោ បរិញ្ញា។ តម្មូលកត្តាតិ ផស្សមូលកត្តា។ ទេសនា យាវ អរហត្តា កថិតា សព្វសោ វេទនាសុ បរិញ្ញាតាសុ កិលេសានំ លេសស្សាបិ អភាវតោ។

ទុតិយាហារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

តតិយាហារវណ្ណនា

អង្គារកាសុន្តិ អង្គាររាសិំ។ ផុណ្ណន្តីតិ អត្ថតោ ឧបរិ សមយេវ អាកិរន្តីតិ អត្ថោ។ តេនាហ “ភរា វុត្តា បរិបុណ្ណតា”តិ។ ភរាតិ បុរិសាតិ អត្ថោ, ន មនុស្សា។ កមនីយាយំ ចិន្តីតិ កមស្ស វេសេន ករោន្តា កមំ លភតិ ភាយ។ សត្តរយាតោវាតិ សុទ្ធ នរយាតោ ឯវ ហុត្វា។ បោរិសំ វុច្ចតិ បុរិសប្បមាណំ, តស្មា អតិរេកបោរិសា បុរិសប្បមាណតោ អធិកា។ តេនាហ “បញ្ចរតនប្បមាណា”តិ។ អស្សាតិ កាសុយា។ តនការេវតិ តេនំ ជាលិន្ទ្រយានំ អការេវ។ អារកាវស្សាតិ អារកា ឯវ អស្ស។

អង្គារកាសុ វិយ តេភូមកវដ្ដំ ឯកាទសហិ អគ្គីហិ វសេន មហាបរិឡាហតោ។ ជីវិ...បេ... បុថុជ្ជនោ តេហិ អគ្គីហិ ឌហិតព្ពតោ។ ទ្វេ ពល...បេ... កម្មំ អនិដ្ឋត្តស្សេវ តស្ស វដ្ដទុក្ខេ បាតនតោ។ អាយូហនក្ខណេ កាលភេទោ ន វិន្ទន្តោ ឯកត្តការិនោ ផលស្ស និព្វត្តិតត្តាតិ អាហ “កម្មំ ហី”តិអាទិ។

ផស្សេ វុត្តនយេនេវាតិ ឯត្ថ “ផស្សោ សង្ខារប្បច្ចយោ”តិ វុត្តំ, ឥធ “មនោសញ្ចេតនា សង្ខារប្បច្ចយា”តិ វត្តព្ពំ។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ “តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ”តិ វចនតោ មនោសញ្ចេតនាយ តណ្ហា មូលការណន្តិ អាហ “តណ្ហាមូលកត្តា មនោសញ្ចេតនាយា”តិ។ តេនាហ “ន ហី”តិអាទិ។ កេចិ បន យស្មា មនោសញ្ចេតនាយ ផលភូតំ វេទនំ បដិច្ច តណ្ហា ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា ឯវំ វុត្តន្តិ វទន្តិ។

តតិយាហារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ចតុត្ថាហារវណ្ណនា

អនិដ្ឋបាបករណេន តំសមង្គីបុគ្គលំ អាគច្ឆតីតិ អាគុ, បាបំ, តំ ចរតិ សីលេនាតិ អាគុចារី។ តេនាហ “បាបចារិ”ន្តិ។

រាជា វិយ កម្មំ បរមិស្សរភាវតោ។ អាគុចារី បុរិសោ វិយ...បេ... បុថុជ្ជនោ ទុក្ខវត្ថុភាវតោ។ អាគន្តុប្បហារវណ្ណានិ តីណិ សត្តិសតានិ វិយ បុថុជ្ជនស្ស អាតុរភាវហេតុទុក្ខុប្បត្តិនំ បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ។ តេនាហ សត្តិ...បេ... ទដ្ឋព្ពន្តិ។

តម្មូលកត្តាតិ បដិសន្ធិវិញ្ញាណមូលកត្តា នាមតោ បន បច្ចត្តនាមរូបស្ស។

ចតុត្ថាហារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បុត្តមំសូបមសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤។ អត្ថិរាគសុត្តវណ្ណនា

៦៤។ ចតុត្ថេ សោតិ លោភោ។ រញ្ជនវសេនាតិ រង្គជាតំ វិយ តស្ស ចិត្តស្ស អនុរញ្ជនវសេន។ នន្ទនវសេនាតិ សប្បីតិកតាយ អារម្មណស្ស អភិនន្ទនវសេន។ តណ្ហាយនវសេនាតិ វិសយកត្តុកាមតាយ វសេន។ ឯកោ ឯវ ហិ លោភោ បវត្តិអាការវសេន តថា វុត្តោ។ បតិដ្ឋិតន្តិ លទ្ធសភាវំ។ តត្ថាតិ វដ្ដេ។ អាហារេតិ កេចិ។ វិញ្ញាណន្តិ អភិសង្ខារវិញ្ញាណំ។ វិរូឡ្ហន្តិ ផលនិព្ពត្តិយា វិរូឡ្ហិបត្តំ។ តេនាហ “កម្មំ ជវាបេត្វា”តិអាទិំ។ តត្ថ ជវាបេត្វាតិ ផលំ គាហាបេត្វា។ អភិសង្ខារវិញ្ញាណញ្ហិ អត្តនា សហជាតានំ សហជាតាទិបច្ចយេហិ ចេវ អាហារបច្ចយេន ច បច្ចយោ ហុត្វា តស្ស អត្តនោ ផលុប្បាទនេ សាមត្ថិយត្តា វិរូឡ្ហិបត្តំ។ តេនាហ “កម្មំ សន្តានេ លទ្ធសភាវំ វិរូឡ្ហិបត្តញ្ញាយស្ស ហោតី”តិ។ វេច្ចកថា ឯសាតិ កត្វា “យត្ថាតិ តេភូមកវដ្ដេ ភុម្ម”ន្តិ វុត្តំ។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ បុរិមបទេ ឯតំ ភុម្មន្តិ “យត្ថ តត្ថា”តិ អាគតំ ឯតំ ភុម្មវចនំ បុរិមស្មិំ បុរិមស្មិំ បទេ វិសយភូតេ។ តញ្ហិអារព្ភ ឯតំ “យត្ថ តត្ថា”តិ ភុម្មវចនំ វុត្តំ។ ឥមស្មិំ វិបាកវដ្ដេតិ បច្ចុប្បន្នេ វិបាកវដ្ដេ។ អាយតិំ វដ្ដហេតុកេ សង្ខារេ សន្ធាយ វុត្តំ “យត្ថ អត្ថិ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តី”តិ វចនតោ ។ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តីតិ ច បដិសន្ធិ អធិប្បេតាតិ វុត្តំ “យត្ថ អត្ថិ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិ, អត្ថិ តត្ថ អាយតិំ ជាតិជរាមរណ”ន្តិ។ ជាតីតិ ចេត្ថ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនំ អធិប្បេតំ។ យស្មិំ ឋានេតិ យស្មិំ ការណេ សតិ។

ការណញ្ចេត្ថ សង្ខារា វេទិតព្ពា។ តេ ហិ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិយា ហេតុ, តណ្ហាអវិជ្ជាទយោ, កាលគតិអាទយោ ច កម្មស្ស សម្ភារា។ កេចិ បន កិលេសវដ្ដកម្មគតិកាលា ទាតិ អធិប្បាយេន “កាលគតិអាទយោ ច កម្មស្ស សម្ភារា”តិ វទន្តិ។ តំតំភវបត្តនាយ តថា តថា គតោ តិវិធោ ភវោ ច តេភូមកវដ្ដំ។ តេនាហ “យត្ថាតិ តេភូមកវដ្ដេ”តិ។ តថា ចាហ “សសម្ភារកកម្មំ ភវេសុ រូបំ សមុដ្ឋាបេតី”តិ។ រូបន្តិ អត្តភាវំ។

សង្ខិបិត្វាតិ តីសុ អកត្វា វិញ្ញាណេន ឯកសង្ខេបំ កត្វាតិ អត្ថោ។ ឯកោ សន្ធីតិ ឯកោ ហេតុផលសន្ធិ។ វិបាកវិធិន្តិ សព្វអាយតនាទិកំ វេទនាវសានំ វិបាកវិធិំ “នាមរូបេន សន្ធិ”ន្តិ បទំ អានេត្វា សម្ពន្ធោ។ នាមរូបេនាតិ វា សហយោគេ ករណវចនំ។ ឯត្ថ ឯកោ សន្ធីតិ ឯកោ ហេតុផលសន្ធិ។ អាយតិភវស្សាតិ អាយតិំ ឧបបត្តិភវស្ស។ តេន ចេត្ថ ឯកោ សន្ធិ ហេតុផលសន្ធិ វេទិតព្ពោ។

ខីណាសវស្ស អគ្គមគ្គាធិគមនតោ ច បវត្តកម្មស្ស មគ្គេន សហាយវេកល្លស្ស គតត្តា អវិជ្ជមានំ សូរិយរស្មិសមន្តិ តតោ ឯវ វុត្តនយេនេវ អប្បតិដ្ឋិតសូរិយរស្មិសមំ។ សាតិ រស្មិ។ កាយាទយោតិ កាយទ្វារាទយោ។ កតកម្មន្តិ បច្ចយេហិ កតភាវំ ឧបាទាយ វុត្តំ, ន កម្មលក្ខណបត្តតោ។ តេនាហ “កុសលាកុសលំ នាម ន ហោតី”តិ។ កិរិយមត្តន្តិ អវិបាកធម្មត្តា កាយិកាទិបយោគមត្តំ ហុត្វា។ អវិបាកំ ហោតិ តេសំ អវិបាកធម្មត្តា។

ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩁᩣᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᨶᨣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪕᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ "ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ ᩈᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨸᨴᩥᨠᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨿᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨱᩴ ᨲᩣᩅ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨩᩁᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨽᩪᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩅᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩔ "ᨴᩩᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨲᩦᨲᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩉᩥ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩅᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨿᨴ᩠ᨿᩮᩅᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩔ ᨽᩅᩔ ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨽᩅᩅᩈᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩔ ᨩᩮᩣᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᨾᩮᨲᩴ, ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨸᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨹᩃᩴ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨸᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨿᨲᩮᩣ "ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᨴ᩠ᨵᩈᩴᨣᩣᩉᩥᨲᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᨲᩩᩅᩮᩣᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩮᩣᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨽᩪᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨲᩥ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᩈᩮᨶ ᨡᨿᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᩥᨸᩔᨶᩣ᪨ ᨶ ᨥᨭᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨶ ᨥᨭᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᨾᩩᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨽᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᩥ ᩋᨶᨶᩩᨻᩮᩣᨵᩔ᪨ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨶᩩᨻᩮᩣᨵᩮᨶ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᨲᩮᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨶᨲᩃ᩠ᨿᩣᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨶᨲᩃ᩠ᨿᩣᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᩅ "ᨲᩴᩈᩉᨣᨲᩣ"ᨲᩥ ᩈᨾᩣᨶᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶ ᨸᩁᨽᩣᨣᩴ ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩔ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨠᩥᩔᨧᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩴᩉᩁᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᨸᨶ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨲᨴᩮᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨻᩃᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩅᩈᩮᨶ ᨹᩃᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣᨿ, "ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨡᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ "ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᨲᩩ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩔ ᨩᩮᩣᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ, ᩋᨲᩦᨲᨽᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲᩦᨲᨴ᩠ᨵᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲᩦᨲᨽᩅᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨽᩪᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩮ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ

បច្ចេយ ហោន្តិ។ ចតុរោការបញ្ចរោការភវេសុ យថារហំ វោហរតា វេទិតព្វា។ ខន្ធាបិ អញ្ញមញ្ញំ បច្ចយេសុ ហោន្តេសូតិ បន បញ្ចរោការភវេសុ។ ឯត្ថកេកាតិ ឯវំ វិញ្ញាណកាយរូបិតំ អញ្ញមញ្ញំ ឧបត្ថម្ភភវេសុ បវត្តិយា។ ជានេយ្យ ចា ឧបបជ្ជេយ្យ ចាតិ “សវេត្វា ជានាតិ ឧបបជ្ជតី”តិ វេយញ្ញា ហោតិ វិញ្ញាណកាយរូបវិតិយុត្តស្ស សត្តបញ្ញាត្តិយា ឧបាទានក្ខន្ធស្ស ធម្មស្ស អការណតោ។ តេនាហ “ឯតេ ហិ”តិអាទិ។ ឯតវេទាតិ “វិញ្ញាណំ កាយរូប”ន្តិ ឯតំ ទ្វយមេវ។

អបរាបរច្ចុតិបដិសន្ធីហីតិ អបរាបរច្ចុតិបដិសន្ធិជីវកេហិ “ចវតិ, ឧបបជ្ជតី”តិ ខ្ចិហិ បទេហិ។ បញ្ចា បភាតីតិ “ជានេយ្យ ចា”តិអាទីនិ បញ្ចា បភាតិ។ កត្ថ ឥត្ថ បវេយតាតិវេយហិ ចតុត្ថបញ្ចមយាតិ អត្ថតោ អភិត្ថាតីតិ? សច្ចំ, វិញ្ញាណកាយរូបិតំ អបរាបរុប្បត្តិទស្សនត្ថំ ឯវំ វុត្តំ។ តេនាហ “អបរាបរច្ចុតិបដិសន្ធីហី”តិ។ ឯត្តាចតាតិ វុត្តវេយចត្តត្ថិ វោ “ឯត្តាចតា”តិ បទេន បុរេត្វា វុត្តា, តវេយច យថាវុត្តយត្ថំ “យជិជ”ន្តិអាទិនា តិយ្យាតេនត្តា បុត ចត្វា។ អនុលោមបច្ចយាការទេសនាតិ បច្ចយធម្មទស្សនបុព្វកបច្ចយុប្បន្នធម្មទស្សនទេសនា។ បច្ចយធម្មាតនិយ្យអត្ថតោ បច្ចយុប្បន្នស្ស បច្ចយភាវេចា ឋិតប្បច្ចយតា បច្ចយាការោ, សោ ច “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិអាទិនា វុត្តោ សង្ខារុប្បត្តិយា អនុលោមតោ អនុលោមបច្ចយាការោ, តស្ស ទេសនា។

អាបថោតិ បវិធាកេរិតាភការោ។ ទ្វារសយ្យត្តិយា ឥត្ថ ចសន្តានំ បវេទសតតិក្កមកថាយុតាយ ឧបកោកបវិកោកចត្តសយ្យត្តិយា សវិទេវិត្តសុលតាយ តកានស្ស យតុញ្ញតាតិ វុត្តំ “សយត្តា …បេ… វេយលិយ”ន្តិ។ បុរេត្វា សុញ្ញាកាវេចត អនេញ្ញាសជិសំ ហុត្វា ជិតំ ជានចាសំ កវេរាវេត្ត តកានស្ស លក្ខលប្បត្តំ ហោតីតិ វុត្តំ “តំ អបវេនត សយវេយត ឋាន្នវេគ្ឋច អស្ស ឋិតញ្ចា”តិ។

“បុរេត្វាច វោ បតស្ស កាយកម្មំ ចឌីកម្មំ អាឌីវោ ច សុបវិសុទ្ធោ”តិ ចចតោ តីហិ ជិវតីហិ សង្គិ បុព្វភាគបវេក្កាបិ អដ្ឋង្គិកវេចាហារំ លទ្ធំ អវេហតីតិ វុត្តំ “អដ្ឋង្គិកស្ស ជិបស្សកាយក្កស្សា”តិ។ ជិបស្សកាយ ជិណ្ហវេត្តិ ជិបស្សកាយ សញ្ញាវិតតាយ ឥត្ថ ឥត្ថ តាយ ជិបស្សកាយ តីវិវេត បវិវេយសិវេត។ វេលោកុត្តរមក្កទស្សនត្តិ អនុយាតាឌិវេចសត វេលោកុត្តរមក្កស្ស ទស្សនំ។ តថា ហិ តិដ្ឋាកតកានស្ស ទស្សនំ ឧដ្ឋន្តំ ជិដ្ឋការេលោតិ អធិកមវេចសត ជិដ្ឋការេលោ។ មក្កផលវេចសត ឧប្បន្នា បវេរាបណ្ណាស អភវជ្ជធម្មា, បច្ចវេក្ខណកោណំ បត វេតសំ ចវត្តាបកំ។ យាវេបត្តាតិ ចរាវេបត្តា។

អចត្តយាតកដ្ឋតាតិ ឮន្នសុវេត្តា វេលាវេក កស្សចិ សត្តាវេត អប្បចត្តវេតាច ឧប្បាភាឌិវេចសត ចត្តយាតវេចសត។ តថា ហិ ភកចា “អនុប្បន្នស្ស មក្កស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស សញ្ជនេតា”តិអាទិកេហិ វេឆាយិវេតា។ បុព្វកេហិ យវេហសីហិ បដិបន្នា ហិ អរិយមក្កោ ឋាតវេទហិ អន្តរា កោហិចិ អចត្តអជ្ឈិវេតាតិ វុត្តំ “អចត្តអជ្ឈាតវេដ្ឋត បុរាណមក្កោ”តិ។ ឈាតស្សាវេភតាតិ ឈាតសុវេខត ឈាតបីតិយា សុកិក្ខំ បណីតធម្មាយតតាយ តិត្តិអាចហំ។ បុប្ផិតំ ឧបវេសាភិតំ។ យាច ធសសហស្សចក្កចាឡុឲតិ វុត្តំ “ឲកិស្សា វេលោកធាតុយា”តិ បវិច្ឆិន្នាឋ្ឋវេលត្តត្តា។ តស្ស អត្ថិតាយ ហិ បវិច្ឆេភោ អត្ថិ។ ឲតស្មិំ អន្តវេទតិ ឲតស្មិំ ឱកាវេស។

តកានុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៩។ ឧបុឧសុត្តវណ្ណនា

៩៩។ ជេដ្ឋេ អស្សាតិ ភាវេនោ។ សហព្យុល្យុយឆមុបរិឌីបនេតា ស្យុល្យុយា។ តីហិ លក្ខណេហិ អង្គីយន្តា តិលក្ខណាហតា, អនិច្ចាទិលក្ខណបរិទីបិនីតិ អត្ថោ។ អរិយឆន្ទាធិការស្ស រូបនិស្សយក្ខេនេន ហេតុកា សហេតុកា។ តិហេតុកបដិសន្ធិបញ្ញាយ បារិហារិយបញ្ញាយ ច អត្ថិតាយ បញ្ញាវន្តោ ន កេវលំ អជ្ឈត្តិកអង្គសម្បត្តិយេវ, ពាហិរង្គសម្បត្តិបិ នេសមត្ថីតិ ទស្សេតុំ “សិនិទ្ធានី”តិអាទិ វុត្តំ។ អព្ភន្តរន្តិ អជ្ឈត្តំ។ បច្ចយសមុបន្នន្តិ បច្ចុប្បន្នានំ បច្ចយឋិតំ។

អារក្ខត្ថម្បិ អស្សន្តិ យថាស្សន្តិ។ ន ហោតីតិ ន សម្បត្តា។ អសម្បត្តបក្ខិកំ អវេរាបិស្សកបទំ, អញ្ញត្រ ឯវំ អភាវំ វារេត្តិ អត្ថោ។ តេនាហ “អញ្ញត្រ ហិ ឯវំ វុត្តំ នាម នត្ថី”តិ។ ឯវន្តិ “តេនហានន្ទា”តិ ឯកវចនំ, “សុណាថ មនសិ ករោថា”តិ ពហុវចនំ ភវ្វា វុត្តំ នាម នត្ថីតិ អត្ថោ។ កេចិ បន “តេនហានន្ទា”តិ ឥធាបិ ពហុវចនមេវ ភវ្វា បឋន្តិ “សាធុ អនុរុទ្ធា”តិអាទីសុ វិយ។ រូបឌីតិ អធិប្បេតំ រូបឌីយតិ ឯត្ថ វុណ្ណន្តិ។ រូបជ្ជតិ រូប្បាកល្លាណំ រូបមំ បដិលភតិ “បិកោដកាវេច ឋិតិកោ, អត្ថលិកោ រូបរេយោ”តិ។ និចិសតិ និវេសំ ឱកាសំ បដិលភតិ។ ឯកចារមេវ ហិ រូបន្តុមត្តស្ស ឆមុស្ស វុន្តលេត្តន ឱកាសេ វិយ បតិដ្ឋហតំ នត្ថិ, បុនប្បុនំ អារមណេ បវត្តមានំ និចិដ្ឋំ បតិដ្ឋិតំ នាម ហោតិ។ តេនាហ “និចិសតីតិ បុនប្បុនំ បវត្តិវសេន បតិដ្ឋហតី”តិ។

បិយរូបាវត្តិ បិយាយិតព្ពជាតិកំ។ មនុស្សរូបាវត្តិ មដ្ឋជាតិកំ។ អកិតិចិដ្ឋាតិ តណ្ហាកិតិវេសេន ឱតិណ្ណា។ សប្បត្តិយន្តិ កចសប្បត្តិយំ។ និយិត្តុក្កហលាភូសារេនាតិ បដិពិម្ពុក្កហលាភូសារេន។ ពណ្ណស្ស ឋិទ្ធបនេសំ រេដនាឡព្ទកំ វិយ, ពណ្ណពន្ធំ បន បិយង្គសុត្តំ វិយ។ ឋង្គា រូច្ចា ឌឹឈា នាសិកា ឋង្គនាសា។ ឧចំ លទ្ធវោចាហារំ អត្តនោ ឈានំ “លទ្ធវោចាហារា”តិ ចា បិវេធ។ តស្មិំ សតិ ឋង្គា នាសា មេឃំ តេ ឋង្គនាសា។ ឧចំ លទ្ធវោចាហារា សត្តា អត្តនោ ឈានត្តិ មោឃនា វណ្ណសណ្ឋានតោ វត្តកម្ពលបដលំ វិយ។ សម្បស្សតោ យុក្សិនិទ្ធំ កិច្ចតោ សិនិទ្ធយុត្តរសដំ។ សាលលដ្ឋិត្តិ សាលក្ខន្ធំ។

អង្គសម្ពុតិ បស្សិសុ។ ឧចំ វុត្តត្តិ “កំរេស”តិ ឧចំ វុត្តំ អធិដ្ឋានវោចាហារេន។

សម្បត្តិត្តិ វណ្ណាទិក្សំ។ អាឌីភវត្តិ មរណក្កនតោ។

សត្តបរិនិព្វានាតិ សត្តំ បក្ខិបិត្វា អាវេលិលិតបរិនិព្វាន។ វត្តារិ បរិនានិ វិយ វត្តារោ មក្កា តណ្ហាបិបិសាវុបសមនតោ។

ឧបុឧសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ល៌៍ តឮអកលាបឹរុត្តចណ្ណតា

៩ល៌៍ រត្តមេ កម្ពា បុច្ឆតីតិ យហារកោដ្ឋិកតេ្តទោ រឃំ ពត្ត តិក្កទេ្ល រយាតេតា កម្ពា បុច្ឆតីតិ អឌិប្បាយេឃា៍ អន្លាុរឃខាតតត្តេិ ខ្ពងយិ ពរ្សុ យហារាចកស្សុ បរចិត្តខាតតេត អប្បាដិហ៌ទៃ រិឃា, តេត ឋំ អបរិត្យសុទេត្តា "អបិចា"តិអាឌិយាហ៍ ពត្ត ទេច្ច អក្កុរាចកាតិ ឃឹលឌិក្យលោហិ ក្រត្តយរាចកាតិ អទេ្ត, ត ហិ យហារកោដ្ឋិកតេ្តទោ អក្កុរាចកលក្ខលប្បេត្តា, អឆ ទោ យហាររាចកលក្ខលប្បេត្តា៍ ខ្ពការតេច ទោ យឃត្តិអាឌិ ទេហ្គា បច្ចុយុប្បត្តំ អតាលៃឮរុទេត្តត ឌេឞ្សុត្តា ទេឝរតា អាហដា, ត អន្លាមន្លាបច្ចុយតាចទេត, ខ្ពឆ បត ទេឃតាឌិប្បាយេឃត ឋំ អាលៃឮរុត្តា តិចទេត្តត្តា កឆិតំ យហារឆទេត, តទេយចស្សុ អឌិប្បាយំ ទេតេច បកាទេតុកាទេយា យហារកោដ្ឋិកតេ្តទោ អាហ "ខ្ពការតេច ទោ យឃ"ត្តិអាឌិ៍ ទេតាហ "ខ្ពឝំ ទេឆទោ"តិអាឌិ៍

ទុត្តកេ ដាទេតិ "កាំ ត្ ទោ អាចុទេរា"តិអាឌិតា បឌយារឃ្ចូទេត បជ្ជាឃ ឃាច "តិទេរាឆា ទេហាតី"តិ បឆំ, ទុត្តកេ ដាទេត៍ អចិន្លារន្លារទេ អក្កុទេហត្តា "តាយរុ្ចបច្ចុយា ចិន្លាណោ"ត្តិ ទេឝរតាឃ បចត្តត្តា "បច្ចុយុប្បត្តុបញ្ចុទេចាកាទេកចចទេរត ទេឝរតា កឆិតា"តិ ចុត្តាំ "ឞលេ កហិទេត កាទេណាំ កហិតទេយចា"តិ ចិន្លាណោ កហិទេត រន្លារា, ទេតរញ្ចុ កាទេណក្ខតា អចិន្លា កហិតា ទុច ទេហាតីតិ ចុត្តាំ "ទេហ្គា ចិរុន្ធិទេតរុ ក្ខាឝររុ បទេឝរ្ខ"តិ៍ ទុទេកកម្ពិត្តិ ទុទេកកម្ពិ បទេឝ៍ តិល្ហិ តិល្ហិ ចទេរតាតិ "តិទេរាឆាឃ ឆយុិ ទេឝទេរបិ, តិទេរាឆាឃ បដិបទេត្តា ទេហាតិ, តិទេរាឆា អតុបាដាចិតិយុទេត្តា ទេហាតី"តិ ទុចយាកតាត់ តិល្ហិ តិល្ហិ ចារាត់ ចទេរត៍ "អជ្ជារហិ ចត្តហិ"តិអាឌីរុ (យហាច៍ ៣៩ប៉) ចិឃ ខ្ពឆ ចត្តរទេ្ក កាទេណបរិឃារេឃាតិ អាហ "លត្តិរាឃ កាទេណហី"តិ៍ បឌទេយា អតុទេយាឝតាចិឌិ៍ ឆយុកឆិកក្យលោតិ ចិបស្សុតាចិរេឃា អទេកទេកាបចារទេត ចុទេត្តា៍ ទេរឧក្ខទេឃរុបិ ទុទេរច តទេឃា៍ ត្វតិទេឃា អតុទេយាឝតា, តតិយំ អតុទេយាឝតត្តិ អកិទេឆឃ្យាតុ្ទុបំ ចត្តន្លាំ៍ ទេឝរតារយុត្តិ កឆិតា "តិន្លិកាឃ...ទេប... ឆយុិ ទេឝទេរតី"តិ ចុត្តត្តា៍ ទេរក្ខក្ខុយិ កឆិតា "តិន្លិកាឃ... ទេប... បដិបទេត្តា ទេហាតី"តិ ចុត្តត្តា៍ អទេរក្ខក្ខុយិ កឆិតា "តិន្លិកា ...ទេប... អតុបាដាចិយុទេត្តា ទេហាតី"តិ ចុត្តត្តា៍

តឮអកលាបឹរុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ប៉៍ ទេការរម្ពិរុត្តចណ្ណតា

៩ប៉៍ អជ្ជទេយ បទេស្សុ រទ្ធហិត្តាតិ បទេស្សុ ចចត់ រទ្ធហិត្តា៍ ទេតាហ "ឃំ ទុរ កណតិ, ឋំ ក្ខតត្តិ កហ្យាតី"តិ៍ បទេបត្តិទេឃា ហិ ទុទេរា បទេតឃ្យតុឌ្ឋិទេកា៍ ឃំ កាទេណត្តិ ឃំ អត្តតា ចិត្តិតចត្ត៍ រុច្ចតីតិ "ទុចទេយតំ កចិស្សុតិ, ត អន្លាឆា"តិ អត្តទេតា យតិឃា ចិទេត្តត្តស្សុ រុច្ចតិ៍ រុចិឃា កហ្យាតីតិ បទេបត្តិទេឃា អហុត្តា រឃទេយច តឆា ទេរាទេចទេត្តា កហ្យាតិ៍ អតុស្សុទេចាតិ "អតុ អតុ រុត"ត្តិ ទុចំ ចិទេកាលកតាឃ អតុស្សុតិឃា លច្ចុយាត់ "កឆយិឝំ រិឃា, កម្ពា ក្ខតទេយត"ត្តិ អតុស្សុទេចត កហ្យាតិ៍ ចិតក្កឃទេតាតិ "ទុចទេយតំ រិឃា"តិ បរិកទេប្បត្តស្សុ៍ ទុកំ កាទេណាំ ក្របជ្ជាតីតិ ឃឆាបរិកប្បិតចត្ត ចិត្តស្សុ ក្របជ្ជាតិ៍ អាកាទេបរិចិតទេក្កតាតិ អត្តតា កប្បិតាកាទេតា ឋំ កហ្យាតិ៍ ទុកា ឌិដ្ឋិ ក្រប្បន្លតីតិ "ឃឆាបរិកប្បិតំ កិញ្ចុិ អត្តំ ទុចទេយតំ, តាន្លាឆា"តិ អកិតិចិរត្តស្សុ ទុទេកា អកិតិទេចទេរា ក្រប្បន្លតិ៍ ឃាឃស្សុាតិ ឃាឃ ឌិដ្ឋិឃា

អស្ស បុគ្គលស្ស។ និក្ខាយត្តស្សាតិ បច្ចក្កំ ចិយ និទ្ទេបត្វា ចិត្តេត្តស្ស។ លយតីតិ តថា គហណក្កយោ ហោតិ។ តេនាហ “នោ...បេ... គណ្យាតី”តិ។ ឲតានីតិ សព្ពាឌីតិ។ តានិ ហិ សទ្ធេឃ្យាតំ ចតុ្ធំ គហណេហត្យកាចេតា “ការណាតី”តិ ចុត្តាតិ។ កចតិទេវានោ តិក្ខាតត្តិ

តចចិនោបិ កចោ តិទ្ទញ្ញាតិ ឲតូ ឲតស្មិំ អឆិកេតតិ កចតិទេវានោ, តិក្ខាតំ។ ប្ថាឃំ កចោ បច្ចាក្កក្ពសក្ខេហា តក្ខិតិយុទ្ទត្វា តត្ថីតិ អាហ “បច្ចាក្កក្ពតិទេវានោ តិក្ខាត”ត្តិ។ កចតិទេវានោ តិក្ខាតំ តាយាតិ “តិក្ខាតំ តាយ កចតិទេវានោ”តិ ឲស បញ្ចោ សេក្កហិបិ ឌាតិតទ្ធា, ត

អសេក្កហេច។ ពួយំ ជាតត្តិ ពួយំ ឃាថាចការណំ។

ឃុក្ខ ឌិក្ខត្តិ “កចតិទេវានោ តិក្ខាត”ត្តិ យឃា ឃុក្ខ ឃាថាចតោ ឌិក្ខំ, កចស្ស បឹឰអតសក្កតសក្តាបចិបរិណាយក្ខាតំ, កចតិទេវាឆស្ស ច

តិស្សរណចិចេការសក្កតាយតក្ខាតំ ឃថាក្ខតំ សម្ពុប្បញ្ញាឃ ឌិក្ខត្តា។ អតាការយិផលេ ផិតោ ហិ អតាការយិយក្កេ ផិតោ ឲច តាយ ក្តបរិយក្កស្ស

អតឆិកតត្តាតិ ចុត្តំ “អតាការយិយក្កេ ផិតត្តា”តិ។ តិក្ខាតំ អារព្ភ បចត្តយិ ឆេរស្សតំ ញាណំ “តិក្ខាតំ បច្ចេក្កតី”តិ ចុត្តញាណំ ចិយ ត

ហោតីតិ ចុត្តំ “ឲក្កុតចឹសតិឃា...បេ... បច្ចេក្កលញាណា”ត្តិ។ ឲតេត ឲតំ តិក្ខាតបច្ចេក្កលា ចិយ ត ហោតិ សប្បទេសកាចតោតិ

ឌស្សតិ។ ឲចញ្ញា គត្វា ពួឆ ក្តផបិតតិឆស្សតយ្បិ សយត្តិតត្តិ ឌក្ខត្តំ។ បច្ចេក្កលញារណាតាតិ អចសេសកិលេសាតំ, តិក្ខាតស្សច ចា

បច្ចេក្កលញារណាត។ ក្តបរិ អរហត្តផលសយឃោតិ ក្តបរិ សិទ្ធ្យាតោ អរហត្តបដិលាភោ តថា អត្តិ។ “ឃេតាហំ តំ បរិឃេសតោ តិក្ខាតំ

សក្តិកាទិស្សាយី”តិ ឌាតាតិ។

ការសម្ពិឃុត្តចណ្ណតា តិក្ខិតា។

៩។ ក្តបឃត្តិឃុត្តចណ្ណតា

១៩។ តចេយ ក្តផកចទ្ធតសយឃេតិ សព្ពាឌិចេសឃុ យហារសុក្ខស្ស អទេត្តា យហត្តចត្តកត្តយលិបព្ទាតាតំ ឌុណ្យាសបៀ្យស្សត បហតត្តា

ឌលិកិសត្តតចេសត ក្តផកស្ស ចទ្ធតសយឃេ។ ក្តបរិ គឆ្នេត្តាតិ បកតិឃា ក្តផកស្ស តិក្ខក្ខាតស្ស តតោ ក្តបរិ គឆ្នេត្តាតិ អត្ថោ។ ក្តបរិ

ឃារេបតីតិ ក្តផកំ តត្ថ ក្តបទ្ទបរិ ចទ្ធតិ។ តថាក្ខតោ ច តំ ទ្វារេហត្តា ប្ទេរេត្តាតិ ចុច្ចតីតិ អាហ “ចទ្ធតិ ប្ទេរតីតិ អត្ថោ”តិ។ ឃស្មា

បច្ចឃឆយា អត្តតោ ផលសយចាឃបច្ចយេ ហោរេត្ត តស្ស ក្តបរិ ផិតោ ចិយ ហោតិ តស្ស អត្តតោ ចេស ចត្តាបតតោ, តស្មា ចុត្តំ

“អចិច្ចា ក្តបរិ គច្ឆតី”តិ។ បច្ចឃការចេត ហិ សា តថា ចុច្ចតិ។ តេនាហ “សក្កាទាតំ បច្ចឃោ កចិត្យំ សក្កលត្តី”តិ។ អបគច្ឆេត្តា ឃាឃេត្តា។

តេនាហ “ឌួសទេត្តា”តិ, អចទ្ធេត្តា បរិហីឃយាតោតិ អត្ថោ។

ក្តបឃត្តិឃុត្តចណ្ណតា តិក្ខិតា។

១០។ ឃុសិយឃុត្តចណ្ណតា

លិ០៍ កសេយ ករុកេតាតិ ករុកាចេហត្វត៍ ស្គុយក្យលាត៍ យត្វកប្បត្តិយា អតន្ញាសាឆារេលាត ករុកាេទត ករុកេតា៍ យាតិេតាតិ សម្មាបដិបត្តិយា យាតិេតា៍ តាយ ហិ ចិន្ញាត៍ យតាបតាតិ អាហ “យេតត បិយាយិេតា”តិ៍ ចត្យបច្ចយប្ញាយ ច ប្ញឌិេតាតិ ព្លាត៍ អត្វចចត៍ យកត្វំ សំកឹតិកាេទហិ “េតត េលា បត សយេឃត ករចា សក្កេតា េហាតី”តិអាឌិតា ព្លយស្ស ស្យត្តស្ស តិកាត៍ តិក្លិត្តំ, តស្ស អត្វស្ស ស្គលិក្ខចេសត ទ្យត្តត្តិ ឥដ្ឋត្វំ៍ ទុស តេយា េសសបេគស្យបិ៍ អំសក្សេតាតិ ស្គត្វទាសេក្ខត ស្គេកា អំសក្សេដ បដិន្ធានេកត្វា ឌិតា ឥក្លិលអំសក្សេតា, ស្កុកយេតា ចា អបេតត្តិ៍ បរិចិតាកត្វចេសត បល្ពិតបរិន្ញាឌេកា, យេតា បន្ធា ចិេសសភាកឹ ឌាេតា៍ ចិចិត្តតយាយ ឆយ្ញុកចាយ កឆតេតា “កចិេសេដ្ឋា”តិ អាហំស្យ៍

េតឌុស្សេគាតិ យហាេតេឌា៍ ប្យេទកត្តកិច្ចាឌិត៍ តិយតកាេចត តិយយយត្យុស្សេត្វា៍ ចិបស្សតាលក្ខលយិត្វិ ឆាលំ តត្វ កឆិតំ៍ ឆយ្ញុត្តិ តស្សំ តស្សំ បរិសាយំ េឆទស្ស អសយុលា េគសិតំ ឆយ្ញុំ៍ អាហទិត្វា កេឆតិ តឆា ចទស្ស ឌិត្តត្វា៍

កិច្ចាបិ ស្យសិេយា ប្ញទលាគេយា ចិយ សត្វុបដិេន្ញា ត េហាតិ, តិត្តិេយហិ បត “អឃំ ទ្រាហ្វុលបន្ញាឌិេតា បន្ញាចា េចគក្ខក្យសេលិ”តិ កលាចទិយដ្ឋាេត ឆបិេតា, តឆា ចស្ស សម្ភាចិេតា៍ េតត ទ្យត្វំ “អហំ សត្វាតិ បដិឌាតេត្វា”តិ, ត សស្សតឌិដ្ឋិកត្វា៍ តឆា េហស ភកចេតា សយ្ញុលា ស្គបកត្វុំ អសក្លិ៍

អន្ញាតិ អេទហត្វស្ស តាយំ អន្ញា្រ្គិយស្ស ចិល្ហាេត្វ បចត្វត្វា៍ តំ បចតិត្តិ យំ អន្ញាឰ្យាកេលំ ទ្យត្វំ, តំ ស្យត្វា៍ អស្ស ស្យសិយស្ស, បេយប្យយាលត្តិ ស្គត្វយេកាដិ៍ អាចទិយយដ្ឋិតិ អាចទិយស្ស យដ្ឋិកតឆេយ្ញា៍

អក្ខសត្វតាយាតិ តឹចទលាឌិត៍ បច្ចតឹកឆយ្ញាត៍ ចិត្យទកាេចត ឍសាតក្ខាត៍ ទ្យបសត្តតាយ៍ តិន្ញ្យតសន្ញាគទឆបរិន្យអាហតាយ ហិ េតសំ ឍសាតាត៍ បលឹតតទកាេចា៍ អាទេយ្ញុលសត្វតាយាតិ ទ្យបបតិកាកចិកេយត សល្យ្យុក្យយាឌិកាចប្យត្វស្ស អាទេយ្ញុលស្ស សត្វកាេចត៍ យកេក្ខត ហិ េតសំ កាចតាតិសយសម្ភាចិតសល្យ្យុក្យយប្យកាទាតិ អាទេយ្ញុលាតិ សត្វាតិ, តគេក្ខត ឍសាតក្ខាត៍ សត្វតា េចឌិតន្ញា៍ អាទេយ្ញុលសត្តតាយ ចា តគាទេយ្ញុលឆយ្ញាត៍ សត្វតា េលិក្យត្វទឆយ្ញុទេយ្ញុលាហិ បច្ចេចក្លលាហិ ឌឹេបតន្ញា៍ អាទ្យប្យចិេយាក្លាតិ អទ្យបន្ញ្យាតសន្ញាចិេយាក្លា៍ បន្ញាយេត្វេតច ចិយុត្វា, ត ស្គេតាភាកចិយុត្វា៍ ឆយ្ញុាត៍ ឌិតតា តំសភាចតា ឆយ្ញុដ្ឋិតិ, អតិច្ចក្ខក្លាតត្វតា, តត្វ ឆាលំ ឆយ្ញុដ្ឋិតិឆាលាត្តិ អាហ “ចិបស្សតាឆាលា”ត្តិ៍ ទុចយាហាតិ “ប្យេន្ញា េលា, ស្យសិយ, ឆយ្ញុដ្ឋិតិឆាលំ, បន្ធា តិន្ញាេត ឆាលា”ត្តិ ទុចយាឌិ៍

ចិតាបិសយាឆិត្តិ សយឆលក្លលប្យត្វំ ប្យទិយសិទ្ធ ចិតាបិ សយាឆិត្តិ ចិបស្សតាយាតិកំ សន្ធាយ ទ្យត្វំ៍ ទុចត្តិ ទ្យត្វាកាេទត៍ ត សយាឆិតិស្សេគ្គា អត្យប្យន្ញាចិហាទា ចិយ៍ ត សយាឆិអាតិសំេសា េលិកិយាកិន្ញា ចិយ៍ ត សយាឆិស្ស តិប្បត្តិ សន្ញាកចក្ខុំ ចិយ៍ ចិបស្សតាយ តិប្បត្តិ យេក្ខា ចា ឋលំ ចាតិ េយាឌតា៍

ទ្យបិឌឹស្យ េចេតស្យ តិល្ហុំ លក្ខលាត៍ បទិចត្តតចេសត េគសតា េតបទិចដ្ឋេគសតា៍ អត្យេយាក៌ អាេទាេបត្វាតិ តត្យ ទ្យត្វំ, ស្យសិយ, ព្លគាតិ

អរហត្តាធិការេយត សន្តានេសា បច្ចយាការេ៎ បដិចិន្តិត្វា ពត្វ ចិកពរសេខ្យរេហាតិ អត្ថេយាក៌ កេទារេត្តា៑ បរិពដពេរលត្ថត្ថិ យថា ត្វ៌, សុបិយ, គិន្លាគេកា សុក្លូចិបស្សេកា ច ហុត្វា អាសចាគ៌ លយសខ្យូសេត សុប្បតិដ្ឋិតេតា, ឲចេយេពបិ កិក្ខុ, តស្វា “អបិ បត ពុេយ្យា អាយស្វេត្វា”តិអាឌិគា គ េព តយា អត្ថយុញ្ជិតត្តាតិ៑

សុបិយសុត្តចណ្ណគា តិដ្ឋិតា៑

យហាចក្កចណ្ណគា តិដ្ឋិតា៑

ប៑ សយហ(ទ្រាហូលាចក្កា

១៑ ឌទាយទេលាសុត្តាឌិចណ្ណគា

លិ១-លិ២៑ ឲេពក៌ សុត្ត៌ ពត្វា ឲកាឌស សុត្តាតិ ចុត្តាតិ អថិន្លាយ ចសេត េឌសគាយ អគាពតត្តា, តថាគាពយគញ្ចស្សា ចពុសច្ចេចសេត ឲេពកស្ស បឌស្ស ដ្ឋេដត្តា៑ ពាយគ្គ “អាសចសយុឌយា អថិន្លាសយុឌយោ”តិ អេត្វច អត្ថាត្វ សុត្តបឌ៌, ត្តួឆ បគ េចេគយ្យន្លាសយចសេត តថា គ ចុត្តត្តិ ឌដ្ឋត្វា៑

ឌទាយទេលាសុត្តាឌិចណ្ណគា តិដ្ឋិតា៑

សយហ(ទ្រាហូលាចក្កចណ្ណគា តិដ្ឋិតា៑

៤៑ អគ្គទេបយ្យាលចក្កា

១៑ សត្វសុត្តាឌិចណ្ណគា

លិ២៑ អយ៌សត្វា គាយាតិ អយ៌ អទិយយក្កស្ស អត្វាយ សាសតិ ចិយុត្តិឆយ៉ុ អត្ថសាសតិតិ សត្វា គាយ៑ អឌិសិលាឌិចសេត តិចិឆាបិ សិក្ខា៑ េយាេកាតិ គាចគាត្ថេយាកោ៑ លេគ្គាតិ គិយ្យាគេតា ពត្តពយ្យតាក្យសលច្ឆេគ្គា៑ សត្វា គាចគាយ បទិស្សយ៌ សហតិ, សត្វា ចាស្ស ដ្ឋបកាទាចហ៌ សហតិ ចាេហតិតិ សត្វសហ៌ អប្បដិចាគិតិ គ បដិគិចត្តតិតិ អប្បដិចាគិ៑ អគ្គទាយ សហត៌ េយាហគាសគឌីទិយ៌ អាតប្បតិ កិលេសេតិ អាតប្ប៌ ចិឆិគា (ទ្រេទពត្តត្វា បចេត្តពត្តត្វា ឌីទិយ៌៑ សតត៌ បចត្តិយាគគាចគាត្ថេយាកាយ៉ុ សាតច្ចត្តិ អាហ “សតតកិទិយ”ត្តិ៑ តាឌិសេយចាតិ យាឌិសិ សតិ ចុត្តា, តាឌិសេយច ឌាកា៌, ឌទាយទេលាឌិចសេត ចពុសច្ចបទិក្កាហក៌ ឌាកាលត្តិ អេត្វ៑

អត្តរបេឃ្យាលចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិពា៍

សារត្ថប្យកាសិតិឃា សំឃ្យត្តតិកាឃ-អដ្ឋកថាឃ

តិជាតសំឃ្យត្តចណ្ណតាឃ លិតត្ថប្យកាសតា សយត្តា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. អភិសមយសំយុត្តំ

១. នខសិខាសុត្តវណ្ណនា

៧៤. សុខុមាតិ តនុកា បរិត្តា កេសគ្គមត្តភាវតោ។ យថា កេសា ទីឃសោ ង្គុលមត្តាយ សណ្ឋិំ កាលេ ឯតប្បមាណាវ, ន តន្និត្តំ, ឯវំ នខគ្គាបិ កេសគ្គមត្តាវ, ន តេសំ ខិត្តំ អវច្ឆិន្នតោ។ បនេតាតិ “សហស្សិមំ សតសហស្សិម”ន្តិ វុត្តដ្ឋានេ។ អភិសមេត្វាតិ បដិវិជ្ឈិត្វា, តស្មា អភិសមេតាវិនោ បដិវិទ្ធសច្ចស្សាតិ អត្ថោ។ កាយំ បុរិមបទំ ទុក្ខក្ខន្ធស្ស អតីតភាវំ ឧបាទាយបិ វត្តុំ យុត្តំ។ បុនេនតវេមេវ បន ទុក្ខភាវំ ឧបាទាយ វុត្តន្តិ ទស្សេតុំ “បុរិមំ ទុក្ខក្ខន្ធ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ បុរិមំ នាម បច្ឆិមំ អបេក្ខិត្វា។ បុរិមបច្ឆិមតា ហិ តំ តំ ឧបាទាយ វុច្ចតីតិ ផលាធិប្បាយំ បុរិមំ និហរិត្វា ទស្សេតុំ “កតមំ បន”តិអាទិ វុត្តំ។ “អតីតម្បិ បរិក្ខីណ”ន្តិ ផលាធិប្បាយំ បរិក្ខីណមេវ វិការេវតុំ “កតមំ បន បរិក្ខីណ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ សោតាបន្នស្ស ទុក្ខក្ខយោ ផលន ពោធិតោតិ តំ ទស្សេតុំ “បឋមមគ្គស្ស អភាវិតត្តា ឧប្បជ្ជេយ្យា”តិ វត្វា ផលានិ តំ សន្ធាយេតា ទស្សេតុំ បុន “កតម”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ សត្តសុ អត្តភាវេសុ យំ អបាយេ ឧប្បជ្ជេយ្យ អដ្ឋមំ បដិសន្ធិំ អាទឹ កត្វា យត្ថ កត្ថចិ អបាយេសុ ជាតិ យំ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ, តំ សព្ពំ បរិក្ខីណន្តិ ឥដ្ឋំ អស្សាតិ សោតាបន្នស្ស, យំ បរិយាទំ, តទា ឧដ្ឋា ឧបបាតំ អត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ មហា អត្ថោ គុណោ មហត្ថោ, សោ ឯតស្ស អត្ថីតិ មហត្ថិយោ ក-ការស្ស យ-ការំ កត្វា។ តេនាហ “មហតោ អត្ថស្ស និប្ផាទកោ”តិ។

នខសិខាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. បោក្ខរណីសុត្តវណ្ណនា

៧៥. ឧព្ពេធេនាតិ ឧព្ពេធេន ឧទ្ធំ អារោហេន។ តេនាហ “ឧច្ចតាយា”តិ។

បោក្ខរណីសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. សំភេជ្ជឧទកសុត្តាទិវណ្ណនា

៧៦-៧៧. សម្ភេជ្ជន្តីតិ សម្ភេជ្ជសមេន្តិ សមាគច្ឆន្តិ។ សមេន្តិ ហោន្តិ។ តេនាហ “សមាគច្ឆន្តី”តិ។ បិច្ឆិលាយ វិភត្តិលោបេន និទ្ទេសោតិ អាហ “ទ្វីហិ វា”តិ។ សម្ភេជ្ជឧទកំ ឧទ្ធរិត្វា ឧទកានីតិ សម្ភេជ្ជឧទកានិ, ឧទ្ធរិត្វា ឧទកានិ វទន្តិ។ តេនាហ “សម្ភេជ្ជឧទកំ ឧទក”ន្តិ។

សំកេទិខ្ជាងកាយុត្តានិចល្លកា តិដ្ឋិតា៉

៣៉ បឆចិយុត្តានិចល្លកា

លិប៉-ប៉៣៉ចក្កចាឰអត្តក្តរាឃាតិ ចក្កចាឰអបន្តតស្ស អនេត្តាកឆាឃ៉

លដ្ឋានិស្ស ចុត្តកេឃេតចាតិ ពុឆ លដ្ឋ ស្សុត្តានិស្ស បថយស្សុត្តានិស្ស ចុត្តកេឃេតចាតិ អនេត្វា េចដិតេន្តា ចិេសសាកាចេតា៉

បរិេឃាសារេតតិ ពុលយស្ស អកិសយឃសំឃុត្តស្ស ឰសាតដ្ឋារេត៉ អន្តាតិតិ្វឃសយណ(ទាហុលបរិន្តាឌកាតត្តិ អន្តាតិតិ្វឃាត៉ ក្យលាឆិកេយាតិ ឥសាតាកិន្តាារសហិេតា ក្យលាឆិកេយា៉ សតកាកយ្បិ...េប... តក្ខបកន្ធតិ សច្ចបដិេចឆស្ស យហាត្យកាចត្តា៉ េតតាហ កកចា បច្ចក្កសន្តាឆេខ្មា “ខុចំ យហាឆិកេយា, កិក្កេច, ឌិដ្ឋិ សយ្យេត្តា ប្យក្កេលា ខុចំ យហាកិេន្តា”តិ៉

បឆចិយុត្តានិចល្លកា តិដ្ឋិតា៉

សារេត្វប្យកាសិតិឃា សំឃុត្តកិកាឃ-អដ្ឋកចាឃ

អកិសយឃសំឃុត្តចល្លកាឃ លិតត្វប្យកាឃសកា សយត្តា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. ធាតុសំយុត្តំ

១. នានត្តវគ្គោ

១. ធាតុនានត្តសុត្តវណ្ណនា

៨៥. បជយត្តិ ព្ទយស្មិ តិធាភចេក្កេ សំយុត្តាតំ បជយំ សំកិតត្តា. តិស្សត្តដ្ឋសុញ្ញាតដ្ឋសង្ខាតេតភាតិ ធម្មយត្តតាយ តិស្សត្តតាសង្ខាតេត តិច្ចសុកសុលអត្តសុញ្ញាតត្ថសង្ខាតេត. សកាចេដ្ឋភាតិ ឃឆាក្ខតសកាចេដ្ឋភ. តេតា ឲច សកាចស្ស ធារលោដ្ឋភ ធាតូតិ លច្ឆភាយាតំ. ភាភាសករេចា អញ្ញាមញ្ញាចិសធិសតា ធាតុភាភត្តំ. ចក្ខុសង្ខាតោ បសាទោ ចក្ខុបសាទោ. សោ ឲច ចក្ខុភដ្ឋភ ចក្ខុ, តិស្សត្តសុញ្ញាតដ្ឋភ ធាតុ ចាតិ ចក្ខុធាតុ. ចក្ខុបសាឝចត្ថុំ អធិដ្ឋាតំ កត្វា បចត្តំ ចក្ខុបសាឝចត្ថុកំ. សេសបទេសុបិ ឲសេច ភយោ. ឆ្វេ សម្បដិច្ឆតយតោធាតុយោ, ឲកា កិរិយា យតោធាតូតិ តិស្សោ យតោធាតុយោ យតោធាតុ “យតតយត្តា ធាតុ”តិ កត្វា. ចេឝភាឝយោ... បេ... តិប្ពាភច្ចា ធម្មធាតុ ចិសេសសញ្ញាបរិហារេត សាមញ្ញសញ្ញាយ បចត្តភេតា. តធា ហេតេ ធម្មា អាឃតភេឝសភាយ “ធម្មាយតភ”ន្តេច ចេឝិតា. ភ ហិ តេសំ ទ្វារិយតភាឌិតំ ចិឃ ចិញ្ញាណេហិ អញ្ញាចិញ្ញាណោភ កេហតដ្ឋាតាកាតេ អត្ថិ. សញ្ញាយ្យិតិ លសត្តតិចិឌំ យតោចិញ្ញាណំ. កាយាចចេរា កាយធាតុបរិយាបន្នត្តា អចសាតេ ឆ្វេតិ ធម្មធាតុយតោចិញ្ញាណធាតុយោ. អឃមេត្ថ សដ្ឋេបោ, ចិត្ថារេ បត ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចំសំវណ្ណភាសុ ឧដ្ឋខេត្តា.

ធាតុភាភត្តសុត្តចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា.

២. ឋស្សភាភត្តសុត្តចណ្ណភា

៨៦. ឌាតិបសុតិអារម្មណាឌីតេកេត ភាភាភាវេចា ឋស្សោ. ឌាតិបច្ចឃតេកេត ហិ បច្ចយុប្បន្នស្ស តេកេឝា តេហាតិ. ឃេច ធម្មបរិច្ឆេឝេសេត ធាតុភេឝតាយំ តិស្សោ យតតយត្តា ធាតុយោច យតោធាតុយោ កិរិយាឃស្ស ចិត្តប្បត្តិចិកាភេកេត បច្ចយុប្បន្នស្ស ចេសេត ធាតុភេឝតាយំ យតតដ្ឋភ ធាតុតាឃ សាមញ្ញតោ យតោទ្វារាចដ្ឋំ “យតោធាតុ”តិ អធិប្បេតត្តំ ទុត្តំ “យតោសម្ចស្សោ យតោទ្វារេ បឋយដចតសម្បយុត្តោ”តិអាធិ. តស្មាតិ ឃស្មា កាយំ សម្បដិច្ឆតយតោធាតុអត្ថភូតំ ឱបម្បឌ្ឍយោភោ សត្ថិរាលចិញ្ញាណធាតុយា សម្បយុត្តោ ឋស្សោបិ យតោសម្ចស្សោ ឲច ភាយ, ឝ្វាញ្ញលត្វា បត សោ សញ្ញាភេចសុ អសម្ពចតោ ច កហិតោ អភចសេសតោ កហណំ ភ ហោតីតិ យតោទ្វារេ ឌចតសម្បស្សោ ហោតិ, តស្មា. អឃមេត្ថ អត្ថោតិ អយំ ឰដ្ឋ អធិប្បាយាត្ថកាតោ អត្ថោ.

ឋស្សភាភត្តសុត្តចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា.

៦ៈ ឧភាឋប្បភាភត្តសុត្តចណ្ណកា

ប័សិៈយឧភាឋយ្យប្បុំ បដិក្ខាតិ យឧភាក្ខាឧឧ បឃយឌចភឋយ្យឃុឧត្តា ឋឧប្បា យឧភាឋយ្យឧប្បា, ឋំ យឧភាឋយ្យប្បុំ បដិក្ខៈ យឧភាឆាត្យតិ អាចជ្ជភកិរិឃយឧភាឆាត្យៈ យឧភាចិក្ខាលាឆាត្យ យឧភាឆាត្យតិ ឧចឧភឃ្លុក្ខាឋឃចឧឋភ ច្យុត្តៈ ឧតភាហ “យឧភាក្ខាឧឧ...ឧប... ឲចយឧក្ខា ឥក្ខឧក្ខា”តិៈ តថា ហិ ចក្លូតិ “ឋក្ខាភិ ឧចតាភិ”តិអាឌិៈ

ឧភាឋប្បភាភត្តសុត្តចណ្ណកា ភិដ្ឋិតាៈ

៣ៈ ឧចឆភាភាភត្តសុត្តចណ្ណកា

ប័ប័ៈឋក្ខាបិ តប្បិ ក្ខាឧឧ ឧចឆភា ចឧត្តឃ្យុំ ចក្លូឋយ្យប្បុឧចឆភា ក្ខបភិប្បុឃបក្ខឃកាចិតាៈ ភិក្ខុត្តិឋាសុពត្តិ ភិក្ខុត្តិឃា ក្ខបភិប្បុឃកាឧចភ បចត្តិឃា ឥប្បុភសុពត្តិៈ ឋយ្យឌិក្ខភឧចឆភឧយច កឧហត្យំ ចឥតិ, តាឃ កហិតាឃ ក្តតឧាឆំ កហាំ ខាឃាកតឧយចាតិៈ ច្យុត្តិ ឧបិឧាលក្ខកថាឃំៈ អាចជ្ជភឋយ្យប្បុត្តិ អាចជ្ជភយឧភាឋយ្យប្បុំៈ អភក្ខុត្តបភិប្បុឃក្យុំ បដិក្ខ បឃយឌចភចឧឋភ ក្ខប្យជ្ជតិតិ ឧឃាឌភាៈ អឃយឆិប្យាឧឃា ក្ខបភិប្បុឃប្បុ អឆិឧប្យតត្តាៈ

ឧចឆភាភាភត្តសុត្តចណ្ណកា ភិដ្ឋិតាៈ

៥ៈ ឥតិឃឧចឆភាភាភត្តសុត្តចណ្ណកា

ប័ដ៍ៈតតិឃចត្យឧត្តសុច្យុត្តភឃាចាតិ “ឧភា ចក្លូឋយ្យប្បុំ បដិក្ខ ក្ខប្យជ្ជតិ ចក្លូឆាត្យ”តិ ឲចំ ច្យុត្តភឧឃា, ចត្យឧត្ត “ចក្លូឆាត្យំ, កិក្លូឧច, បដិក្ខ ក្ខប្យជ្ជតិ ចក្លូឋយ្យឧប្បា”តិអាឌិភា ច្យុត្តភឧឃា ចៈ ឲកឧតា កក្ខាតិ ឲកក្ខុំកក្ខា ឧឥសិតាៈ កប្បា បភ ឧតសុ សុឧត្តសុ ឲចំ ឧឥឋភា បចក្ខាតិ អាហ “ឋក្ខាភិ ឧចតាភិ”តិអាឌិៈ បដិឧឋឧឆា បភ ឧតឋំ ឧចឆភាភាភត្តាឌិភំ ឋប្បភាភត្តាឌិកប្បុ បក្ខឃកាចឧតា តថាក្ខប្យត្តិឃា អឋយ្យក្ខចឧតាៈ ក្តឧតា បឧឧយ្យតិ “ឧភា បរិឧឃឋភាភាភត្តំ បដិក្ខ ក្ខប្យជ្ជតិ បរិត្យអាហភាភត្ត”ត្តិអាឌិសុៈ

ឥតិឃឧចឆភាភាភត្តសុត្តចណ្ណកា ភិដ្ឋិតាៈ

៤ៈ ឆាហិឧឆាត្យភាភត្តសុត្តចណ្ណកា

៥០. បញ្ច ធាតុយោ កាមាវចរា រូបសភាវត្តា.

ពាហិរធាតុនានត្តសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៣. សញ្ញានានត្តសុត្តវណ្ណនា

៥១. អាបាថេ បតិតន្តិ ចក្ខុស្ស អាបាថគតំ សាងគេវនាទិសញ្ញិតំ ភូតសង្ឃាតំ សមូហា និស្សិតំ. ចក្ខុទ្វារេ សម្បដិច្ឆនាទិសម្បយុត្តសញ្ញានំ សង្កប្បោតិ កត្វា, ចក្ខុវិញ្ញាណសម្បយុត្តសញ្ញាគហណេនេវ វា គហេតព្ពតោ “រូបសញ្ញាតិ ចក្ខុវិញ្ញាណសម្បយុត្តា សញ្ញា”តិ វុត្តំ តត្ថ សញ្ញាយ ឯវ លក្ខណតោ. ឯតេនេវ ហិ តំសម្បយុត្តោ សង្កប្បោតិ ពុងយ្យិ សំវណ្ណិតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ. តេនាហ “សញ្ញាសង្កប្បលក្ខណា ឯកវចនេនាបិ នានាវចនេនាបិ លព្ភតី”តិ. ជវនសម្បយុត្តស្ស វិតក្កស្ស លក្ខាតិកត្វា វុត្តំ “តីហិ ចិត្តេហិ សម្បយុត្តោ សង្កប្បោ”តិ. លក្ខិកតព្ពតាតិ លក្ខករណព្ពតា, ឮស្ឋិតព្ពតាតិ អវត្វា អនុឡាហតព្ពតាតិ បរិឡាហតព្ពតា. សន្តស្សយធាហរសា ហិ រាគគ្គិអាទយោ “រូបេ”តិ បទ តស្ស អារម្មណទស្សនត្ថំ. បរិឡាហោតិ បរិឡាហសីសេន អភិបត្ថនា វុត្តា. តេនាហ “បរិឡាហេ ឧប្បន្នេ”តិអាទិ. “បរិឡាហោ”តិ ធម្មទេសនាយ នានាការេ ឧប្បន្នោ វុត្តាតិ អាហ “បរិឡាហបរិយេសនា បន នានាវចនាវសេន លព្ភតី”តិ. តាសំ លទ្ធុបនិស្សយការណតោតិ ធម្មោតិ. ពុទ្ធិកា នយេនាតិ “ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានត្ត”ន្តិ ឯត្ថ វុត្តនយេន អវត្វា វេទិតព្ពា “រូបសញ្ញាទិនានាសភាវំ សញ្ញំ បដិច្ច កាមសង្កប្បាទិនានាសភាវោ សង្កប្បោ ឧប្បជ្ជតី”តិអាទិនា នយេន វេទិតព្ពា.

សញ្ញានានត្តសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៤. នោបរិយេសនានានត្តសុត្តវណ្ណនា

៥២. បដិសេធយុត្តយេវ នានំ, សេសំ ហេដ្ឋា វុត្តនយេវាតិ អធិប្បាយោ.

នោបរិយេសនានានត្តសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៥. ពាហិរផស្សនានត្តសុត្តាទិវណ្ណនា

៥៣. វុត្តប្បការេ អារម្មណេតិ “អាបាថេ បតិត”ន្តិអាទិនា ហេដ្ឋា វុត្តប្បការេ រូបារម្មណេ. សញ្ញាតិ រូបសញ្ញាទិ. អរូបធម្មោបិ នយតោ យស្មិំ អារម្មណេ បវត្តតិ, តំ ធម្មតោ វិយ ហោតីតិ វុត្តំ “អារម្មណំ ធម្មាយតនោ”តិ. តណ្ហាយ វត្ថុភូតំយេវ រូបារម្មណំ លព្ភតីតិ កត្វា “រូបលាភោ”តិ អធិប្បេតន្តិ អាហ “សហ តណ្ហាយ អារម្មណំ រូបលាភោ”តិ. សព្ពសង្គាហិកនយោតិ ឯកស្មិំយេវ អារម្មណេ សព្ពេសំ

បញ្ញាឌិត៌ ឆឡូត៌ ឋបុត្តិយា បញ្ញបដ្ឋាយូតចរេត ឥឃ្សិតតយោៈ តេតាហ “ឲកស្ថិយេចា”តិអាឌិៈ បញ្ញបដ្ឋាហិកតយោតិ ចា

ឆុចបរិកោកចរេត តិពាឌ្ឌារយូលត្តិ ចា អាកត្តុការយូលត្តិ ចា ចិកាក៌ អកត្វា បញ្ញបដ្ឋាហិកតយោៈ អបទោ តយោៈ យិឃ្សកោតិ

អាកត្តុការយូលេ តិពាឌ្ឌារយូលេ ច ចិបឃតោ តិពាឌ្ឌារយូលេត យិឃ្សកោៈ តិពាឌ្ឌារយូលេ បត្តាត៌ កិលេបា យទ្តោ ហោតិៈ តថា ហិ

បញ្ញាបដ្ឋបុបឃ្សចេឥតាច ឥឃ្សិតាៈ ឃំ កិច្ចិ ចិឃាតិ ឃំ កិច្ចិ អញ្ញាយញ្ញា ចិឃៈ ទោកេត្វាតិ កុត្វុហលុប្បាឥតចរេត ចិត្តំ ទោកេត្វាៈ

ឋបិបិកាតិ តឃ្ស អយដ្ឋបុត្តឃ្ស កទិឃំ បត្ថាឃាហៈ តស្មិត្តិ អាកត្តុការយូលេៈ លិកោ តាយ “លត្តុតិ”តិ កត្វាៈ

ឋុទុចល្លិយចាឹតិ ឋុទុចល្លិយលេលចាឹ, ឋុទុចល្លិយចិហារចាឹតិ ចឥត្តិៈ បិឡច្ចយាតិ “ឆាតុតាតត្តំ, កិល្លចេ, បជិដ្ឋ

ឋបុជ្ជុតិ”តិអាឌិតឃបចត្តាឃ ច្ចយិឃ្សា ឃុត្តបិឡច្ចយាៈ បរិចដ្ឋេត្វាតិ យទ្វ្បាកហិតឃឃ្សចេឥតាបរិយោបារេត ធបតចរេត បិឡច្ចំ

បរិចដ្ឋេត្វាៈ ទុត្តប្បការទេតិអាឌិ បរិចទេត្តតត្តាការឥឃ្សត៌ៈ តត្ថ ទុត្តប្បការទេតិ អាបិឆកតទុបិរយូលេៈ អចិក្ខតចារត្តិ

អចិក្ខតារយូលចារិៈ អឃយេច ចា បិទេធាៈ កលត្តិ កទេត្តិៈ ឲកឌចតចារេបិ លត្តុត្តិ ចិទតទតិចេបាកាចាៈ តាតាឌចតចារេទយេច

ឥឡហតទតិចេបតាឃៈ

ដ៏ះឥបម៌ ឋត្តាតយេច តចយ ទុត្តតឃត្វាៈ បជិបេឆយត្តយេច ហេត្ត តាតត្តត្តិៈ

ឌាហិទឃឃ្សតាតត្តឃុត្តាឌិចល្លុតា តិដ្ឋិតាៈ

តាតត្តចក្កចល្លុតា តិដ្ឋិតាៈ

៦ៈ ទុតិឃចក្កោ

១ៈ បត្តឆាតុឃុត្តចល្លុតា

ដ៏៍ៈ អាកាតឹតិ អាកា, អាលេកិកោចេត តិប្បជ្ជុតិ, ឋបដ្ឋាតឹតិ ចា អទេត្វាៈ បោ ឲច តិឌ្ឌិចដ្ឋេត ឆាតុតិ អាកាឆាតុៈ អាលេកិឃ្សាតិ

អាលេកិកបិលឃ្សៈ ឃុដ្ឋ, បោកត៌ ចា កាឹតិ ឃុក៌ៈ កបិលបហចទលេតា ឥបាត៌ ឃុក៌ៈ បេបំ ទុត្តតឃយេចៈ ឃុបទិឃុឌ្ឌចល្លុំ កបិល៌ៈ

អាកាបាតដ្ឋាឥយោបិ ឃុការយូល៌ ឲចាតិ តេចិៈ ឥបត៌ តិដ្ឋាបេឃិតិ ឥបត៌ ឋដ្ឋេបយត្ត ឲច ធបេឃិៈ បិឡច្ចំ “អត្ថការ៌ បជិដ្ឋ

បញ្ញាឃតិ”តិ ឲត្វាបិ អារយូលយេច កហិតំ, តថា “អឃំ ឆាតុ អឃុក៌ បជិដ្ឋ បញ្ញាឃតិ”តិ ឲត្វាបិៈ ឃថា ហិ ច្ចឆ ឃុចល្លុំ កបិល៌ ឃុកត្តិ

អឌិបេប្បតំ, ឲចិ ទុត្តាល្លុំ អឃុកត្តិៈ

អន្ធការំ បដិច្ចាតិ អន្ធការំ បដិច្ចកបច្ចយំ បដិច្ច បញ្ញាយតីតិ បាកដោ ហោតិ។ តេនាហ “អន្ធការោ ហី”តិអាទិ។ អាលោកេនាបិ, អន្ធការោ បរិច្ឆិន្នោ ហោតីតិ យោជនា។ អន្ធការោ តាវ អាលោកេន បរិច្ឆិន្នោ ហោតុ “យត្ថ អាលោកោ នត្ថិ, តត្ថ អន្ធការោ”តិ អាលោកោ បន អន្ធការេន បរិច្ឆិន្នោ ហោតីតិ អាហ “អន្ធការេន ហិ សោ បាកដោ ហោតី”តិ។ បរិច្ឆេទលេសាយ ឥមំ ចិត្តរូបំ អន្ធការេន ហិ បរិតោ បរិច្ឆិន្នោ ហុត្វា បញ្ញាយតិ, យថា តំ ឆាយាយ អាតបោ។ ឯសេវ នយោតិ អសុភសុភានំ អញ្ញមញ្ញបរិច្ឆិន្នតំ អតិទិសិត្វា តត្ថ អធិប្បាយមេវ វិវរន្តោ “អសុភេ សតិ សុភំ បញ្ញាយតី”តិ អាហ។ ឯវមាហាតិ “អសុភំ បដិច្ច សុភំ បញ្ញាយតី”តិ អវោច។ “រូបី រូបានិ បស្សតី”តិអាទីសុ វិយ វុត្តរូបាវចរជ្ឈានំ និស្សាយាតិ អាហ “រូបំ បដិច្ចាតិ រូបាវចរសមាបត្តិំ បដិច្ចា”តិ។ តាយ ហិ សតិ អសតិតាយ។ រូបសមតិក្កមា វា ហោតីតិ សហារម្មណានំ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ នាម ហោតីតិ អត្ថោ។ ឯសេវ នយោតិ ឥមិនា “អាកាសានញ្ចាយតនសមតិក្កមា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ នាម ហោតី”តិអាទិនា ឯត្ថាបិ បការេ អតិទិសតិ។ បដិសង្ខាតិ បដិសង្ខានការណា។ អប្បវត្តិន្តិ យថាបរិច្ឆិន្នកាលំ អប្បវត្តនំ។ ឯតេន ផលនិរោធាទិំ បដិក្ខិបតិ។

កថំ សមាបត្តិ បត្តព្វាតិ យាសុ សត្តសុ ធាតូសុ កា បការា សញ្ញាសមាបត្តិ នាម ហុត្វា សមាបជ្ជិតព្វា។ តេនាហ “កីទិសា សមាបត្តិយោ”តិអាទិ។ សញ្ញាយ អត្ថិភាវេនាតិ បដុកិច្ចាយ សញ្ញាយ អត្ថិភាវេន។ សុខុមសង្ខារានំ តត្ថ សមាបត្តិយំ អវិសយតាយ និរោធាវាតិ សង្ខារានំ និរោធោ ឯវ។

សត្តធាតុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២· សនិទានសុត្តវណ្ណនា

៩៧· កាមវិតក្កាទីនំ “ឥមស្មិំ សតិ ឥទំ ហោតិ បដិច្ចសមុប្បាទោ”តិអាទីសុ (អ· និ· ៣·៤០) វិយ។ សនិទានន្តិ អត្តនោ ផលំ និទេតីតិ និទានំ, ការណន្តិ អាហ “សនិទានោ សប្បច្ចយោ”តិ។ កាមបដិសំយុត្តោតិ កាមរាគសង្ខាតេន កាមេន បដិសំយុត្តោ វា កាមបដិពទ្ធោ វា។ តក្កោតិ តក្កោ។ អក្ខោតការេ សមារោបេត្វា កប្បេតីតិ សង្កប្បោ។ អារម្មណេ ចិត្តំ អប្បេតីតិ អប្បនា។ ចិត្តំ អប្បេតីតិ ព្យប្បនា។ អារម្មណេ ចិត្តំ អភិនិរោបេតិ ឋបេតីតិ ចេតសោ អភិនិរោបនា។ មិច្ឆា វិបរីតោ បាបកោ សង្កប្បោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ។ អញ្ញេសុ វា កាមបដិសំយុត្តេសុ វិជ្ជមានេសុ វិតក្កោ ឯវ កាមធាតុសទ្ទេន វុត្តោ ឥមិនា កាមបសង្កប្បវត្តិសាធិសយត្តា។ ឯវំ សេសា ព្យាបាទធាតុអាទីសុបិ។ សព្វេបិ អកុសលា ធម្មា កាមធាតុ ហិនត្តញ្ញាសមេហិ កាមេហិ តត្ថធាតុវចនតោ។

កិលេសកាមស្ស អារម្មណភាវតោ សព្វាកុសលបរិកាហិកាយ កាមធាតុយា ឯតរា វេវ សង្គហេត្វា វចនំ សព្វសង្គាហិកា។ តិស្សន្តំ ធាតូនំ អញ្ញមញ្ញំ អសង្ករតោ កថា អសម្មិស្សា។ ឯវំ កាមាវចរសញ្ញិតំ កាមវិតក្កសញ្ញិតញ្ច កាមធាតុំ បដិច្ចាតិ បច្ចយភូតំ លភិត្វា។ ទីឃិ ការណេហីតិ ទីឃិ សារុប្បេហិ ការណេហិ។

ព្យាបាទចិតេក្កា ព្យាបាទោ ឧត្តរបេះលេិរបត, រេសា ឧច និខ្ចិចរេដ្ឋត សកាចនាលោរេដ្ឋត នាត្យុតិ ព្យាបាទនាត្យ៌ ព្យាបជ្ជតិ ចិត្តំ ឧទេតកាតិ ព្យាបាទោ, រេគារេសា៌ ព្យាបាទោបិ នាត្យុតិ រេឃាឌកា៌ សហខាតបច្ចយាឌិចរេសកាតិ សហខាតអញ្ញមញ្ញនិស្សយសម្បយុត្តអត្ថិអវិគតបច្ចយចរេសក៌ ចិរេសរេសត ហិ បរស្ស អត្តេកា ច ទុក្ខាបកំ ចិហិសា, សា ឧច នាត្យ, អត្ថេតា រេរាសកា បទ្បឈារេតា, តឆា បចេត្ថា ចា រេគាសសហកតចិត្តប្បារេគា៌

តិលោកហេត អវេញ្ញតិ តិរេលហិ កហតក្ខុទេ អវេញ្ញា៌ អតយព្យសតត្តិ អបិយព្យសតំ, បរិហរល្ហុបិយរហិតំ ចិបត្តិត្តិ ចា អនេត្ថា៌ អចស្តិ ចិតាសត្តិ អចស្តិរេញ្ញច ចិតាសញ្ញាតិ ចគត្តិ សព្ពរេសា ចស្តិរហិតំ៌ សុក្ខតិលោគារេឃា ចិយ អារម្មណំ កិរេលសក្កិរំចន្តតរេដ្ឋត៌ តិលុក្កា ចិយអក្សុលសញ្ញា អត្ថុងហតរេដ្ឋត៌ តិលាកដ្ឋ...រេប... សត្តា អតយព្យសតាបត្តិរេតា៌ “ឞ្តរេយ សត្តា”តិ ហិ អរេឃាតិរេសា បជិបជ្ជយាកា អឆិរេប្បតា៌ រេតកាហ “យឆា សុក្ខតិលោគារេយ”តិអាឌិ៌

សយតាកាចរេតា សយតាចិរេរាឈរេតា ចិសយតារេហត្យុរេតា ច ចិសយា រាកាគរេឃាតិ អាហ “រាកចិសយាឌិតិ អត្យុកត”ត្តិ៌ ឞ្ហ្ឋិតញ្ញា អចស្សិកាចិតិការេចត៌

សំកិរេលសរេតា តិក្ខបតរេដ្ឋត រេតក្ខរេមា, រេសា ឧច និខ្ចិចរេដ្ឋត នាត្យុតិ រេតក្ខមនាត្យ៌ ស្ថាឃំ រេតក្ខមសរេក្ខា បញ្ញាញ្ញាឌិសុ កុសលចិតេក្ក ច តិទ្យុរេហាតិ អាហ “រេតក្ខមចិតេក្កាបិ រេតក្ខមនាត្យុ”តិ៌ ឞ្តតរាបិ រេគ្គ នាត្យុរេឃាតិ អព្យាបាទអចិហិសានាត្យុរេឃា ចគតិ៌ ចិសុំ ឌិរេបតញ្ញា សទ្យុរេបត អាកតត្ថា៌ ចិតក្កាគរេឃាតិ រេតក្ខមសក្កប្បច្ឆត្តបរិព្យអាហបរិរេយសកា៌ យឆាត្យុទ្បំ អត្តេកា អត្តេកា បច្ចយាត្យុទ្បំ៌ កឆំ បរេតត្ថ កុសលឆរេម្មសុ បរិព្យអារេហា ទុរេត្ថាតិ? សក្ខារបរិព្យអាហមត្តំ សក្ខរេយតំ ទុត្តំ, រេសាព្យអសសុ អាការរេសុ ទុក្ខសរេច្ច សត្តាបរេដ្ឋា ចិយ ទុរេត្ថា, យស្ស ចិករេមត អរហរេតា សិតិកាចប្បត្តិ ទុច្ចតិ៌

សយំ ត ព្យាបជ្ជតិ, រេតត ចា តំសមដ្ឋីបុក្កលោ ត កិញ្ចិ ព្យាបាទតីតិ អព្យាបាទោ, ចិហិសាយ ទុត្តចិបរិយារេយហិ សា រេចឌិតញ្ញា៌ ហិរេតសិការេចត មិជ្ជតិ សិតិយត្តិតិ មិរេត្តា, មិត្តស្ស ឧសាតិ រេមត្តិ, អព្យាបាទោ៌ រេមត្តាយតាតិ រេមត្តាការោ, រេមត្តាយ ចា អយតា បចត្តតា៌ រេមត្តាយិតត្តត្តិ រេមត្តាយិតស្ស រេមត្តាយ បចត្តស្ស ការេចា៌ រេមត្តារេចរេតាចិមុត្តិតិ រេមត្តាយតចរេសត បចេត្ថា ចិត្តសមាឆិ៌ រេសសំ ទុត្តតយរេមច៌

សតិឌាតសុត្តចណ្ណកា តិដ្ឋិតា៌

១៌ កិញ្ញកាចសឆសុត្តចណ្ណកា

ឯស៌ឞ្តរេតា បដ្ឋាយាតិ “នាតុំ, កិក្ខរេច”តិ ឞ្តមស្វា តតិយសុត្តរេតា បដ្ឋាយ៌ យាច កមូចរេក្កា, តាច រេតត្វា ខ្ពបកក្តា រេសតិ ឧត្តាតិ

អារេឃា, ហឹតាឌិការេចត អឌឹតោ អារេឃា អន្លាបេឃា, ថាំ អន្លាបឃំ, អឌិយុត្តត្តិ អតេ្ថា៑ បញ្ញា ក្ខុប្បជ្ជតីតិអាឌិប្យុ ហឹតាឌិតេតង៌

អន្លាបឃំ បដិច្ច ហឹតាឌិតេតងា បញ្ញា, តត្តិស្សិឃឌិដ្ឋិចិកប្បតា, ចិតេក្កា ច ក្ខុប្បជ្ជតិ បហខាតេកាឌិឃា ក្ខុបតិស្សិឃតេកាឌិឃា ច៑

បត្វារេរម្ហុតិ តេតនំ បត្វបដិញ្ញាតាឃ ច្ចុត្តំ, ត បត្វលក្ខលាបក្ខាចតោ៑ អបយ្ហាបយ្ហច្ឆម្ហុតិ អាឆាតេរ ចិបេឃ ច កុប្បំ ឲកេតា កត្វា ចុត្តត្តិ

បឆយំ តាច ឆេប្បរេត្តា “យឃំ បយ្ហាបយ្ហា”តិអាឌិ ចត្វា ឮតទំ ឆេប្បរេត្តា “តេតប្បុ បយ្ហាបយ្ហា ឲតេ”តិអាឌិយាហ៑ តេតនំ “យឃំ

បយ្ហាបយ្ហា”តិ ក្ខុប្បត្តឌិដ្ឋិ ឮឆ ឃ្លុលការេចត បុត្ថិតា, ឮតទា អត្តបក្កិតាតិ បុច្ឆតិតេឃចាតិ បាបក្កំ ចឆតិ៑

“យហតឹ”តិ ឲត្ត យហាបច្ចា “យហាឌតោ”តិអាឌឹប្បុ ចិឃ ឮហុអត្វចាចកោតិ ឆដ្ឋត្ថា៑ អចិន្តាបិ ហឹតហឹតតរហឹតតយាឌិតេតឆេត

ឮហុបការា៑ តប្បាតិ ឌិដ្ឋិឃា៑ កប្ពា បតេត្វ “ឃឌិធំ អចិន្តា ឆាតុ”តិ អចិន្តំ ក្ខុច្ឆទិត្វា “ហឹតំ ឆាតុំ បដិច្ចា”តិ អន្លាបឃឆាតុ តិឌិដ្ឋាតិ? ត

តោ បតេតំ ឲចំ ឆដ្ឋត្ថំ, “អញ្ញា ក្ខុច្ឆទិត្វា អញ្ញា តិឌិដ្ឋា”តិ, ឃតោ អចិន្តាឃឹតេត អន្លាបឃឆាតុ ឲច កហិតា៑ អចិន្តាកហិតោ ហិ

បុទិបប្បុកេលិ ឌិដ្ឋន្លាបេឃា ហឹតាឌិតេតង៌ អចិន្តាឆាតុំ តិស្សាឃ តតោ បញ្ញាឌិដ្ឋិអាឌិតេក បក្កប្បតិ៑ បលិឌិ បត្វតា, បា បត តធា តធា

ចិត្តប្បិ ឆបតចតេបត តេហាតីតិ អាហ “ចិត្តក្ខបត”ត្តិ៑ តេតាហ “បា បតេបា”តិអាឌិ៑ ឲតេតិ ហឹតបច្ចុឃា បញ្ញាឌិដ្ឋិចិតក្កទេតតា បត្វតា

បលិឌិបក្ខាតា ហឹតា ឆយ្ហា៑ ហឹតោ តាឃ ហឹតឆយ្ហបយាតេឃាកតោ៑ បន្តាបឆាតិតិ “បញ្ញាតេបតិ”តិអាឌិតិ បឆាតិ តេឃាតេឌតន្តាតិ ហឹតបច្ឆេត

យន្លិប្បុត្តយដ្ឋាតត្តរប្បិ អបយ្ហចតោ៑ ក្ខុបបន្តន៍ “ក្ខុបបត្តិ”តិ អាហ “ឆេ ក្ខុបបត្តិឃា បដិលិតេកា ច តិន្តាត្តិ ចា”តិ៑ តត្វ ហឹតក្យុលិឌិតិ អាឌិ-

បច្ឆេត ហឹតទ្បុតកោកបរិឃាឌិតំ បក្ខតោ៑ ហឹតត្តិកចេបតាតិ ហឹតត្តិតេក ចុត្តត្តិកបឆចេបតាតិ អឌិប្បាតេឃា៑ ចិត្តប្បាឆក្ខលោតិ ឮគំ

ហឹតត្តិកបរិឃាបត្តាតំ ចិត្តប្បាឆាតំ ចេបត តត្វ តត្វ លដ្ឋត្ថា ចុត្តំ៑ បញ្ញាប្បុ តិចក្យុលម្ហុតិ ចល្លាលេចតតេបាឆេធការេបុក្ខបក្យុលប្បុ៑

ក្ខាឆេបអក្យុបលចិត្តប្បាឆាតំ បត ឃោ តោាចិ បដិលិតេកា ហឹតោតិ តេឃាឌតា៑ តេបច្ឆេឃបិ ឲតេបច តឃោ៑ ឮលបប្បុំ ធារតតិ “ឃាឃំ,

កតេត្ត, ឌិដ្ឋិ”តិអាឌិតា អាកតេត ឮលបប្បុំ ធារតេ៑ “ឆាតុំ, ភិក្ខខេច, បដិច្ច ក្ខុប្បជ្ជតិ”តិអាឌិតា អាកតត្វា តិន្តាត្តិតេឃច អឌិតេប្បាតា, ត

បដិលិតេកា៑

កិញ្ញាកាចបឆប្បុត្តចក្ខតា តិដ្ឋិតា៑

៩៑ ហឹតាឌិយុត្តិកប្បុត្តចក្ខតា

៥៥៑ ឲកេតាតេហាត្តីតិ បយាតដ្ឋត្តតាឃ អន្លាបឃតោ ឲកេតា តេហាត្តិ៑ តិទត្តទា តេហាត្តីតិ តាឃ ឲច បយាតដ្ឋត្តតាឃ ចិតេ្តត តិន្តិតេបបា

តេហាត្តិ៑ ឮឆ អឌិយុត្តិ តាឃ អន្លាបឃឆាតុតិ អាហ “ហឹតាឌិយុត្តិកាតិ ហឹតន្លាបឃា”តិ៑

ហឹតាឌិយុត្តិកប្បុត្តចក្ខតា តិដ្ឋិតា៑

៥៑ ចក្កយប្បុត្តចក្ខតា

ᨭᨭᩴ ᨾᩉᩣᨸᨬ᩠ᨬᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸᩩᩃᨸᨬ᩠ᨬᩔ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨶᩴ, ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩮᩁᩴ ᩑᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩮᩈᩔᩣᨸᩥ. ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥᩅᩥᩈᩮᩣᨵᨶᩔ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩈᩩ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ. ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨵᩣᨶᩮᩈᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩥᨵᩣᨶᩮᩈᩩ. ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩥᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ.

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᩅᩥᨵᩥᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨧᩮᨲ ᨶᨿᩣᨶᩴ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ. ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴᨲᩴᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ ᨧ. ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨵᩥᩴ. ᨠᩮᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᩊᩥᨣᨲᩣᨴᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᨠᨳᩣᨠᩣᩁᩮᨶ.

ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ “ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩑᩅᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨽᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨶᩴ. ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩮᩈᩴ
ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩥᨿᨲᩮᨲᩣᨴᩥᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨸᨴᩮᩈᨶᩴ. ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩈᩅᩴ ᩋᩈᩣᩈᩅᩴ ᨴᩩᩅᩥᨵᩴ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ. ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᨧ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩉᩥ
ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠ᩠ᨠᨾᩔ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ.

ᩈᩮᨠ᩠ᨡᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᨣ᩠ᨣᨹᩃᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩᨲᩥ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨹᩃᨲᩣ ᩅᩥᨵᩣᨶᨠᨳᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᨶᩦᨲᨲ᩠ᨳᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ
ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩴ.

ᩍᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧ. ᨲᩮᨶ –

“ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩦᩃᩴ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ, (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪑᪙᪐; ᨾ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪒᪙᪑)

ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩮ;

ᩋᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ,

ᩑᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᩅᩥᨵᩮᩣ”ᨲᩥ –

ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ.

“ᩈᩥᨳᩥᩃᩴ ᨵᨶᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩦᨥᩁᩔᩴ, ᨣᩁᩩᨠᩴ ᩃᩉᩩᨠᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᩴ;

សប្ពត្ថិ ចចត្វិំ ជិវុត្តំ, ឯវំសា ញ្យញ្ញាតព្យត្ថិយា បកេឆោ”ពិ៍ (ឌី៍ ន៍ ១៍១៥០; ម៍ ន៍ អដ្ឋ៍ ១៍១៨១; បរិ៍ ៣៥៦) –

ឲចំ ចុត្តំ ឯវចិនំ ញ្យញ្ញាតព្យត្ថិ៍ អដ្ឋុបព្វត្តិត្តិ ពស្ស ពស្ស វុត្តស្ស ឌាពកស្ស ច អដ្ឋុបព្វត្តិ៍ អត្យបត្តិត្តិ បដ្ឋាត្យបត្ថិអាឌិអត្យបត្ថិ៍ បុព្ពាបទត្តិ សប្ពត្ថិ៍ ព្វាឌំ បឌំ ឲចំ ចត្តព្វំ, ព្វាឌំ បុព្ពាបទំ ឲចំ កេហពព្វត្តិ៍

ក្យលសក្កលក្យុតបរិហារត្តិ លិក្យប្បាឌតព្វំ ក្យលិតំ សក្កលក្យុតចិនិតោ បរិហទលំ ពត្តិយមិតំ ឲកត្តិកំ ក្យលសក្កហលចិនិ៍

ចក្កយវុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៩៍ សកាទាវុត្តចណ្ណតា

១០០៍ “ឆាព្យេសា និសត្ថ្តិ”ពិ ព្វាឌំ អព្ព្យាសឃតោ សរិក្លពាឌស្សតំ, ត កាតេឃត មិស្សិកាចឌស្សតត្តិ អាហ “សមុត្ថត្តទេ”ពិអាឌិ៍ តិទត្តទោពិ តិត្ថិសេសេសា៍ និសក្កាពិ បញ្ចាចិឆនិសក្កតេហព្យ៍ និសក្កកហតេលាត ចេព្វ និសក្កចព្វកា ពព្យា កហិពា៍ តេពតាហ “ឌស្សត…តប… តេស្តហតា”ពិ៍

ចតពិ កឌពិ សឌ្ឍពិ តេពតាពិ ចតំ, ចតទោពិ ច កិលេសេសា ចុច្ចពីពិ អាហ “ចតទោ ឌាតោពាពិ កិលេសចតំ ឌាព”ត្តិ៍ ព្វាពទេ និសក្កម្វលកាពិ ពសេមច បឌិក្លិបទេត្តា អាហ “អឌស្សទេតតា”ពិ៍ សាឌុឌីចិពិ សាឌុ សុដ្ឋុ ឌីចិ, ពំឌីចតសិលេវ៍ តេពតាហ “បរិសុទ្ធឌីចិពំ ឌីចយាតេតា”ពិ៍

សកាទាវុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៧០៍ អស្សទ្ធនិសត្ថតវុត្តចណ្ណតា

១០១៍តិទោឌាពិ សន្តុសេត្តហាកាតេចត តិសេត្តហា៍ ពតោ ឲច អទេសកាតេចត តិទសា៍ ឲកសឌិសាពិ សមសមា តិត្ថិសេសា៍ តេពតាហ “តិទត្តទា”ពិ៍ អលឌ្ឈិពាឃ ឲកសិមកពា កិត្តុមរិឃាឌា៍ សន្តា តេពនំ អព្វីពិ សន្តា៍ ពត្តិបិលកាពិ សន្ត្វុពត្តិឃា បិលកា៍ ចំសាត្យទក្លកាពិ អរិយចំសស្ស អត្យទក្លកា៍ អាទេន្ទចិរិឃាពិ បក្កហិពចិរិឃា៍ ឃស្មា ពាឌិសាតំ ចិរិយំ បរិបុណ្ណំ តាយ តេហាពិ កិច្ចសិត្ថិយា, ពស្មា ចុត្តំ “បរិបុណ្ណបទក្លយា”ពិ៍ សព្វាកិច្ចបរិក្កាហិកាឃាពិ ចព្យត្តំ សពិបដ្ឋាតាតំ កាចតាកិច្ចបរិក្កាហិកាឃ៍

អស្សទ្ធនិសត្ថតវុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ប៉-១៦៍ អស្សុទ្ធមូលកសុត្តានិចណ្ណតា

១០៦-១០៩៍ អដ្ឋយាតីតិ អដ្ឋយំ ភចយំ ឥសយំ ឲកាឥសយំ ក្ខាឥសយត្តិ ឮយាតិ បញ្ញា សុត្តាតិតិ ឲរោ៍ អបររ បភ ភច សុត្តាតិតិ ឮឆ្នត្តិ៍ ក្ខាឃយទេ្វា អដ្ឋកធាឃំ ចុទេ្តារឃច៍ បរិញ្ញាឃញ្ញា ពេសុធិ បេរិត្វពេស លិតិឃតិ៍

អស្សុទ្ធមូលកសុត្តានិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ឥតិឃចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៦៍ ពហុបទចក្កំ

១-៦៍ អឝយាហិតសុត្តានិចណ្ណតា

១០៧-១០៨៍ ឮតោ បទេរស្ធតិ ឮតោ ឥតិឃចក្កតោ បទេរសុ សុទេ្តាសុ៍ បឥយត្តិ បឥយចក្កេ បឥយំ៍ ពហុា បភេទ្វ ឲចំ ឥឝសតា បចត្តាតិ អាហ “ឲចំ ចុច្ចយាតេ”តិអានិ៍

អឝយាហិតសុត្តានិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៦-៥៍ បញ្ញានិក្ខាបឥសុត្តានិចណ្ណតា

១០៩-១១០៍ សុរាយេរឃឝក្ខាតត្តិ បិដ្ឋ សុរានិសុរាឝក្ខាតំ បុប្បាឝចានិយេរឃឝក្ខាតញ្ញា៍ យជ្ជភដ្ឋេត យជ្ជំ៍ សុរាយេរឃយជ្ជប្បយាឥតាតិ ចុច្ចតិ “យជ្ជតិ តេភា”តិ ពត្វា៍ តស្មិំ តិដ្ឋត្តិតិ តស្មិំ បយាឥ បយជ្ជភចេសភ តិដ្ឋត្តិតិ អទេ្វា៍ សេឝំ តតិឃចតុទេ្វសុ សុចិទេ្ឋាឃ្យយេចាតិ៍

បញ្ញាយេ តាតិ បឥាតិ ឝំចណ្ណតំ “បញ្ញាយេ”តិអានិ អារទ្ធំ៍ តត្វ បរិណោ ភាយ ចោហារតោ ឝទេ្តា, បរេយត្វតោ ឌីចិតិត្រ្តិឃំ, តំ បរិលំ អតិបរិតេត្តិ អតិច្ច អត្តទេរឃច, អតិក្កមុ ចា ឝត្វាឌីហិ អកិភចិត្វា បរិតេត្តិ ឝលិកំ បតិតំ អឥត្វា ឝិឃំ បរិតេត្តិតិ អទេ្វា៍ ពារឃភ ចាធាឃ ចា អឌិត្តំ បរេឝត្តកំ៍ អានិឃត្តិតិ ពណ្ណត្តិ៍ យិច្ឆាតិ ភ ឝយុា, ពារឃ្យចេឝភ៍ យុឝាតិ អតធំ ចត្វ៍ ចឥត្តិតិ ចិឝំចាឥភចេឝភ ចឥត្តិ៍ បិឃសុព្ហាពេរលតោ បិសុលា, បិឝតិ ចា បេរ ឝទេ្តា, ហិឝតិតិ អទេ្វា៍ យមុទេ្ឆឌិកាតិ ឲតោភ បរស្ស យមុទេ្ឆឥចេឝភ ឲកត្តផរុឝឝទេ្ញាតភា ផរុឝចាធា ភាយាតិ ឥឞ្យុតិ៍ អកិច្ឆាឝទេ្ធា លុទ្ធភេ តិរុទ្ធហោតិ អាហ “បរកទេ្ធ លុទ្ធភឝិលិតិ អទេ្វា”តិ៍

ញ្ញាបត្តិ ចោទនេន ចិបត្តិ បកតិចិដ្ឋេន បុតិកុតំ សាធុហិ ករហិតព្ពតំ បត្តា "តត្ថិ ជិត្តិ"ត្តិអាទិនយប្បចត្តា តត្តិការេហព្យកអកិរិយពិដ្ឋិ កយុបឆបរិយាបត្តា តាយ យិទ្ធត្តបរិយាបត្តា សព្ពាបិ លោកុត្តរយកូបដិបត្តា ចិបរីតពិដ្ឋិ

ពោសត្តិ កយុបធាតំ ចោហារពោតិ ព្រាក្រិយពាជ្ជិ រូបពោយ បញ្ញាត្តិយត្តពោតា តិរច្ឆានកតាឌីស្វតិ អាទិ-សេដ្ឋេន បេតាតំ សត្តហោ បយោកចត្តុយហត្តតាឌីហិ យហាសាចជ្ជតា ពោហិ បច្ចយេហិ រូបប្បជ្ជយាតាយ ចេតនាយ ពលចកាចពោតា យធាតុត្តបច្ចយចិបរិយាយេបិ តំតំបច្ចយេហិ ចេតនាយ ពលចកាចចេនេន អប្បសាចជ្ជយហាសាចជ្ជតា ចា ចេទិតព្ពា ព្រាទ្ធិយោតិ កយុចិបិកិទ្ធិយោ ភាធារកោដតាឌីតំ ចិយ

យេធុតសយាចារេសុតិ សចារបចារកយតចនេន ធុចិតេសុ យេធុតសយាចារេសុ ពោបិ ហីតាឌិយុត្តិពកហិ កត្តព្ពពោតា កាយា តាយ យិច្ឆាចារោតិ ការយ្យាចារោ ការយ្យាតា ចស្ស ឲកត្តតិហីតតាយាតិ អាហ "ឲកត្តតិត្តិពោតា លិយកាចារោ"តិ អសទ្ធយ្យាឌិប្បាយេតាតិ អសទ្ធយ្យយេចតាឌិប្បាយេតា ពោកត្តរត្តិតាតិ សពោរត្តហិ រត្តិតា ឆយុរត្តិតាតិ សហឆយុហិ រត្តិតា សម្បាយិកា តាយ សារក្កា យស្សា កយតេ ចណ្ណា ចបិពោតា, សា សបរិចណ្ណា កទិយកាចាយ ឆនេន កិតា ឆតក្កិតា លេក្ខេត ចសតីតិ លក្ខចាសិតី ពោកក្កំ ចសតីតិ ពោកចាសិតី បដក្កំ ចសតីតិ បដចាសិតី រូកបត្តំ អាយសិត្វា កហិតា ព្រូកបត្តកិតី ធុព្វាជំ អបតេត្វា កហិតា ព្រូកដធុព្វាជំ ករយរាតិតា ឆដាហជំ តក្កលិកំ កហិតា យុហុត្តិកា អកិកចិត្វា ចីតិក្កយា យិច្ឆាចារោ យហាសាចជ្ជោ, ត ពចា ខ្ចិត្តំ សយាតច្ឆត្តតាយ អកិកចិត្វា ចីតិក្កយតេ សតិបិ យពោ្កតយកូបដិបត្តិអឌិចាសតេ បុរិយុប្បត្តិសេចតាកិសត្តិបយោកាកាចពោតា យិច្ឆាចារោ ត ហោតិ អកិកុសុយាតស្សាតិ ចតត្តិ សេចតាចិត្តេ សតិ បយោកាការចោ អប្បយាកំ យេករុស្សេត ព្រាត្តិយា សេចតាបយោកស្ស អភាចពោតា ពចា សតិ បុរេពទំ សេចតាចិត្តស្ស រូបដ្ឋានេបិ តស្សា យិច្ឆាចារោ ត សិយា, ពចា បុរិសស្សាបិ សេចតាបយោកាការចេ តស្វា អត្តនោ ទុចិយា បចត្តិតស្ស ចនេន តយោ, ពលក្កានេន បចត្តិតស្ស ចនេន តយោតិ សព្ពាបិ អក្កហិតក្កហលោត "ចត្តារោ សម្ភារា"តិ ធុត្តំ

អាសេចតយក្ខតាយាតិ យាយ អក្កុសលចេតនាយ សយ្យ បលបតិ, តស្សា ព្រាត្តរកាលតាយ បចត្តិយា អតាសេចតាតិ បរិទ្ធព្វាលិ ហោតិ ចេតនា

រូបសក្កចនេន អត្តចិសេសចាចិនោ ធាតុសទ្ធាតិ អកិក្ខាយតីតិ បទស្ស បរកល្លាកិបុលីតិអាទិអត្ថោ ធុពោ្តា តត្តិត្តតាយាតិ តស្ស បរកល្លា លុក្ខកចនេន តិត្តតាយ អកិបុព្វោ លេ-សទ្ទោ លុក្ខកេ តិទ្ធុត្វោហោតិ ដដ្ឋព្វោ យស្ស កល្លំ អកិក្ខាយតិ, តស្ស អប្បគុណតាយ អប្បសាចជ្ជោ, យហាគុណតាយ យហាសាចជ្ជោតិអាទិកា តយេត ពត្ថ អប្បសាចជ្ជយហាសាចជ្ជចិការកា ចេទិតព្ពា ពោតាហ "អជិត្តាភាតំ ចិយា"តិអាទិ អត្តនោ បរិណាយតំ ចិពោ្តតេចាតិ ដដ្ឋព្វា

ហិតសុខំ ញ្ញាបិតេយតីតិ យោ តំ រូបប្បាទេតិ, យស្ស រូបប្បាទេតិ, តស្ស សតិ សយចារេ ហិតសុខំ ចិតាសេតិ អហោ ចតាតិ ព្រាយិតា យធា អកិក្ខោតេ ចត្តុនោ ឲកត្តពោតា អត្តនោ បរិណាយតំ ដស្សិតំ , ឲចយិឆាបិ ចត្តុនោ "អហោ ចតា"តិ ព្រាយិតា បរស្ស ចិតាសចិត្តាយ

ᩅᨠ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᨠᩣᩁᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᩺ ᩅᨧᨶᩦᨿᨲᩴ ᩁᩣᨴᩩᨽᩣᩅᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᩣ᩺

ᨿᨳᩣᨠᩩᨭ᩠ᨮᨣᩉᨱᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨲᩩᨭ᩠ᨮᨣᩉᨱᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᩈᨠᩣᩁᩔ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨣᩉᨱᩮᨶ᩺ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᨲᩥ᩺ ᩈᨻ᩠ᨻᨻ᩠ᨿᩣᨸᩥ ᨧᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᨽᩣᩅᩣᨲᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᨽᩣᩅᩣᩅᨭᨲᩣ᩺ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ᩺ ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᨷᩥᨷᩁᩦᨲᨲᩣᨲᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩔ ᨷᩥᨷᩁᩦᨲᨲᩣ᩺ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩁᨶᩮᨶ ᨲᩔᩣ ᨴᩦᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ, ᨣᩉᩥᨲᩔ ᨧᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ "ᩅᨱ᩠ᨱᩴ, ᨶ ᨾᨶᩈᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ"ᨲᩥ᩺

ᨴᩮᩅᨲᩣᨲᩥ ᩈᨠᩣᩁᨲᩮᩣ᩺ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩮᩣ, ᨿᩴᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨴᩮᩅᨲᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨠᩣᩁᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ᩺ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨶᨶ᩠ᨴ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩋᨠᩥᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᨶ, ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨶ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᨿᩣᨾᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨸᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᩔ ᩋᨶᩥᨿᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ᩺ ᨿᨳᩣ, ᨸᨶᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ – ᨿᨴᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣᩁᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᨿᩣᨾᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ, ᨶᨶ᩠ᨴ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿ ᩋᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᨿᩣᨾᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ? ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴᩈᨠᩣᨣᨲᩣᩉᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨿᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᨿᩣ? ᩈᨧ᩠ᨧᨾᩮᨲᩴ᩺ ᩈᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᩊᩥᨲᩦᨸᩥᨲᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᩣᨠᨭᩣ ᨲᩔᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᨿᩣ᩺ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᩉᩥ "ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩣᨾᩥ (ᩋ᩺ ᨶᩥ᩺ ᪙᩺᪑᪓; ᨸᩣ᩺ ᩃ᪒᪖) ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨷᨲᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩮᨶᩮᩣ (ᨸᩣ᩺ ᩃ᪒᪖) ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨠᩣ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷ᩺ ᨠᨾ᩠ᨾᩴᨿᩮᨶ ᨶ ᩈᩩᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᩦᨲᩴ ᨲᨴᩩᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨠᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨶᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷ, ᨲᩔᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣ᩺ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨷᨶ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᨡᩥᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨠᩣᩁᨠᩣ, ᨴᩮᩅᨲᩣᨧᩮᨲᨶᩣᨷᨴᩥᨭ᩠ᨮᨽᩪᨲᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᩈᩩᨡᩥᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨴᩩᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨠᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨷᨶᨠᩣᩁᨠᩣ ᨶᩣᨾ, ᨶ ᨲᨳᩣ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨲᩮᨶ ᩈᨠᩣᩁᩮᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩴ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᩋᨲᨳᩣᨩᩣᨲᩥᨿᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᨾ᩠ᨷᩥ᩺ ᨻᩃᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨻᩃᨴᩮᩈᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨻᩃᩈᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩃᩮᩣ ᨴᩮᩈᩥᨿᨿᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᩁᩥᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨡᩴ "ᨸᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ ᨾᩩᨡᩣᨿ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᨾᩩᨡᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ᩺ ᨿᨴᩥᨾ᩠ᨷᩣᩊᩥᨲᩦᨷᩥᨲᩣᨴᩥᨲᩩᩈᩥᩅᩩᩔ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨲᩮᨶᨿᩈᨿᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨴᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᨧᩮᨲᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ "ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨶ ᩏᨷᨴᩣᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨧᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᩺ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩁᩦᩁᩉᨧᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᨿᩴ (ᨧᩥᨠ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᩃ᪁᪓) "ᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ 'ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨶᩦ'ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ 'ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ'ᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱ ᨠᩁᩮᨲ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᩁᩁᩮᨿ᩠ᨿᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ᩺ ᨾᩩᨡᩮᨲᩣ ᨷᩁᩮᩁᩈᩩᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᨿᩮᨶ᩺ ᨧᩥᩈᨠᩣᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ "ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩣ"ᨲᩥ ᨠᩮᩉᨲᨾᩩᨡᩮᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ᩺ "ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨴᩥᩁᨭ᩠ᨮᩣ, ᩁᨭ᩠ᨮ ᩈᩩᨲᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨻ᩠ᨿᩣᨷᨶᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩈᩩᨲ᩺ ᨲᨳᩣ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨲᨳᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ "ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲᨾᩩᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩈᩩᨲᩣ"ᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮᨷᩥ ᩏᨷᩈᩴᩉᩁᨲᩥ, ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᨴᩥᨶᩮᩈᩩ ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩮᩣ᩺ "ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨷᨷᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ"ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩣᨷᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨭ᩠ᨮᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨴᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᨲᩔᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨿᩉᨣ᩠ᨣᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ? ᩈᩣᨴᩥᩁᩮᨶᨲᩮᩣ᩺ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨠᩁᩁᨠ᩠ᨡᨷᩥᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨻᩃᩴ ᨧᩥᨷᩥᨶᩮᨠᩣᨲᩥ ᩉᩥ

ບຈຕ຺ຕຍາກາຍ ອຕ຺ຖເຕາ ຣູປີຣູປີເຘມເມສູປີ ຄຫິຕາວ ເຫານ຺ຕີຕີ.

ນຸຕຂາທຸຕຕາຍ ຣາຂາເສາ ທນຍາສາປິ "ເຣາເຣ ຝາເຕຕາ"ຕິ ຈຣນ຺ຕີ, ທາເນາ ບສ ເຕນ ອຍ຺ຍາຈີນເຍາຕິ ອາຫ "ນຕ຺ຖີຈາບຄເຣຕສາ ບສ ເສນ ຣຸກ຺ຂນຍປຍຸຕ຺ຕາຈ ເຫາຕີ"ຕິ. ຍຢ຺ຍຸເຣຣເສາ ສ ເຫາຕິ, ນຸຕເຣຣເສາຈ. ຕຕ຺ຖ "ກາຍາຕ ນຍຸຕຍາ"ຕິອາຂິສາ ເຣຣສາເຣເຣາ ເຣຂີຕເຍ຺ຍາ. ເລາເກນຍຸຕ຺ຖາເສາ ຍຸນາຈາເຣາ ນຸຕເຣຣເສາ ຈາ ນິຍາ ຍຢ຺ຍຸເຣຣເສາ ຈາ, ເຣານນຍຸຕ຺ຖາເສາ ຣຸກ຺ຂເຣຣເສາ ຈາຕິ ຍຸນາຈາເຣາ ຕິເຣຣເສາ ນິຍາ. ຊຸຍິສາ ສເຍສ ເນເນນຸປິ ຍຈາເຣທ ເຣຣສາຕ "ເລາເກາ ສິຣາຕ ກຍູາຕ ນຍຸຕຍາຍາ"ຕິອາຂິສາ ເສເຣາ ເຣຂີຕເຍ຺ຍາ.

ປິຕາຕິປເຕາ ເຣານເຍາທເຣນສ ຂີຍຸຕເຄາຕິ ນຍປຍຸຕ຺ຕຍຸຕເຍຈ ນຕ຺ຖາຍ ຈຸຕ຺ຕ. ຕນ຺ນ ທິ ຍຸຕເຕ຺ຖສ ຊບກາຣສາເຣາ ເຣານຈີເນເນາ, ສິຣາສຍຸຕ ບສ ກຍຸນາເສ ເລາເກເຍາທເຣນສປິ ຈຊ຺ຕີ. ນຍຸຕ຺ຍເຫາ ອາຍິນກີຢາກ຺ກາເຣຍາປິ ທິ ປິເຕ ທສຕີ. ເຕເສຈາຫ "ເລາເກາ ສິຣາຕ ກຍູາຕ ນຍຸຕຍາຍາ"ຕິອາຂີ (ອ. ສິ. ໑.໑໑). ເນເນນຸປິ ໑ເນຈ ສເຍາ.

ອນຍາຂີສຸນີລນ຺ນ ນຍປຕ຺ຕເຕາ ຍຈາຊບຊ຺ຖີຕຂີຕິກ຺ກຍິຕຍ຺ຕຈຕ຺ຖເຕາ ຈີຣຕິ ນຍປຕ຺ຕຈີຣຕິ. ນຍາຂາເສສ ຊປຍຸຕ຺ຕາ ຈີຣຕິ ນຍາຂາສຈີຣຕິ. ກິເລນາຕ ນຍຸຊ຺ຊີສຈເຣນສ ບຈຕ຺ຕາ ຍກ຺ຂນຍປຍຸຕ຺ຕາ ຈີຣຕິ ນຍຸເຣ຺ຊຈີຣຕິ. ກາຍເຣ຺ຍາຕ຺ຖ ປີຍຸຕ຺ຕຍໍ ຈີຣຕິເຍາຈ ອາກຕາ, ນິກ຺ກາບຂຈີກເຣ຺ກ ບສ ເຣຕສາປິ ອາທຣິຕ຺ວາ ຂນ຺ນິຕາຕິ ຕຣຸກຍຍິ ກນ຺ຍຸສ຺ຕາ "ເຣຕສາປິ ຈຊ຺ຕີ ຈີຣຕິເຍາປີ"ຕິ ອາຫ.

ອຣຸນ຺ນີລ຺ຍາຣຍູນາ ຂີຈີຕິກ຺ກີຍາຂີອາຣຍູນາ ກຈ ຣຸນ຺ນີລ຺ຍາຕິ ບຊຫຕ຺ຕີຕິ ຂເນ຺ຍຕ "ຍຈາ ບສາ"ຕິອາຂີ ຈຸຕ຺ຕ. ປິຕາຕິປິຕາຂີຫິ ຈີຣຍນາຈເຣນສ ບຈຕ຺ຕສເຕາ ຕຂາຣຍູນາກາເຣສເຈ ຕາສີ ບຊຫຕ຺ຕີ. ສ ຫິ ຕເຣຈ ອາຣຕ຺ຕ ຕ ບຊຫິຕ ນກ຺ກາ ຕເຕາ ອສິນ຺ຍຊກາຈເຕາ.

ອສກີຢ຺ຢາ...ເປ... ຈີຣຍຕ຺ຕນ຺ນາຕິ ອກີຢ຺ຢບຊຫຕ຺ຕນ຺ນາຕິ ອເຕ຺ຖ. ສ ຫິ ຍເສາຣຸຕ຺ຖີຕເຕາ ຈີຣຕິ ອຕ຺ຖ ອສກີຢ຺ຢາຂີເທຈ ຕປຍຫາສນິຂ຺ຂີເຕາ.

ບຢ຺ຊນິກ຺ກາບຂນຸຕ຺ຕາຂີຈຍ຺ຍສາ ສີຊ຺ຕີຕາ.

ລິ. ຂນຊ຺ກນຸຕ຺ຕຈຍ຺ຍສາ

໑໑໑. ປິຕ຺ຖຕ຺ຕນຍຸຕ຺ຕຈເຣນສາຕິ ໑ຕ຺ຖ ປິຕ຺ຖາກາເຣາ ປິຕ຺ຖຕ຺ຕ, ຕຈາ ນຍຸາກາເຣາ ນຍຸຕ຺ຕ. ຕຈາ ຕຈາ ບຈຕ຺ຕາ ອກຸນລກ຺ກນ຺ຈ ປິຕ຺ຖາຍຕິ, ໑ຈ ປິຕ຺ຖາຂາກາຍີ ຂຊ຺ຕຢ຺ຢ. ສ ຫິ ຂາກາຍນ຺ນ ປິຕ຺ຖາກາເຣາ ສາຍ ອຕ຺ຖ. ຕນ຺ວາ ປິຕ຺ຖາຂາກາທີເສາຕິ ປິຕ຺ຖານຢ຺ຢາກາຕິ ອເຕ຺ຖ, ອເຍາສິເນາ ບຈຕ຺ຕຂີຕ຺ຕປຍຸາຂາຕິ ອສີປຍຸເຍາ. ປິຕ຺ຖາບຊ຺ຈເຣກ຺ກເຣກາຕິ ປິຕ຺ຖາຂີຊ຺ຖີອາຂີສ ປິຕ຺ຖາ ອເຍາສິເນາ ບຊ຺ຈເຣກ຺ກເຣກ. ກຸນລຈີຍຸຕ຺ຕີຕິ ບກຕິປຸຣິນນຕ຺ຕຣຂາສສ, ກຸຕຈີຍຸຕ຺ຕນ຺ນ ອຕ຺ຖເສາ ນກຕ຺ຕສ ອຈຊ຺ຖາສຕ຺ຕີ ໑ຈຍາຂີ ອກຸນລບຈຕ຺ຕີ "ກຸນລຈີຍຸຕ຺ຕີ"ຕິ ກເຣຕ຺ວາ ຂີຕາ

យិច្ឆាចិយុត្តិកា។ សម្មាបច្ចេចក្ខណាតិ ឥសាភចិមោក្ខាឌីសុ សម្មា អចិបរីតំ បចត្តា បច្ចេចក្ខណា។

ឥសង្គសុត្តចណ្ណកា និដ្ឋិតា។

តតិយចក្កចណ្ណកា និដ្ឋិតា។

៣។ ចតុត្ថវគ្គោ

១។ ចតុធាតុសុត្តចណ្ណកា

១១៦។ បតិដ្ឋានធាតូតិ សហជាតានំ ធម្មានំ បតិដ្ឋានភូតា ធាតុ។ អារព្ភធាតូតិ ភហានិយធុណ្ណស្ស ភ្ដេក់ ចិយ សហជាតធម្មានំ អារព្ភភូតា ធាតុ។ បរិបាចកធាតូតិ ស្វុរិយោ ចលិងីតំ ចិយ សហជាតធម្មានំ បរិបាចកភូតា ធាតុ។ ចិត្តយុត្តធាតូតិ ភូតិយោ ចិយ សហជាតធម្មានំ ចិត្តយុត្តភូតា ធាតុ។ កោសាទយោ ចីសតិ កោដ្ឋាសា។ អាឌី-សទ្ទេន បិត្តាទយោ សត្តប្បភាទយោ ភ្ដេដ្ឋយា ចាតាទយោ ពហិតា។ ឲតាតិ ធាតុយោ។

ចតុធាតុសុត្តចណ្ណកា និដ្ឋិតា។

៧។ បុព្ពេសម្ពោធសុត្តចណ្ណកា

១១៧។ អយំ បចចីធាតុំ និស្សាយ តំ អារព្ភ បចត្តោ អស្សាទោ។ ឲចំ បចត្តាភត្តិ ឲចំ ពារេយ បភាចស្ស បច្ចេឥតចសេតច បចត្តាតំ។ ហុត្វា អភាចាកាទេនាតិ បុព្ពេ អចិជ្ជមានា បច្ចយសាមគ្គិយា ហុត្វា ភ្ដប្បជ្ជិត្វា បុន ភង្គុបគមនតោ ភ្ដត្វា អភាចាកាទេន។ ន និច្ចាតិ អនិច្ចា អទ្ធុចត្តា, ធុចំ និច្ចំ។ បដិបីឡនអតាការេនាតិ ភ្ដទយព្ពយបចេសេន អភិណ្ហបីឡនអតាការេន ទុក្ខេដ្ឋេន។ សភាចចិគមាការេនាតិ អត្តទោ សភាចស្ស ចិគច្ឆាតាការេន។ សភាចធម្មា ហិ អប្បយត្តំ ពលំ បត្វា និរុជ្ឈន្តិ។ តស្មា តេ “ជរាយ ឃរេណាត ចា”តិ ខេត្វា ចិបរិណាមន្តិ។ តេនាហ “ចិបរិណាមធម្មា”តិ។ អាឌីនំ ចាតិ បចត្តីតិ អាឌីនចោ, បរមកាបណ្ណោតា។ ចិនីយតីតិ ធ្វុបសមីយតិ។ អច្ចន្តប្បហានចសេន និស្សទតិ ឲតេនាតិ និស្សទណំ។

សាយំ និបត្តា សព្ពទត្តិ ទេចបត្វា បិទេតា ភ្ដេហាយ, យាសបុណ្ណឈេដៅ ចិយ តោ សមីទំ និស្សន្តាភាចតោ។

ចុសិតាចតេត្តសុបីតិ ភ្ដេកាស្ស ចុសិតាចតេត្តសុបិ។

អតិភារេយត្តិ ការេ់ ឧចំ ចុត្តភេឃត បចត្តា បុក្កលិ ឧតា បឆចឹឆាត្យអាគេឃា អប្បារេគត្តិ ភាយ អកិទតិចេរេត តត្ត អាកឌ្ឍបុាគភេតា់

អកិចិបិដ្ចេត ឆាការេលភាតិ អក្កុយក្កុឆាការេលភ់ ទុេក្លួ េចាឆិ “ញ្ញុញ្ញុាតិ ឧត្តា”តិ កត្វា់ យេក្កុ េចាឆិ “ញ្ញុញ្ញុាតិ ឧេតភា”តិ កត្វា់ បព្ទាញ្ញាតញ្ញាលំា េចាឆិ បយ្ញា បាយញ្ញា បព្ទាឆយ្ញាត់ ញ្ញុញ្ញុភេតា់ តិព្ទាត់ េចាឆិ ញ្ញុញ្ញុាព្ទាេតា់ េតបត្តិ តិឌ្ឍារេលា បាយិចចត់ បាចកបិទយឹឆាលត្តិ បាចកបិទយឹឆាលំា ឃាឆាចេតា គស្សុតចត្តុ់

អក្យុប្យាតិ បដិបក្លេហិ អេកាេបតព្ទា់ កាទលេតាតិ អទិឃយក្កុេតា់ តេតា ហិស្ស អក្យុប្យតា់ េតភាហ “បា ហឹ”តិអាឌឹ់ អាទយ្ញលេតាតិ តិព្ទាភាទយ្ញលេតា តិព្ទាភាទយ្ញលាត់ េលិកិឃបយាបត្តឹត់ អភាចេតា់

ចិត្តារចេបភាតិ ឧេកកឆាត្យចេបភាតិ ចគត្តិ, ឧេកកិស្សា បត ឆាត្យឃា លក្លួលចិកត្តិគស្សុតចេបត់ ឃត្តិ េហត្យអត្ត តិបិេតា, ឃំ តិបិត្តត្តិ អេត្តា់ អប្បារេគតិ ឧេតភាតិ អប្បារេគា, តល្យា់ អឃំ បឆចឹឆាត្យឃា អប្បារេគាតិ ឧត្ត អឃំ-បេឌ្ឍា “បហាតបដិេចេឆា”តិ ឧត្តាបិ អាេតត្វា បព្ទត្តិតព្ទា “អឃំ បហាតបដិេចេឆា បដិចិញ្ញុាព្ទាដ្ចេត បយុគឃបន្ទុ”ត្តិ់ ឧប តេឃា េបបបេន្ទុបុបិ់ ឃាតិ ឃឆាចុេត្តបុ អប្បារេគា អាឌឹតេចា តិស្សុលត្តិ ព្ទុេយបុ តឹបុ ផាេតបុ បចត្តា ឃា ឌិដ្ឋិ...េប... េឃា បយាឆិ, អឃំ ភាចភាបដិេចេឆា យក្កុបន្ទុត្តិ ចុត្តភេឃតេច េឃាេឌតព្ទាំ

បុេព្ទាបេព្ទាឆសុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា់

៦់ អចទិំ សុត្តចណ្ណភា

១១៩់ ឃឆា ឃាចតា តិស្សុលបទិេឃបតដ្ចារេត អាឌឹតចបទិេឃបភា, ឧចំ ឃាចតា អាឌឹតចបទិេឃបតដ្ចារេត អប្បារគបទិេឃបភា បយ្ញាបដិបត្តស្សាតិ ចុត្តំ “អចទិត្តិ ឆាលចាេទត អចទិំ, អត្យុកចតចាេទភា”តិ់

អចទិំ សុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា់

៣់ េភាេចឌំសុត្តចណ្ណភា

១០លិ់តិស្សុដីតិអាឌឹតិ បគាតិ, អាឌិេតា ចុត្តបដិេបេឆភាតិ “េភចា”តិ ឧត្ត ចុេត្តត ភកាេទត់ េតភាហ “ត តិស្សុដី”តិអាឌិ់ ចិយទិឃាឌិកេតភាតិអាឌិ ច ឧត្ត ចិហទលេបក្លួេលា កទលចចត់ ឝុតិឃតេឃតិ “ឃេតា ច េលា, កិក្លួេច”តិអាឌិភា ចុត្តតេឃ់

កិលេសវដ្ដបរិយាទាយ សព្ពសោ អភាវតោ និប្បរិយាទិកតេន ឋិតត្តា។ តេនាហ “តត្ថ”តិអាទិ។ តីសូតិ ទុតិយាទីសុ តីសុ។

នោចេទំសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ឯកន្តទុក្ខសុត្តវណ្ណនា

១១៥. ឯកន្តេនេវ ទុក្ខាតិ អវីចិមហានិរយោ វិយ ឯកន្តតោ ទុក្ខា ឯវ សុខេន អវោមិស្សា។ ទុក្ខេន អនុបតិតាតិ ទុក្ខេនេវ សព្ពសោ ឧបហតា។ ទុក្ខេន ឱក្កន្តាតិ ពហិទ្ធា វិយ អន្តោបិ ទុក្ខេន អវក្កន្តា អនុបវិដ្ឋា។ សុខវេទនាបច្ចយតាយ ឥមាសំ ធាតូនំ សុខតា វិយ ទុក្ខវេទនាបច្ចយតាបិ វេទិតព្ពា, សង្ខារទុក្ខតា បន សព្ពត្ថ ធរិតា ឯវ។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពាសុ ធាតូសុ, សព្ពដ្ឋានេសុ វា។ បទំ សុខំ ទស្សេត្វាបិ បច្ឆា ទុក្ខស្ស កថិតត្តា “ទុក្ខលក្ខណំ កថិត”ន្តិ វុត្តំ។

ឯកន្តទុក្ខសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩-១០. អភិនន្ទសុត្តាទិវណ្ណនា

១១៨-១២២. ឆដ្ឋសត្តមេសុ វដ្ដវិវដ្ដំ កថិតំ, អដ្ឋកថាយំ បន “វិវដ្ដំ កថិត”ន្តិ វុត្តំ។ តីសុ សុត្តេសុ។ ចតុសច្ចមេវាតិ ចត្តារិ សច្ចានិ សមាហដានិ ចតុសច្ចន្តិ តេសំ ឯកជ្ឈាករណំ, និយមោ បន ពត្ថិនិយុត្តស្ស បរមត្ថស្ស អភាវតោ។

អភិនន្ទសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ចតុត្ថវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

ធាតុសំយុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ អភយពក្កសំឃុត្តំ

១។ បឆយចរក្កា

១។ តិលាកក្ដ ឃុត្តចល្លភា

១៣។ ក្លបឞរក្កា ឞយាឞចិឞរឈ ឞឞាឆត់ ពិទិឃំ ដរឞ្យតីតិ ចុត្តំ "ខាររលាភ អត្យកក្ខាបឺ"តិ។ ចឞ្យឞត់ ចឞ្យឞហឞ្យត្តិ តិដឞ្យភយត្តរយត់, តរតា កិរឃ្យាបិ អត្យកក្ខា អភយតរក្កា ៦ច ឞំឞារទា។ អក្ក-ឞរក្ដា ឮឆ យទិឃាឆចចរតា, អត្យដ្ដឞិករខ្ចាត់ ចចតត្តិ អាហ "អបទិឆ្ឋិត្អបុព្ពាបទរកាជិរកា"តិ។ អញ្ញាឆា អត្តិយកចិកបទិឆ្ឋិត្អកតចិយុត្តិបទិបិចតីឃឆយ្យាជិត់ ចរឞភ អបទិឆ្ឋិត្អបុព្ពាបទរកាជិ ភ ឞក្កា ចត្តំ។ ឞំឞរលំ ឞំឞារទា។ បឆ្ឋិយាបិ ភ បញ្ញាឃតិ អត្ដចាលិភ់ ចរឞភាតិ អឆិប្បាយរឃា។ រតភាហ កកចា "ជីរឈា ចាលិភ ឞំឞារទា"តិ (ឆ។ ប។ ៩០)។ រចយរឌ្ឍរឃច បភ ឞត្តា ឞំឞទត្តិ បុព្ពាបទរកាជិត់ អលព្កតីឃត្តា។ អរត្ត៌ា បទិរត្តា រហាតិ ឃឆាក្អតាចរចាឆាកាចរតា។ ត្យដ្ឋឞយរឃតិ ឞារឞរភតិ អរត្ត៌ា។ អរត្ត៌ា យហា ឃឆាក្អតាចរចាឆិឞយ្កចរតា, អត្ត៌ឞ្យ ចិបុលតាឃ ត់ឞជឹឞា ក្លបយា ភត្តី៌តិ បទិត្តំរឃច ក្លបយំ អាហទត្តិតិ អឆិប្បាយរឃា។ ឮដាតិ ចុត្តរយចត្ត៌ា "បិញ្ញឮឃំ ហឹ"តិអាជិភា ឞយរត្ត៌តិ។ យាតុ យាតរទាតិ យាតុ យាតាយហិរឃា។ តរឞ្យចាតិ ក្យក្លរឞ្យច។ តិញ្ញត្តិ ក្យក្លបទិឃាររឃាតិ។

តិលាកក្ដ ឃុត្តចល្លភា តិដ្ឋិតា។

១។ បឆចឹឃុត្តចល្លភា

១៣៎។ យហាបឆចិត្តិ អចិរឞរឞភ អភចរឞឞបទិឃាដាឃិតីតិ អាហ "ចក្កចាញអបទិឃត្តា"ត្តិ។ បទិកប្បចចតរខ្ចាត់។

បឆចឹឃុត្តចល្លភា តិដ្ឋិតា។

១។ អឞ្យុឃុត្តចល្លភា

១៣៩។ កភ្ដត់ ឞឞឆ្ដិ, ទរាឆត់ បភ រកចលរយចាតិ អាហ "កភ្ដត្តាភត្តិ ឞឞឆ្ដិ ទុដយាភាភ"ត្តិ។ បចត្តត្តិ ឞភ្ដភចរឞភ បចត្តិ។ "ឞិរភទុទឃ្មិហិ បទិឆ្ឋិរត្អ្ឃ"តិ ឞរឌ្ឍរបភ ចុត្តយត្ត៌ ចិចទរត្តា "ឞិរភទុឞ្យា"តិអាជិយាហ។ យលិយឃត្តិ ឮភ្ដតីលយលិយឃំ។ ឞិរភទុឞ្យ បុព្ពាដក្លិលារកាលឞយបរដឞា "បុព្ពាដក្លិលាបឞ្យា"តិ អឆិរប្បតា។ រតហិ តិក្លុត្តទជតទឃ្មិរឃា ឮភ្ដតីលទឃ្មិរឃា ច ៦ករតា ហុត្វា។ តាឞំ

ទុឡ្ហិតំ អត្តនោ ទុហតិ តាវំ ចតូហិ កោណេហិ និក្ខន្តទុឡ្ហិតំ ចតូសុ អត្តនោ ចត្តារោតិ ចក្កវាឡាទិកេ ចត្តារោ មហាសមុទ្ទា ហោន្តិ

វិអបគន្តិ វិលេបេន លោបនំ កិំ បន នត្ថិ អាហ “វិនាសោតិ អនេត្វា”តិ

អស្សុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៤. ខីរសុត្តវណ្ណនា

១២៧. មាតុថញ្ញន្តិ បីតំ មាតុយា ថនតោ និព្ពត្តខីរំ ពហុតរន្តិ វេទិតព្ពំ

ខីរសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៥. បព្ពតសុត្តវណ្ណនា

១២៨. “អភេជ្ជកស្ស សំសារស្ស ទីឃតាយត្តា ន សុករំ នសុករ”ន្តិ អដ្ឋកថាបរេថា កាសំ តន្តិគ្គតិ កាសំ ន បរិយោសារេបតិ, កាឃឹបិ កហលតាឃាតិ អធិប្បាយោ តយោ កប្បាសំទ្ធតិ តយោ ឧកកប្បាសំទ្ធ យេហិ តំ ឋុត្ថំ, តទេតាបិ សុចុមតំ សារបមត្តំ លិយោឃ្យ បត្តំ សត្តកាកហិ អតិឌិទរចេល បរិមជ្ជេន្តោ

បព្ពតសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៦. សាសបសុត្តវណ្ណនា

១២៩. នគរន្តិ នគរសទ្ទេបន បាការេន បរិក្ខិត្តំ សទ្ធាយ ចុត្តំ អទ្ធា បន សព្ពសោ ចិចិត្តសាសបេហិ ខុច បុណ្ណំ, ខុចំ ចុណ្ណិកាពទ្ធំ ទេតកាហ “ន បន...បេ... ចដ្ឋ”ន្តិ

សាសបសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៧. សាវកសុត្តវណ្ណនា

១៣០. តស្សឞិតដ្ឋានតោតិ ភិក្ខុតោ អនុស្សរិត្វា ឞិតដ្ឋានតោ, តេន អនុស្សរិតស្ស សតសហស្សកប្បស្ស អនន្តរកប្បតោ បដ្ឋាយាតិ

ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᨠᩥᩁ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩃᩣᨽᩥᨶᩮᩣ. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᨶᩩᩔᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

ᩈᩣᩅᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪈. ᨣᨦ᩠ᨣᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪁. ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨲᩥ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨽᩅᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨸᩅᩮᩈᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮ ᩅᩣ ᨮᩣᨶᩮ.

ᨣᨦ᩠ᨣᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪉. ᨴᨱ᩠ᨯᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪂. ᨶᩅᨾᩮ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩑᨠᩅᩣᩁᩴ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩪᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿ. ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᨽᩥᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩥᨲᩔ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᨿᩮᩣᨲ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᨿᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨾᨩ᩠ᨫᩴ ᩈᩩᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ, ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨸᩁᩃᩮᩣᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩔ ᨲᩔ ᨧ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨿᨳᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩮᩣ.

ᨴᨱ᩠ᨯᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪁᪀. ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪃. ᨾᩉᨭ᩠ᨮᩥᨠᨦ᩠ᨠᩃᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩥᨠᨦ᩠ᨠᩃᩮᩣ. ᨣᩥᩁᩥᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨣᩥᩁᩦᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨣᩥᩁᩥᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ.

ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

ᨸᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪂. ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

၁. ဥဂ္ဂတဝုတ္တိစက္ကကာ

၁၆၃. ဥဂ္ဂတန္တိ ကိဉ္စိဝိကတ္တာ သဗ္ဗထာ ဥဂ္ဂံ ဂတံ ဥပဂတံ။ တထာက္ခေတာ ပဘ ဓလိင်္ဂါ စရောကာ ကာယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "ဓလိင်္ဂံ ဂပဏ"န္တိ။ ဟတ္ထပါဒေဟီတိ ကိဓဿုကပတ္တံ, အဉ္ဉေဟိပိ သရီရာဝယဝေဟိ ဥဿုဠာရေကဟိ ဥပေတာ ဥဿုပေတာ ဝစာတိ။

ဥဂ္ဂတဝုတ္တိစက္ကကာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပုလိတဝုတ္တိစက္ကကာ

၁၆၄. ပုလိတန္တိ ဝဍ္ဍာတပုလံ။ တေနာဟ "ပုလဝယပါလိတ"န္တိအာဒိ။ ပုဝဍ္ဍိတန္တိ ပုလုယုပဂရေဏာဟိ ဝဍ္ဍာ ဝဍ္ဍိတံ။

ပုလိတဝုတ္တိစက္ကကာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တိဝယတ္တဝုတ္တိစက္ကကာ

၁၆၉. ဓုတဂ္ဂဝယာဓာကစဝေက, က အဝဍ္ဍာစာဝါဒိယတ္တက။ ဝဝိဃောဓကာ ဝဍ္ဍဝေါ ဝိဃောဓကာကံ အပဗ္ဗီကတ္တာ, က ပုဓုဇ္ဇကကာစတော။ ဝဂေဂစဏ္ဍဂါရေဟိစ ဂတေဟတဝဍ္ဍာတိ ဝတေက ယဟိဝါဓီကံ ရဿုဓီဃပိဂ္ဂလိဓီပု ဝဂေဂါရေကစ ဂတေဟဂ္ဂ ဓဝဿုတိ။

တိဝယတ္တဝုတ္တိစက္ကကာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၆. ယာတုဝုတ္တာဒိစက္ကကာ

၁၆၅-၁၇၁. လိင်္ဂတိယယေကစေစ စဂ္ဂစာဓျအတိဃယေက စာတိ "ပုရိသာကာဏျာယာတုကာယဂါရေလိ, ယာတုကာယာကဗ္ဗာ ပုရိသဂါရေလိ"တိ ဃဓာ ဝတ္တဝတ္တာရေ လိင်္ဂတိဃယော ကတ္တိ, ဝစံ ဂဓာဒိ ဗူယပ္ပိ စဂ္ဂစာဓျဝ တိဗ္ဗာတတ္တိ, ဂဓာဒိ အဉ္ဉာတဝိပ္ပိတ္တိ စဂ္ဂစာဓျအတိဃယောပိ ကတ္တိ။ ဝစဝယစ ဓိတေ

စဂ္ဂစာဓျဝ ယာတုကာယဂါရေလ ကယာတာက္ခတပုဝဍ္ဍာ ကတ္တိတိအာဒိကာ လိင်္ဂတိဃယေက စဂ္ဂစာဓျအတိဃယော စ ဝေဓိတဝဍ္ဍာ။ တေနာဟ "ဝေတဿု"တိအာဒိ။

មាតុសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. វេបុល្លបព្វតសុត្តវណ្ណនា

១៣៧. ឯកំ អបទានំ អាហរិត្វា ទស្សេតិ “ឯវំ សំវេគំ ជនេត្វា ភិក្ខុ វិសេសំ បិបេស្សាមី”តិ។ ចតូហេន អារោហន្តិ ចតុយោជនុព្ពេធត្តា។ ទ្វិន្នំ ពុទ្ធានន្តិ កកុសន្ធស្ស កោណាគមនស្ស ចាតិ។ ឥមេសំ ទ្វិន្នំ ពុទ្ធានំ “តិវរា រោហិតស្សា សុប្បិយា”តិ មនុស្សានំ តស្មិំ តស្មិំ កាលេ សមញ្ញា។ តត្ថ ទេសនាមវសេន ជាតាតិ វេទិតព្ពា, យថា ឯតរហិ មាគធាតិ។

បុន វស្សសតន្តិ បឋមវស្សសតតោ ឧបរិវស្សសតំ ជីវនកោ នាម មនុស្សោ នត្ថិ។ បរិហីនសទិសំ កតំ ទេសនាយ។ វឌ្ឍិតាតិ ទសវស្សាយុកកាលតោ បដ្ឋាយ យាវ អសង្ខេយ្យាយុកកាលា វឌ្ឍិត្វា។ “បរិហីន”ន្តិ វត្វា តំ បរិហីនការំ ទស្សេន្តោ “កថ”ន្តិអាទិមាហ។ យំ អាយុប្បមាណេសូតិ យត្តកំ អាយុប្បមាណេសូតិ។

វេបុល្លបព្វតសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទុតិយវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

អនមតគ្គសំយុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. កស្សបសំយុត្តំ

១. សន្តុដ្ឋសុត្តវណ្ណនា

១៤៤. សន្តុដ្ឋោតិ សកេន សន្តោសេន បច្ចយេន សមេន ច តុស្សនកោ. តេនាហ “ឥតរីតរេនា”តិអាទិ. តត្ថ ឧចិតំ ឥតរីតរំ – បាកតិកំ, ធាលាសព្ពតិតព្វាតិ. តត្ថ បាកតិកំ បដិក្ខិបិត្វា ធាលាសព្ពតិតេន វសេន្តោ “ធ្វលស្សុលុយា”តិអាទិមាហ. ឥតរំ វុត្តតិ ហីនំ បណីតតោ អញ្ញត្តា. តថា បណីតម្បិ ឥតរំ ហីនតោ អញ្ញត្តា. អបេក្ខាសិទ្ធា ហិ ឥតរីតរតាតិ. ឥតិ យេន កេនចិ ហីនេន វា បណីតេន វា ចីវរាទិបច្ចយេន សន្តុស្សិតោ តថាបវត្តោ អលោភោ ឥតរីតរបច្ចយសន្តោសោ, តំសមង្គិតាយ សន្តុដ្ឋោ. យថាលាភំ អត្តនោ លាភានុរូបំ សន្តោសោ យថាលាភសន្តោសោ. សេសបទទ្វយេបិ ឯសេវ នយោ. លព្ភតីតិ វា លាភោ, យោ យោ លាភោ យថាលាភោ, តេន សន្តោសោ យថាលាភសន្តោសោ. ពលន្តិ កាយពលំ. សារុប្បន្តិ ភិក្ខុនោ អនុច្ឆវិកតា.

យថាលទ្ធតោ អញ្ញស្ស អបត្ថនា នាម សិយា អប្បិច្ឆតាយ បវត្តិអាការោតិ តតោ វិសេសវិត្តិតយេវ សន្តោសស្ស សរូបំ វសេន្តោ “លភន្តោបិ ន គណ្ហាតី”តិ អាហ. តំ បរិវត្តេត្វាតិ បកតិទុព្ពលាទីនំ គរុចីវរំ ន ផាសុភាវាវហំ សរីរខេទាវហញ្ច ហោតីតិ បយោជនវសេន, នាត្រិច្ឆតាទិវសេន បរិវត្តេត្វា. លហុកចីវរបរិភោគោ សន្តោសវិរោធី ន ហោតីតិ អាហ “លហុកេន យាបេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតី”តិ. មហគ្ឃចីវរំ ពហូនិ វា ចីវរានិ លភិត្វាបិ តានិ វិស្សជ្ជេត្វា អញ្ញស្ស គហណំ យថាសារុប្បនយេ ឋិតត្តា ន សន្តោសវិរោធីតិ អាហ “តេសំ…បេ… ធារេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតី”តិ. ឯវំ សេសបច្ចយេសុ យថាពលយថាសារុប្បនិទ្ទេសេសុ អបិ-សទ្ទគ្គហណេ អធិប្បាយោ វេទិតព្ពោ.

បកតិតិ វាវាបកតិអាទិកា. អវសេសតិន្តាយ អភិក្ខណត្តា បដិពុទ្ធតោ សហសា បិបកា ចិតក្កា បិតុកវត្តិតិ.

មុត្តហរីតកន្តិ គោមុត្តបរិភាវិតំ, បូតិភាវេន វា ឆឌ្ឌិតត្តា មុត្តហរីតកំ. ពុទ្ធាទីហិ វណ្ណិតន្តិ “បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ យា បព្ពជ្ជា”តិអាទិនា សព្ពញ្ញុពុទ្ធាទីហិ បសត្ថំ.

ឯកោ ឯកច្ចោ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, សន្តោសស្ស វណ្ណំ ន កថេតិ សេយ្យថាបិ អាយស្មា ពាកុលត្ថេរោ. ន សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, សន្តោសស្ស វណ្ណំ កថេតិ សេយ្យថាបិ ថេរោ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ. នេវ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ, ន សន្តោសស្ស វណ្ណំ កថេតិ សេយ្យថាបិ ថេរោ លាឡុទាយី. អយន្តិ អាយស្មា មហាកស្សបោ. អនេសនន្តិ អយោនិសោ វិញ្ញត្តិអាទិភេទេន បច្ចយបរិយេសនំ. ឧត្តសតីតិ “កថំ នុ ខោ លភេយ្យ”ន្តិ ឧត្រាសវសេន ឧត្តសតិ. តថា បរិតស្សតិ. អយន្តិ មហាកស្សបត្ថេរោ. ឯវំ យថាវុត្តឯកច្ចភិក្ខុ វិយ ន បរិតស្សតិ, អលិកបរិត្តាសេន វិឃាតប្បត្តិយា ន បរិត្តាសំ អាបជ្ជតិ. លោភោភាវេន អាទយោលោត សង្គិ គន្ធេដ្ឋេន ពន្ធេដ្ឋេន គធោ លោភគធោ. មុច្ឆាតិ មោហំ

យោឲ្យហត្តកាចៈ អាឌឹតចក្តិ គោឃ៉ៈ តិស្សរណយេចាតិ ឌឹចរេ ប្តុយេត្ថិតាគស្សតបុត្តាក៏ អលក្កកាចឃន្លាតតិឃ្យាតយេច បឌាតក្តោ។ ឃឆាលទ្ធាឌឹតត្តិ ឃឆាលទ្ធបិណ្ឌបាតាឌឹតំ។ តិទ្ធារលោ ចេតំ ឃាមិចចតំ។

ឃឆា ឃហាកស្សបត្ថេរោតិ អត្តតា ចត្តុត្ថតិឃាយេត ចងតិ, ភកចតា បត ចត្តុត្ថតិឃាយេត "ឃឆា កស្សបោ ភិក្ខូ"តិ កចិតត្តា។ កស្សបេត តិគស្សតក្ខុតោ។ ពឆតំ តាយ ការោ "ឃុត្តោ យោរេឃ្យ"ត្តិ បជិញ្ញាត្ថុបត្តា។ បជិបត្តិ បរិបុណ្ណំ កត្វា បុរណំ ការោ សត្ថុ អាណាយ ឃិរសា ឃម្បដិច្ឆិតត្តោ។

សត្តុដ្ឋសុត្តវណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

១។ អនោត្តប្បីសុត្តវណ្ណនា

៧៣៥។ តេន រហិតោតិ តេន សម្មាចាឃាមេន រហិតោ។ តិក្ខុយោតិ កឃរហិតោ។ ក្ឃសលិត្ថុប្បាគតប្បិ ហិ ឃាចេជ្ជមេច អញ្ញាណាលឃិឃហេតុកត្តា។ ឃម្ពុជ្ឈត្ថាយាតិ អរិឃមគ្គេហិ ឃម្ពុជ្ឈិតាយ។ យោគេហិ លេខំ តេហិ អត្ថុបទ្ទុតត្តា។

យត្ថញ្ញាចត្តិ យតោរយំ លេកិប្បត្តិការណំ។ ឃឆា ចា តឆា ចាតិ ឃុកឃុលាឌិចលេត។ តេតិ លេកាគយោ។ អត្ថុប្បត្តាតិ ចេចឌិតត្តា តឆាភូប ចត្តារម្មណេ តឆា អត្ថុប្បត្តុបត្តា។ អញ្ញឆាតិ ចុត្តតយេតេច ចត្តារម្មណេហិ អយោរេជ្ជា កយ្យាតេ ចត្តុឃឹត្ថិ ក្ខុបជ្ជាកាឌិឌឹចរាឌិចត្តុឃិញ្ញារម្មណេតិ យតាបិឃាឌិកេគ អារម្មណេ តាឌិលេត បច្ចយេតាតិ អយោតិលោឃតឃិការតឃិចោស្សក្កាឌិបច្ចយេត ។ ប្តុយេតិ ចុត្តតយេត បច្ចឃលិតេត បច្ឆា ក្ខុប្បជ្ជយាតា បិញ្ញត្តយំ តឆា ចុត្តាតិ គជ្ជត្តា ១ចំ ក្ខុប្បជ្ជយាតតាយ តប្បហឹឃត្តិ តាយ។ អត្ថុប្បាគោ ហិ បរេយត្តោ បហាតំ កឌំតំ, តស្មា តត្ថ កឌំតតយេតេច កហេតត្តាត្តិ អឌិប្បាយោ។

អប្បជិលទ្ធាតិ អត្ថុប្បត្តិឃា។ តេតិ ឃឆាចុត្តឃឹលិឌិអតចជ្ជឆម្មា។ បជិលទ្ធាតិ អឌិកតា។ "ឃឹលិឌិឆម្មា"តិ ១ត្ត ឃឌិ យក្កផលិតិបិ កហិតាតិ, អឆ កស្មា "បរិហាតិចលេតា"តិ ចុត្តត្តិ អាហ "១ត្ត ចា"តិអាឌិ។ ប្តុយឃ្ស បត ឃម្មប្បឆាតស្សាតិ ចត្តុត្ថឃ្ស ឃម្មប្បឆាតឃ្ស ចលេត។ អយំ គេឃតាតិ "ក្ខុប្បត្តា យេ ក្ខុឃលិ ឆម្មា តិរុទ្ធប្បជ្ជាតា អតត្ថាយ ឃំចត្តឃ្យុ"ត្តិ អយំ គេឃតា កតា។ ចុតិឃយក្កា ចា...បេ... ឃំចត្តឃ្យាតិ ប្តុគំ អាយតិំ ឃត្តឃុ អត្តការេឃុ ក្ខុប្បជ្ជយាតក្ខុឃ្សលឃន្លាតអតត្ថុប្បត្តិំ ឃទ្ធាយ ចុត្តំ។ "អាតាបី ឱត្តប្បី ភព្វោ ឃម្ពោឆាយា"តិអាឌិចចតតោ "ប្តុយ ចត្តារោ ឃម្មប្បឆាតា បុត្តកាកចិបស្សតាចលេត កឆិតា"តិ ចុត្តំ។

អនោត្តប្បីសុត្តវណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

៦. ចក្ខុបយសុត្តចណ្ណតា

១២៩. បិយយភាបតិច្ចតចកាទិក្រុលោហិ ចក្ខុ រូបយា ឲតោសត្តិ ចក្ខុបយា, សត្តចាទីតិ បតាតិ អញ្ញាយញ្ញាតចចតាតិ. បរិយុដ្ឋាតិ បុត ទិតេត្ត កិលេសាធិកយោ. សត្តោហិបិ បតេហិ ពត្តុចិ សតេត្ត អត្តរោធរោធាភាចយាហ. អត្តនោ បត សោយុការចេត យហាឌតស្ស បិយោ យតាបេ. យកត្តយេត្ត ចក្ខុបយា អាហដា, តំ ទស្សេន្តោ "ឲច"ត្តិអាទិយាហ. ត រោចលំ ចក្ខុបយតាយ ឲត្តលោ ឲច ក្រុណោ, អថ ខោ អញ្ញោបិ សត្តិតិ ខេ ទស្សេតុំ "អបិចា"តិអាទិ ចុត្តំ. ឲចយាទីហីតិ អាទិ-សទ្ទេត យថា. ចក្ខុ លេកាត្តក្រូហេត អឌធិធិអាទិកា តាតាធីធិយោ បដិបជ្ជតិ, ឲចំ កិច្ចុ តំ តំ ធិសំ រូបកន្ធតិ ក្រូលិត្តុដ្ឋាយ. យថា ចក្ខុ ពលាបក្ខូតោ សុក្កបក្ខិ រូបកន្ធតោ្ត ពលិហិ ចន្ទយាតោ ហុត្វា តិច្ចតចា ហោតិ, ឲចំ កិច្ចុ ពលាបក្ខិ បតាយ សុក្កបក្ខិ រូបកត្តា ក្រុលោហិ ចន្ទយាតោ លេកាស្ស ចា បរោយាដ្ឋបិរសតេត្វា តិច្ចតចតាយ ចក្ខុសយធិតេត្វា អឌ្ឍុបសយតេត្តា ចិយ ច តិច្ចតចា ហុត្វា ចរតិ.

អបកាស្សិត្វាតិ កិលេសកាយចត្តុកាយេហិ ចិចេចតេត្វា. តំ តេក្ខូយាតិយុចំ កាយធិត្វាតិ អាពន្ធុតំ កាយតោ អបតយតព្ពា ហោតីតិ អាហ "អាពន្ធិត្វា អបតេត្វាតិ អត្ថោ"តិ. ចតុក្កត្តេព្វេត្ត សយុចតីតិ តំ ទស្សេតុំ "តោយា ហិ កិច្ចុ"តិអាទិ ចុត្តំ.

តិច្ចតចយាតិ "តិច្ចតចកា"ក្ខតេត្តច ចុត្តំ ហោតិ. ក-សទ្ទេត ហិ បតំ ចឌ្ឍិតំ, ក-ការស្ស ច យ-ការាទេសោ. ឲចំ ចិចទិស្សតិ កិច្ចាក្ខូចរេសត បរិក្កហាការចេត យថា ក្ខុយេ, ឲចំ ចិចទិសុ អញ្ញោតិ អត្ថាពយាតា.

ឆក្កាតិពចត្តុតិ ឆក្កាតិពតេត្តុបដិពទ្ធិ ចត្តុំ. អប្បតិរូបករណត្តិ កិច្ចុតំ អសាទុប្បករណំ. អាធាយិត្វាតិ អាតោបតំ ធរបត្វា. តធាតិ យថា សត្ថយត្តេក្លាពយត្តេច, តថា ចុដ្ឋតេរេ បុក្កូលេ អប្បតិរូបករណំ ឲចយាទីតិ អាទិ-សទ្ទេត អត្តរឈរប្បចេសតេ អញ្ញាត្តុ ច យថាចុត្តតោ អញ្ញា អសាទុប្បកិរិយំ សក្កណ្ហាតិ. តទេត្តុចាតិ សត្ថយត្តេក្លាពយត្តេបុក្កូលស្ស ច ចុដ្ឋស្ស សត្តិកេ.

យថាចុត្តេសុ អញ្ញោសុ ច ខោសុ ធាតេសុ បិបិច្ឆតាបិ យតោបាកត្តិយត្តិ ឲតោតេច លោភុបតាហាទីតំ សយុជាធាតោ យតោបាកត្តិយត្តិ ធស្សិតំ ហោតិ.

ឲពតោ ភាទិយត្តិ បិច្ចិបស្សតោ ច្ចុតតិ. ចាយុបត្តុយុត្តិ ចិត្តសយដ្ឋាតចាយុតា រូបត្តុយុត្តំ អត្តុខ្លោខេត្វា ចិត្តុត្តិ អាតេត្វា សណ្ឋេន្តោ. ចិត្តស្ស ហិ តតោ អត្តុខ្លោឌតំ តឌត្តុតយតំ ខោតាហ "សយិយាយយាតោ ច្ចុលោកោតី"តិ. ចាយុបត្តុយុក្តំ កាហាបេត្វាតិ កាយំ តថា រូបត្តុយុក្តំ ពត្វា.

ច្ចុបយុសំសត្តុតំ សុចិខេញ្ញាឃ្សយេច. កាយកិច្ចតាយ ហីតាធិយុត្តិកោ, អចិសុទ្ធិសីលាធារតាយ យិច្ឆាបដិបតេ្ត.

អង្គុលីហិ តិណ្ណត្តបកា អាកាសសណ្ឋាលទេតត ខិក្ខលា ហុត្វា អាកាសេស ចិចរិស្សតិ អាហ “យបកចិន្នុតំ ធារេយយាទោ ចិយា”តិ។ “អាកាសេស បិលិំ ធារេលសី”តិ បទស្ស អត្ថោ អនាគតត្តា “អសម្មិក្ខបទ”ន្តិ ចុត្តំ។ អត្ថយទោតិ បីតិសោយនេស្សហិ កហិតយទោ។ យតិព្យាចិត្តំ អគចន្នុំ បីតិសោយនេស្សសហិតំ, តំ សសត្តកំ ហិតស្សាចហត្វា។ ទេតាហ “សកយទោ”តិអាទិ។ ត ទោយនេស្សត...បេ... កហិតយទោ សកចិត្តស្ស តត្ថិរុទ្ធត្វា។ បុរិយនេយទេតចាតិ “ព្ទតាតិ ទេយា ហឹតាធិយុត្តិទោកា”តិអាទិតា បុទេត្ថា ចុត្តនេយទេតច។

បសត្ថាការត្តិ បសទេត្ថហិ កាតត្ថាកិរិយំ។ តំ សទ្ទបទោតា ទនេស្សតិ “ឌឹចទាទទេយា បច្ចទេយ ទទេយ្យ”ន្តិ។ តឆកាចាយាតិ យទត្តំ ភកចតា ឆនេម្ងា ទេសិទោតា, យទត្តញ្ញា សាសទេត បត្ថុខ្ញា, តទត្តាយ ៝ ទក្ខលាកាចត្តិ អបិយាភយទោតា ច ទក្ខលាឡ្សាសយំ។ ចទេត្ថាបយាឌិចទេសតាតិ អាឌិ-សទេត្ថត អាកាសេស ចលិតបិលិំ ចិយ កតត្តិ អលក្កតាយ បរិសុទ្ធញ្ញាសយតា សទេត្តស្ស ការុញ្ញាត្តិ ឲចយាឌឹតំ សក្កទេហា។

ចត្តុបយស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៣។ ក្យលុបកស្សុត្តចណ្ណតា

១៣៤។ ក្យលិតិ ក្ខបកន្ធតីតិ ក្យលុបទោកា។ សត្តិយតីតិ សត្តទេសា ខឹយតិ, អចលល្ហិយតីតិ អទេត្វា។ សា បត អចលល្ហិយតា ត្យក្ខាបតា អដ្ឋិយតា ទេហាតីតិ ចុត្តំ “អដ្ឋិយតី”តិ។ ទេតាហ ភកចា “ទេសា តទេតាតិតាតំ ត្យក្ខំ ទោយនេស្សំ បដិសំទេចទយតី”តិ។ ចុត្តនេយាត្សាទេរត ទេហដ្ឋា ចុត្តនេយស្ស អត្សសទេលាត។

ក្យលុបកស្សុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៤។ ឌិណ្ណស្សុត្តចណ្ណតា

១៣៥។ លិត្ថកិត្តដ្ឋាទេត លិទ្ធស្ស អបុត្តុលត្វា អក្កត្យអំ អទត្វាច ស្សទេត្តត សំសិត្ថាតយទេត្តត អក្កត្យអទាទេតត ច លិទេត្ថ បុត្តុទេល។ តិត្ថាសតាតីតិ ចិទតិទេសចិតចសតកិច្ចាតិ, បរិទេភាកឌិណ្ណាតីតិ អទេត្វា។ ទេតាហ “បុទេត្ថា...បេ... លទ្ធតាយាតី”តិ, សញ្ញាបុត្តទោកា ចិឆិ អតិទេច្ចាតិ “កហបតាតី”តិ ចុត្តំ យឆា “ចិរិយ”ន្តិ។

ទេសតាបតិត្តិ ទេសតាបតិកាចិតំ, ទេសតាបច្ចាទហត្តិ អទេត្វា។ អត្តទោតា កទេម្ងតាតិ អត្តតា កាតត្ថាកទេម្ង។ ទេសាតិ សត្វា។ តម្មិត្តិ យហាកស្សបទេត្តទេទ កទេទាតីតិ សម្ពទេត្ថ។ ត កទេទាតីតិ ចុត្តយត្តំ ចិចទេត្តា “កម្ងា”តិអាឌិយាហ។ យទិ សត្វា ឆុតក្កាតិ ត ចិស្សជ្ជាទេបត្យកាទេយា, អឆ កម្ងា “ឌិទេណ្ណាសិ តាតិ ត្ចំ”ន្តិអាឌិយទេចាចាតិ អាហ “យឆា បតា”តិអាឌិ។

ជិដ្ឋឆម្មសុខចិហារត្ថិ ឰយសិ្ថយេច អត្តការេច ចាសុចិហារ៍ អយាត្សិកា សចតទតីតិ អតិក្កត្តយាត្សិកាយ អទទ្ធាសត្កប្បត្តិយា អទទទ្ធាហំ ចសាយីតិ ចិទេចកចាស្វបតិស្សយាឌិតសដ្ឋសចតបច្ចយា ឆម្មទតិ ក្ខប្បដ្ឋតិ៍ អបទេទាតិ អទទ្ធា, ត្សតិយោតិ អទទ្ធោ៍ តទត្ថចាតិ តសិ្ថយេច ឲកស្ស ចិហទលដ្ឋានេត ចិហទលាសយយេ ច ចាសុ កចតិ ចិត្តចិទេចកសម្ភចទោតា៍ ទេតាហ "ឲកស្ស ទយទោតា ចទេត"តិ៍

តឆាតិ យឆា អាទទ្ធិកស្ស ទតិ, តឆា បិណ្ឌបាតិកស្ស លព្ភតិ ជិដ្ឋឆម្មសុខចិហារោ៍ ឲស តយោ ទេសទេសុ៍ អបិណ្ឌបាតិកាឌិទោ ឰតទស្ស ចិទេសទោតទេកាតិ តទេយចស្ស ចិទេសំ ឆទស្សេតំ "អកាលចារី"តិអាឌិ ទុត្តិ៍

អយ្យាកំ សលិកំ កទេហត្វា កត្តត្វាយ ទេកហំ អតាកច្ឆត្តស្ស សត្តាហំ ត បិទេតតត្ថត្តិ សាយិទេកហិ ជិត្តត្វា សត្តាហំ សលិកំ ត លកតិ, ត កតិកចទេសត៍ បិណ្ឌចារិកចទេត្ត អចត្តតទោតា "យស្ស ទេឆសា"តិអាឌិ ទុត្តិ៍

បឆយតទិ កាតត្ថា យំ, តំ ចត្តំ, ឰតទិ បជិចត្តិ៍ យហត្ថំ ចា ចត្តំ, លុដ្ឋកំ បជិចត្តិ៍ ទេកឌិ "ចត្តបជិបត្តិ"ត្តិ បឆត្តិ, ចត្តស្ស កទេលត្តិ អទេត្វា៍ ក្ខដ្ឋទលា-អតិហទលា-ចិតិហទលាទេចាស្សដ្ឋត-សត្តិទេក្ខបត-សត្តិទុសម្ភតាត់ ចទេសត ៧ ទេកាដ្ឋានេស៍ កទុការេចតាតិ ចិទការេចត៍

"អយុកសិ្ថ ទេសតាសទេត ចសត្តា ពាហុំ ចស្សចាសិកំ លកត្តី"តិ តឆា ត ចស្សចាសិកំ បទិទេយសទេត្តា ចទតិ ចស្សចាសិកទេស្សច អក្កហលាទេតា៍ តស្ថា ទេសតាសតចាសុកំទេយច ចិទេត្តតិ៍ ទេតត ពាហុបទិក្ខារការេចត ចាសុចិហារោ តត្វិ បទិក្ខារាតំ ទក្ខលបជិឌក្កតាជិទុក្ខពាហុលតាយ៍ អប្បិច្ឆាឌិតត្តិ អប្បិច្ឆសត្តុដ្ឋាឌិតំទេយច លព្ភតិ ជិដ្ឋឆម្មសុខចិហារោ៍

ខិណ្ណុសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៩៉ ខ្លចាឝសុត្តចណ្ណតា

១១៨៉អត្តទេតា ជាទេតតិ សទ្រាហ្មចារីតំ ខ្លចាឝកចិទ្ធាបកការេចត អត្តទេតា យហាសាចកដ្ឋានេត ឆបតត្វិ៍ អឆ ចា យសិ្ថា "អហំ ជាតិ ត ចិទិ ឆស្សាមិ, តឆា សារិបុត្តទេយាក្កល្លាតា, អយំ បត ចិសំចស្សតាយុទេកា, ខ្លចឝទេត្តា អត្សសាសទេត្តា យយច្ចទេយត កិក្ខុតំ យយា កាតត្ថាកិច្ចំ កទិស្សតី"តិ អឌិប្បាទេយត កកចា ឰយំ ទេឝសតំ អាទកិ៍ តស្ថា អត្តទេតា ជាទេតតិ សត្វាទោ កាតត្ថាខ្លចាឝជាយកដ្ឋានេត៍ ទេតតាហ "ឲចំ បតស្សា"តិអាឌិ៍ យឆាហ កកចា "ខ្លចឝ, កស្សប...ទេប... ត្វំ ចា"តិ៍ ទុទេក្ខត ចត្តត្ថា អប្បឝក្ខិលក្កាហិកាចទេតា៍ ទុត្ថចកាចកទេលហឹតិ ទេកាឆ្វបតាហាឌិហិ៍ អត្សសាសតិយា បឝក្ខិលក្កហលំ តាយ អត្សឆម្មចទលំ, ចិត្តបជិបត្តិ កតា ចាយក្កទេហា តាយាតិ អាហ "អត្សសាសតិ"ត្តិអាឌិ៍ អតិក្កម្ម ចឝទេត្តតិ អទ្ធាយទ្ធា អតិក្កមិត្វា អតិយទ្ធិត្វា ចឝទេត្តា៍ ពាហុំ កាសិស្សតីតិ ឆម្មំ កទេឆទេត្តា ទេកា ចិបុលំ កត្វា កទេឆស្សតិ៍ អសហិតត្តិ បុទេត្តតាបទិ តសហិតំ ទេហតុបយាចិទហិតំ៍ អយឆុទត្តិ ត យឆុទិ ត កណ្ណសុលំ ត ទេបយតឹយំ៍ លហុទេត្តាច ក្ខដ្ឋាតិ អប្បចត្តទេតត ក្សលដ្ឋាតំ ចិយ តស្ស កឆតំ៍

ᩒᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪗᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩒᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪐᪨ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᨶᩈᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩒᨠᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩅᨾᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᨶᩈᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᨩᩣᨶᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨩᩣᨶᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩔ ᨠᩣᨧᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩒᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᨲᨲᩥᨿᩒᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪑᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᨷᨮᨾᨻᩮᩣᨵᩥᨿᩴ᪨ ᩑᨲᩁᩉᩦᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨠᩣᩃᩮ᪨ ᨠᩣᩁᨠᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᨠᩣᩁᨠᩣᩁᨻ᩠ᨽᩮ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᨵᩁᩮᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮᩈᩩ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨣᩩᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮ ᨠᨿᩥᩁᨾᩣᨶᩮᨲᩥ “ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮ ᨠᨿᩥᩁᨾᩣᨶᩮ ᨶᩅᩮ ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ᪨ “ᩑᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥ ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨷᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᨯ᩠ᨰᩮᨧᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨩᨶᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨲᩥ ᨽᨩᨲᩥ ᨷᩥᩉᨿᨲᩦᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᨶᩣ, ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨽᩥᨷᨲ᩠ᨳᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨷᨲ᩠ᨳᨶᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩒᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᨫᩣᨶᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪒᪨ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᨿᩣᩅᨴᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩋᩣᩉ “ᨿᩣᩅᨴᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩈᩦᨽᩣᩅᩔ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩉᩮᨲᩩ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᩮᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨫᩣᨶᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᩏᨷᩔᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪒᪨ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩉᩮᨲᩩᨸᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩒᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩉᩮᨲᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᨣᨾᨶᩴ ᨿᩣᨧᨲᩥ, ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩑᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨴᩩᩔᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨣᩩᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩣᨴᩥᨸᨠᩣᩈᨶᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᨧᩮᩅ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩣᨴᩥᨠᩮ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩦᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩥᨠᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᩦᨳᩥᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᩈᩦᨲᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᨠᩣᩃᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᨶᩮᩉᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩅᩦᨳᩥᩴ ᨸᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩴ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩉᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨬᩣᨱᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᨴᨽᩣᩅᨠᩁᨱᩮᨶ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᩈᩥ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᩈᩦᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨣᩩᨱᨴᩔᨶᩮᨶ ᩏᨸᩁᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨣᩩᨱᨴᩔᨶᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᩈᩥ, ᩃᨴ᩠ᨵᩔᩣᩈᨩᨶᨶᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨲᩮᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨿᨲᩩᨲᩮ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩅᩈᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨲᩥ ᨲᩴ᪨ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩮ ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩦᨲᩥ ᩏᨸᩁᩥ, ᨲᨲ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨲᩈᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᨸᨲᩥᨲᩮᩣ ᩋᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ ᨶ ᨻᩣᩉᩩᩃᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ᪨ “ᨠᩥᩃᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨲᩥᩔᩣ ᩋᩣᩉᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᨿᨲ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩑᨠᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨶ ᩅᩣᩁᩥᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩏᨸᩔᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪑᪨ ᨧᩦᩅᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪓᪨ ᩁᩣᨩᨣᩉᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨽᩣᨣᩮ ᨣᩥᩁᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨣᩥᩁᩥ ᨱ-ᨠᩣᩁᩮ ᩋ-ᨠᩣᩁᩔ ᨴᩦᨥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨽᩣᨣᩮ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣᨸᩥ “ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨣᩥᩁᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, “ᨣᩥᩁᩥᨲᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨽᩣᨣᩮ”ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨶ ᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ “ᨲᩥᨠᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ “ᨲᩥᨠᨽᩮᩣᨩᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨴᩩᨾ᩠ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩑᩅ ᨸᩮᩈᩃᩣᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩑᨠᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩩᨾ᩠ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ “ᨿᨳᩣ ᩅᩮᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣ…

េប... សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យ”ន្តិ ទ្ធយិតា ការេណាត តិកេកាឌត់ បញ្ញត្តំ។

អច កិច្ចាទហីតិ អច កម្មា តំ អសយ្យត្តកាលំ ពាត្តិត្វា ចទសីតិ អធិប្បាយេយា។ អសយ្យត្តាយ បរិសាយ ចារិកាចទលំ ក្យលិត្ស្ធយាយ ត េហាតិ, ក្យលិត់ ឈាតិតត្តាតិ អធិប្បាយេយត េឆេទា “សម្សឈាតំ យេឡ្ញា ចទសី”តិអាឌិយេចាច។

េសាេឆត្តា តស្សា អតិចិយ បរិសុទ្ធកាចេស្សេតត។ ស្តិ្ធសិតំ ត ឌាតាយិ តឆា ចិត្តេស្សច អត្យប្បត្តុប្បត្តា។ កិច្ចាត់ កិេលសចត្តំ សក្កេហតត្ថេតត្តចត្តំ បលិេនាេឆា, អាលេយា អេបក្ខា។ ឌ្ឍកាសាកាចេតាតិ ពាហុកិច្ចកទហឹយតាយ ក្យសលកិរិយាយ ឌ្ឍកាសាកាចេតា។ សត្តិបិតដ្ឋាតេតាតិ សេក្កតំ កត្វា ចិយ កិេលសទឌាត់ តត្វ សត្តិន្តប្បចត្តតេតា។

សិក្ខត្តយទ្រាហុចរិយត្តិ អធិសីលសិក្ខាឌិសិក្ខត្តយសក្កហំ ទ្រាហុំ េសដ្ឋំ ចរិយំ។ លល្ខាឌិកាចាបិេតត អលល្ខំ កត្វា។ លក្ខលាចចតេញ្ញាហំ។ កិច្ចំ សិេក្ខកេសំ អេសេសត្វា ខុកេត្តេតច បរិបូទេតត្តតាយ ខុកត្តបរិបុណ្ណំ។ ចិត្តុប្បាទយត្តប្បិ សំកិេលសយលំ អត្យប្បាេឌត្វា អច្ចត្តេយច ចិសុទ្ធំ កត្វា បរិហរិតត្តតាយ ខុកត្តបរិសុទ្ធំ។ តេតា ខុច សង្ខំ ចិយ លិខិតត្តិ សង្ខលិខិតំ។ េតតាហ “លិខិតសង្ខសឌិស”ន្តិ។ ឌាធិកាបិ តក្កហេលាេតច កេហត្វា “យស្ស”េត្វច ក្យត្តំ, ត ខុត្វ េកចលំ យស្សេយចាតិ អេត្វា។ កសាេយត ទត្តាតិ កាសាយាតិ។

ចក្កសាដេកាតិ ចក្កេឆេស ស្ថប្បត្តសាដេកា។ ខុសាតិ យហាកស្សបេត្វេទា។ អភិនីហារេតា បដ្ឋាយ បលិឆាតេតា បក្យតិ, អយំ ទ្ធធាតិ ក្យច្ចយាតា។ អក្កសាចកត្វយំ ស្ថបិធាយ តតិយត្តា “តតិយសាចក”ន្តិ ក្យត្តំ។ អដ្ឋសដ្ឋិភិក្ខុសតសហស្សត្តិ ភិក្ខូត់ សតសហស្សេច្ចាច សដ្ឋិសហស្សានិ ច អដ្ឋ ច សហស្សានិ។

អយច្ចា អយច្ចា ក្យេណាតិ សីលេតា បដ្ឋាយ ឃាច អក្កផលំ ក្យេណាតិ កិេត្តេត្តា យហាសម្មត្តិ បូទយយាេតា ចិយ កេឆសិ។

េកាលិហលត្តិ េឆចតាហិ តិត្តាត្តិេតា េកាលិហេលិ។

ញុត្តកាឌិចេសត បញ្ចចណ្ណា។ តទលំ ចា េហាតុ យទលំ ចាតិ យេហាឈំ ឌ្ឍកាហេត្តា បុរិេសា ចិយ យេច្ឆទសម្មត្តិ ស្តត្តទេត្តា បច្ឆាបិ...េប... បិធយូេល ធេបសិ ភកចេតា ឆយូេឆសតាយ យេច្ឆបហាតស្ស កឆិតត្តា។

សត្វ ក្យលា កឆិតា តាយ េហាត្តិតិ ក្យត្តំ “សត្វ ក្យេលា កេឆត្តស្សា”តិ។ តេតា បដ្ឋាយាតិ តឆា សត្វ សយុលា ឆយូស្សចតេតា បដ្ឋាយ។

តឆាកតយច្ចាស្សាតិ តឆាកតស្ស បរិេភាកយច្ចាស្ស។ ឌាត់ ឌត្វា ទ្រាហុលស្ស បុេទាហិតដ្ឋាេត ធេបសិ។ តាឌិសេស្សច េសដ្ឋិេតា ធីតា ហុត្វា។

អនិត្ថិចិបិលកស្សាតិ បុរេត្ថ កព្យបធិតស្ស សត្ថរេសា ត ជិត្ថចិបិលកស្ស៍ តស្ស កយុស្សាតិ តស្ស បរេច្ចកព្យន្ធស្ស បរេត្ត បិល្ឌបិតំ លិគ្គិត្វា កលលបុ្ភរលាកយុស្ស៍ តស្វិរេឃច អត្តការេច សត្តស្វ ធារេតស្វ ត្យក្ខត្ថសឹរតាឃ បជិតិចត្តិតា៍ ព្ចុ្ឌកបត្តីតិ ស្វចល្លិ្ឌកបត្តិ៍ ឈេតិ្ឌកាឃាតិ តស្ស បត្តិឃំ បធយំ ធបិទ៍តុ្ឌកាឃ សថ្កិ៍ ឈរេជតទ៍ព្ចុ្ឌកាឃ ភ្កាតា ហោតិ៍ កង្គរេក ការេលតិ ព្រាជិសិឃា ព្ចុ្ឌកាឃ ព្ចន្និតការេលរេឃច អាកតាសិ៍ រេតត ពាត្តូរេតភាតិ រេតត សិរេលសសត្ថរេត្ត៍

ឌុលព្ភកាតិ ឃុត្តាឃលិឃឃា ឌុលព្ភកា៍ បុព្ចាត្តិ តត្តិ្ត រេតា បុព្ចា តំ, ឃំ តិឃិត្តិ ឃំ ការលា ព្ចុរេតា ស្វព្យុឃតរស្ស បជិលិរេកា សិឃាតិ អរេត្ថា៍ បុព្ចាតិឃារេឃតាតិ បុព្ចាត្យកាចសិរេត្ត តិឃារេឃត៍ រេសា ច អស្ស ឌាំរាលសិរេព្ច ឌាតំ្យ ករេតាការេសា៍

ឋុស្សរេចត្តិ ឃក្កូលរេធ៍ ភ្លឹ្សំ ចាលពីជតី លរេក្កា ឃលិបិត្យកា រេសតព្ចត្តតិ បព្ចាចិធំ រាជកព្យធកល្ហ៍ រេសតព្ចត្តំ ចិស៊ំ កហិតំ៍ ជិព្ចាចត្តិ សាជិឃិតំ្យ បុព្ចាត្យកាចរេចាជិរេតា “តត្យ តាតា ធ្វល”ត្តិអាជិឃាហ៍

បព្ចា ចក្កូឃតសតាតីតិ ឲត្ត ព្ចុតិ-សរេត្តុត អាជិអរេត្តត អក្កិសាលិជីតិ បព្ចាខិតសារ្យប្យ្ឌាតាតិ សក្កល្យាតិ៍

សាត្យកីឡព្ចុតត្តិ អទិឃាតំ បរិតិព្ចុ្យត្ឌារេត កាតព្ចាសក្កាទំ ចធតិ៍

តប្យឃព្ចិ តិរេរាកា អឃ្យាតិ បុ្តន្និតាការេធស្សតំ៍ បរិតិព្ចុ្យតា រេធចាតិ រេធចិ បជិចចតំ អធាសិ៍ បជិឃារេធត្វាតិ តិឃ្យារេតត្វា៍ សឃលាកបព្ចាព្ចត្តិ សឃិតបិរេបហិ អទិរេឃហិ អត្ឌាតព្ចាបព្ចាព្ចិ៍ រេសា ហិ រាជា បរេច្ចកព្យន្ធាតំ រេចសស្ស ជិ្ឌតុ្តា “ព្ចុធរេឃច កង្គក”ត្តិ តាជិសំរេឃច លិក្កំ កល្យា

តរេត្តចាតិ ព្រាហ្វរេលិរេករេឃច៍ ចីសតិរេឃ ចរេស្ស សឃ្យរេត្តតិ អាហរិត្វា សព្ចូរេត្ថា៍ ព្រាហ្វរេលិករេតា អាកត្វា តិព្ចាតត្តា ព្រាហ្វចរិឃាធិការស្ស ចិរកាលំ សក្កហិតត្តា “ឲចទ្វបំ កធំ ឃា ករេឆធា”តិអាជិឃាហ៍

ចីសតិ ធរលាតិ “តិក្កូ”ត្តិ ចធត្តិ៍ អលករេត្តា ត ចសាឃីតិ សព្ចារេបស្សាឃីតិ សព្ចូរេត្ថា៍

ព្ចុត្តាករេរាតិ ព្ចុត្តិរេតតស្ស ភ្លប្យត្តិ្ឌាតំ៍ អឃ្យឌីតាតិ អឃ្យាគំ អឃ្យស្ស ឌីតា, កង្គកាបិលិតីតិ អរេត្ថា៍ បសាធទ្វរេបត តិព្ចិសិ្ឌតាឃ “ឃហាកីច”ត្តិ បជិឃាឃ សជិសកាចឃាហ៍ រេតតាហ “អឃ្យឌីតាឃា”តិអាជិ៍

សឃាតបល្លាត្តិ សជិសបល្លាំ, ក្យឃារស្ស ក្យឃារិឃា ច ច្យត្តត្តបល្លា៍ ព្ចុរេតា ច ឲរេត្តា ចាតិ រេត បុរិសា សឃាកឃ្ឌាតរេតា ឃកធរេ្ឌ

មហាតិត្ថកាមំ មគ្គរទេ្ធ សាកលតការព្ទោ ភ្ជិស្ស បក្កមត្តា អញ្ញាមញ្ញា ចិស្សេជ្ជត្តា តាម ទោហត្ថិតិ “ឋិតោ ច ឱទត្វា ច ទេបទេសុ”ត្តិ វត្វា។

បុប្ផគាមន្តិ ហត្ថិហត្ថប្បមាណំ បុប្ផគាមំ។ តានិ បុប្ផគាមានិ។ ទេតិ ដ្ឋេកា កដ្ឋា ទេច បិប្បលិកុមារេរា ច។ ទេលិកាមិទេសតាតិ

ទេកហស្សិតទេបទេមត, កាមស្សារេគតាតិ អទេត្វា។ អសំសដ្ឋាតិ ត សំសដ្ឋា ៑ ចិចារេឃិស្ស ឈេទេ ឌលទេត្តត ចិឃ បធីទេបត អឌ្ឍាសទេឃត

សមុជ្ជលទេត្តត ចិទេមាក្លធីទេឌត សមុស្សាហិតចិត្តា។ យត្តាតទ្ធាតិតិ សស្សសមុក្សាគតត្វំ តត្ថ តត្ថ ព្ពុដ្ឋកទ្វារកចាដទេឃាឌតចទេសត

យត្តាតទ្ធាគកតិក្លមតត្វាត្ថាតិ។ កមុទេត្តាតិ កសិកមុកទេលដ្ឋាតិ។ គាសកាមាតិ គាសាតំ ចសតកាមា។

ឱសារេបត្វាតិ បក្លិបិត្វា។ អាកប្បកុត្តចទេសតាតិ អាការចទេសត កិរិយាចទេសត ច។ អតត្ថុច្ឆិកត្តិ បត្តាឌិតទេចសស្ស អតត្ថុទ្ទំ។ តស្ស

មត្តទេកតិ ទេត្វធាបចស្ស ត្វិធាក្ខុតដ្ឋាទេត។

ឱទេតសំ សក្កហំ កាតុំ ចដ្ឋតីតិ តិសិងិតិ សម្ពុទេត្ត។ សា បត សត្វុ តត្ថ តិសជ្ជា ឱងិសិតិ គទេស្សតុំ “តិសិងទេត្តា បតា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ យា

ត្វុទ្ធាតំ អបរិមិតកាលសង្កហិតា អចិទេត្តយ្យាបរិទេមយ្យបុញ្ញាសម្ភារុបចយតិព្ពត្តា តិរុបិតសកាចត្វុទ្ធក្កុលចិទេជ្ជាតិតា

លក្ខលាភ្វុញ្ញាតសមុជ្ជលិ ត្វាមប្បការកត្វុមាលិលក្ខតា សកាចសិទ្ធតាឃ អភិក្តិមា ទុបកាឃសិរី, តំទេឃច មហាកស្សបស្ស អធិដ្ឋបុព្ភំ

បសាគសំចទ្ធតត្វំ អតិក្កទេហត្វា តិសិទេក្ត កកចា “ត្វុទ្ធទេចសំ កទេហត្វា…ទេប… តិសិងិ”តិ វុទេត្តា។ អសីតិហត្វំ បទេគសំ ត្វារេបត្វា បចត្តិយា

“អសីតិហត្វា”តិ វុត្តា។ សតសារេលាតិ ពាហុសារេលា អទេតកសារេលា។ សុចណ្ណចណ្ណា អទេហាសិ តិទេត្តទំ ត្វុទ្ធរស្មីហិ សមត្តទេតា សទេមាកិណ្ណត្តា។

ឱចំ វុត្តប្បការេទេត ទេចជិតត្ថា។

ទាឌកហំ តាត្វអត្ថត្តិ ច សាមិអទេត្វ ភ្ជបទេយាកចចតំ អត្តទាសដ្ឋទេយាកទេតាតិ អាហ “ទាឌកហស្ស តាត្វអត្ថាឃ ចា”តិ។ ត ហិ ទេម ព្ពុទេតា

អទេញ្ញាត សត្វាទា កចិតុំ សក្កា ជិដ្ឋឆម្ពិកសមុទាឃិកបទេមត្វហិ សត្តាតំ យចារេហំ អត្ថុសាសតសមត្វស្ស អញ្ញាស្ស សទេគចទេក អកាចទេតា។ ត

ហិ ទេម ព្ពុទេតា អទេញ្ញាត ស្វុកទេតត កចិតុំ សក្កា ទេសាកតកាមតក្កុលាកាលយុត្តស្ស អញ្ញាស្ស អកាចទេតា។ ត ហិ ទេម ព្ពុទេតា អទេញ្ញាត សមុ្ពាសមុ្ពុទ្ធត

កចិតុំ សក្កា សមុ្ពា សព្វាឆមុ្ពាតំ សឃមុ្ភកាទេលាត អភិសមុ្ពុទ្ធស្ស អកាចទេតា។ ព្ពុមិតាតិ “សត្វា ទេម, កទេត្តា”តិ ព្ពុមិតា ចចទេតត។

អឌាតមាទេតាច សព្វុទេញ្ញាយ្យត្តិ អឆិប្បាទេយា។ សព្វុទេចតសាតិ សព្វុអដ្ឋត្តិកដ្ឋបរិបុណ្ណទេចតសា។ សមត្ថាកតត្តិ សម្បត្តំ សមុ្ពទេគច អត្ថុ អត្ថុ

អាកតំ ភ្ជបកតំ។ ឋទេលយ្យាតិ ចិគាទេលយ្យ។ ចិលឃត្តិ ចិតាសំ។

ឱចំ សិក្ខិតព្វត្តិ ព្ពុគាតិ វុច្ឆមាតាការេទេត។ ហិទេរាត្តប្បស្ស ពាហលតា តាម ចិបុលតាតិ អាហ “មហត្ត”ត្តិ។ បឆមតទេមចាតិ បទេកច

ភ្ជបសក្កមតទេតា។ តចា អតិមាតបហីទេតា អស្ស, ហិរិឱត្តប្បំ យចា សណ្ឋាតិ។ កុសលសត្តិស្សិតត្តិ អតចជ្ជឆមុ្ពតិស្សិតំ។ អដ្ឋិកត្តិ ទេតត ឆទេមុត

អដ្ឋិកំ។ អាឌិទេតា បដ្ឋាឃ យាច បរិទេយាសាតា សចតចិត្តុំ “សព្វុទេចទេតា”តិ អឆិប្បេតត្តិ អាហ “ចិត្តស្ស ទេចាកម្បិ ពាហិ កត្វុំ អទេគទេត្តា”តិ។

ទេតត សទេមាឆាតំ គទេស្សតិ។ សទេព្វុត…ទេប… សមត្ថាហរិត្វា អារម្ភទេតា បក្ខុតិ យាច ទេគសតា តិប្បត្តា, តាច អត្ថុទត្តរា បចទេត្តត សទេព្វុត

ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨮᨾᩩᩴᨿᩮᩅ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪩ ᨮᨸᩥᨲᩈᩮᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨮᩮᨾᩩ ᨶᩥᩉᩥᨲᩈᩮᩣᨲᩮᩣ᪩ ᩒᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸᩥᩉᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪩ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨫᩣᨶᩴ ᩋᩈᩩᨽᩮᩈᩩ ᨲᩮᩔᩮᩅ ᨫᩣᨶᩮᨶ, ᨫᩣᨶᩁᨲ᩠ᨿᩣ ᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪩

ᨶᩥᩔᩣᩁᩈᩣᨠᩮᩁ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩋᩣᩈᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨸᩥᨠᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩁᨱᩮᩣᨲᩥ ᩈᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪩ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᩦᩃᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪩ ᩍᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩏᨸᩣᨴᩴ ᨳᩮᩁᩔ ᨴᩣᩈᨻ᩠ᨿᩣᨲᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩥᨾᩣᨶᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᨿᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨾᩉᩣᨷᩣᩁᩣᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩋᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪩ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦ ᨶᩥᨷᩮᩈᩥᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨾᩣᨠᨲᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨿᩮᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩦ ᨶᩥᨷᩮᩈᩮ᪩

ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩏᨣ᩠ᨣᨾᨶᩴ ᨸᨮᨾᨲᩁᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨾᩣᨣᨲᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨶᩮᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪩ ᨿᨴᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᩣ, ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᩮᩅᨲᩣᨧᩣᩁᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪩ “ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨾᩮᩅ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩁᨱᩮᩣ, ᩁᨭ᩠ᨮᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪩ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅᨲᩣᨧᩣᩁᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩣ᪩ ᨲᨴᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪩

ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨶᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩣᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᩮᨶ...ᨸᩮ... ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩦᨲᩥ ᩏᨴᩮᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᨦ᩠ᨣᩉᩮᩊᨶ ᨧ ᨲᩮᩁᩈ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩏᨸᩣᨴᩥ ᨶᨭ᩠ᨮᩣ᪩ ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩴ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ᪩ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩥᨴᩩᨸᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪩

ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨸᩣᨴᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩒᨾᩩᨠᩣᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨧᩁᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᩁᩈᩮᩣ᪩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩒᨾᩩᩈᩦᩁᩔ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᩮᨴᩥᨶᩥᨸᨠ᩠ᨠᨾᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪩ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩒᨾᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨠᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ᪩ ᩏᨸᩣᨴᩮᩒᨾᩣ ᩏᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩁᩣ ᨣᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ ᨧᨲᩮᩁᩈ ᩋᩣᨣᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ ᩏᨸᩣᨴᩮᩒᨾᩩᨣᩣᨿᩣᩁᩮᨣᩣ, ᩏᨸᩣᨴᩮᩒᨾᩩᨣᩣᨿᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ᪩ ᩏᩈ ᨶᨿᩣ ᩈᩮᩈᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ᪩

“ᨸᨭ᩠ᨭᨩᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᩈᨾᩩᨣᩮᩅ ᩈᩮᩣᩈᩥᨲᨠᩣᨧᩴ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᩣᨣᩮᨲᩮᩣᨶ ᨣᩮᩔᨲᩥ, “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨿᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪩ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᩉᩴ ᩃᨽᩥᩴ, ᩏᨴᩴ ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᩋᨭ᩠ᨮᩣ᪩ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᨶᨴᨶᩣ ᨶᩣᨿ ᨴᩮᩅᨲᩣᩅ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩁᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨲᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩏᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪩ ᨶ ᩉᩥ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩣ ᩃᩮᩣᨧᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩩᨱᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ ᩅᩥᨠᩣᩈᩮᨲᩥ᪩ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ᪩ ᨸᩩᩁᩥᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪩

ᨧᩦᩅᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪩

᪑᪒᪩ ᨸᩁᩴᨾᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១៥៥៍ ឃថា អតីតកាលេប្យ អតីតាសុ ឌាតីសុ កយូកិលេសចេនេត អាការេតា, តថា ឲតរហិបិ អាការេតាតិ តថាការេតា, ឃថា ឃថា ចា បត កយ៉ូ កព្វាបចិតំ, តថា តំ តំ អត្តកាចំ អាការេតា រូបការេតា រូបបរេត្តាតិ តថាការេតា, សរេត្តាតិ អាហ “តថាការេតាតិ សរេត្តា”តិ៍ ឲតត្តិ “ឲចំ រហាតិ កចតិ តិដ្ឋតិ សស្សតិសយ”ត្តិ ឲចំ បចត្តំ ឌិដ្ឋិកតំ៍ អត្ថសត្តិស្សិតំ ត រហាតីតិ ឌិដ្ឋឆម្ពិកសយ្យរាឃិកបរេយត្ថេតា ស្មលត្តិ បសត្ថសត្តិស្សិតំ ត រហាតិ៍ អាឌិព្រហ្មចរិឃកត្តិ ឲត្ថ យក្កព្រហ្មចរិឃំ អឆិរេប្យតំ តស្ស បឆាតកាចរេតា៍ តស្ស បត ឲតំ ឌិដ្ឋិកតំ អាឌិបដិបទាយត្តំ ត រហាតិ អត្ថុបការកត្តា ចិរលិយតរេតា ច៍ តរេតា ឲច ព្ភតរព្រហ្មចរិឃស្សបិ អតិស្សរឃាច៍ រសរំ ចុត្តតរឃត រចឌិតព្វំ៍

បរិយេរលាសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

១៧៍ សង្ខេប្យតិរូបកសុត្តចណ្ណតា

១៥៩៍ អាឌាតាតិ រហដ្ឋិយយរក្កហិ ចាកាតយរិឃាធំ អតតិក្កមិត្វាច ឌាតាតិ បដិចិជ្ឈតីតិ អញ្ញា, អក្កយក្កបញ្ញា៍ អញ្ញាស្ស អឃត្តិ អញ្ញា, អរហត្តថល៍ រតតាហ “អរហរេត្ត”តិ៍

ឍ្លការសតិ ឍ្លការសតិមិត្តំ៍ “ចិត្តំ ចិកម្បតី”តិ បធក្ខំ អារតត្វា សម្ពុទ្ធរេត្តា៍ ឍ្លការសតិ ចិសឃក្ខេតា៍ រូបក្កិលេសហិ ចិត្តំ ចិកម្បតីតិ រឃាឌតា៍ រតតាហ “រឃហិ ចិត្តំ បរេចឆតី”តិ៍ សេសេសុបិ ឲរេសច តរឃា៍

រូបដ្ឋារតតិ សតិឃំ៍ រូបេកក្លាឃ ចាតិ ចិបស្សតុបេកក្លាឃ ច៍ ឲត្ថ ច ចិបស្សតាចិត្តសម្បដ្ឋាតសត្តាតចិតិម្យត្តំ បការសតំ ទ្វបិឃតតំ ឍ្លការសា៍ ចាកាលាងរឃា ចិបស្សតាចិត្តសម្បយុត្តាច៍ សកសកកិច្ចេ សចិសរេសា ហុត្វា បចរេត្តា អឆិរយារក្លា សន្តាឆិរយារក្លា៍ រូបដ្ឋារតំ សតិ៍ រូបេកក្លាតិ អាចជ្ជតុបេកក្លា៍ សា ហិ អាចជ្ជតចិត្តសម្បយុត្តា រចតតា៍ អាចជ្ជតអជ្ឈុបេកក្លតចរេសត បចត្តិឃា ព្ភឆ “អាចជ្ជតុបេកក្លា”តិ ចុច្ចតិ៍ ឞុត រូបេកក្លាឃាតិ ចិបស្សតុបេកក្លាច អរេតត សម្មជ្ឈត្តតាឃ ឲចំ ចុត្តា៍ តិកត្តិ តាយ ចិបស្សតាឃ តិកាយតា អរេបក្លា៍ ស្មលុយតរកិលេសា ចា សិឃា តុចិរេញ្ញរេឃ្យា៍

ព្ភយាតិ ងស ឌាតាតីតិ ព្ភយាតិ ឍ្លការសាឌីតិ រូបក្កិលេសុប្បត្តិឃា ឌាតាតិ រូបក្កិលេសចត្ថតិ៍ បញ្ញា ឃស្ស បរិចិតាតិ ឃស្ស បញ្ញា បរិចិតចតី ឃាឆាចរេតា ឌាតាតិ៍ “ព្ភយាតិ តិស្សាឃ អដ្ឋា យក្កប្បរេត្តា ថលប្បរេត្តា អហ”ត្តិ បចត្តអឆិយាតតា ឆម្មុទ្ធដ្ឋំ ឆម្មុបតិស្សឃា ចិរេក្លសបិ៍ តត្ថ ក្យសលិ ហិ តំ ឃាឆាចរេតា ឌាតរេត្តា ត ច តត្ថ សម្មោហំ កច្ឆតិ៍

អឆិកាយសង្ខេប្យតិរូបកំតាយ អតឆិការត អឆិកតយាតិកាចាចហត្តា៍ ឃងរក្កត ចិបស្សតាចាកាលាស្ស រូបក្កិលេសា, តងរក្កត បដិបត្តិសង្ខេប្យតិរូបរកាតិបិ សក្កា ចិញ្ញាតុំ៍ ឆាតុកចាតិ យហាឆាតុកចំ ចឆតិ៍ រចឆល្លបិដកត្តិ រចតុល្លបិដកំ៍ តំ តាកកចតរេតា

អាតីតត្ថិ ចេតត្ថិ៍ ចាតការិតត្ថិ អបរេ៍ អព្យាបជ្ជចេតំ ព្យាបជ្ជចេតេន ចិន្ទ្ធនេតោ៍ ន ហិ សព្យេជ្ជា បុគ្គាបរចិត្ជ្ជ ចេតតិ៍ តត្ថ សល្លិក្ខបដ្ឋេបត្តិ កិលេសចិតយំ ន សក្តិស្សតិ, អញ្ញាតត្ថ កិលេសុប្បត្តិយា បច្ចយា ហោតីតិ៍

អចិក្កយយាតត្ថិ ចិក្កយំ អកន្តត្តិ៍ តត្ថិ សុចណ្ហកជ្ឈិ៍

ន សក្កិស្ស ញាណស្ស អចិសេតកាចតោ៍ ឲុស នយោ ព្ហេតោ បរេរសុបិ៍

ព្ហេតាតិ "កិក្ក បដិសម្ភិទាប្បត្តា អហេសុ"ត្តិអាទិនា ចុត្តេយេច អត្ថ កាកេណតោ ចិកាចេតំ បុត "បឋមនេឡាធិយំ ហិ"តិអាទិ ចុត្តិ៍ តត្ថ បដិបត្តិ ប្ជុរឃិស្មតិ អតីតេ តតា តេ បដិសម្ភិទាចតំ បដិបត្តិ ប្ជុរឃិស្ស? បឋមនេឡាធិកាលិកា កិក្កុ៍ ន ហិ អត្តសម្មាបលិធិយា បុរេត្តាកតបុគ្គាតាយ ច ចិតា តាឌិសំ កចតិ៍ ឲុស នយោ ព្ហេតោ បរេរសុបិ៍ តតា បដិបត្តិសជ្ជម្មា អត្តរហិតេតោ នាយ កចិស្សតីតិ ឲុតេត អរិយយក្កេត អាសន្នា ឲុច បុគ្គកាកបដិបតា បដិបត្តិសជ្ជម្មាតិ ឌេស្សតិ៍

ទ្ធិស្មតិ សុត្តាកិធម្មបិដកេសុ អត្តរហិតេសុបិ៍ អតត្តរហិតេយេច អធិសីលសិក្កាយំ ជិតស្ស ព្ហេតសិក្កាទ្ធយសមុដ្ឋាបិតតោ៍ កិ កាកេណាតិ កេត កាកេណត, អញ្ញាស្មិ ធម្មេ អត្តរហិតេ អញ្ញាតស្ស ធម្មស្ស អតត្តរធាតំ ចុច្ចតីតិ អធិប្បាយោ៍ បដិបត្តិយា បច្ចយា ហោតិ អតចេសេសតោ បដិបត្តិក្កយស្ស បរិឌីបនតោ៍ បដិបត្តិ អធិកយស្ស បច្ចយា ចិសេសលក្កណបដិចេឆកាចតោ៍ បរិយត្តិយេច បយាលំ សាសតស្ស ជិតិយាតិ អធិប្បាយោ៍

តត្រ ច សាសតំ ច្ជសក្កិតំ បរិយត្តិយា ចត្តយាតាយាតិ អធិប្បាយោ៍ អតារាធកកិក្កុតិ សីលយត្តស្សបិ ន អារាធកោ ក្សស្សិលេ៍ ព្ហេយម្មិត្តិ ព្ហេយម្មិ បិតិយោក្កេ៍ ចត្តត្តាតិ "សីលំ អកោរបត្វា ជិតា អត្ថី"តិ បុដ្ឋិ៍

ឲុតេស្មតិ ឲុចំ យហត្តេសុ សកលំ លេកំ អន្ធេាត្ថរិតំ សយត្ថេសុ ចត្វសុ យហាក្ខតេសុ៍ តស្មាតិ យស្មា អញ្ញាត កេតធិ អតិយហត្តេតបិ សជ្ជម្មា ន អត្តរធាយតិ, សយយត្តេត បត ចត្តត្តេយេច តត្ថិ, តស្មា៍ ឲុចយាហាតិ ព្ហេតាតិ ចុច្ចយាតាកាទំ ចេតតិ៍

អាតាតំ អាទិ, អាទិ ឲុច អាទិកត្តិ អាហ "អាទិកេតាតិ អាតាតេតា"តិ៍ ហេដ្ឋាកយតីយាតិ អធោភាកកយតីយា, អបិយត្រក្កស្ស សំសារត្រក្កស្ស ច តិត្តាត្តកាតិ អត្ថ៍ កាចេហិតាតិ កុកាកេហិតា៍ បតិស្សយតំ តីចកាចេត បតិឋាជ្ជចុត្តិតា, បតិស្សា បតិស្សយោតិ អត្ថតោ ឲុកំ, សោ ឲុតេសំ តត្ថីតិ អាហ "អប្បតិស្សាតិ អប្បតិស្សយា អតីចចុត្តិកា"តិ៍ សេសំ សុចិញ្ញេយ្យមេច៍

សជ្ជម្មប្បតិរូបកសុត្តចណ្ហនា តិដ្ឋិតា៍

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

កស្សបសំយុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. លាភសក្ការសំយុត្តំ

១. បឋមវគ្គោ

១. ទារុណសុត្តវណ្ណនា

១៥៦. ទឡ្ហោតិ កក្ខឡ អនិដ្ឋស្ស បកានតោ។ ចតុបច្ចយលាភោតិ ចតុន្នំ បច្ចយានំ បដិលាភោ។ សក្ការោតិ តេហិយេវ បច្ចយេហិ សុសង្ខតេហិ បូជា, សោ បន អត្ថតោ សម្បត្តិយេវាតិ អាហ “តេសំយេវ…បេ… លាភោ”តិ។ វណ្ណឃោសោតិ គុណកិត្តនា។ អន្តរាយស្ស អនតិវត្តនតោ អន្តរាយិកោ អនត្ថាវហត្តា។

ទារុណសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. ពឡិសសុត្តវណ្ណនា

១៥៧. ពឡិសេន ចរតិ, តេន វា ជីវតីតិ ពាឡិសិកោ។ តេនាហ “ពឡិសំ គហេត្វា ចរមានោ”តិ។ អាមិសគតន្តិ អាមិសូបគតំ អាមិសបិហិតំ។ តេនាហ “អាមិសបក្ខិត”ន្តិ។ កិន្តាសីករណាតយ្យិ ពាហិរត្ថសយាសោ ហោតេវាតិ អាហ “អាមិសេ ចក្ខុស្សត”ន្តិ។ អនយោ ទុក្ខតិ ទុខំ, តត្ថិវុត្តាយ អនយោ, វុក្ខន្តិ អាហ “វុក្ខំ បត្តោ”តិ។ អស្សាតិ ឥមស្ស។ កត្តុអត្ថេ ហិ ឥទំ សាមិវចនំ។ យថា កាមេស កត្តព្ពំ, ឥទំ បវត្តយានោ បុគ្គលោ កិលេសចិប្បយោគោ ន ហោតីតិ វុត្តំ “យថា កាមេសយានស្ស ការេយា, ឥទំ កត្តព្ពា”តិ។

ពឡិសសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣-៥. កុម្មសុត្តាទិវណ្ណនា

១៥៨-១៦០. អដ្ឋិកច្ឆបិ វុច្ចន្តិ យេសំ កបាលយត្ថេក ធិធិណា អដ្ឋិកោវ ហោតិ, តេសំ សមូហោ អដ្ឋិកច្ឆបកុលំ។ យច្ឆកច្ឆបិជីតំ សទីរេ លព្ភន្តិ បបតតីតិ បបតា, វុច្ចយាភាកាកេរា អយកណ្ហកោ។ អយកោសកេតិ អយោមយកោសកេ។ កណ្ហិកសល្លសណ្ហានកោតិ អត្ថិកាបកសល្លសណ្ហានោ។ អយកណ្ហកោតិ អយោមយវក្កណ្ហកោ។ តិក្ខយតិ ធនុ អវាចរតោ។ បវេសិតយត្តា ហិ សោ។ ថ្លកាតិ ច្ហ “អយ្យកា”ន្តិ ន វត្តព្ពា។ ថ្លេតា អនត្តរសុត្តតិ ចតុត្ថសុត្តយាហ។

ក្យុស្ត្តាឥចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ទ៍ យឹញហកស្ុត្តចណ្ណតា

១៩០៍ យឹញហកាតិ ឲចំ ឮត្តិ៍លិក្ដចរេត ចុច្ចុយាតា៍ ក្ទចបិលកាតិ ក្ទចកក្លបិលកា៍ អរត្តាតិ ក្យដ្ឋិឃ៍

យឹញហកស្ុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៩៍ អឞតិស្ុត្តចណ្ណតា

១៩១៍ “ឮរេយ លិកឞក្កាទំ អតាហរត្តា ឱឈច្ឆាឥក្យក្លំ បិបុលត្ត្យ”តិ ឲចំ ត ឞត្តាតំ ក្យក្លកាយតាឃ ឲចយាហាតិ អារេតត្វា ឞឮ្តរេត្ឌា៍ អតត្តក្យក្លំ អត្យរេកាតិ អឞរាឞរំ ក្ក្បុជ្ជតកអក្យឞលចិត្តាតំ ឌាហ្យកាចរេតា៍

អឞតិស្ុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

លឹ៍ ឥដ្ឌស្ុត្តចណ្ណតា

១៩២៍ អច្ឆចិឞឃ្យត្តាតិ ចា ឥរេដ្ឌ កេរតត កតឥរេដ្ឌត៍ រេតតាហ “ចិឞយក្លិរេតតា”តិ៍

ឥដ្ឌស្ុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ប័៍ ឞិក្កាលស្ុត្តចណ្ណតា

១៩៣៍ ឌរឞិក្ការេលិរេតូច ចុច្ចុតិ ឞទឹររេឞាកាឃ អកាចរេតា៍ ឞទឹរឞ្យ ក្កុតកល្ពកត្តា ក្កល្ពរេកត តាយ៍ ឞុឌតីតិ ឞលតិ កិឌ្ឍតិ៍

ឞិក្កាលស្ុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ជ៍ រេចរឞ្ទស្ុត្តចណ្ណតា

១៩៥. កាយំ ន រក្ខតិ នាម ឆដ្ឋីសតិយា សារុប្បានំ បរិច្ចជនតោ។ វាចំ ន រក្ខតិ នាម រាគសាមន្តា ច កោធសាមន្តា ច យាវ និច្ឆារណតោ។

វេរម្ភសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. សគាថកសុត្តវណ្ណនា

១៩៦. “យស្ស សក្ករិយមានស្សា”តិ ឯត្ថ អសក្ការេន ចូភយន្តិ អសក្ការេន ច ឧភយេន, កទាចិ សក្ការេន, កទាចិ អសក្ការេន កទាចិ ឧភយេនាតិ អត្ថោ។ តេនាហ “អសក្ការេនា”តិអាទិ។ សតតវិហារានំ សម្បត្តិយា សាតតិកោតិ អាហ “អរហត្ត…បេ… សុខុមទិដ្ឋិ”តិអាទិ។ តថា ហិ សា “វជិរូបមញាណ”ន្តិ វុច្ចតិ។ អាគតត្តាតិ ផលសមាបត្តិ សមាបជ្ជិតុំ តស្សា បុព្ពបរិកម្មំ ឧបគតត្តា។

សគាថកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បឋមវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. ទុតិយវគ្គោ

១-២. សុវណ្ណបាតិសុត្តាទិវណ្ណនា

១៩៧-១៩៨. ចាលេតុំ ន សក្កោតិ សីលបដ្ឋានសន្និស្សិតត្តា។ អញ្ញំ វា កិញ្ចិ ករោតិ បគេវ សីលស្ស ឆឌ្ឌិតត្តា។ តតិយាទីសុ អបុព្ពំ នត្ថិ។

សុវណ្ណបាតិសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទុតិយវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. តតិយវគ្គោ

១. មាតុគាមសុត្តវណ្ណនា

១៤០។ ឃំ ចិរកាកចត្តុ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិឃាគាឃ ធាតុំ សន្តេក្កាតីតិ ចុដ្ឋតិ, តទេតា ចិរេសសទេតា លោកុត្តរេរាច សត្តាភិ ចិត្តំ បរិឃាគាឃ ធាតុំ សន្តេក្កាតីតិ ឥទស្សន្តេត្តា កាចា “ភ តស្ស, កិល្លេច”តិអាឌិយេចាធាតិ ឥទស្សន្តេត្តា “ភ តស្សា”តិអាឌិយាហ។

យាតុកាយសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧។ កល្យាណីសុត្តចណ្ណនា

១៤១។ ទុតិឃំ ខ្លត្តាភេយច, តេស្សច អត្តុស្ស គេចលំ ឌភបទកល្យាណីចេសេភ ចុត្តំ។

កល្យាណីសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨-៩។ ទុកបុត្តកសុត្តាឌិចណ្ណនា

១៤២-១៤៣។ សន្ធាតិ អរិឃយេក្កេភ អាកតសន្ធា អធិបេត្យតាតិ អាហ “សោតាបន្នា”តិ។

ទុកបុត្តកសុត្តាឌិចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ តតិឃសយណព្រោហ្មណសុត្តចណ្ណនា

១៤៤។ ទុចយាឌីតិ អាឌិ-សទ្ទេភ ឌាហុសដ្ឋុំចរសីលោឌីភំ សក្កេហា ឥដ្ឋេដ្ឋា។ លោកុត្តរស្ស សមុទឃំ ខ្លបត្តិការណំ សមុទឃសដ្ឋចេសេភ ចុក្កសដ្ឋស្ស ខ្លបត្តិហេតុតាចេសេភ។

តតិឃសយណព្រោហ្មណសុត្តចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១។ លចិសុត្តចណ្ណនា

១៤៥។ លោកុត្តរឧិលោគោភគោឌីសុ និដ្ឋានេតូនេត្តាតិ ឋានំ តក្កិស្សឃំ កិលេសកណំ សន្ធាឃាហ។ និដ្ឋានេតូនេត្តាតិ និដ្ឋាតូរេបន្នេត្តា។ ឋាយំ យតុស្សអត្តកាចំ ភាសេតិ យតុស្សត្តំ បុភ និដ្ឋាត្តិតុំ អបេគាភចេសេភ។ តស្វាតិ ចុក្កតិនិដ្ឋាត្តាបភទោតា ឋាឆ យរណចុល្លាចហភទោតា ច។

លចិសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. រជ្ជុសុត្តវណ្ណនា

១៤៥. ពទរា ឋទុសា លចិអាទីតិ លិក្ខេត សយត្តា។

រជ្ជុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា

១៤៩. នំ សត្តាយាតិ និដ្ឋេយ្យសុលចិហារស្ស ឌុកាណាកាចំ សត្តាយ។

ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

តតិយវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ចតុត្ថវគ្គោ

១-៣. ភិត្តិសុត្តាទិវណ្ណនា

១៥០-១៥២. េកវេកេត្វា សេក្ក វា និដ្ឋេត្តព្យាតិអាទិ បរិកប្បវចនំ។ ន ហិ បច្ចេកពោធិញាណំ និយតាគតិកោ អត្ថរា យក្ខផលានិ អភិភត្វា ភេដ្ឋាតិ។ សោតិ អនវជ្ជឆេយ្យោ។ អស្សាតិ េកវេកេត្តស្ស។ សមុច្ឆេទបាយា កត្វា បរិតស្ស យហេតា បិបឆេយ្យស្ស ពាលេន តស្មិំ អត្តភាវេ សមុច្ឆេទភាវេតា, ន អជ្ឈត្តាយ។ អកុសលំ នាមេតំ អពាលំ, កុសលំ បិយ ន យហាពាលំ, តស្មា តស្មិំ យេវ អត្តភាវេ តាទិសានំ បុគ្គលានំ អនេតកិច្ចតា, អញ្ញថា សព្វត្តកិរិយាយ បិយ បិដ្ឋត្តកិរិយាយ អជ្ឈត្តិកោ សិយា។ យទិ ឯវំ វដ្ដានុគាមិតា កថន្តិ? អាសេវនាវសេន, តស្មា យថា “សកិំ និយ្យោគោ និយ្យោគោ ឯវ ពាលេហិ”តិ វុត្តំ, ឯវំ វដ្ដានុគាមិតា។ យាទិសេ ហិ បច្ចយេ បដិច្ច បុគ្គលោ តំ កស្សតិ កម្មំ តថា វ បរិបក្កោ, បុន អភិត្តប្បតិវេត្ត បច្ចយេ បតិតេតា សិស្សក្លិបនយស្ស ន ហោតីតិ ន វត្តព្ពំ។

ភិត្តិសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

᪅᪨ ᩋᨧᩥᩁᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪅᪨ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᨿ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩔ ᨸᩁᩥᨸᩣᨠᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩣᩈᨠᩣᩃᩮ ᩈᨿ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲ᪨ ᨷᩮᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩔᨲᩁᩥᨿᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲ᪨ ᨴᩮᨲᨲ᩠ᨲᩥ "ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩋᩔᨲᩁᩥᩴ ᩉᨶᨲᩦ"ᨲᩥ ᨴᩮᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩋᨧᩥᩁᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪆᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩁᨳᩈᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪆᪨ ᩋᨽᩥᩉᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᨽᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨴ᩠ᨵᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨣᩮᩋᨿᨴ᩠ᨵᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᨸᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨯᩁᨠᩣᨴᩥᨶᩣ ᨨᨷᩥᨽᩮᨴᨿ᩠ᨿ᪨

ᨸᨬ᩠ᨧᩁᨳᩈᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪇-᪁᪃᪨ ᨾᩣᨲᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪉-᪁᪀᪇᪨ ᨾᩣᨲᩩᨸᩥ ᩉᩮᨲᩪᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩔ ᨸᩉᩣᨶᩉᩮᨲᩩᨸᩥ᪨ ᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨸᨩᩮᩁᨿ᩠ᨿᨲᩥ "ᨸᩥᨲᩩᨸᩥ ᩉᩮᨲᩪ"ᨲᩥ ᩋᨴᨿᩣᨴᩦᩈᩩ᪨

ᨾᩣᨲᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩣ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿ-ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ

ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. រាហុលសំយុត្តំ

១. បឋមវគ្គោ

១-៨. ចក្ខុសុត្តាទិវណ្ណនា

១៨៨-១៩៥. ឯកវិហារីតិ ចតូសុបិ ឥរិយាបថេសុ ឯកាកី ហុត្វា វិហរន្តោ។ វិវេកដ្ឋោតិ វិវិត្តដ្ឋោ, តេនាហ “និស្សដ្ឋោ”តិ។ សតិយា អវិប្បវសន្តោតិ សតិយា អវិប្បវាសេន ឋិតោ, សព្ពទា អវិជហិតវសេន បវត្តោ។ អាតាបីតិ វីរិយសម្បន្នោតិ សព្ពសោ កិលេសានំ អាតាបនបរិតាបនវសេន បវត្តវីរិយសមង្គីភូតោ។ បហិតត្តោតិ តស្មិំ វិសេសាធិគមេ បេសិតចិត្តោ, តត្ថ និន្នោ តប្បព្ភារោតិ អត្ថោ។ ហុត្វា អភាវាការេនាតិ ឧប្បត្តិតោ បុព្ពេ អវិជ្ជមានតោ បច្ចយសមវាយេន ហុត្វា ឧប្បជ្ជិត្វា ភង្គុបរមសង្ខាតេន អភាវាការេន អនិច្ចន្តិ និច្ចធុវតាភាវតោ។ ឧប្បាទវយវន្តតាយាតិ ខណេ ខណេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុជ្ឈនតោ។ តាវកាលិកតាយាតិ តង្ខណិកតាយ វិបរិណាមកោដិយាតិ វិបរិណាមវន្តតាយ។ ចក្ខុញ្ហិ ជរាយបិ វិការាបជ្ជនេន វិបរិណាមន្តិ វិការំ បដិបីឡនំ បាបុណាតិ។ និច្ចបដិក្ខេបតោតិ និច្ចតាយ បដិក្ខិបិតព្ពតោ លេសមត្តស្សបិ អនុបលព្ភតោ។ ទុក្ខមដ្ឋេនាតិ និរន្តរទុក្ខតាយ ទុក្ខេន ខមិតព្ពតោ។ ទុក្ខវត្ថុកដ្ឋេនាតិ នានប្បការទុក្ខាធិដ្ឋានតោ។ សតតសម្បីឡនដ្ឋេនាតិ អភិណ្ហតាបនភាវតោ។ សុខបដិក្ខេបតោតិ សុខភាវស្ស បដិក្ខិបិតព្ពតោ។ តណ្ហាគាហោ មមំការភាវតោ។ មានគាហោ អហំការភាវតោ។ ទិដ្ឋិគាហោ “អត្តា មេ”តិ វិបល្លាសភាវតោ។ វិរាគវសេនាតិ វិរាគគ្គហណេន។ តថា វិមុត្តិវសេនាតិ វិមុត្តិគ្គហណេន។

បសាទាវ កថិតា ទ្វារភាវប្បត្តស្ស អនិច្ចតត្តា។ សម្មសនចារចិត្តំ ទ្វារក្ខមតោតិ អធិប្បាយោ។

ឆដ្ឋេ អារម្មណេ តេភូមកធម្មា សម្មសនចារស្ស អនិច្ចតត្តា។ យថា បឋមសុត្តេ បញ្ច បសាទា កថិតា, ន សសម្ភារចក្ខុអាទយោ, ឯវំ តតិយសុត្តេ ន បសាទវត្ថុកចិត្តមេវ កថិតំ។ ន តំសម្បយុត្តា ធម្មា។ ឯវញ្ហិ អវធារណំ សាត្ថកំ ហោតិ អញ្ញថា តេន អបនេតព្ពស្ស អភាវតោ។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ ចតុត្ថសុត្តាទីសុ។ ឧចតប្បត្តាតិ ឧចតចិត្តសំយុត្តា។

ចក្ខុសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. ធាតុសុត្តវណ្ណនា

១៩៦. អាកាសធាតុ រូបបរិច្ឆេទតាយ រូបបរិយាបន្នាតិ អធិប្បាយេន “សេសាហិ រូប”ន្តិ វុត្តំ។ នាមរូបន្តិ តេភូមកំ នាមំ រូបញ្ច កថិតំ។

ᨵᩣᨲᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪙᪗᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨠᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ᪨ ᩍᨵᩣᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨧᩣᩁᩔ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨡᨶ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨸᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪑᪨ ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪐᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩔᩣᨲᩥ ᨸᩁᩔ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨠᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᩋᨶᩪᨸᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨸᨠᩣᨿᨾᩮᩅ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩮ “ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨲᨴᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᩮᨶᩣᨲᩥ “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩮ ᨠᩣᨿᩮ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨴᩮᨶ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᨶᩣᨲᩥ “ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨴᩮᨶ᪨ ᩑᨲᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩪᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾ…ᨸᩮ… ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩅᩈᩮᨶ, ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᩔᨲᩥ᪨

ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪒᪨ ᩋᨸᨣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪐᪑᪨ “ᩋᩉᨾᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩴᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨲᩴ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩮᨶ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨸᨣᨲᩴ᪨

ᩋᨸᨣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ທຸຕິຍວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ທ຺ວີສຸປິ ປຄມວຄ຺ຄາທີສຸ. ເຕສນາຍ ອເນກ຺ຂຸຍິຍາ ເຕສິຕ຺ຕາ ອເນກ຺ຂຸຍິ ກຖິຕາ. ປຄເມາຕິ ປຄມວເຄ຺ຄ “ສາທຸ ເມ, ຠເນ຺ຕ, ຠຄວາ”ຕິອາທິນາ ອາຍາຈນ຺ຕສ຺ສ, ທຸຕິເຍ ອນາຍາຈນ຺ຕສ຺ສ ເທເສສ຺ສ ອຏ຺ຐາສຍວເສນ ກຖິເຕາ. ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍທມ຺ມາ ນາມ ວິວຏ຺ຏນຕ຺ຖິສ຺ສິຕາ ສທ຺ທິນ຺ທ຺ຣິຍາທເຍາ. ເຕນ ປນ ວິປສ຺ສນາຍ ຄທິຕ຺ຕາ ຄທິຕາ ອຸຈາຕິ. ຕໍຕໍເທສນານຸສາເຣນ ຫິ ເສເສາ ເຕ ທເມ຺ມ ປຣິປາເກັ ປາເປສິ. ຕທາ ຫິ ຠຄວາ ທຸຕິຍວເຄ຺ຄ ອນາຍາຈິເຕາປິ ເທເສສິ.

ສາຣຕ຺ຖປ຺ປກາສິນິຍາ ສໍຍຸຕ຺ຕນິກາຍ-ອຏ຺ຐກຖາຍ

ຣາຫຸລສໍຍຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦។ លក្ខណសំយុត្តំ

១។ បឋមវគ្គោ

១។ អដ្ឋិសុត្តវណ្ណនា

២០២។ អាយស្មា ច លក្ខណោតិអាទីសុ “កោ នាមាយស្មា លក្ខណោ, កស្មា ច ‘លក្ខណោ’តិ នាមំ អហោសិ, កោ ចាយស្មា មោគ្គល្លានោ, កស្មា ច សិតំ បាតុ្វាកាសី”តិ តំ សព្វំ បកាសេតុំ “ស្វាយ”ន្តិអាទិ អារទ្ធំ។ លក្ខណសម្បន្នត្តាតិ ព្រហ្មសមលក្ខណសម្បន្នត្តា។

ឦសំ ហសិតំ “សិត”ន្តិ វុច្ចតីតិ អាហ “មន្ទហសិត”ន្តិ។ អដ្ឋិសង្ខលិកន្តិ នយិទំ អចិន្តាហកំ អដ្ឋិសង្ខលិកមត្តំ, អថ ខោ ឧទេកា ខេបតាតិ អាហ “ខេបតលោកេ និន្នាត្ត”ន្តិ។ ឧទេត អត្តភាវាតិ ខេបតត្តភាវា។ ន អាបាថំ អាគច្ឆន្តីតិ ខេចត្តភាវា ចិយ ន អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ បកតិយា។ តេសំ បន ទុចិយា អាបាថំ អាគច្ឆេយ្យុំ មនុស្សានំ។ ទុល្លភិក្ខុតានំ អនាឌភាវជស្សនបជ្ជានា កទុណាតិ អាហ “ការុញ្ញំ កត្តព្ព”ន្តិ។ អត្តនោ ច សម្បត្តិំ ពុទ្ធញាណស្ស ច សម្បត្តិន្តិ បច្ចេកំ សម្បត្តិសទ្ទោ យោជេតព្វោ។ តត្ថមំ ចិការេចរំ “តំ ហិ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ អត្តនោ សម្បត្តិំ អនុស្សរិត្វា សិតំ បាតុ្វាកាសីតិ បទំ អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្ពំ។ ឆម្មធាតូតិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ សន្ធាយ វទតិ។ ឆម្មធាតូតិ វា ឆម្មានំ សភាវោ។

ញាតវោតិ លក្ខណតេវោ។ រូបបត្តីតិ ជាតិ។ រូបបត្តិសីសេន ហិ តថារូបំ អត្តភាវំ វទតិ។ លោហតុណ្ឌកេហីតិ លោហមយេហេច តុណ្ឌកេហិ។ វទន្តីតិ អាការេន គច្ឆន្តិ។ អច្ឆរិយំ វតាតិ គរហច្ឆរិយំ នាមេតំ។ ចក្ខុភូតាតិ សម្បត្តចិន្នចក្ខុកា, លោកស្ស ចក្ខុភូតាតិ ឧទំ ចា ឧត្ត អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

ឃាតាតិ ហេតុអត្ថេ និបាតោតិ អាហ “ឃាតាតិ ការណវចន”ន្តិ។ អញ្ញត្រ ហិ “ឃត ហិ នាមា”តិ អត្ថោ វុច្ចតិ។ អប្បមាណោ សត្តនិកាយេ តេ ច ខោ ចិការេកន កាយកចាឌិកេឌេ កទេច, និរយាឌិកេឌា គតិយោ, នានត្តកាយនានត្តសញ្ញាអាទិចិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ, តថារូបេ សត្តាចារេ ច សព្វញ្ញុតញ្ញាណេន ខេ រូបនេតុំ បច្ចក្ខំ ករោន្តោត្ត។

គោឃាតកោតិ គាវោ អភិណ្ហំ ហនតកោ។ តេនាហ “ចធិត្វា ចធិត្វា”តិ។ តស្សាតិ គាវោ ចធកកម្មស្ស។ អបរាបរិយកម្មស្សាតិ អបរាបរិយវេទនីយកម្មស្ស។ ពលចតា គោឃាតកកម្មេន ចិបាកេ ទិយមានេ អលទ្ធោកាសំ អបរាបរិយវេទនីយំ តស្មិំ ចិបក្កចិបាកេ ញាតាកិ លទ្ធោកាសំ “អចរេសកម្ម”ន្តិ វុត្តំ។ បដិសន្ធិតិ បិបកម្មជនិតា បដិសន្ធិ។ កម្មសភាគតាយាតិ កម្មសទិសភាវេន។ អារម្មណសភាគតាយាតិ អារម្មណស្ស សភាគភាវេន សទិសភាវេន។ យាទិសេ ហិ អារម្មណេ បុព្ពេ តំ កម្មំ តស្ស ច ចិបាកោ បចត្តោ,

ຕາທິເສເນວ ອາຣມ຺ມເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກມ຺ມໍ ເອກສ຺ສ ວິປາໂກ ຈ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕສ຺ເສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກາວເສເສນາ”ຕິ. ຠວຕິ ຫິ

ຕໍສທິເສປິ ຕເທກຏ຺ຐາຫາເຣ ຍຖາ “ເສາ ອິທ ນິກ຺ຂິເຣ, ຕາທິເສນ ຊລສຓ຺ຐານີ”ຕິ. ນິມິຕ຺ຕໍ ອເຫາສີຕິ ປຸເຣຓ຺ຓ ກຕປຸຍ຺ຍສ຺ສ

ເປຕປຸປ຺ປຕ຺ຕິນິຓ຺ຓຕ຺ຕນເຍນ ກໂຕກາສສ຺ສ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕພູຕໍ ຏ຺ຕານິ ຕຖາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ວິປາກສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອເຫາສີ.

ເສາຕິ ໂກຈາຕໂກ. ອຏ຺ຐິສຄ຺ລິກເປໂຕ ຂາໂຕ ກມ຺ມສິກ຺ກິກວິປາກຕາວເສນ.

ອຏ຺ຐິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒. ເປສິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໓. ໂຄມໍສເປສິໂຍ ກຕ຺ວາຕິ ຄາວິໍ ວທິຕ຺ວາ ວທິຕ຺ວາ ໂຄມໍສໍ ຜາເລຕ຺ວາ ເປສິໂຍ ກຕ຺ວາ. ສຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາຕິ ກາລນ຺ຕຣໍ ຐເປຕ຺ວາ ສຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາ. ສຸກ຺ຂາປິຍມານານໍ ມໍສເປສີນໍ ວລ຺ລູຣວຓິຊ຺ຊາ.

ເປສິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໓. ປິຓ຺ຑສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໔. ນິປ຺ປກ຺ກຈມ຺ໂມຕິ ວິຄຕປກ຺ກຈມ຺ໂມ.

໔. ນິຈ຺ຉວິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໕. ອຸຣພ຺ເພ ຫນຕີຕິ ໂອຣພ຺ພິໂກ. ເອຬເກຕິ ອເຊ.

໕. ອສິໂລມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໖. ນິວາປປຸຏ຺ເຐຕິ ອຕ຺ຕນາ ເຂຕ຺ຕນິວາເປນ ໂປສິເຕ. ອສິນາ ວທິຕ຺ວາ ວທິຕ຺ວາ ວິກ຺ກິຓນ຺ໂຕ.

໖. ສຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໗. ເອກໍ ມິຄນ຺ຕິ ເອກໍ ທີປກມິຄໍ.

ល៍៓ ក្កស្មុសេលិយសុត្តចណ្ណតា

១០ប័៓ការេណាហឹតិ ឃាតតាហិ៓ ឆាត្វាតិ កយដ្ឋាត៌ ឆាត្វា៓

ប័៓ ឃ្វធិសេលិយសុត្តចណ្ណតា

១០ង័៓ សុេណាតិ ប្ញូសេទឹតិ ឃ្ញូេតា, អឃ្សាគយកាឌិេកា៓

ង័៓ ត្យតិឃឃ្វធិសេលិយសុត្តចណ្ណតា

១០០៓ េបសុត្ញាបងំហារចេសត ខ្ពេតា សុតំ អយុ្រព, អយុ្រព ចា សុតំ ខ្ពឆ ឃ្វេចទឹតិ ឃ្វចេកា៓ អតឃញ្យសត៌ ឋិេបសិ យត្យេឃ្សុតិ សឆ្ពេគ្ក៓

១០៓ ក្យូណ្ហសុត្តចណ្ណតា

១០១៓ចិតិត្ថឃាយេច្ឆាតិ ទេញ្ញ អណ្ហកទេណ ឪបិេតា ចិតិត្ថឃយហាយេត្តា៓ េសា ហិ កាយឌតកាយំ ក្វេដតិ ចេត្ញាតឹតិ កាយក្វេដេកាតិ ត្យច្ឆតិ៓ េកធិ “តាឌិេសា ខុច កាយេឌ្ឋេកា កាយក្វេដេកា”តិ ចគត្តិ៓ សេយត កចិតត្ថំ, “ឆយុេដ្ឋា”តិ ចត្តត្ថេតា៓ ទេហស្សេក្ក គិសឹគតចេសត ចិសយា គិសឌ្ឍាច អេហាសិ៓

ក្យូណ្ហសុត្តចណ្ណតា គិដ្ឋិតា៓

បឆយចក្កចណ្ណតា គិដ្ឋិតា៓

១៓ ត្យតិឃចក្កា

១៓ សឹសកសុត្តចណ្ណតា

១០១៓ចុសេត្តាតិ េឆឃ្យាឃ ចុសេត្តា៓

២. ភិដ្ឋបិត្តិសុត្តវណ្ណនា

១៨៣. យាតុការេយា សស្សាមិកោ អត្តនោ ឋស្ស អតិស្សរោ ចដ្ឋិត្តាតិ កស្សិត្តា អបរិ កត្តា

៣. យង្កលិត្តិសុត្តវណ្ណនា

១៨៤. យង្កតចរេសេន វ្លតីតិ យង្កលិ, ចិន្ទុបតីកដ្ឋការេចេន បចត្តតីតិ អត្ថោ។ ទេវតាហ “ចិន្ទុបំ វដ្ឋសិកំ តីកដ្ឋ”ន្តិ។

៤. ខ្ចកិលិតីសុត្តវណ្ណនា

១៨៥. វដ្ឋិ វដ្ឋិ អក្កិតា បក្កសទីរតាយ វប្បក្កំ។ ទេវដ្ឋេតា បល្លុទលចរេសេន កិលិត្តសទីរតាយ ខ្ចកិលិតី។ ខ្ចេតា ធិរេតា ច អក្ការសយ្យទិកិណ្ណតាយ ខ្ចកិទិតី។ ទេតាហ “សា កិរា”តិអាទិ។ អក្ការធិតរោតិ អក្ការសព្ទោរេឃ។ សទីររេតា បល្លុន្តិ អសុចិក្កន្តដេក្ខាតិ រេសកេតាតិ។ តស្ស កិរ រេញ្ញាតិ តស្ស កាលិង្កស្ស រេញ្ញា។ តាដកិតីតិ តរេច្ឆ អធិកតា ខ្ចត្តិ។ រេសកត្តិ រេសកតំ, តាបកត្តិ អត្ថោ។

ខ្ចកិលិតីសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. អហឹសកសុត្តវណ្ណនា

១៨៦. អហឹសកំ កថានំ ហុត្វា តិដ្ឋតិ កយ្យាឃុហនការេល តថា តិមិត្តក្កហលបរិចយេតា។

៦-៧. ជបកិច្ចសុត្តាទិវណ្ណនា

១៨៧-១៩២. សិបកកិច្ចតិ ហឹតាធារតាយ សិបកោ, កិច្ចេចសតាយ, កិច្ចាហាររេន ឌីចនេតា ច កិច្ចា។ ចិត្តកោញ្ញត្តិ ចិត្តុរចិយំ តំ តំ កិញ្ចអត្តា។ អឃរេបចាតិ កិច្ចចតុស្សិ ចុត្តនយោ ៧ច។

ជបកិច្ចសុត្តាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

ລກ຺ຂຓສໍຍຸຕ຺ຕຈຓ຺ຓຠາຍ ລີຠຕ຺ວປຸຍກາສຠາ ສຍຕ຺ຕາ໌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ដ៍ ខុបមុបំឃុត្តិ

១៍ ក្ញងឃុត្តចណ្ណតា

១១១៍ក្ញងំកន្ឋត្តីតិ ក្ញងន្ឋិដ្ឋស្ស អត្ថបចិរតចរេត ក្ញងំ កន្ឋត្តិ៍ ឃា ច កោបរិតសិយោ កោបរិតរត្តកតា, តាបិ ក្ញងំ អាហន្ត ផាតេត ក្ញងក្កុយា៍ ត្ថចិឆាបិ ក្ញុងេ រយោររលា៍ ក្ញងស្ស របណ្ណរេតត ចិតារេត កិជ្ជរេតត៍ អចិជ្ជាឃ របណ្ណរេតតាតិ អចិជ្ជាឃ អន្ត្តរេបច អប្បចត្តិឃា៍ តេត ច យោក្លួឆមុឆិករេត តឆត្ថុបឆមុឆិកយោ ឆស្សិតោ៍ អប្បមត្តាតិ បត ន្លមិតា តស្ស ក្លុបិរយា ឆស្សិតោ៍

ក្ញងឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

១៍ តលលិលឃុត្តចណ្ណតា

១១៣៍ឲចំ អប្បកា ឃធា តលលិលាឃ អាតោបិតបំឃ, ឃុកតិរំចត្តតិឃស្ស កមុស្ស អប្បកត្តា ឲចំ ឆេចឃុបឹតិ ហឹត្ថាហលចេត ចុត្តិ៍ អប្បតោ ហិ រត្តា េឃ ឆេចឃុ ឌាឃត្តិ, តដ្ឋា ោលា កាបឆេចឃុ៍ ន្លតតេឃុ បត ចត្តត្តរេបច តត្តិ៍

តលលិលឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

១៍ ក្បលឃុត្តចណ្ណតា

១១៤៍ចិឆំរឃត្តិ ចិហេឆឃត្តិ៍ ចឆ្ដិតាតិ កាចតាបិរិបុរិចរេត បរិទ្ធាហិតា៍ បុតប្បុតំ កតាតិ កាចតាឃ ពហុលិកររណេត អបរាបរំ បចត្តិតា ឃុត្តឃាតំ ចិឃ កតាតិ ឃធា ឃុត្តិ អាឌន្តរចំ លេកេត រារធិតា អឆិដ្ឋិតំ ឃធារុចិ បចត្តតិ, ឲចំ ឃធារុចិ បចត្តិឃា កមិតា៍ បតិដ្ឋាតេដ្ឋតាតិ អឆិដ្ឋាតេដ្ឋត៍ ចត្វុ ចិឃ កតា រន្តោរា ក្លបក្កិលេចរចិរោឆតេត ឃុចិរោឆិតបរិឃាតំ ចិឃ កតា៍ អឆិដ្ឋិតាតិ បជិបក្លស្ទិកាចតោ ឃុកាចិតកាចេត អចិកប្បតេឃ្យតាឃ ឆបិតា ៍ របត្តតោ ចិតាតិ រន្តកាកេត កាចត្ថបចឃំ កមិតា៍ តេតាហ "ឃុចឆ្ដិតា"តិ ៍ ឃុដ្ឋ របារដ្ឋាតិ យេត្តាកាចតាឃ បត្តកប្បត្តិឃា របុឆេច របប្បាឌិតា៍

ក្បលឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៣៍ ខុក្លាឃុត្តចណ្ណតា

១១៧។ មហាមុខឧក្ខលីនន្តិ មហាមុខានំ មហន្តកោឡុម្ពានំ សតំ។ បណីតភោជនភរិតានន្តិ សប្បិមធុសក្ករាទីហិ ឧបនីតបណីតភោជនេហិ បរិបុណ្ណានំ។ តស្សាតិ បិដស្ស។ គោទុហនមត្តន្តិ គោទោហនវេលាមត្តំ។ តំ បន កិត្តកំ អធិប្បេតន្តិ អាហ “គាវិយា”តិអាទិ។ សព្ពសត្តេសុ ហិតផរណន្តិ អនោធិសោមេត្តាភាវនមាហ – មេត្តចិត្តំ អប្បនាប្បត្តំ ភាវេតុំ សក្កោតីតិ អធិប្បាយោ។ តម្បិ តតោ យថាវុត្តទានតោ មហប្ផលតរន្តិ។

ឱក្ខាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ សត្តិសុត្តវណ្ណនា

១១៨។ អគ្គេ បហរិត្វាតិ តិណ្ហផលសត្តិយា អគ្គេ ហត្ថេន វា មុដ្ឋិនា វា បហារំ ទត្វា។ កប្បាសវដ្ដិ វិយាតិ បហតកប្បាសបិណ្ឌំ វិយ។ និយ្យាសវដ្ដិ វិយាតិ ផលសណ្ឋានំ និយ្យាសបិណ្ឌំ វិយ។ ឯកតោ កត្វាតិ កលិកាទីភាវេន វីសតិំសបិណ្ឌានិ ឯកជ្ឈំ កត្វា។ អល្លិយាបេន្តោ បិណ្ឌំ ករោន្តោ។ បដិលេណោតីតិ បដិលីនយតិ នាមេតិ។ អល្លិយាបេន្តោ តេ ទ្វេបិ ធារា ឯកតោ សម្ផុសាបេន្តោ។ បដិកោដ្ដេតីតិ បដិបហរតិ។ តត្ថ ខណ្ឌំ វិយ និយ្យាសោ។ កប្បាសវដ្ដនករណីយន្តិ វិហតស្ស កប្បាសស្ស បដិសំហរណវសេន ពន្ធភណ្ឌំ។ បវត្តេន្តោតិ កប្បាសស្ស សំវេល្លនវសេន បវត្តេន្តោ។

សត្តិសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ ធនុគ្គហសុត្តវណ្ណនា

១១៩។ ទឡ្ហធនុនោតិ ថិរតរធនុនោ។ ទឡ្ហាតិ តស្ស ថិរតរភាវំ បរិច្ឆេទតោ ទស្សេតុំ “ទឡ្ហធន្វ”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ទ្វិសហស្សថាមន្តិ បលិតំ ទ្វិសហស្សថាមំ។ វុត្តមេវត្ថំ បាកដតរំ កត្វា ទស្សេតុំ “យស្សា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ យស្សាតិ ធនុនោ។ អារោបិតស្សាតិ ជិយំ អារោបិតស្ស។ ជិយាពទ្ធោតិ ជិយាយ ពទ្ធោ។ បថវិតោ មុដ្ឋិ, ឯតំ “ទ្វិសហស្សថាម”ន្តិ វេទិតព្វំ។ លោហសីសាទីនន្តិ កាឡអលោហតម្ពលោហសីសាទីនំ។ ភារោតិ បុរិសភារោ, សោ បន មជ្ឈិមបុរិសស្ស វសេន ឯកំ តស្ស ពលំ ទណ្ឌំ។ ឧគ្គហិតសិប្បា ធនុវេទសិក្ខាវសេន។ ចិណ្ណវសីភាវា លក្ខេសុ អវិរទ្ធនសរក្ខេបវសេន។ កតំ រាជកុលាទីសុ ឧបគន្ត្វា អសនំ សរក្ខេបិ ឯតោហីតិ កតូបាសនាតិ អាហ “រាជកុលាទីសុ ទស្សិតសិប្បា”តិ។

“ទោឡិសេន្តា ចត្តារិ កណ្ឌានិ អាហរី”តិ វត្វា តមេវ អត្ថំ វិត្ថារេតោ ទស្សេន្តោ “តនា កិរា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ជវិស្សាយាតិ ធាវិស្សាយ។ អគ្គិ ឧដ្ឋហីតិ សីឃបតនសន្តាបេន ច សុរិយរស្មិសន្តាបស្ស អាសន្នភាវេន ច ឧសុមា ឧដ្ឋហិ។ បក្ខបញ្ជរេនាតិ បក្ខជាលន្តរេន។

ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨲᩥ “ᨶᩥᨷ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨷᩥᨶᩴ ᨩᩅᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ᩺ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩉᩮᨲᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨷᩥᩉᩥᨲᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᩮᩉᩣᩈᩥ, ᩁᩮᩅᨠᩈᩣ ᨷᨲᨶᩮᨶ ᨶᨠᩁᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩔ ᨶᩥᩁᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᨶᩮᩉᩣᩈᩥ᩺ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩮᨠᨠᩉᩴᩈᩈᩉᩔᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᩊᩥᨠᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨨᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨠᩣᩁᨠ ᩈᩁᨾ᩠ᨽᨷᩣᨯᩥᨠᩔᩮᩅ᩺

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨶᩔᩣᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ, ᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨷᨲᨶᩴ᩺ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨷᨬ᩠ᨧᩃᩈᨾ᩠ᨷᩣᩋᨲᩥᨻᩦᩁᩮᨽᩮᨶ ᨩᩅᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨲᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩈᩮᩣᨩᨶᩣᨿᩣᨿᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩥᨷᩩᩃᨲᩣᨿ ᨷᨽᩔᩁᨲᩣᨿ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨠᩮᩣᨧᩁᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨩᩅᨶᩉᩴᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨩᩅᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ᩺ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᨿᩣ ᨷᩔᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨿᩮᩣ᩺ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩉᩥᨲᩮ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨷᩥᨬ᩠ᨨᩋᨯ᩠ᨰᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᨩᩈᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨣᨲᨠᩣᩃᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “ᨷᨮᨾᨠᩮᨲᩩᨶᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᩺ ᩑᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨣᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩮᩈᩥ᩺

ᩌᨿᩩᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩌᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ᩺ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣ, ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ᩺ ᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩥᨬ᩠ᨨᨲ᩠ᨳᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᩈᩉᩔᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩔ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ᩺ ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩴ᩺ ᨲᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᨩᩅᨶᩮᨶ ᩈᩦᨥᨲᩁᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ –

“ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨧ, ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᨠᩮᩅᩃᩣ;

ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩃᩉᩩᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩮ ᨡᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᩺ (ᨾᩉᩣᨶᩥ᩺ ᪑᪐);

ᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᨽᨦ᩠ᨣᩮᩣ᩺ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩣ᩺

ᨨᨠ᩠ᨠᩩᨽᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩺

᪕᩺ ᩋᩣᨱᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪘᩺ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨧ ᨽᩣᨣᩥ ᨣᩥᨬ᩠ᨩᨠᩣ ᨴᩩᨶ᩠ᨴᩩᨽᩥ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩣᨽᩣᨣᩥ ᨣᩥᨬ᩠ᨩᨠᩣᨲᩥ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᩺ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩋᩣᨶᨿᨶᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩑᩅᩴᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ᩺ ᨴᩈᩣᨶᩴ ᨲᩴ ᩋᩣᨱᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩣᨣᨲᨶᩣᨣᨠᩣᨿᩴ ᨶᩮᩈᩴ ᩅᩴ “ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᩥᩁᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨶᩥᨿᩣᩉ᩺ ᨣᨴᩕᩩᨷᨠ᩠ᨡᩥ ᨣᨴᩕᩩᨷᩣᨠᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣ᩺ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩥ ᩈᩩᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩁᨱᩮᩅᩈᩮᨶ ᨷᩈᩩᨷᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩈᩩᩁᩮᨩᩈᩩ᩺ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨣᩩᨬ᩠ᨩᩣᨴᩮᩉᩴ ᩅᩥᩅᩥᩈᩥ᩺ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨷᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲᩥ᩺

សុវណ្ណរជតាទិមយន្តិ កិញ្ចិ ចេត្ថ សុវណ្ណមយំ, កិញ្ចិ រជតមយំ, កិញ្ចិ ផលិកមយំ អាទិ សទ្ទេន ពន្ធិស្ស។ បុរត្ថា ចរិត្វា តិដ្ឋន្តស្ស ទ្វាទស យោជនានិ បមាណោ ឧតុស្សាតិ ទ្វាទសយោជនប្បមាណោ, សន្តោ។ អធស្ស អនេកសតកាលេ កន្ធន្តេ អន្តោសាលាយំបិ ទុក្កដ សុយិត្វា អាទិសទ្ទេនេវ សង្គហិតា។

កម្មីរាតិ អកាសា ទុក្កដាកាសហោ។ សព្វសុត្តន្តិកា“អតិរិត្តមនុញ្ញាត”ន្តិអាទិនា បរិញ្ញត្តចរណេន កម្មីរំ, ន អត្តកម្មីរំ។ តថា ហិ តត្ថ តា តា កាថា ទុចិន្តោយ្យុត្តបិ តិដ្ឋន្តិ, ទុចិន្តោយ្យំ នាមេនាន ទុក្កដាកាហន្តិ កត្វា “កម្មីរ”ន្តិ ចុច្ចតិ។ បុគ្គាបរេយ្យត្ត កាសង្ហិ កាថាតំ ទុចិន្តោយ្យតាយ ទុក្កដាកាហរេយច, តស្មា តំ បរិញ្ញត្តចរណេន “កម្មីរ”ន្តិ ចុត្តំ “បរិញ្ញត្តចរណេន កម្មីរា សព្វសុត្តសជិសា”តិ។ ព្ទុមិតា តរេយត “អត្តចរណេន កម្មីរា”តិ ឧត្ត អនេត្វា ទេជិតន្តោ។ មហារេចទល្លសុត្តស្ស អត្តចរណេន កម្មីរតា បរិកដនិយេច។ លោកំ ឋត្តរតីតិ លោកុត្តរោ, តចចិធអប្បមាណធម្មោ, សោ អត្តក្ខតោ ឧទេតសំ អត្ថីតិ លោកុត្តរោ។ តេនាហ “លោកុត្តរអត្ថទីបកា”តិ។ សត្តសុញ្ញាតធម្មមត្តទេចាតិ សទេត្តន អត្តភា សុញ្ញាតំ កោចលំ ធម្មមត្តទេច។ ឋក្កទេហតន្តំ បរិយាបុហិតន្តន្តិ ច លិក្ខចធតចិបល្លាសេន ចុត្តន្តិ អាហ “ឋក្កទេហតន្តោ ច បរិយាបុហិតន្តោ ចា”តិ។ កចិតាតិ កចិតោ កម្ពុ កចិកតា។ យស្ស បត យំ កម្ពុ, តំ តេត កតន្តិ ចុច្ចតីតិ អាហ “កចិតាតិ កចីហិ កតា”តិ។ ព្ទុតរំ “ការេចយ្យា”តិ បតំ, កន្តន្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ “កន្តា”ន្តិ ច កចិកា ចុត្តន្តិ អនេត្វា តេនាហ “តស្សេច ទេចចត”ន្តិ។ ចិត្តក្ខរាតិ ចិចិត្រាការអក្ខរា។ សារសតេតា ពាហិក្ខតាតិ ត សារសភាចធរា។ តេសំ សាចកោហីតិ “ពុទ្ធានំ សាចកា”តិ អបន្តាតាតំ មេសំ កោសង្ហិ សាចកោហិ។ អត្តក្ខយ្យាភាតាតិ ត ឋក្កយ្យាភា សចតធារណបរិចយអត្ថុបបរិក្ខាទិចរណេន អត្តក្ខយ្យាភា។ អត្តុរធាយន្តិ អធស្សតំ កន្ធន្តិ។

អាលិសុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា។

៦. កលិង្គរសុត្តចណ្ណភា

១៦០. កលិង្គរំ ចុច្ចតិ លុទ្ធកដាន្តុលង្គំ, តំ ឋបធាតំ ឧទេតសន្តិ កលិង្គរូបធាភា។ លិន្ធចី បត លជិរឥង្គំ ឋបធាតំ កត្វា តសា ចិហរិំសុ។ តស្មា ចុត្តំ “លជិរឈដិកាសុ”តិអាទិ។ បកតិចិជ្ជសន្តិតោ តត្ថ ឧទេតសំ លរោណ ចិជ្ជន្តតិ អក្ខណាទេចសិតោ។ តទេតា សីឈតរំ ចិជ្ជន្តទេតា។ “អក្ខណ”ន្តិ ចិជ្ជ ចុច្ចតិ ព្ទុត្តរលណត្វា។ អក្ខណោកាសេន លក្ខណចេធកា អក្ខណាទេចសិតោ។ អនេកធា កិន្តស្ស ចាលស្ស ចិជ្ជន្តន ចាលទេចសិតោ។ ចាលោកទេរសា ហិ ព្ទុធ “ចាលេលី”តិ កហិតោ។

ពាហុទេច ជិចសកាកំ បធាភាតុយោកតោ ឋប្បត្តឥរធបរិស្សយចិតោភានត្តំ ត្យាយិត្វា។ តេ សន្ធាយាតិ តេ តថារូបេ បធាភកម្មិកកិក្ខូ សន្ធាយ។ ព្ទុតំ ព្ទុធាតិ ចុច្ចយាតំ អត្ថុជាតំ ចុត្តំ ហេរិទាលដ្ឋកថាយំ។ អយម្បិ ជីរេបីតិ តម្ពុបណ្ណិទីបយាហ។ បធាភាតុយុញ្ញាភទេចលិយ តិរេចធតចរណេន តត្ថ តត្ថ ឧកញ្ញាបហតឈង្គិតិព្ឈេសេតេច ឧកឈង្គិតិព្ឈេសោ, តត្ថ តត្ថ បណ្ណសាលាទីសុ ចសន្តាតំ កិក្ខុតំ ចរណេន ឧកបធាភក្ខតោ។ ភាភាយុរោតិ អក្ខុរាធបុរស្ស បន្ថិមទិសាយំ ឧរោកា ចិហារោ, បិលិន្ធិកោសព្ទុតការស្ស បុរត្ថិមទិសាយំ ឋកយត្ត

បចត្តឈល្លិសង្កា អត្តរាបចត្តឈល្លិសង្កេហិ មិនេស្សត្វា ឌួសរត្តិ៎។ គល្យាលិយំ បចត្តឈល្លិសង្កា ពឆា ភាកឌឹបេ។

គលិក្ខរស្សតចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

៩។ ភាកស្សតចណ្ហតា

១១០។ អតិក្កន្តចេលន្តិ កត្តាត្សមោងទ៌ិតាបតិសិត្តកឆាចេលតោ អតិក្កន្តចេលំ។ អសម្ពិនេត្តតាតិ សរសយ្យត្តិនោ អសម្ពិនេត្តត, សរស្ស ក្ខ្ឆារលាសយ្យត្តិ អបរិហារបត្វាតិ អនេត្វា។ អបរិស្សន្ទ្លាសយតាយ តេច ក្យលាចណ្ហាយ ត ឆាលាឆាលិយ ហោតិ។ ពត្តិ ពំ ពឆា បឆ្ខយាតំ បរិក្សុញាតំ, ពំ ពឆា មិឆ្ឋាបឌិបឌ្ឍតំ។

ភាកស្សតចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

១០។ ពិញអារស្សតចណ្ហតា

១១១។ ឈរាតំសត្ថិតិ ឈនេត ឈរស្ស សម្ពត្តដ្ឋាតំ។ សហ យលេត ចត្តតីតិ សយលំ។ គោហនោ កាយនោ ច តិក្លយតចគ្គតិកដ្ឋាតំ។ សក្ខារដ្ឋាតត្តិ សក្ខារក្យដំ។ គេឌិ "សត្ថិសក្ខារក្យដដ្ឋាត"ត្តិ ចងត្តិ៎។ ច្សដ្ឋាតត្តិ អាបត្តអាបត្តិនោ, ត កិលេសនោ ច្សដ្ឋាតំ, ស្សន្ទេត្ត អឆិដ្ឋាតំ។ ពំ បត យឆាអាបត្តាយ អាបត្តិយា "ឌេសតា"ទេត្វច ច្សឆ្ខតីតិ អាហ "ឌេសតា បញ្ញាយតី"តិ។

ពិញអារស្សតចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

១១។ សិក្ខាលស្សតចណ្ហតា

១១២។ ឲត្តកយ្បីតិ ត្វាមិតា ឌរសិក្ខាលេត លន្ធ្លំ ឌិត្តស្សាឌយត្តយ្បិ ត លកិស្សតិ សកលមេច កប្បំ សន្តនោ អឌីឌិឌាលិហិ តិរត្តរំ ឈាយមាតតាយ តិឆ្ឆក្ខាត្យរកាចនោ។

សិក្ខាលស្សតចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

១២។ ឌុតិយសិក្ខាលស្សតចណ្ហតា

១១៖ កតញាណន្តិ កតូបការញាណន្តិ កតវេទិតាតិ តស្សេវ បវេទនំ បាកដករណវសេន ញាណមេវ។ អាធារមេវាតិ កតាបរាធមេវ។

ទុតិយសិក្ខាសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

ឱបម្មសំយុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០៉ កិក្លរំឃុត្តិ

១៉ ពោលិតឃុត្តចណ្ហតា

១៩៣៉ ឈោចកាតំអាលិមេបីតិ ឈោចកាតំ ឈព្រាហ្មចារិ ក្ខុដ្ឋិស្ស អាលិមេបីៈ ញុមេដ្ឋិហិ ឈចិឈា យា មេហាយាតិ ញុដ្ឋាថិណ្ហិ ឈយុភាចារំ អកមេឆេត្តិហិ ឈាចមេពហិ, “អាចុមេឈា កិក្លមេច”តិ អាលបិតា កិក្លុ, “អាចុមេឈា”តិ បដិចចតំ មេតិ្ត, ត, “កមេត្ត”តិៈ ក្ញុតិឃញ្ញមេត ចិតក្កចិធារា តិរុឌ្ឍតិ្ត មេតរំ តិមេរាឆេមេតច តឃ្ស ឈាតស្ស ក្ខុប្យាមេតញ្ហមេតាៈ មេឃរំ តិមេរាឆាតិ មេឃរំ ចឹឈក្ខារាតំ ចិតក្កចិធារាតំ តិរុឌ្ឍមេតត ឃុចិក្លុម្ពិតកាមេចត ឈក្ខាឃតតំ អប្យចត្តិ៍ កន្ធតិ ការលាស្ស ក្ញុរមេតា បឃ្សុម្ពិតត្តាៈ អរិមេឃាតិ តិមេក្ខារមេឈាៈ បរិឃុមេដ្ឋា ញុល្ហិកាមេចា, ត ពិក្ខិឃាតំ ម្យុកញ្ញតក្កហលំ ចិឃ អបរិឃុមេដ្ឋាតិ អឆិប្យាមេឃាៈ បឆយញ្ញាតាឌីតិតិ អាឌិ-ឈមេដ្ឋត តតិឃញ្ញាតាឌីតិ ឈក្កល្យាតិៈ

អារយ្ហលក្ខុមេតត ចិតមេក្កត ឈហ កតា បចត្តាតិ ចិតក្កឈហកតាតិ អាហ “ចិតក្កាមេរយ្ហលា”តិៈ ចិតក្កាមេរយ្ហលតា ច ឈញ្ញាយតឈិការាតំ ឃុលុយអារយ្ហលក្កហលចមេឈត ឌក្ខញ្ហាៈ មេតតាហ “ត ឈក្កមេតា ក្ខុបក្ខហិឃ្ញុ”តិៈ ត បក្យហំ ឈយ្ហមេឆច ចឃឹកាចឃ្ស អតាបិឌិតត្តាៈ ឈញ្ញាយតឈិការាបីតិ តតិឃញ្ញាតាឆិកយាឃ បចតិ្តឃយាតា ឈញ្ញាយតឈិការាបិ ហាតកាកិឃាច អមេហឃុំ, ត ចិមេឈឈកាកិឃាៈ ឈយ្ហា ឆមេបហឹតិ ឰហិដ្ឋា ចិមេក្លុបំ បហាឃ ឈយ្ហា អឌ្ឍណ្ហមេយច ចិត្តំ ឆមេបហិៈ ទុកក្កុ កមេរាហឹតិ មេតមេតច ចិមេក្លុបបដិញាហមេតត អចិហតយាតឈតាឃ ចិត្តឈយាឆាតចមេឈត ទុកក្កុ កមេរាហិៈ អារមេរាមេបហឹតិ ព្រាឈកយ្ហិ ឰហុយ្ហិ អបតិតំ កត្វា កយ្ហដ្ឋាតារយ្ហមេលា អារមេរាមេបហិៈ ក្ញុតិឃអក្កឈាចកក្ខុមិឃា បរិរិឃុរិឃា អាឃឈ្ហា យហាកិមេញ្ញា, ត ឃធា តធាតិ អាហ “យហាកិញ្ញាតត្តិ ល្ញុអកិញ្ញាត”ត្តិៈ ញ្ហមិតា ក្ខុបិមេឃតាតិ ញ្ហមិតា “អឆ មេលា ម៉ំ, អាចុមេឈា”តិអាឌិតា ចុមេត្តត ក្ខុបិមេឃតៈ ចមេឆ្ឈតាតិ ក្ខុត្តរិ ក្ខុត្តរិ ចិមេឈឈកាកិឃកាចាបិឌមេតត ឈយាឆិ បញ្ញាញ្ញា ត្ញុមេហត្វា ត្ញុមេហត្វាៈ

ពោលិតឃុត្តចណ្ហតា តិដ្ឋិតាៈ

២៉ ក្ខុបតិឃ្សឃុត្តចណ្ហតា

១៩៤៉ អតិក្ខុញអារមេយ្យឈត្តំ ចា ឈក្លារំ ចា ឈក្ខាឃ ក្ញុត្តំ ឈញ្ញត្តមេយច ឈញ្ញមេឈា ល្ហុរាកស្ស ឃុប្យហឹតត្តាៈ ឌាតតត្តំ បុឆ្ធតិ ឈតុក្យលាតំ អតិចិឃ ក្ខុញអារតយកាចមេតាៈ

ក្ខុបតិឃ្សឃុត្តចណ្ហតា តិដ្ឋិតាៈ

១. ឈនសុត្តវណ្ណនា

១១៦. បរិទេវលោក្កតាតិ បរិទេវការកោ. កោចិ "ឧកមិហាទេតិ ឧកដ្ឋទេក្ក ឧកដ្ឋិ អាចារិយ"តិ វទន្តិ. ទេតិ ទេ ទេវបិ ទេទេរា. បាឋិ ខេយរេក្កស្ស ផារេតស្សតិ មិស្ស មិស្ស ផារេតស្ស. តិសិទត្តិតិ និចាមិហារេ តិសិទត្តិ. ឍឍអារិកោ ភាយ ឌារេតា បរិត្តឆយ្យាទេយ្យលត្តា តស្ស. ទេតិ ទេទេរា ភកចា ច.

បរិបុណ្ណជិទិទេយាតិ ចតុកិច្ចសាធកចទេត សយ្យណ្ណជិទិទេយា. បក្កហិតជិទិទេយាតិ ថ្រារកមេរ្យ សខេក្ការំ អភាបន្ធិត្វា បចត្តិតជិទិទេយា. វុបតិទេក្ខបតយត្តទេស្សចាតិ សមីរេប ផបតយត្តទេស្សច.

ចតុក្ខយកឆទេយ្យស្ស លក្ខយាតត្តា បញ្ញាយ "ចតុក្ខយកឆទេយ្យ អតុបមិសិត្វា ឋិតទេជ្ជភា"តិ ចុត្តំ. លក្ខិតញ្ញាទេជ្ជត សយាឆិ ឧច សយាឆិលក្ខលំ ឧចំ មិបស្សភាលក្ខលំ ទេចឌិតញ្ញំ. អញ្ញាយញ្ញាស្សាតិ អញ្ញាស្ស អញ្ញាស្ស ភាភាលក្ខលាតិ ទេចឌិតញ្ញំ. អញ្ញាស្សាតិ ញ្ញាតរស្ស. គុរត្តិ ចហិតញ្ញាការេ. ន្តិស្សបិ ឧទេតស្សតិ សយាឆិលក្ខលមិបស្សភាលក្ខលេសុ សយ្យាសម្បញ្ញេ តិប្បត្តិ កទេតា.

ឈនសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៣. ភចសុត្តវណ្ណនា

១១៧. អកិទេចតសិ តិស្សិតា អាកិទេចតសិកា. បដិបក្ខមិឆយទេតត អកិមិសិដ្ឋិ មិត្តំ អកិមិត្តំ. យស្មា ឆេសាភាគំ ចំសយ្យយុត្តំ មិត្តំ តិស្សាយ បច្ចទេយា ទេហាតិទេយច, តស្មា "តិស្សិតាភ"ត្តិ ចុត្តំ. តិកាយលិកឹតិ យឆិដ្ឋិតលិកឹ. យឆាបរិទេច្ឆទេតាតិ យឆាកទេតត កាលបរិទេច្ឆទេត. មិបុលលិកឹតិ អប្បមាណលិកឹ. "កសិន"ត្តិ ហិ បរិត្តំ ចុច្ចតិ, តប្បដិបទេក្ខត អកសិនំ អប្បមាណំ. ទេតភាហ "បក្យុលញ្ញាទេតាតិ អទេត្ថា"តិ. សិឌិលយារទេក្ខាតិ សិឌិលំ ជិទិយារេម្ភំ កត្វាតិ អទេត្ថាតិ អាហ "សិឌិលំ ជិទិយំ បចទេត្តត្វា"តិ.

ភចសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៤. សុឌាតសុត្តវណ្ណនា

១១៨. អញ្ញាតិ ទុបិតឹតិ បទេទសំ ទុបិតំ. អតិក្កន្តទុទេបាតិ អត្តទេភា ទុបសយ្យត្តិយា ទុបទេសាភាយ អតិក្កមិត្វា ឋិតទុទេបា, សុមិទេម្យិ ទេចលំ ឍ្ឍទេលាទេកត្តស្ស តច្ចិអាចទេហា. ឥស្សតស្ស ចក្ខុស្ស ហិទេតាតិ ឥស្សតឹទេយា. បសាទំ អាចហតឹតិ បាសាទិទេកា. លមិចណ្ណស្សុត្តុរតាយាតិ លមិចណ្ណស្ស ទេចច សទិសវណ្ណភាតស្ស ច សោភតការទេចត.

សុជាតសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ លកុណ្ឌកភទ្ទិយសុត្តវណ្ណនា

១៣០។ វិរូបសរីរវណ្ណន្តិ អសុន្ទរឆវិវណ្ណត្ថោច អសុន្ទរសណ្ឋានត្ថោ។ បមាណវសេនាតិ សរីរប្បមាណវសេន។ ឧដ្ឋិតិដ្ឋិតន្តិ អត្ថោ ឧដ្ឋិតិដ្ឋិតា។ មហាសារេដ្ឋន្តិ មហេត្តា មគ្គហេចា។

គុណេ អាចរេត្វាតិ អត្តនា សាននកនិយាមេន សត្វោ កាយគុណេ ច ចារិត្តគុណេ ច អាចរេត្វា មនសិ កតា។

ឃោសនាវដ្ឋន្តិ ឃោសនបរិក្ខេបំ។

“កាយស្មិំ”តិ កាធាសុលត្វំ និរតុនាសិកំ កត្វា និទ្ទេសាតិ វុត្តំ “កាយស្មិ”ន្តិ។ អការំ កាយប្បមាណន្តិ សរីរប្បមាណំ នាម អប្បមាណំ, សីលាទិគុណាវ បមាណន្តិ អធិប្បាយោ។

លកុណ្ឌកភទ្ទិយសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧។ វិសាខសុត្តវណ្ណនា

១៣៨។ បុរស្ស ឯសាតិ បោរី, ចាតុរិយយុត្តតា។ តេនាហ “បុរវាសីន”ន្តិអាទិ។ សា បន នាតិវិលម្ពិតតាលិតវសេន អប្បសទ្ទខលិតាទិទោសរហិតា ហោតីតិ អាហ “បុរ…បេ… វាចាយា”តិ។ អសន្ទិទ្ធាយាតិ មុត្តវាចាយ។ តេនាហ “អបលិពុទ្ធាយា”តិអាទិ។ ន ឯលំ ទោសំ គលតីតិ អនេលគលា, អវិច្ឆិន្នវាចា។ តេនាហ “និទ្ទោសាយា”តិ។ ចតុសច្ចស្ស បកាសកា, ន កថាទិ សច្ចវិមុត្តាតិ អាហ “ចតុសច្ចបរិយាបន្នាយា”តិ។ តា ហិ ចត្តារិ សច្ចានិ បរិច្ឆិជ្ជ អាបាទេន្តិ បដិបាទេន្តិ បវត្តេន្តីតិ។ តេនាហ “ចត្តារិ សច្ចានិ អមុញ្ចិត្វា បវត្តាយា”តិ។ ធជោ នាម សត្តធម្មេហិ សមុស្សិតដ្ឋេន។

វិសាខសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ នន្ទសុត្តវណ្ណនា

១៩១. អារទ្ធ្ញាកោតិអាតឹសុ អទ្ធ្ញាកឆាឃឹនេត នេតាឃតបដិឃំឃុត្តាត់ ឆុតក្កាត់, បិណ្ឌបាតកឆាឃឹនេត បិណ្ឌបាតបដិឃំឃុត្តាត់, បំឃុក្ខលិកឃឹនេត ឌីចរបដិឃំឃុត្តាត់, តក្កហេលាតេច ឌីទិឃតិឃ្យិតឆុតក្កឃ្យ ច ឃយាគាឃ ចត្តាត់ ឌីបិតត្តិ ចេឌិតក្ខ្ញា. អាកេតត កកចតា អបទការេក ពឆិត់.

តត្ថុឃុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា.

៥. ពិឃ្យឃុត្តចណ្ណភា

១៩២. កណ្ឌកត្តិ បត្តឌីចរំ តិឃីឌិឃេច ចត្តឃ្យ អឃិក្ខិតត្តា. ឝុជ្ជតេត្ឆត ចាចា ឲច ឃត្តិឃោតិ អាហ "ចាចាឃត្តិហិ"តិ.

ចាចាឃ ឃត្តិតោគាកេតាតិ ចចតឃត្លេតត ឃយត្តូតោ តិក្ខំ ពត្វា ក្ខបឝុគតតោ ឃត្តិឝុគេពត. ឌិកត្តិអលេិបេត ឃោ តិេក្ខឃោ. តេតាហ "ចចតបតោគេតា"តិ.

ក្ខធ្ធកុលេ ឌាតិ ឲតឃ្យាតិ ឌាតិយា, ព្រាហ្ម៍ឌាតិកោ ត្លឃិ. យាតត្ក្កាតិ ចណ្ឌាលោ. តត្វាតិ កុម្ភការឃាលិឃំ. ឍ្ឃការំ ឃាឌិ កុម្ភការំ យហត្តិ ឌិគ្វា អាហ – "បឆយតរំ បចិដ្ឋេ បត្តឌិតោ"តិ. តេត្វចាតិ តឃ្យាឃេច ឃាលិឃ ក្វារំ តិឃ្យាឃ ក្វារឃយឺបេ. បេតិ យឃា. ពយ យឃ្យត្តិ យឃ្យអបរាធិ ពយឃ្យ. តេតិ តឃា. បុត តេតិ តច. កល្យ្យក្ខក្កត្តំ អប្យគាតចនេត. តេតាហ "តាឃ្យ ក្ខក្កត្តំ អគាឃឹ"តិ. បត្ជ្ញិប្សុតិ តិក្ខាឃ បត្ជ្ញិប្សុ បកតិឃា បត្ជ្ញតចេលិឃ ក្ខបាតត្តា.

ពចាតិ តិហិតោ. អតត្តយាឃោតិ ចិចិឆយាឃោ យាឃាចិ.

ឃោតិ យត្តិកាបិណ្ឌោ. "ឃត្តធា កិឌ្ឌី"តិ ឲត្វាឃយធិប្យាឃោ – ឃំ តេត តាបឃេត បិទយិតាបទិកាចតឃយិគ្គាហិ តាតាចិហារឃយាបត្តិបទិប្បទិតាហិ ឃឹលដ្ឋិឃយ្យគាឌីហិ ឃុឃត្លតឃត្តាតេ យហាកទុលាធិចារេឃ យហាឃត្តេ តៅធិឃត្តេ អទិឃ្ឃបចាគកយ្ធំ អកឹឃបឃត្លាត់ ឋទុឃចចត់ បចត្តិត់, ត់ យហាឃត្តឃ្យ ពេត្តចិឃេឃកាចតោ តឃ្យ ច អត្ត្យាឃឃឋទុឃតាឃ ដិដ្ឋធម្មចេគតឹឃំ ហុត្វា ឃចេ ឃោ យហាឃត្តិ ត ពយាឃេតិ, ត់ កល្យឡូអំ ហុត្វា ចិបច្ចតឃកាចំ ឌាត់, ពយាបិតោ បត យហាឃត្តេ បឃោកឃយ្យត្តិបដិពាហិតត្តា អចិបិកធម្មត់ អាបឌ្ឈតិ អហោឃិកម្មកាចតោ. អឃញ្ជាអទិឃ្ឃបចាគបិបឃ្យ ដិដ្ឋធម្មចេគតឹឃឃ្យ ច ធម្មតា. ឃំ ត់ តៅធិឃត្តេត ឃុទិឃុក្កុយតតិចារលំ កត់, អឃំ តៅធិឃត្តេត ដិដ្ឋោ ក្ខបិឃោ. តេត ហិ ក្ខត្ថាឡូហា យត្យឃ្យា តៅធិឃត្តឃ្យ ឃត្តិកេ តាបឃំ អាតេត្វា ពយាបឃំ. ឃោបិ ច យហាឃត្តឃ្យ កុលេ ឌាតិត្វា តឃ្មិ ចិត្តំ បឃាគឃិ. ឃំ បតឃ្យ យត្វកេ យត្តិកាបិណ្ឌឃ្យ ធបត់ តឃ្យ ឃត្តធា ឋាលត់ កត់, ត់ យត្យឃ្យាត់ ចិត្តាត្ុកត្លលត្វំ. អត្ថាធា ហិ ត្លេយ បត្តឌិតា ឃយាតា ចិត្តឃ្យ ចឃំ ចត្តត្តិ, ត បត ចិត្តយត្តតោ ចេឃ ចត្តាបេត្តិតិ យហាឃត្តយ្បិ តេត ឃឌិឃំ កត្វា កលេឃ្យ្យំ, តគឃ្យ តេឃំ ឌីឈេត្ត អហិតាឃ ក្ខត្លាឃាតិ. បតិទ្ធបត្តិ ឃុត្តំ.

តិស្សសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១០. ថេរនាមកសុត្តវណ្ណនា

២៤៤. អតីតេ ខន្ធបញ្ចកេតិ អតីតេ អត្តភាវេ. ឆន្ទរាគប្បហានេនាតិ ឆន្ទរាគស្ស អច្ចន្តមេវ ជហនេន. បហីនំ នាម ហោតិ អនបេក្ខបរិច្ចាគតោ. បដិនិស្សដ្ឋំ នាម ហោតិ សព្ពសោ ឆឌ្ឌិតត្តា. តេមាភវេតិ ឥមិនា ឧបាទិណ្ណកខន្ធានមេវ គហណំ. សព្ពា ខន្ធាយតនធាតុយោ វាតិ ឥមិនា ឧបាទិណ្ណានំ អនុបាទិណ្ណានម្បិ ទ្វិធា បវត្តលោកិយខន្ធានំ គហណំ អវិសេសេត្វា វុត្តត្តា. វិនីតំ បិណ្ឌំ កត្វា ឋិតំ បរិញ្ញាភិសមយវសេន. តេស្វេវាតិ តេភូមកខន្ធេសុ ឯវ. អនុបស្សិត្វា អមថិតំ អសំកិលិដ្ឋំ តណ្ហាទិដ្ឋិសំកិលេសាភាវតោ. តេនេវ សព្ពត្ថ ហេដ្ឋា តីសុបិ បទេសុ ឋាន សព្ពគ្គហណេន គហិតំ តេភូមកវដ្ដំ ជហិត្វាតិ បហានាភិសមយវសេន. តណ្ហា ខីយតិ ឯត្ថាតិ តណ្ហក្ខយសង្ខាតេ និព្ពានេ វិមុត្តំ. តមហន្តិ តំ ឯវរូបំ បុគ្គលំ ឯកវិហារឹ ព្រូមិ តណ្ហាទុតិយស្ស អភាវតោ. ឯត្ថ ច បរិញ្ញាបហានាភិសមយកថនេន ឥតរេសម្បិ អភិសមយំ អត្ថតោ កថិតមេវាតិ ទដ្ឋព្វំ.

ថេរនាមកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១១. មហាកប្បិនសុត្តវណ្ណនា

២៤៥. មហាកប្បិនោតិ បូជាវចនមេតំ យថា “មហាមោគ្គល្លានោ”តិ. តស្សុប្បត្តិ “ពុទ្ធោ លោកេ”តិអាទិកំ កុលវិជ្ជាវត្ថុបដិពទ្ធំ សាសនត្ថិ ទេសន្តរតោ អាគតវចនំ. ឧជ្ជុវាលិកាតិ ឧជ្ជុវាទិនោ វាលិកា. កិញ្ចិ សាសនត្ថិ អបុច្ឆាបវត្តិតំ កិញ្ចិ វនត្ថិ បុច្ឆិ. បីតិ រូបញ្ចិ យថា តំ សុចិរំ កតាភិនីហារតាយ បរិបក្កញាណស្ស. អបរិយាទានំ កុលស្ស អបរិយាទានតោ សព្ពញ្ញុកុលបរិវារិតតោ, សេសទេវតក្កេ និយ្យានិកភាវបរិភតោ ឌិដ្ឋិសីលសាមញ្ញេន សំហតភាវបរិភតោតិ វុត្តំ. យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានេ អបាយទុក្ខតោ សំសារទុក្ខតោ ច អបនេត្វា នានេតីតិ ធម្មោ. សុបរិសុទ្ធទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញេន សំហតោតិ សង្ឃោតិ. វនតេត្វា បន តិណ្ណម្បិ សនិសោ វុត្តាតិ.

គវំសតសហស្សានីតិ អនេកានិ សេតិ. តុមេហិ វាទិតិ ការវេន ពាហុវចនេន វទតិ. វារកាតិ អនុកម្បនវារកា.

ឧតិវេតិ កប្បិកិលេសេហិ និក្ខន្តោតិ. កប្បិកិលេសេហិ បជាតត្តា បជាតិ បជាសន្តោ ឧតិតសន្តេន សមាគតត្តាតិ អាហ – “ឧតិវេ, បជាមាតិ អវោច”តិ. អដ្ឋហិ វិជ្ជាហីតិ អម្ពដ្ឋសុត្តេ (ទី. និ. ១.២៧៨) អាគតនយេន. តត្ថ ហិ វិបស្សនាញាណមនោមយិទ្ធីហិ សហ ឆ អភិញ្ញា “អដ្ឋ វិជ្ជា”តិ អាគតា. តបតិ បដិបក្ខវិធមនេន វិរោចតិ, តំ សុរិយស្ស វិរោចនត្ថំ អាហ – “តបតីតិ វិរោចតី”តិ. ឆសាតំ

សមាបជ្ជិត្វា សមាហិតេន ចិត្តេន វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា ផលសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា និសិន្នោតិ អាហ – “ទុវិធេន ឈានេន ឈាយមានោ”តិ។ សព្ពមង្គលគាថាតិ សព្ពមង្គលាវិរោធិ គាថាតិ វទន្តិ។ តថា ហិ វទន្តិ –

“មង្គលំ ភគវា ពុទ្ធោ, ធម្មោ សង្ឃោ ច មង្គលំ;

សព្ពេសម្បិ ច សត្តានំ, ស បុញ្ញាចិតមង្គល”ន្តិ។

ឥទំ ការេត្វា ឯកំ អការិកធម្មកថិកំ ឧបាសកំ អាហ។ ឯត្ថ ច “ឈាយី តបតី”តិ វុត្តយិតា អារម្មណូបនិជ្ឈានានំ គហិតត្តា ធម្មរតនំ គហិតមេវ។ “ព្រាហ្មណោ”តិ វុត្តយិតា សង្ឃរតនំ គហិតមេវ។ ពុទ្ធរតនំ បន សរូបេនេវ គហិតន្តិ។

មហាកប្បិនសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២. សហាយកសុត្តវណ្ណនា

១៣៩. សម្មា សំសន្ទនវសេន ឯតិ បវត្តតីតិ សមេតិ, សម្មាទិដ្ឋិអាទិ។ សម្មា ចិររត្តំ ចិរកាលំ សមេតិ ឯតេសំ អត្ថីតិ ចិររត្តសមេតិកា។ តេនាហ “ចិររត្ត”ន្តិអាទិ។ វុត្តាតិ វុត្តេយសត្តិ ឯតរហិ ឯតេសំ។ អយំ សាសនធម្មោ អជ្ឈាសយតោ បយោគតោ ច សម្មា សំសន្ទតិ សមេតិ, តស្មា មញ្ញេ កិន្តុ វិយ សមមេវ ន ចិរស្សំ។ កិញ្ចិ តតោ ឯវ ពុទ្ធេន ភគវតា បវេទិតធម្មវិនយេ ឯតេសំ បដិបត្តិសាសនធម្មោ សោភតិ វិរោចតីតិ អត្ថោ។ អរិយប្បវេទិតេតិ អរិយេន សម្មាសម្ពុទ្ធេន សម្មទេវ បកាសិតេ អរិយធម្មេ។ សម្មទេវ សមុច្ឆេទបដិប្បស្សទ្ធិវិនយានំ វសេន សុដ្ឋុ វិនីតា សព្ពកិលេសទរថបរិឡាហានំ ឧបសមេន។

សហាយកសុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

ភិក្ខុសំយុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

និដ្ឋិតា ច សារត្ថប្បកាសិនិយា

សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ និទានវគ្គវណ្ណនា។